

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luottolaitostoi-
minnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi laki luottolaitostoiminnasta. Lisäksi useisiin lakeihin tehtäisiin uudesta laista johtuvia muutoksia. Uudessa laissa säädettäisiin nykyistä laajemmin ja yksityiskohtaisemmin luottolaitosten taloudellisen aseman valvonnasta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten toimintaa säänteleviin direktiiveihin tehtyjä muutoksia vastaavasti. Samalla lain kokonaisrakenne selkeytettäisiin. Lain asiasisältö ei muuttuisi muilta kuin luottolaitosten taloudellisen aseman valvontaa koskevilta osin.

Luottolaitosten nykyinen vakavaraisuusvaatimus, joka perustuu varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten karkeaan riskiluokitteluun, korvattaisiin direktiivien mukaisella huomattavasti hienojakoisemmalla vakavaraisuusvaatimuksella. Luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä laskettaisiin nykyisestä laista poiketen joko vakio menetelmällä tai Rahoitustarkastuksen luvalla käyttäen luottolaitoksen omia sisäisiä luottoluokituksia. Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus säilyisi kuitenkin nykyisellä tasolla varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskipainotetusta määrästä. Luottolaitoksella olisi lisäksi oltava direktiivin edellyttämä määrä luottolaitoksen toiminnallisen riskin kattamiseksi vaadittavia omia varoja. Toiminnallisten riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä olisi lähtökohtaisesti 15 prosenttia luottolaitoksen vuotuisista tuotoista.

Rahoitustarkastus voisi antaa tarpeelliset tarkemmat määräykset luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärää koskevien direktiivin määräysten soveltamisesta. Siltä osin kuin direktiivi sisältää merkittäviä kansalliseen harkintaan jätettyjä sääntelyvaihtoehtoja, niiden valinnasta säädettäisiin kuitenkin valtiovarainministeriön asetuksella.

Lakiin sisällytettäisiin lisäksi direktiivissä edellytetyt säännökset vakavaraisuuden hallintaprosessille asetettavista vaatimuksista.

Ehdotettujen säännösten mukaan luottolaitoksella olisi sen luotettavalle hallinnolle, sisäiselle valvonnalle ja yleiselle riskienhallinnalle nykyisessäkin laissa asetettujen yleisten vaatimusten lisäksi oltava sen vakavaraisuuteen kohdistuvien riskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, riskien ottamista ja rajoittamista sekä riskien kattamista omilla varoilla sekä muuta riskien hallintaa koskevat, luottolaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan. Lisäksi luottolaitoksen olisi asetettava sisäiset tavoitteet sen laissa tarkoitettujen riskien kattamiseksi tarvittavalle omien varojen määrälle ja laadulle liiketoiminnollain tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla kohdennettuina.

Rahoitustarkastukselle ehdotetaan säädettäväksi direktiivin mukainen velvollisuus tehdä kokonaisarviointi luottolaitostoiminnan taloudellisia edellytyksiä koskevien säännösten noudattamisesta ja omien varojen riittävyydestä kokonaisriskin kattamiseksi. Lisäksi esitykseen sisältyy säännös lisäpääomavaatimuksesta, jolla Rahoitustarkastukselle annettaisiin oikeus asettaa kokonaisarviossa havaittujen puutteiden perusteella luottolaitokselle määräaikainen vähimmäisvaatimusta korkeampi vakavaraisuusvaatimus. Rahoitustarkastuksen tulisi myös julkistaa vakavaraisuuden hallinnan valvontaa ja kokonaisarvioinnin tekemistä koskevat yleiset periaatteet sekä pitää saatavilla vakavaraisuuslaskentaa koskevia tietoja.

Nykyiseen lakiin sisältyvät, luottolaitosten konsolidoitua valvontaa koskevat säännökset koottaisiin laissa yhdeksi kokonaisuudeksi. Ehdotetut säännökset vastaisivat olennaisilta osiltaan nykyistä lakia ja sen soveltamiskäytäntöä. Lakiin ehdotetaan lisäksi sisällytettäväksi direktiivissä edellytetty säännös, jonka mukaan Rahoitustarkastuksen, silloin kun se lain mukaan vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, tulisi päättää luvanva-

raisten laskentamenetelmien hyväksymisestä koko konsolidointiryhmässä myös luottolaitoksen ulkomaisten tytäryritysten osalta. Vastaavasti laissa ehdotetaan säädettäväksi, että silloin kun luottolaitos kuuluu ulkomaan viranomaisen valvonnassa olevaan konsolidointiryhmään, Rahoitustarkastuksen olisi annettava lupa tällaisen menetelmän käyttämiseen konsolidoidusta valvonnasta vastaavan ulkomaan viranomaisen päätöksen mukaisesti. Lisäksi ehdotetaan, että Rahoitustarkastus voisi soveltaa konsolidointiryhmään kuuluvan ulkomaisen luottolaitoksen kotivaltion lakia päättäessään edellä tarkoitettua menetelmän hyväksymisestä käytettäväksi yhteisesti koko konsolidointiryhmässä.

Lakiin ehdotetaan myös sisällytettäväksi nykyisestä laista poiketen säännökset luottolaitoksen konsolidoitua vakavaraisuutta koskevien tietojen julkistamisesta direktiivin mukaisesti.

Luottolaitosten taloudellisen aseman valvontaa koskevat säännökset koskisivat, kuten nykyisinkin, myös sijoituspalveluyrityksiä.

Esitykseen sisältyvissä muissa laeissa säädettäisiin ainoastaan ehdotetusta uudesta luottolaitostoiminnasta annetusta laista johtuvista lakiteknisistä muutoksista.

Lait ovat pääosin tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2007 alusta.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	3
YLEISPERUSTELUT	7
1. Johdanto	7
2. Nykytila.....	7
2.1. Kotimainen lainsäädäntö	7
Vakavaraisuusvaatimus	7
Muut omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset.....	8
Konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset	8
Riskien hallintaa koskevat yleiset vaatimukset.....	8
Omien varojen vähimmäismäärän valvonta	9
Vaatimusten soveltaminen sijoituspalveluyrityksiin	9
Vaatimusten soveltaminen osuuspankkien yhteenliittymässä	9
2.2. Kansainvälinen kehitys ja ulkomaiden lainsäädäntö	9
Euroopan Unionin direktiivit	9
Ulkomainen lainsäädäntö.....	11
2.3. Nykytilan arviointi.....	12
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	12
3.1. Tavoitteet	12
3.2. Keskeiset ehdotukset.....	12
Lain rakenne	12
Omien varojen määritelmä	13
Määrällinen vakavaraisuusvaatimus	13
Yleiselle riskienhallinnalle ja vakavaraisuuden hallintaprosessille asetettavat vaatimukset	14
Muut luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevat vaatimukset	14
Konsolidoitu valvonta.....	15
Vakavaraisuustietojen julkistaminen.....	15
Taloudellisen aseman valvonta	16
Alemmanasteisten säädösten ja määräysten antaminen sekä poikkeuslupien myöntäminen.....	16
Taloudellista asemaa koskevien säännösten soveltaminen osuuspankkien yhteenliittymään ja sen jäsenluottolaitoksiin	16
Taloudellista asemaa koskevien säännösten soveltaminen sijoituspalveluyrityksiin	17
4. Esityksen vaikutukset	17
4.1. Taloudelliset vaikutukset	17
Vaikutukset luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin.....	17
Vaikutukset muihin yrityksiin.....	17
4.2. Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	18
5. Asian valmistelu	18
6. Riippuvuus muista esityksistä.....	18
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	20
1. Lakiehdotusten perustelut	20
1.1. Laki luottolaitostoiminnasta	20

1 luku.	Yleiset määräykset.....	20
2 luku.	Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä..	23
3 luku.	Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen.....	23
4 luku.	Luottolaitostoiminnan yleiset edellytykset.....	24
5 luku.	Luottolaitostoiminnan taloudelliset edellytykset.....	25
6 luku.	Taloudellisen aseman valvonta sekä alemmanasteisten säädösten ja määräysten antaminen ja poikkeuslupien myöntäminen.....	49
7 luku.	Talletus- ja vakuusrahastosuoja ja varautuminen poikkeusoloihin	60
8 luku.	Menettelytavat.....	60
9 luku.	Tilinpäätös, osavuositarkastus ja tilintarkastus.....	61
10 luku.	Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen ja kotipaikan siirto ulkomaille	62
11 luku.	Vahingonkorvaus-, rangaistus- ja pakkokeinosäännökset.....	62
12 luku.	Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset.....	62
1.2.	Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista pankeista.....	65
1.3.	Säästöpankkilaki.....	65
1.4.	Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista	66
1.5.	Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä	69
1.6.	Laki valtion vakuusrahastosta.....	69
1.7.	Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa	70
1.8.	Kiinnitysluottopankkilaki	70
1.9.	Laki hypoteekkiyhdistyksistä	70
1.10.	Laki Rahoitustarkastuksesta	70
1.11.	Laki Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta	71
1.12.	Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta.....	71
1.13.	Arvopaperimarkkinalaki	72
1 luku.	Yleisiä säännöksiä.....	72
1.14.	Sijoitusrahastolaki	72
1.15.	Laki sijoituspalveluyrityksistä.....	73
1.16.	Vakuutusyhtiölaki.....	74
14 b luku.	Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta	74
1.17.	Vakuutusyhdistyslaki	74
12 a luku.	Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta	74
1.18.	Laki takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta	74
1.19.	Tilisiirtolaki	74
1.20.	Rahoitusvakuuslaki	74
1.21.	Kaupparekisterilaki.....	74
1.22.	Laki panttilainauslaitoksista.....	74
1.23.	Laki kilpailunrajoituksista.....	74
1.24.	Sähköisen viestinnän tietosuojalaki.....	74
1.25.	Laki rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä.....	74
1.26.	Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista	75
1.27.	Laki elinkeinotulon verottamisesta	75
1.28.	Arvonlisäverolaki.....	75

2. Alemmanasteiset säädökset.....	75
3. Voimaantulo	75
4. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys.....	75
LAKIEHDOTUKSET	80
luottolaitostoiminnasta	80
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	138
säästöpankkilain muuttamisesta	139
osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	142
talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta	147
valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta	148
ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta	149
kiinnitysluottopankkilain muuttamisesta	151
hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 1 ja 26 §:n muuttamisesta	152
Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta	152
Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta	154
rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta	155
arvopaperimarkkinalain 1 luvun 4 §:n muuttamisesta	158
sijoitusrahastolain muuttamisesta	159
sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta	160
vakuutusyhtiölain 14 b luvun 1 §:n muuttamisesta	162
vakuutusyhdistyslain 12 a luvun 1 §:n muuttamisesta	162
takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta	163
tilisiirtolain 2 §:n muuttamisesta	163
rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta	164
kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta	164
panttilainauslaitoksista annetun lain 33 §:n muuttamisesta	165
kilpailunrajoituksista annetun lain 11 a §:n muuttamisesta	165
sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta	166
rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 3 §:n muuttamisesta	166
eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta	167
elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	167
arvonlisäverolain 13 a §:n muuttamisesta	169
LIITE	170
RINNAKKAISTEKSTIT	170
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	170
säästöpankkilain muuttamisesta	173
osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	179
talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta	190

valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta	191
ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta	193
kiinnitysluottopankkilain muuttamisesta	197
hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 1 ja 26 §:n muuttamisesta	199
Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta	200
Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta	203
rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta	205
arvopaperimarkkinalain 1 luvun 4 §:n muuttamisesta	213
sijoitusrahastolain muuttamisesta	214
sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta	216
vakuutusyhtiölain 14 b luvun 1 §:n muuttamisesta	222
vakuutusyhdistyslain 12 a luvun 1 §:n muuttamisesta	223
takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta	224
tilisiirtolain 2 §:n muuttamisesta	225
rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta	226
kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta	227
panttilainauslaitoksista annetun lain 33 §:n muuttamisesta	227
kilpailunrajoituksista annetun lain 11 a §:n muuttamisesta	228
sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta	229
rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 3 §:n muuttamisesta	229
eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta	230
elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	231
arvonlisäverolain 13 a §:n muuttamisesta	233
LIITE	234
ASETUSLUONNOKSET	234
luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta	234
LIITE	239
SOVELLETTAVAT RISKIKERTOIMET	239

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Lakisääteinen vakavaraisuusvaatimus on yksi keskeisistä välineistä luottolaitosten toiminnan vakauden valvonnassa. Vakavaraisuusvaatimuksia on pyritty harmonisoimaan maailmanlaajuisesti 1980-luvulta lähtien Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) alaisuudessa toimivassa Baselin pankkivalvontakomiteassa (jäljempänä Baselin komitea). Komiteaan kuuluvat suurimpien teollisuusvaltioiden edustajat.

Baselin komitea antoi ensimmäisen suosituksensa kansainvälisesti merkittävien pankkien vakavaraisuusvaatimuksesta vuonna 1988. Euroopan Unionin lainsäädäntö saatettiin vastaamaan näitä vaatimuksia 1980-luvun lopussa ja Suomen lainsäädäntö vastaavasti Suomen liittyessä Euroopan Yhteisöön 1995 alusta lukien. Markkinoiden, tuotteiden ja riskienhallintatekniikoiden kehittymisen myötä näitä suosituksia alettiin kuitenkin pitää tarpeettoman jäykkänä ja vanhentuneina jo 1990-luvun loppupuolella. Tämän vuoksi Baselin komitea käynnisti tuolloin laajamittaisen vakavaraisuus-suositusten uudistamistyön, jonka tuloksena komitea antoi uudet suositukset kesällä 2004.

Baselin komitean uutta vakavaraisuus-suositusta vastaavien kahden Euroopan unionin direktiivin lopullinen sisältö hyväksyttiin 24.10.2004 (neuvoston asiakirja 12890/05 ECOFIN 299 EF 38 CODEC 827). Direktiivit on saatettava voimaan jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä vuoden 2006 loppuun mennessä Baselin suosituksen voimaansaattamiselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tämän vuoksi hallituksen esitys direktiivien saattamiseksi kansallisessa lainsäädännössä on tarpeen antaa siitä huolimatta, että direktiivit eivät vielä ole muodollisesti voimassa. Direktiivin muodollisen voimaansaattamisen odotetaan viivästyvän vielä useita kuukausia, kunnes direktiivi on saatu käännettyksi kaikille Euroopan Unionin viral-

lisille kielille.

2. Nykytila

2.1. Kotimainen lainsäädäntö

Vakavaraisuusvaatimus

Luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksesta säädetään luottolaitoslaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993, jäljempänä laki) 9 luvussa. Lain mukaan luottolaitoksella on oltava laissa tarkemmin määriteltyjä omia varoja määrä, joka vastaa 8 prosenttia luottolaitoksen riskipainotetuista varoista ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista. Säännökset perustuvat luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2000/12/EY.

Luottolaitoksen varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset jaetaan vakavaraisuusvaatimuksen laskemista varten laissa neljään ryhmään siten, että I ryhmään kuuluville erille (lähinnä saamiset julkisyhteisöiltä ja niiden takaamat saamiset) ei lasketa lainkaan vakavaraisuusvaatimusta, II ryhmään kuuluvat erät (lähinnä saamiset muilta luottolaitoksilta ja niiden takaamat saamiset) otetaan huomioon 20 prosentin riskikertoimella, III ryhmään kuuluvat erät (asuntovakuudelliset saamiset) otetaan huomioon 50 prosentin riskikertoimella ja IV ryhmään kuuluvat erät (muut kuin edellä mainitut) otetaan huomioon täysimääräisesti. Taseen ulkopuoliset sitoumukset jaotellaan laissa ja sen nojalla annetuissa Rahoitustarkastuksen määräyksissä tarkemmin säädetyllä tavalla niin ikään neljään ryhmään, siten että takaukset ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset otetaan huomioon täysimääräisesti, muun muassa yli vuoden mittaiset sitovat luottolupaukset 50 prosentin riskikertoimella, remburssisitoumukset 20 prosentin riskikertoimella ja alle vuoden mittaiset luottolupaukset 0 prosentin riskiker-

toimella. Johdannaissopimukset otetaan huomioon Rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla noudattaen direktiivin liitteessä säädettyjä menetelmiä. Nykyisissä vakavaraisuussuosituksissa vakuuksia ei oteta huomioon lukuun ottamatta julkisyhteisöjen ja luottolaitosten antamia takauksia ja asuntovakuuksia.

Luottolaitoksen on lisäksi laskettava erillinen pääomavaatimus arvopapereiden kaupankäyntivarastoon liittyville selvitys-, vastapuoli- ja positioriskeille sekä koko toiminnan valuutta- ja hyödykeriskille.

Säännökset perustuvat näiltä osin sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annettuun neuvoston direktiiviin 93/6/ETY.

Maksuliikeyhteisöihin sovelletaan edellä sanotusta poikkeavaa omien varojen vaatimusta. Maksuliikeyhteisöllä on lain 78 d §:n nojalla oltava omia varoja määrä, joka vastaa vähintään kahta prosenttia maksuliikeyhteisön liikkeeseen laskeman sähköisen rahan määrästä taikka maksujenvälitystä varten vastaanotettujen yleisövarojen määrästä.

Lain 81 a §:n nojalla Rahoitustarkastus antaa mainittuihin direktiiviin perustuvat tarkemmat määräykset vakavaraisuuden laske- misesta.

Muut omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen asiakasriskit eivät lain 8 luvun nojalla saa ylittää 25 prosenttia tai, milloin on kysymys samaan konserniin kuuluvista muuta kuin rahoitustoimintaa harjoittavista yrityksistä, 20 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Luottolaitoksen yhteenlasketut suuret asiakasriskit eivät saa ylittää 800 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Vastaavasti konsolidoidut asiakasriskit eivät saa ylittää mainittuja prosenttiosuuksia konsolidoiduista omista varoista. Rajoitukset eivät koske asiakasriskejä, jotka kohdistuvat samaan konsolidointiryhmään kuuluviin muihin luotto- ja rahoituslaitoksiin. Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan laissa samalta asiakkaalta tai laissa määritellyltä asiakaskokonaisuudelta olevien saamisten ja tällaisen asiakkaan tai asiakaskokonaisuuden liikkees- seen laskemiin arvopapereihin tehtyjen sijoitusten yhteismäärää, joka on vähintään

10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Luottolaitoksen huomattavat omistusosuudet muissa kuin luotto- ja rahoituslaitoksissa eivät lain 21 §:n nojalla saa ylittää määrää, joka vastaa yksittäisen yrityksen osalta 15 prosenttia luottolaitoksen omista varoista ja kaikkien huomattavien omistusosuuksien yhteenlasketun määrän osalta 60 prosenttia omista varoista. Vastaavasti konsolidoidut omistusosuudet eivät saa ylittää mainittuja prosenttiosuuksia konsolidoiduista omista varoista. Huomattavalla omistusosuudella tarkoitetaan vähintään 20 prosentin omistusosuutta.

Myös asiakasriskejä ja huomattavia omistusosuuksia koskevat vaatimukset perustuvat direktiiviin. Myös näiltä osin Rahoitustarkastuksella on oikeus antaa tarkempia määräyksiä direktiiviin soveltamisesta.

Lisäksi laissa säädetään, että luottolaitoksen kiinteistöomistukset eivät lain 22 §:n nojalla saa ylittää 13 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Vastaavasti konsolidoidut kiinteistöomistukset eivät saa ylittää mainittua prosenttiosuutta konsolidoiduista omista varoista. Rajoitukset perustuvat yksinomaan kansalliseen sääntelyyn.

Konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset

Edellä tarkoitettu vakavaraisuusvaatimus ja muut omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset lasketaan sekä yksittäisen luottolaitoksen tasolla että konsolidoidusti lain 5 §:ssä tarkemmin määritellyn luottolaitoksen konsolidointiryhmän tasolla. Konsolidointiryhmään luetaan luottolaitos tai luottolaitoksen omistusyhteisö emoyrityksenä ja tällaisen emoyrityksen tytäryritykset, jotka ovat luotto- tai rahoituslaitoksia taikka laissa määritellyjä palveluyrityksiä. Konsolidointiryhmää koskevien säännösten alueellisesta soveltamisalasta silloin, kun konsolidointiryhmän emoyritys on muu kuin suomalainen luottolaitos, säädetään lain 9 a §:ssä.

Riskien hallintaa koskevat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksia ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvia yrityksiä koskee yleinen, lain

68 §:ssä säädetty vaatimus välttää toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä voi aiheutua vaaraa luottolaitoksen vakavaraisuudelle tai konsolidoidulle vakavaraisuudelle. Luottolaitoksella ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oltava toimintaansa nähdessä riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Rahoitustarkastukselle on laissa säädetty direktiivin vaatimusten mukaisesti oikeus antaa tarkempia määräyksiä sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista. Lisäksi laissa säädetään, että luottolaitoksen on seurattava liiketoimintansa sisältyviä maa-, valuuttakurssi-, korko- ja toimialariskejä ja asetettava näille riskeille sisäiset rajat. Myös tämä vaatimus koskee sekä yksittäistä luottolaitosta että koko sen konsolidointiryhmää.

Omien varojen vähimmäismäärän valvonta

Jos luottolaitoksen omat varat tai konsolidoidut omat varat vähenevät alle laissa säädetyn määrän, luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön on lain 80 §:n nojalla ilmoitettava siitä viipymättä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen määrää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on ilmoituksen perusteella tai muuten asiasta tiedon saatuaan asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä omien varojen vaatimus.

Lisäksi Rahoitustarkastus voi lain 81 §:n nojalla rajoittaa luottolaitoksen voitonjakoa tilanteessa, jossa luottolaitos ei täytä omien varojen vaatimusta.

Vaatimusten soveltaminen sijoituspalveluyrityksiin

Sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) nojalla sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuden ja asiakasriskiä koskevien rajoitusten laskemiseen sovelletaan samoja sääntöjä kuin luottolaitoksiin, kuitenkin siten, että sijoituspalveluyrityksillä on lisäksi oltava omia varoja vähintään määrä, joka vastaa vähintään yhtä neljäsosaa sijoituspalveluyrityksen vuotuisista kiinteistä kuluista. Säännökset perustuvat näiltä osin sijoituspalvelu-

yritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annettuun neuvoston direktiiviin 93/6/ETY.

Vaatimusten soveltaminen osuuspankkien yhteenliittymässä

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) nojalla luottolaitostoinnasta annetun lain mukaista vakavaraisuusvaatimusta sovelletaan lisäksi osuuspankkien yhteenliittymään. Mainitun lain nojalla yhteenliittymän jäsenluottolaitoksiin sovelletaan lisäksi osittain lievempiä vakavaraisuusvaatimuksia kuin muihin luottolaitoksiin.

Mainitun lain nojalla myös asiakasriskejä koskevia rajoituksia sovelletaan lisäksi osuuspankkien yhteenliittymän tasolla. Laissa säädetään lisäksi yhteenliittymän jäsenluottolaitosten asiakasriskeistä eräiltä osin luottolaitoslaista poikkeavasti.

2.2. Kansainvälinen kehitys ja ulkomaiden lainsäädäntö

Euroopan Unionin direktiivit

Baselin komitea on usean vuoden ajan valmistellut komitean vuonna 1988 antaman, nykyisin maailmanlaajuisesti noudatetun luottolaitosten vakavaraisuusvaatimusta koskevan suosituksen uudistamista. Baselin komitea antoi laajojen kansainvälisten lausuntokierrosten jälkeen uudet suosituksensa kesäkuussa 2004. Baselin komitean uudet suositukset on sisällytetty Euroopan Unionin lainsäädäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY uudelleen laatimisesta, jäljempänä tässä esityksessä *luottolaitosdirektiivi*, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/EY uudelleen laatimisesta, jäljempänä tässä esityksessä *omien varojen direktiivi*.

Direktiiveissä Baselin komitean suosituksen periaatteet ulotetaan koskemaan myös si-

joituspalveluyrityksiä yhdenmukaisesti sen tähänkin asti EU:ssa noudatetun periaatteen kanssa, että luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimusten tulee olla mahdollisimman samanlaiset siltä osin, kuin ne harjoittavat samanlaista toimintaa. Uudistuksen tavoitteena on ottaa huomioon luottolaitosten riskienhallinnassa viime vuosien aikana tapahtunut kehitys, jonka ansiosta liiketoiminnan riskejä ja niiden kattamiseksi tarvittavaa pääomavaatimusta pystytään laskemaan huomattavasti nykyistä karkeaa vakavaraisuuslaskentaa tarkemmin. Uudet vakavaraisuusvaatimukset on pyritty laatimaan siten, että ne kannustavat kehittyneempien riskienhallintajärjestelmien käyttöönottoon luottolaitoksissa. Uudistus edistää todellisia riskejä vastaavaa rahoituksen ja rahoituskustannusten kohdentamista sekä hinnoittelua rahoitusjärjestelmässä. Toisaalta uudet vakavaraisuusvaatimukset on pyritty mittaamaan niin, että luottolaitosten omien varojen määrä koko pankkijärjestelmässä säilyy nykyisellä tasolla. Uudistuksella pyritään siten lisäämään rahoitusjärjestelmän tehokkuutta ilman, että uudistus heikentää koko pankkijärjestelmän vakavaraisuutta. Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten (jäljempänä laitosten) vakavaraisuusvaatimuksen laskentaa ja valvontaa koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi erityisesti seuraavilta osin.

Luottoriskin pääomavaatimus voidaan laskea joko uuden luottolaitosdirektiivin mukaan vakiomenetelmää käyttäen käyttäen taikka valvontaviranomaisten hyväksymien laitosten omaan sisäiseen luottoluokitukseen perustuvan menetelmän avulla.

Luottoriskin vakiomenetelmä perustuu kuten nykyinen direktiivikin varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten kaavamaiseen luokitteluun sen mukaan, kuinka suuri luottoriski kuhunkin riskiluokkaan kuuluviin eriin yleensä sisältyy. Vakavaraisuusvaatimus lasketaan tässä menetelmässä edelleen siten, että luottolaitoksella on oltava omia varoja vähintään kahdeksan prosenttia riskipainoitetuista saamisista ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista. Uusi riskiluokittelu on kuitenkin aikaisempaa yksityiskohtaisempi. Nykyistä karkeaa luottoriskien luokittelua muutetaan hienojakoisemmaksi erityisesti siten,

että keskeisten riskiluokkien kuten julkisyhteisöiltä ja yrityksiltä olevien saamisten riskieroin määräytyy pääsääntöisesti vastapuolen ulkoisen luottoluokituksen mukaisesti. Toisilta luottolaitoksilta olevien saamisten osalta direktiivi sallii joko kunkin asiakkaana olevan luottolaitokseen luottoluokitukseen perustuvan riskikertoimen taikka luottolaitoksen kotivaltion luottoluokituksen perustella määräytyvän riskikertoimen, riippuen siitä kumman vaihtoehdon jäsenvaltio valitsee. Valvontaviranomaisen tehtävänä on hyväksyä ne luottoluokituslaitokset, joiden luokituksia voidaan vakavaraisuuslaskennassa käyttää. Lisäksi valvontaviranomaisen tehtävänä on kunkin luokituslaitoksen osalta määrätä, mihin direktiivin edellyttämästä kuudesta riskiluokasta kukin luokituslaitoksen käyttämä luottokelpoisuusluokka kuuluu.

Mikäli luottolaitos päättää vakiomenetelmän sijasta käyttää omiin sisäisiin luottoluokituksiin perustuvia menetelmiä luottoriskin vakavaraisuusvaatimuksen laskemiseksi, sen on haettava siihen erikseen lupa valvontaviranomaiselta. Direktiivi sisältää lisäksi yksityiskohtaiset määräykset tällaisille menetelmille asetettavista vaatimuksista, jotka ovat luvan myöntämisen edellytyksenä.

Merkittävä muutos luottoriskin pääomavaatimuksen osalta on lisäksi, että vakuudet ja muut luottoriskin vähentämismenettelmät saadaan ottaa huomioon nykyistä laajemmin luottolaitosdirektiivissä säädetyin edellytyksin.

Arvopapereiksi muunnettuihin saamisiin sovellettaisiin lisäksi nykyisestä poiketen luottolaitosdirektiivin mukaisia erityisiä periaatteita laskettaessa luottoriskin omien varojen vaatimusta.

Nykyisestä poiketen johdannaissopimukset voitaisiin luottolaitosdirektiivin III liitteen mukaan ottaa huomioon käyttäen joko liitteen 3 osassa tarkoitettua sopimusten käypään arvoon perustuvaa menetelmää, mainitun liitteen 4 osassa tarkoitettua sopimusten alkuperäiseen arvoon perustuvaa menetelmää tai liitteen 5 osassa tarkoitettua vakiomenetelmää. Rahoitustarkastuksen luvalla johdannaissopimukset voitaisiin ottaa huomioon käyttäen mainitussa momentissa tarkoitettua luottolaitoksen omiin malleihin perustuvaa menetelmää.

Myös *markkinariskien* omien varojen vaatimuksen laskemista uudistettaisiin siten, että omien varojen vaatimus voitaisiin valvontaviranomaisen luvalla laskea käyttäen luottolaitoksen omiin sisäisiin malleihin perustuvaa menetelmää.

Vähimmäisvakavaraisuusvaatimus on nykyisistä vaatimuksista poiketen laskettava luotto- ja markkinariskin lisäksi myös *toiminnalliselle riskille*. Toiminnallisen riskin osalta valvottavan on mahdollista valita kolmen eri laskentamenetelmän välillä, joista kehittyneempien menetelmien käyttö edellyttää kussakin tapauksessa valvontaviranomaisen lupaa. Luottolaitosdirektiivi sisältää yksityiskohtaiset määräykset näille menetelmille asetettavista vaatimuksista.

Luottolaitosdirektiivi sisältää myös määräykset laitosten pääoman riittävyyttä koskevista laitoksen omasta sisäisestä vakavaraisuuden hallintaprosessista sekä valvojan arviointiprosessista, jolla valvoja arvioi laitosten riskejä, riskienhallintaa ja pääomanhallintaprosessia.

Laitosten edellytetään lisäksi julkistavan luottolaitosdirektiivissä tarkemmin säädetty tiedot laitoksen riskeistä, niiden kattamiseksi tarvittavasta pääomasta ja riskienhallinnasta. Nykyisessä direktiivissä ei ole tällaisia julkistamisvaatimuksia.

Luottolaitosdirektiivi sisältää lisäksi nykyisestä poiketen määräyksiä valvontaviranomaisten valvontavaltuuksille asetettavista vähimmäisvaatimuksista. Direktiivi edellyttää muun muassa, että valvontaviranomaisella on oltava oikeus asettaa vähimmäispääoman ylittävä pääomavaatimus yksittäiselle laitokselle, jonka vakavaraisuuden hallintaprosessi ei täytä direktiivissä sille määritellyjä vähimmäisvaatimuksia. Vähimmäispääoman ylittävä pääomavaatimus on direktiivin lähtökohtien mukaan tarkoitettu asetettavaksi direktiivissä tarkemmin säännellyn valvontaviranomaisen oman arviointiprosessin perusteella, jonka periaatteet viranomaisen on etukäteen julkistettava.

Luottolaitosdirektiivissä määrätään myös nykyistä yksityiskohtaisemmin laitosten konsolidoidusta valvonnasta vastaavan viranomaisen tehtävistä sekä tilanteista, joissa konsolidoitua valvontaa on sovellettava myös alaryhmittymiin. Nykyisestä poiketen konso-

lidoitua valvontaa on sovellettava sellaisen alakonsolidointiryhmän emoluottolaitokseen, jolla ei ole emoyrityksenä olevaa luottolaitosta tai omistusyhteisöä samassa jäsenvaltiossa tai jolla on tytärluottolaitos Euroopan Talousalueen ulkopuolisessa valtiossa.

Konsolidoidusta valvonnasta vastaavan valvontaviranomaisen tehtävänä olisi myös nykyisestä poiketen hyväksyä vakavaraisuusvaatimuksen laskemisessa käytettävät sisäiset laskentamenetelmät kaikkien samaan konsolidointiryhmään kuuluvien laitosten osalta. Tästä seuraa käytännössä, että emoyrityksen valvonnasta vastaava valvontaviranomainen voi yksin päättää toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan tytärluottolaitoksen vakavaraisuusvaatimuksen perustana olevien menetelmien hyväksymisestä kuultuaan tytärluottolaitoksen valvonnasta vastaavaa viranomaista mutta ilman tämän nimenomaista suostumusta. Viimeksi mainittu viranomainen on siten velvollinen tunnustamaan ulkomaan viranomaisen ratkaisun myös yksittäisen luottolaitoksen vakavaraisuusvaatimuksen laskemisen osalta. Säännös sisältää sen EU-oikeudessa ainakin rahoitussektorilla uuden periaatteen, että toisen valtion viranomaisen päätöksellä, joka on tehty tämän toisen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä soveltaen (joskin direktiivin asettamissa tarcoissa rajoissa ja direktiivissä säädetyn yhteisen neuvotteluprosessin jälkeen), voidaan asettaa toisen valtion laitoksia koskevia vaatimuksia.

Ehdotukseen sisältyy lukuisia kohtia, joissa jäsenvaltioiden valvontaviranomaiselle on osoitettu toimivaltaa valita, mitä luottolaitosdirektiivissä ja omien varojen direktiivissä mainituista vaihtoehtoisista vakavaraisuusvaatimuksen laskentaperiaatteista olisi sovellettava.

Direktiivien määräyksiä on ryhdyttävä soveltamaan jäsenvaltioissa pääosin viimeistään vuoden 2007 alusta lukien.

Ulkomainen lainsäädäntö

Baselin komitean vakavaraisuussuosituksen ovat vakiintuneet maailmanlaajuisesti sovellettaviksi. Lisäksi näihin suosituksiin perustuva vakavaraisuuslaskenta on harmonisoitu

EU:ssa direktiiveillä. Tämän vuoksi lainsäädäntöratkaisut eri maissa eivät olennaisesti poikkea toisistaan eikä niiden lähempi tarkastelu sen vuoksi ole tarpeen. Myöskään uusien direktiivien yksityiskohtaiset soveltamisratkaisut muissa Euroopan Unionin jäsenvaltioissa eivät toistaiseksi ole tiedossa.

2.3. Nykytilan arviointi

Suomen lainsäädäntö ei vastaa uusien direktiivien vaatimuksia. Luottoriskin pääomavaatimuksen osalta laki ei mahdollista luottolaitosdirektiivin mukaista asiakkaan ulkoiseen luottoluokitukseen perustuvan riskikertoimen käyttämistä. Myöskään luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten omien riskimallien käyttö vakavaraisuuslaskennassa ei nykyisin ole sallittua. Laissa ei myöskään edellytetä pääomavaatimuksen laskemista toiminnallisille riskeille.

Laista puuttuvat myös säännökset muun muassa luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen vakavaraisuuden hallintaprosessia koskevista laadullisista vaatimuksista, vakavaraisuuteen liittyvien tietojen julkistamisesta ja valvontaviranomaisten noudattamien valvontaperiaatteiden julkistamisesta. Niin ikään laista puuttuu luottolaitosdirektiivin edellyttämä mahdollisuus valvontaviranomaiselle vaatia korkeampaa vakavaraisuutta luottolaitokselta ja sijoituspalveluyritykseltä, jonka vakavaraisuuden hallintaprosessi ei täytä lain vaatimuksia.

Luottolaitosdirektiivi edellyttää myös eräitä tarkistuksia konsolidoitua valvontaa koskeviin periaatteisiin.

Uudet direktiivit edellyttävät siinä määrin muutoksia nykyiseen luottolaitoslakiin, että se on tarpeen uudistaa kokonaisuudessaan. Lisäksi lain kokonaisrakennetta on tarpeen selkeyttää nykyisestä. Tämän vuoksi nykyinen laki on tarpeen kumota ja antaa sen sijaan uusi samanniminen laki.

Luottolaitoslain uudistaminen edellä sanotulla tavalla edellyttää lisäksi, että lukuisiin muihin lakeihin tehdään tarpeelliset lakitekniset muutokset erityisesti siltä osin kuin näissä laeissa viitataan luottolaitoslakiin.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1. Tavoitteet

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön edellä mainitut direktiivit. Direktiivien mukaisen vakavaraisuuslaskennan uudistuksen tavoitteena on ottaa huomioon luottolaitosten riskienhallinnassa viime vuosien aikana tapahtunut kehitys, jonka ansiosta liike-toiminnan riskejä ja niiden kattamiseksi tarvittavaa pääomavaatimusta pystytään laskemaan huomattavasti nykyistä karkeaa vakavaraisuuslaskentaa tarkemmin. Uudet vakavaraisuusvaatimukset on pyritty laatimaan siten, että ne kannustavat kehittyneempien riskienhallintajärjestelmien käyttöönottoon luottolaitoksissa. Uudistus edistää todellisia riskejä vastaavaa rahoituksen ja rahoituskustannusten kohdentamista sekä hinnoittelua rahoitusjärjestelmässä. Toisaalta uudet vakavaraisuusvaatimukset on pyritty mitoittamaan niin, että luottolaitosten omien varojen määrä koko pankkijärjestelmässä säilyy nykyisellä tasolla. Uudistuksella pyritään siten lisäämään rahoitusjärjestelmän tehokkuutta ilman, että uudistus heikentää koko pankkijärjestelmän vakavaraisuutta.

Esityksen tavoitteena on lisäksi selkeyttää lain nykyistä rakennetta.

3.2. Keskeiset ehdotukset

Lain rakenne

Esitys käsittää ehdotuksen uudeksi laiksi luottolaitostoiminnasta sekä ehdotukset lakeiksi siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Nykyinen laki luottolaitostoiminnasta ehdotetaan vastaavasti kumottavaksi. Direktiivien täytäntöönpano edellyttää siinä määrin uusia säännöksiä, että nykyinen laki on syytä korvata uudella vastaavalla lailla. Siltä osin kuin uuteen lakiin siirretään sellaisenaan nykyisen lain säännöksiä, niiden tulkinnassa olisi otettava huomioon nykyisen lain ja sitä vastaaviin aikaisempiin lakeihin sisältyvien samansisältöisten säännösten perustelut, jos näitä säännöksiä ei tässä esityksessä ole perusteltu.

Lain rakennetta ehdotetaan selkeytettäväksi siten, että erityisesti laissa olevat yleiset mää-

ritelmät sekä säännökset, jotka koskevat oikeutta luottolaitostoiminnan harjoittamiseen ja oikeutta yleisövarojen vastaanottamiseen muussa elinkeinotoiminnassa, luottolaitostoiminnan yleisiä edellytyksiä, luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavia vaatimuksia, luottolaitosten liiketoiminnassa sovellettavia menettelytapoja, tilinpäätöstä ja tilintarkastusta sekä palvelujen tarjoamista ulkomaille, samoin kuin vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset erotettaisiin kukin omaksi luvukseksi. Lisäksi luottolaitosten konsolidoitua taloudellista asemaa koskevat vaatimukset eriyttäisiin omaksi kokonaisuudekseen luottolaitosten taloudellista asemaa koskevassa luvussa.

Omien varojen määrittely

Luottolaitoksen omien varojen määrittelyä tarkistettaisiin luottolaitosdirektiivin vaatimusten mukaisesti siten, että laissa säädettäisiin erikseen eräiden saamisten arvopaperistamiseen liittyvien erien huomioon ottamisesta sekä kirjanpitoon merkittyjen ja odotettujen tappioiden erotuksen huomioon ottamisesta omissa varoissa laskettaessa luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärää laissa määrittelyllä sisäisten luottoluokitusten menetelmällä. Lisäksi ehdotetaan, että nykyisestä laista poiketen elinkeinoyhteisöissä olevia huomattavia ominaisuusosuuksia koskevien rajoitusten ylittävät määrät olisi direktiivin mukaisesti vähennettävä omista varoista.

Määrällinen vakavaraisuusvaatimus

Luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevat vaatimukset ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan uusien direktiivien vaatimuksia.

Nykyinen varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten karkeaan riskiluokitteluun perustuva vakavaraisuusvaatimus korvattaisiin luottolaitosdirektiivin mukaisella hienojakoisemmalla vakavaraisuusvaatimuksella.

Luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä laskettaisiin nykyisestä laista poiketen joko vakiomenetelmällä tai sisäisten luottoluokitusten menetelmällä. Nykyistä lakia vastaavasti vakavaraisuusvaatimus olisi 8 prosenttia varojen ja taseen ulkopuolisten si-

toumusten riskipainotetusta määrästä.

Vakiomenetelmää käytettäessä varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset painotettaisiin vastapuolen tai varojen luonteen mukaisella riskikertoimella, joka määräytyisi joko valtiovarainministeriön asetuksella säädettävän kiinteän riskikertoimen tai hyväksytyjen luottoluokituslaitosten saamisen vastapuolelle antaman ulkoisen luottoluokituksen perusteella. Rahoitustarkastuksen velvollisuudeksi säädettäisiin luottoluokituslaitosten hyväksyminen ja luokituslaitoksen käyttämien luokitusten muuntaminen riskikertoimiksi luottolaitosdirektiivissä määrättyjen perusteiden mukaisesti. Luonnos tarvittavaksi asetukseksi on tämän esityksen liitteenä.

Luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrän laskeminen sisäisten luottoluokitusten menetelmällä edellyttäisi luottolaitosdirektiivin mukaisesti Rahoitustarkastuksen lupaa. Koska luvan myöntäminen edellyttää direktiivin VII liitteen mukaisen yksityiskohtaisten, luonteeltaan teknisten edellytysten täyttymistä laissa tai asetuksessa ei erikseen säädettäisi menetelmän käyttämisen edellytyksistä vaan direktiivin määräykset pantaisiin tältä osin täytäntöön Rahoitustarkastuksen määräyksillä. Siltä osin kuin menetelmän soveltamisedellytyksiin liittyy merkittäviä kansalliseen harkintaan jätettyjä sääntelyvaihtoehtoja, sääntelyvaihtoehtojen valinnasta säädettäisiin kuitenkin valtiovarainministeriön asetuksella.

Luottolaitos direktiivin VIII liitteessä säädetään yksityiskohtaisesti niistä edellytyksistä, joilla takaukset, kiinnitysvakuudet ja muut luottoriskin vähentämismenetelmät saadaan ottaa huomioon vakavaraisuusvaatimusta laskettaessa. Myös näiltä osin direktiivin yksityiskohtaisen ja teknisen luonteen vuoksi Rahoitustarkastus antaisi tarkemmat määräykset siitä, miten vakuudet ja muut luottoriskin vähentämistekniikat, kuten luottojohdannais sopimukset, saadaan ottaa huomioon luottoriskin omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa. Siltä osin kuin direktiivin määräykset mahdollistavat erilaisia sääntelyvaihtoehtoja, sääntelyvaihtoehtojen valinnasta säädettäisiin myös tältä osin valtiovarainministeriön asetuksella.

Luottolaitosdirektiivin ja sen IX liitteen mukaisesti arvopaperistettujen erien luotto-

riski laskettaisiin niin ikään direktiivin yksityiskohtaisten määräysten mukaisesti. Myös näiltä osin tarkemmat määräykset omien varojen vaatimusten laskemisesta annettaisiin direktiivin määräysten yksityiskohtaisuuden ja teknisen luonteen vuoksi Rahoitustarkastuksen määräyksellä sekä kansallisten sääntelyvaihtoehtojen valinnan osalta valtiovarainministeriön asetuksella.

Luottolaitoksella olisi lisäksi oltava omia varoja määrä, joka riittää kattamaan koko toiminnasta aiheutuvan valuutta- ja hyödykeriskin sekä kaupankäyntivarastoon liittyvän yleisriskin, erityisriskin, muun positioriskin, selvitysriskin ja vastapuoliriskin. Mainittujen riskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemista koskevat periaatteet sisältyvät omien varojen direktiiviin. Tarkemmat, mainitun direktiivin mukaiset määräykset annettaisiin myös näiltä osin Rahoitustarkastuksen määräyksellä sekä kansallisten sääntelyvaihtoehtojen valinnan osalta valtiovarainministeriön asetuksella.

Nykyisestä laista poiketen luottolaitoksella olisi lisäksi oltava luottolaitosdirektiivin X liitteen edellyttämä määrä luottolaitoksen toiminnallisen riskin kattamiseksi vaadittavia omia varoja. Toiminnallisten riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä olisi lähtökohtaisesti 15 prosenttia luottolaitoksen vuotuisista tuotoista. Toiminnallisten riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrä voitaisiin kuitenkin Rahoitustarkastuksen luvalla laskea myös luottolaitoksen omia menetelmiä käyttäen, jos ne täyttävät direktiivin asettamat vaatimukset. Myös näiltä osin tarkemmat määräykset direktiivin soveltamisesta annettaisiin Rahoitustarkastuksen määräyksellä sekä kansallisten sääntelyvaihtoehtojen valinnan osalta valtiovarainministeriön asetuksella.

Yleiselle riskienhallinnalle ja vakavaraisuuden hallintaprosessille asetettavat vaatimukset

Nykyisessä laissa oleva *yleissäännös riskien hallinnasta ja sisäisestä valvonnasta* ehdotetaan sisällytettäväksi lakiin eräiltä osin tarkistettuna. Ehdotettujen säännösten mukaan luottolaitoksella olisi oltava uuden luottolaitosdirektiivin vaatimusten mukaisesti te-

hokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Säännös heijastaisi periaatteita, joiden mukaan terve, varovainen pankkitapa ja vakavaraisuuden hyvä hallinta perustuvat liiketoiminnan ja toimintaympäristön riskien kattavaan ja luotettavaan tunnistamiseen, mittaamiseen ja arviointiin, sekä luotettavaan hallintoon ja hyvään sisäiseen valvontaan.

Laissa säädettäisiin lisäksi nykyisestä poiketen erikseen *vakavaraisuuden hallinnasta*. Ehdotettujen säännösten mukaan luottolaitoksella olisi oltava sen vakavaraisuuteen kohdistuvien riskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, riskien ottamista ja rajoittamista samoin kuin riskien kattamista omilla varoilla sekä muuta riskien hallintaa koskevat, luottolaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan. Lisäksi luottolaitoksen olisi asetettava sisäiset tavoitteet sen laissa tarkoitettujen riskien kattamiseksi tarvittavalle omien varojen määrälle ja laadulle liiketoiminnoinnoin tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla kohdennettuina. Säännösten tarkoituksena on vahvistaa valvottavan toimintaan oikein suhteutettua ja koko riskiprofiiliin perustuvaa omien varojen mitoitusta ja hallintaa ja kohdistaa huomiota riskienhallinnan laadulliseen riittävyys.

Säännöksillä valvonnan julkisuudesta parannetaan valvonnan läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta. Ehdotettujen säännösten mukaan Rahoitustarkastuksen tulisi muun muassa julkistaa vakavaraisuuden hallinnan valvontaa ja kokonaisarviointin tekemistä koskevat yleiset periaatteet sekä pitää saatavilla kansallisiin valintoihin liittyviä tietoja ja tilastotietoja.

Muut luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

Keskinäisiä liiketoimia, riskikeskittymiä, suuria asiakasriskejä, huomattavia omistuosuuksia muissa kuin rahoitusalan yrityksissä sekä kiinteistönomistusta koskevat vaatimukset ja rajoitukset vastaisivat olennaisilta osiltaan nykyistä lakia. Huomattavia omis-

tusosuuksia koskevia rajoituksia sovellettaisiin kuitenkin luottolaitosdirektiivin mukaisesti nykyisestä poiketen yksinomaan luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Konsolidoitu valvonta

Nykyiseen lakiin sisältyvät, luottolaitosten konsolidoitua valvontaa koskevat säännökset koottaisiin lakiin yhdeksi kokonaisuudeksi. Luottolaitosdirektiivin mukaisesti luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevia vaatimuksia sovellettaisiin myös luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella silloin kun luottolaitos on konsernin ylin emoyritys tai ulkomaisen konsernin suomalaisen alakonsernin ylin emoyritys taikka kun luottolaitoksella on ulkomainen omistusyhteisö ja luottolaitos on taseen loppusummalla mitaten suurin tällaisen omistusyhteisön tytärluottolaitoksista. Lisäksi Rahoitustarkastus voisi laissa tarkemmin säädettyin edellytyksin sopia ulkomaan valvontaviranomaisen kanssa siitä, että suomalaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaa sovelletaan poikkeuksellisesti ulkomaan lakia ja että ulkomaan viranomainen vastaa konsolidoidusta valvonnasta.

Lakiin sisällytettäisiin tarkemmat säännökset konsolidoidun valvonnan soveltamisesta, konsolidoidun valvonnan ulottuvuudesta sekä siitä, miten luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevia vaatimuksia sovelletaan luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Ehdotetut säännökset vastaisivat olennaisilta osiltaan nykyistä lakia ja sen soveltamiskäytäntöä.

Luottolaitosdirektiivin mukaan lupa edellä tarkoitetun sisäisten luottoluokitusten menetelmän käyttämiseen sekä toiminnallisen riskin ja markkinariskien omien varojen vaatimuksen laskemiseen direktiivin mukaisilla kehittyneemmällä menetelmällä tulisi myöntää ensisijaisesti siten, että samoja periaatteita sovelletaan koko konsolidointiryhmässä. Tämän mukaisesti lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi direktiivin 129 artiklaa koskeva säännös, jonka mukaan Rahoitustarkastuksen, silloin kun se lain mukaan vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, tulisi päättää mainittujen menetelmien hyväksymi-

sestä koko konsolidointiryhmässä. Vastavasti laissa ehdotetaan säädettäväksi, että silloin kun luottolaitos kuuluu ulkomaan viranomaisen valvonnassa olevaan konsolidointiryhmään, Rahoitustarkastuksen olisi annettava lupa menetelmän käyttämiseen konsolidoidusta valvonnasta vastaavan ulkomaan viranomaisen päätöksen mukaisesti. Tällaisesta Rahoitustarkastuksen päätöksestä, jolla vahvistetaan ulkomaan viranomaisen tekemä päätös, voitaisiin valittaa ainoastaan muodollisin perustein tai sillä perusteella, että ulkomaan viranomaisen tekemä päätös ei ole direktiivin vähimmäisvaatimusten mukainen.

Lisäksi ehdotetaan, että Rahoitustarkastus voisi soveltaa konsolidointiryhmään kuuluvan ulkomaisen luottolaitoksen kotivaltion lakia päättäessään edellä tarkoitetun menetelmän hyväksymisestä käytettäväksi yhteinäisesti koko konsolidointiryhmässä. Luottolaitosdirektiivin mukaan viranomaisten on pyrittävä yhteisymmärrykseen siitä, voidaan-ko menetelmä hyväksyä käytettäväksi kaikissa konsolidointiryhmään kuuluvissa yrityksissä silloin, kun konsolidointiryhmään kuuluu eri valtioissa sijaitsevia luottolaitoksia. Sen varmistamiseksi, että Rahoitustarkastus voi tarvittaessa ottaa huomioon konsolidointiryhmään kuuluvien ulkomaisten yritysten tehokkaan valvonnan vaatimukset ulkomaisten viranomaisten edellyttämällä tavalla, ehdotetaan, että Rahoitustarkastus voisi tällaisissa tapauksissa soveltaa myös ulkomaan lakia. Ehdotetun säännöksen soveltaminen voisi tällöin riippua niistä periaatteista, joita Euroopan pankkivalvojen komitean (CEBS) piirissä mahdollisesti sovitaan näiltä osin noudatettavaksi.

Vakavaraisuustietojen julkistaminen

Laissa ehdotetaan säädettäväksi luottolaitoksen konsolidoitua vakavaraisuutta koskevien tietojen julkistamisesta luottolaitosdirektiivin ja sen XII liitteen mukaisesti. Julkistamisvelvollisuus koskisi ainoastaan konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaa luottolaitosta tai emoluottolaitokseen lain mukaan rinnastettavaa omistusyhteisön tytärluottolaitosta. Yksittäisen luottolaitoksen olisi julkistettava vakavaraisuuttaan koskevat tiedot ainoastaan silloin, kun luottolaitos ei

kuulu mihinkään sellaiseen konsolidointiryhmään, jota valvotaan jonkin Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion (jäljempänä ETA-valtio) lainsäädännön mukaisesti. Konsolidoitua vakavaraisuutta koskeviin tietoihin olisi kuitenkin sisällytettävä merkittävimpien tytärluottolaitosten vakavaraisuutta koskevat tiedot.

Vakavaraisuutta koskevat tiedot olisi ilmoitettava vuosittain tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa tai muulla luottolaitoksen valitsemalla tavalla. Rahoitustarkastus voisi kuitenkin laissa tarkemmin säädettävien edellytyksin vaatia poikkeavaa ilmoittamistapaa tai -tiheyttä.

Taloudellisen aseman valvonta

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi luottolaitosdirektiivin edellyttämät säännökset valvontaviranomaisten valvontaprosessista. Tämän mukaisesti ehdotetaan, että Rahoitustarkastuksen olisi vähintään vuosittain laadittava arvio siitä, täyttääkö luottolaitos sen taloudelliselle asemalle ja riskienhallinnalle laissa asetetut vaatimukset. Lakiin sisällytettäisiin myös direktiivin edellyttämät säännökset arviointiperusteiden julkistamisesta.

Lisäksi lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi luottolaitosdirektiivin 136 artiklan edellyttämä säännös Rahoitustarkastuksen oikeudesta asettaa laissa tarkemmin säädetyissä tapauksissa edellä mainitut vähimmäisvaatimukset ylittävä pääomavaatimus. Säännös tukee vaatimusta siitä, että luottolaitoksen tulee mitoitaa omat varansa suhteessa siihen kohdistuvaan kokonaisriskiin. Säännös myös vahvistaa Rahoitustarkastuksen mahdollisuuksia toimia ennakoivasti rahoitusmarkkinoiden vakautta edistävällä tavalla. Tällainen lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa, jos Rahoitustarkastus edellä tarkoitetun arvion perusteella katsoo, että luottolaitos ei täytä sen luotettavalle hallinnolle, sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle laissa asetettuja yleisiä vaatimuksia taikka sen vakavaraisuudelle tai asiakasriskien hallinnalle säädetyjä erityisiä laadullisia vaatimuksia. Lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa vain poikkeuksellisissa tilanteissa silloin, kun luottolaitoksen toiminnan vakautta ei muilla lain mukaisilla keinoilla voida turvata. Lisäpääomavaatimus

voitaisiin asettaa enintään kolmeksi vuodeksi. Muiden direktiivin edellyttämien valvontavaltuuksien voidaan katsoa sisältyvän jo nykyiseen lakiin.

Laissa nykyisin säädetyt periaatteet vakavaraisuusvaatimuksen alittumisen seurauksista säilyisivät ennallaan. Säännöksiä sovellettaisiin myös edellä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen alittumiseen.

Alemmanasteisten säädösten ja määräysten antaminen sekä poikkeuslupien myöntäminen

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi valtuutus-säännös, jonka mukaan luottoriskin vakio-menettelyn mukaisista tase-erien ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskikertoimista sekä taseen ulkopuolisten sitoumusten luotovasta-arvoista samoin kuin asiakasriskirajoitusten ulkopuolelle jätettävistä eristä säädettäisiin valtiovarainministeriön asetuksella. Lisäksi asetuksella säädettäisiin luottolaitosdirektiivin ja omien varojen direktiivin sallimien merkittävien sääntelyvaihtoehtojen valinnasta. Muilta osin direktiivien määräykset pantaisiin täytäntöön Rahoitustarkastuksen määräyksillä. Lisäksi Rahoitustarkastus voisi direktiiveissä säädetyissä tapauksissa ja niissä säädetyin edellytyksin myöntää poikkeuksia luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevista säännöksistä ja määräyksistä.

Taloudellista asemaa koskevien säännösten soveltaminen osuuspankkien yhteenliittymään ja sen jäsenluottolaitoksiin

Uuden lain mukaisia vakavaraisuusvaatimuksia sovellettaisiin osuuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksiin samojen perusteiden mukaisesti kuin nykyisinkin. Jäsenluottolaitosten olisi siten täytettävä lain mukaiset vakavaraisuusvaatimukset mutta jäsenluottolaitoksen alittaessa nämä vakavaraisuusvaatimukset määräajan alittumisen korjaamiseksi asettaisi kuten nykyisinkin ensisijaisesti keskusyhteisö. Myös asiakasriskisäännöksiä sovellettaisiin nykyisten periaatteiden mukaisesti. Yhteenliittymän keskinäisiä vastuita ei otettaisi huomioon vakavaraisuutta ja asiakasriskejä koskevia säännöksiä sovellettaessa. Yhteenliittymän jäsenluotto-

laitoksen olisi täytettävä myös luottolaitoslaissa vakavaraisuuden hallinnalle koskevat laadulliset vaatimukset.

Yhteenliittymän vakavaraisuusvaatimus ja suuria asiakasriskejä koskeva vaatimus laskettaisiin kuten nykyisinkin yhteenliittymän konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Taloudellista asemaa koskevien säännösten soveltaminen sijoituspalveluyrityksiin

Luottolaitosten taloudellista asemaa koskevat vaatimukset koskisivat, kuten nykyisinkin, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain nojalla myös sijoituspalveluyrityksiä. Lakiin ei ehdoteta sisällytettäväksi omien varojen direktiivin sallimia sijoituspalveluyrityksiin sovellettavia poikkeussäännöksiä, koska luottolaitos voi tarjota samoja sijoituspalveluita kuin sijoituspalveluyritys ja erilaisten säännösten soveltaminen luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin asettaisi nämä yritykset sen vuoksi perusteettomasti erilaiseen kilpailuasemaan markkinoilla.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset luottolaitoksiin ja sijoituspalveluyrityksiin

Uudistettu vakavaraisuussäännöstö mahdollistaa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten toimintaan liittyvien riskien mittaamisen ja riskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen vaatimuksen laskemisen nykyistä säännöstöä tarkemmin. Uudistus on siten omiaan yleisesti edistämään rahoitusmarkkinoiden vakautta sekä pääomien nykyistä tehokkaampaa kohdentumista ja riskeihin perustuvaa hinnoittelua ja siten rahoitusmarkkinoiden tehokkuutta.

Uudistus on pyrinyt mitoittamaan siten, että koko rahoitussektorin omien varojen määrä säilyy globaalilla tasolla ennallaan. Omien varojen määrän odotetaan kuitenkin jakautuvan jossain määrin eri tavalla kuin nykyisin siten, että laitokset, jotka käyttävät kehittyneimpiä riskienhallintamenetelmiä hyötyvät uudistuksesta kun taas riskienhallinnal-

taan kehittymättömimpien laitosten vakavaraisuusvaatimukset kasvavat jonkin verran nykyisestä. Uudistus sisältää siten myös kannusteen laitoksille siirtäytään käyttämään rahoitusmarkkinoiden tehokkaan ja vakaan toiminnan kannalta tarpeellisia kehittyneitä riskienhallintamenetelmiä. Monet suuret eurooppalaiset rahoituslaitokset (mukaan lukien suurimmat suomalaiset pankit) käyttävät jo tällä hetkellä riskienhallintamenetelmiä, jotka ovat luonteeltaan hyvin lähellä uudistuksen ehdotuksia. Pankeissa on myös jo meneillään mittava kehitystyö tällaisten menetelmien saattamiseksi uusien direktiivien vaatimusten mukaisiksi.

Uudistuksen määrällisiä vaikutuksia yksittäisten suomalaisten laitosten pääomakustannuksiin tai muutenkaan Suomen rahoitusmarkkinoilla ei ole mahdollista määrällisesti arvioida senkään vuoksi, että pääomavaatimusten määrä riippuu osittain siitä, miten kehittyneitä menetelmiä laitokset ottavat käyttöön. Muutosten ei arvioida olevan niin suuria, että ne ainakaan lyhyellä aikavälillä vaikuttaisivat merkittävästi markkinoiden rakenteeseen tai yksittäisten laitosten kilpailuedellytyksiin kotimaassa tai kansainvälisesti.

Uudistus lisää luottolaitosten kustannuksia lyhyellä aikavälillä, koska direktiivissä asetetaan nykyistä huomattavasti suuremmat vaatimukset laitosten omille riskienhallinta- ja arviointiprosesseille. Tämä lisää erityisesti tietojärjestelmäinvestoinneista johtuvia kustannuksia.

Vaikutukset muihin yrityksiin

Uudistuksen lähtökohdista seuraa, että luottolaitosten suurten asiakasyritysten rahoituskustannukset periaatteessa alenevat jonkin verran nykyisestä ja pienten yritysten kustannukset vastaavasti nousevat. Tämä johtuu erityisesti siitä, että suurten yritysten toiminta on yleensä suhteellisesti vähäriskisempää kuin pienten yritysten. Lisäksi suuryritykset voivat helpommin hankkia edullisemman vakavaraisuusvaatimuksen edellytyksenä olevia ulkoisia luottoluokituksia ja asettaa luotoilleen vakuuksia, jolloin pankit voivat myöntää niille edullisempia luottoja. Vaikutuksia kuitenkin lieventää näiltä osin erityisesti se, että

suuryritysten rahoituskustannukset ovat jo nykyisin pienyrityksiä alhaisempia. Uudistuksessa on lisäksi pyritty ottamaan huomioon erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille aiheutuvien rahoituskustannusten nousun vaikutukset siten, että tällaisilta yrityksiltä oleviin saamisiin sovellettavia riskikertoimia ja muita periaatteita on ehdotuksessa erikseen lievennetty siitä, mitä ne uudistuksen yleisten lähtökohtien perusteella olisivat. Vaikutusten suuruus ei tältäkin osin ole määrällisesti tarkoin arvioitavissa, mutta yleisesti ottaen pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevat erityissäännökset riittänevät varmistamaan, että uudistus ei merkittävästi lisää niiden rahoituskustannuksia.

4.2. Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Uudistus lisää Rahoitustarkastuksen kustannuksia lyhyellä aikavälillä, koska direktiiveissä asetetaan nykyistä huomattavasti suuremmat vaatimukset sekä laitosten omille riskienhallinta- ja arviointiprosesseille että viranomaisvalvonnalle. Uudistuksen Rahoitustarkastukselle aiheuttamat henkilöstölisäykset on jo toteutettu. Vakavaraisuusuudistuksesta aiheutuvat sääntelyn ja valvonnan muutostarpeet on tarkoitettu hoitaa valvojan nykyresurssien käyttöä tehostamalla ja tehtäviä priorisoimalla. Koska Rahoitustarkastuksen kustannukset peritään valvontamaksuina valvottavilta, ehdotetut säännökset eivät sinänsä lisää julkisen hallinnon menoja.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Rahoitustarkastuksen ja Suomen Pankkiyhdistyksen kanssa. Esityksestä on saatu lausunnot oikeusministeriöltä, kauppaja- ja teollisuusministeriöltä, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä, Suomen Pankilta, Rahoitustarkastukselta, Suomen Pankkiyhdistykseltä, talletussuojarahastolta, Säästöpankkiliitolta sekä Osuuspankkikeskukselta.

6. Riippuvuus muista esityksistä

Direktiivejä, joihin esitys perustuu, ei ole muodollisesti vielä annettu, koska niitä ei ole

ehditty kääntää kaikille Euroopan Unionin virallisille kielille. Esitys perustuu tämän vuoksi neuvoston asiakirjaan 12890/05 ECOFIN 299 EF 38 CODEC 827, joka sisältää neuvoston ja Euroopan parlamentin yhdessä sopiman lopullisen säädöstekstin. Asiakirjasta on käytettävissä myös suomen- ja ruotsinkieliset versiot.

Tämän vuoksi lakiehdotuksiin sisältyvät eräät viittaukset direktiiveihin on tarpeen tarkistaa eduskuntakäsittelyn aikana vastaamaan direktiivien lopullisia nimiä ja numeroita sekä artiklojen lopullista numerointia. Ehdotettujen säännösten asiasisältöä ei kuitenkaan tästä syystä ole tarpeen muuttaa.

Hallituksen esitys on tarpeen antaa siitä huolimatta, että direktiivit eivät ole vielä muodollisesti voimassa. Tämä johtuu direktiivien pakollisesta voimaansaattamisajankohdasta, joka direktiivien mukaan on viimeistään vuoden 2007 alusta. Lisäksi vakavaraisuusuudistuksen toteuttamiseen mainitusta ajankohdasta lukien on sitouduttu maailmanlaajuisesti. Myös suomalaiset luottolaitokset ovat jo usean vuoden ajan varautuneet uudistuksen edellyttämien tieto- ja muiden järjestelmien käyttöönottoon vuoden 2007 alusta lukien.

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa on valmisteltavana hallituksen esitys, jolla saatettaisiin voimaan Euroopan Parlamentin ja neuvoston direktiivi rahoitusvälineiden markkinoista (39/2004/EY). Ehdotetut muutokset erityisesti luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, sijoituspalveluyrityksistä annettuun lakiin ja Rahoitustarkastuksesta annettuun lakiin saattaa olla tarpeen sovittaa yhteen mainitun direktiivin täytäntöönpanemiseksi ehdotettujen säännösten kanssa. Niin ikään samanaikaisesti tämän esityksen kanssa on valmisteltavana hallituksen esitys eurooppaosuuskuntia koskevaksi lainsäädännöksi. Ehdotetut muutokset osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotolaitoksista annettuun lakiin saattaa tämän vuoksi olla tarpeen sovittaa yhteen mainitun esityksen kanssa. Samoin on valmisteltavana uusi tilintarkastuslaki, jonka vuoksi ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun tilintarkastusta koskevat säännökset saattaa olla tarpeen sovittaa yhteen uutta tilintarkastuslakia koskevan ehdotuksen kanssa.

Lakiehdotukset sisältävät lisäksi useita viitauksia uuteen osakeyhtiölakiin, jota koskevan esityksen (HE 109/2005) käsittely eduskunnassa on vielä kesken.

Esityksessä ehdotetaan säilytettäväksi pääosin ennallaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettuun lakiin sisältyvät osuuspankkien yhteenliittymän taloudellisen aseman valvontaa koskevat periaatteet siltä osin kuin niitä ei

ole välttämätöntä muuttaa uusien direktiivien johdosta. Markkinoiden yleisen kehityksen ja riskienhallintamenetelmien kehittymisen sekä yhteenliittymän toiminnasta tähän asti saatujen kokemusten vuoksi yhteenliittymän taloudellisen aseman valvonnan ja siihen olennaisesti liittyvän jäsenluottolaitosten yhteisvastuujärjestelmän kehittämistarpeita on kuitenkin lähitulevaisuudessa tarpeen arvioida erikseen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki luottolaitostoiminnasta

1 luku. Yleiset määräykset

1 §. Lain tarkoitus. Pykälässä säädettäisiin yleisesti lain tarkoituksesta. Pykälän mukaan laissa säädettäisiin oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa sekä luottolaitostoiminnalle asetettavista vaatimuksista ja niiden valvonnasta. Luottolaitostoiminta määriteltäisiin ehdotetussa 4 §:ssä. Lain 18 §:ssä säädettäisiin lisäksi rajoitetusta luottolaitostoiminnasta, joka olisi laissa tarkoitettua luottolaitostoimintaa mutta jota saataisiin harjoittaa mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin ilman toimilupaa.

Lisäksi pykälässä todettaisiin, että laissa säädettäisiin oikeudesta harjoittaa muuta liiketoimintaa, jossa yleisöltä hankitaan takaisinmaksettavia varoja. Tällaista muuta liiketoimintaa koskisivat lähinnä ehdotetut 19 ja 20 §.

Nykyiseen lakiin ei sisälly vastaavaa yleissäännöstä. Ehdotettu pykälä ei kuitenkaan muuttaisi nykyisen lain asiasisältöä.

2 §. Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö. Pykälässä todettaisiin selvyyden vuoksi ne erityislait, joita sovelletaan luottolaitostoimintaan. Pykälässä viitattaisiin ainoastaan niihin lakeihin, joita sovelletaan pelkästään luottolaitoksiin. Säännös ei rajoitaisi muun lainsäädännön, esimerkiksi arvopaperimarkkinalainsäädännön soveltamista luottolaitoksiin siinä laajuudessa kuin asianomaisissa laeissa on niiden soveltamisalasta säädetty. Pykälä vastaisi osittain nykyisen lain 6 §:ää mutta siinä säädettäisiin nykyistä lakia kattavammin luottolaitoksiin sovellettavasta erityislainsäädännöstä. Pykälä ei muuttaisi nykyisen lain asiasisältöä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin luottolaitosten yhteisöoikeudellisesta erityissääntelystä. Pykälässä todettaisiin nimenomaisesti, että luottolaitokseen sovelletaan luottolaitoksen yhteisömuodosta riippuen joko liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luot-

tolaitoksista annettua lakia (1501/2001), säästöpankkilakia (1502/2001), osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia tai hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia (936/1978). Momentissa ei erikseen viitattaisi yleisen osakeyhtiö- ja osuuskuntalainsäädännön soveltamiseen luottolaitoksiin. Osakeyhtiömuotoisiin luottolaitoksiin sovellettaisiin kuitenkin edelleen yleistä osakeyhtiölainsäädäntöä ja osuuskuntamuotoisiin luottolaitoksiin vastaavasti yleistä osuuskuntalainsäädäntöä, jollei tässä pykälässä mainituissa laeissa toisin säädetä.

Pykälän 2 momentissa viitattaisiin kiinnitysluottopankkilakiin (1240/1999), jonka mukaan luottolaitos saa mainitussa laissa säädetyin edellytyksin harjoittaa lain mukaista kiinnitysluottopankkitoimintaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 6 §:ää vastaavasti, että luottolaitoksen velvollisuudesta kuuluu sijoittajien korvausrahastoon säädetään sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin ne erityissäädökset, joita sovelletaan taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen talletuspankin toiminnan turvaamiseen. Tällaisia säädöksiä ovat laki valtion vakuusrahastosta (379/1992) ja laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä (1509/2001).

3 §. Valvonta. Pykälässä säädettäisiin tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten valvonnasta. Pykälä vastaisi pääosin nykyisen lain 9 §:ää mutta valvontaan sovellettavista laeista säädettäisiin ehdotetussa pykälässä jonkin verran nykyistä kattavammin. Lain asiasisältö ei muuttuisi.

Pykälän 1 momentissa todettaisiin, että tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten noudattamista valvoo Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003) tarkoitettu Rahoitustarkastus niin kuin mainitussa laissa ja tässä laissa säädetään. Lisäksi momentissa todettaisiin nykyistä lakia vastaavasti, että säästöpankkeja valvoisi lisäksi säästöpankkitarkastus ja osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvia osuuspankkeja ja

muita jäsenluottolaitoksia yhteenliittymän keskusyhteisö.

Pykälän 2 momentissa todettaisiin, että luottolaitosten ja vakuutuslaitosten muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004).

Määritelmät

4 §. *Luottolaitostoiminta.* Pykälässä määriteltäisiin luottolaitostoiminta. Määritelmä vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 1 §:n 1 ja 3 momenttia.

5 §. *Rajoitettu luottolaitostoiminta.* Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin rajoitettu luottolaitostoiminta ja pykälän 2 momentissa mainitun määritelmän kannalta keskeinen yritysryhmän käsite. Pykälän 1 momentin 1—3 kohta vastaisivat asiasisällöltään täysin nykyisen lain 1 a §:n 2 momenttia. Oikeudesta harjoittaa rajoitettua luottolaitostoimintaa säädettäisiin 18 §:ssä.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi nykyisestä laista poiketen direktiivin 200/46/EY 8 artiklan 1 kappaleen a-kohdan mukainen säännös, jonka mukaan sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ja asiakastilien tarjoamista yleisölle pidettäisiin aina pykälässä tarkoitettuna rajoitettuna luottolaitostoimintana niin kauan kuin tällaisessa toiminnassa vastaanotettujen yleisövarojen määrä ei ylitä direktiivissä säädettyjä rajoja. Tämän mukaisesti 1 momentin 4 kohdassa säädettäisiin, että sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ja momentin 2 kohdassa tarkoitettujen asiakastilien tarjoamista yleisölle pidettäisiin laissa tarkoitettuna rajoitettuna luottolaitostoimintana, jos tällaisessa toiminnassa yleisöltä vastaanotettujen varojen määrä ei viimeksi päättyneen tilikauden aikana ole keskimäärin ylittänyt 5 miljoonaa euroa eikä milloinkaan ylitä 6 miljoonaa euroa.

Pykälän 2 momentti vastaisi nykyisen lain 5 c §:ää, kuitenkin siten tarkistettuna että nykyisessä laissa käytetty termi ”keskusyhteisö” korvattaisiin termillä ”keskusyritys”, jotta käsite ei sekaantuisi osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa määritellyyn keskusyhteisön käsitteeseen.

6 §. *Sähköinen raha ja asiakastili.* Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin sähköinen raha nykyisen lain 1 §:n 4 momenttia vastaavasti. Pykälän 2 momentissa sähköiseen rahaan rinnastettaisiin momentissa määritelty asiakastili nykyisen lain 1 §:n 5 momenttia vastaavasti.

7 §. *Takaisinmaksettavat varat.* Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin takaisinmaksettavat varat. Käsitettä takaisinmaksettavat varat käytettäisiin laissa luottolaitosdirektiivin terminologiaa vastaavasti tarkoittamaan kaikkia liiketoiminnassa vieraan pääoman ehdoin hankittuja varoja. Momentissa tarkoitettuja varoja voitaisiin siten hankkia joko laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja tai muita joukkoluonteisia velkasitoumuksia, vastaanottamalla varoja tilille taikka yksittäisinä velkakirjalainoina. Myös esimerkiksi arvopapereiden myynti- ja takaisinostositoumukset olisivat momentissa tarkoitettua varainhankintaa. Nykyiseen lakiin ei sisälly erillistä takaisinmaksettavien varojen määritelmä mutta ehdotettu momentti vastaisi nykyisen lain tulkintaa.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin vaadittaessa takaisinmaksettavat varat nykyisen lain 1 §:n 6 momenttia vastaavasti.

8 §. *Luottolaitos.* Pykälässä määriteltäisiin luottolaitos. Pykälän 1 momentin mukaan luottolaitoksella tarkoitettaisiin kuten nykyisessäkin laissa yritystä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa harjoittaa 4 §:ssä tarkoitettua luottolaitostoimintaa. Luottolaitos voisi olla joko 9 §:ssä tarkoitettu talletuspankki, 11 §:ssä tarkoitettu luottoyhteisö tai 12 §:ssä tarkoitettu maksuliikkeyhteisö.

Pykälän 2 momentin mukaan ulkomaisella luottolaitoksella tarkoitettaisiin ulkomaista yritystä, joka harjoittaa pääasiassa 4 §:n mukaista luottolaitostoimintaa ja jota valvotaan tätä lakia vastaavasti. Käytännössä momentissa tarkoitettuna ulkomaisena luottolaitokseksi olisi pidettävä aina toisessa Euroopan talousalueen valtiossa (jäljempänä *ETA*-valtio) luottolaitosdirektiivin mukaisesti toimiluvan saanutta luottolaitosta. Lisäksi momentissa tarkoitettuna luottolaitoksena voitaisiin pitää muutakin erityisen toimiluvan nojalla toimivaa yritystä, jonka pääasiallinen toiminta vastaa 4 §:ssä olevaa luottolaitostoiminnan määritelmää ja jonka taloudellisen

aseman valvontaan sovelletaan tämän lain 5 luvun säännöksiä vastaavaa kansainvälisten suositusten mukaista vakavaraisuusvalvontaa.

Säännös vastaisi nykyistä lakia siten tarkennettuna, että viitattaessa jäljempänä tässä laissa luottolaitokseen sillä tarkoitettaisiin ainoastaan 1 momentissa tarkoitettua suomalaista luottolaitosta. Vastaavasti niissä, pääasiassa konsolidoitua valvontaa koskevissa säännöksissä, jotka on tarkoitettu kattamaan nimenomaisesti myös ulkomaiset luottolaitokset, mainittaisiin aina erikseen 2 momentissa tarkoitettujen ulkomaiset luottolaitokset.

9 §. Talletuspankki. Pykälässä säädettäisiin talletuspankin määritelmästä, talletuspankille sallituista yhteisömuodoista sekä talletuspankin velvollisuudesta kuulua 7 luvussa tarkoitettuun talletussuojarahastoon. Pykälä vastaisi nykyisen lain 2 b §:ää, kuitenkin siten että talletuspankille sallitusta liiketoiminnasta säädettäisiin 30 §:ssä.

10 §. Talletus. Pykälä vastaisi eräin täsmennyksin nykyisen lain 2 c §:ää. Lain asiasältö ei muuttuisi.

11 §. Luottoyhteisö. Pykälässä säädettäisiin luottoyhteisön määritelmästä ja luottoyhteisölle sallituista yhteisömuodoista. Pykälä vastaisi nykyisen lain 2 d §:ää, kuitenkin siten että luottoyhteisölle sallitusta liiketoiminnasta säädettäisiin 31 §:ssä.

12 §. Maksuliikeyhteisö. Pykälässä säädettäisiin maksuliikeyhteisön määritelmästä ja maksuliikeyhteisölle sallituista yhteisömuodoista. Pykälä vastaisi nykyisen lain 2 e §:ää, kuitenkin siten että maksuliikeyhteisölle sallitusta liiketoiminnasta säädettäisiin 32 §:ssä.

13 §. Rahoituslaitos. Pykälä vastaisi nykyisen lain 3 §:ää siten tarkennettuna, että rahoituslaitoksella tarkoitettaisiin sekä suomalaisia että ulkomaista pykälässä olevan määritelmän mukaista yritystä.

Lisäksi määritelmää täsmennettäisiin siten, että myös sijoituspalveluyritykset ja niihin rinnastettavat ulkomaiset yritykset sisältyvät rahoituslaitoksen määritelmään. Lain asiasältö ei muuttuisi nykyisestä.

14 §. Palveluyritys. Pykälä vastaisi nykyisen lain 3 a §:ää siten tarkennettuna, että palveluyrityksellä tarkoitettaisiin sekä suomalaista että ulkomaista pykälässä olevan mää-

ritelmän mukaista yritystä.

Lisäksi määritelmää täsmennettäisiin siten, että se kattaisi myös ulkomaisten luottolaitosten palveluyritykset. Lain asiasältö ei muuttuisi nykyisestä.

15 §. Omistusyhteisö. Pykälä vastaisi nykyisen lain 4 §:ää siten tarkennettuna, että omistusyhteisöllä tarkoitettaisiin sekä suomalaista että ulkomaista pykälässä olevan määritelmän mukaista yritystä. Lisäksi 2 momentin sanamuotoa täsmennettäisiin. Lain asiasältö ei muuttuisi.

16 §. Konsolidointiryhmä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 5 §:ää vastaavasti konsolidointiryhmästä. Konsolidointiryhmän muodostaisivat kuten nykyisenkin lain mukaan emoyrityksenä luottolaitos tai omistusyhteisö ja tytäryrityksinä emoyrityksen tytäryritykset, jotka ovat luotto- tai rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Rahoituslaitos määriteltäisiin nykyistä lakia vastaavasti 13 §:ssä ja palveluyritys 14 §:ssä.

Nykyisestä laista poiketen pykälään ei sisältyisi kirjanpitolain (1336/1997) mukaisesti konsernimääritelmästä poikkeavaa määräysvaltakäsitettä, koska kirjanpitolain nykyinen konsernimääritelmä käsittää myös nykyisen lain 5 §:n 2 momenttiin sisältyvät määräysvaltakriteerit. Konsolidointiryhmän emoyritys olisi siten aina myös konsernin emoyritys ja tytäryritys vastaavasti konsernin tytäryritys.

Konsolidointiryhmän määritelmä olisi kuitenkin edelleenkin suppeampi kuin konsernin käsite, koska konsolidointiryhmään sisällytettäisiin ainoastaan luotto- ja rahoituslaitokset sekä palveluyritykset. Konsolidointiryhmän ulkopuolelle jäisivät siten samaan konserniin kuuluvat muuta kuin rahoitustoimintaa harjoittavat yritykset rahoitustoimintaa harjoittavien yritysten palveluyrityksiä lukuun ottamatta. Tällaiset ns. elinkeinoyhteisötkin sisällytettäisiin kuitenkin nykyisestä poiketen konsolidoituun vakavaraisuuslaskentaan ehdotetun 76 §:n 3 momentin mukaisesti.

Lakiin ei sisällytettäisi myöskään nykyisen 5 §:n 6 ja 7 momentissa säädettyjä konsolidointiryhmän määritelmää koskevia poikkeuksia vaan niistä säädettäisiin ehdotetussa 73 §:ssä, jossa säädetään konsolidoidun valvonnan ulottuvuudesta. Mainittuun pykälään

sisällytettäisiin myös nykyisen lain 5 §:n 5 momentissa säädetty periaate, jonka mukaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettu omistusyhteisö katsottaisiin eräissä tapauksissa tässä laissa tarkoitettua konsolidointiryhmän emoyritykseksi.

Ehdotettu määritelmä olisi yleinen konsolidointiryhmän määritelmä, joka kattaisi sekä kotimaiset että ulkomaiset konsolidointiryhmät riippumatta siitä, missä niiden emoyritys tai tytäryritykset sijaitsevat. Pykälän 2 momentissa todettaisiin selvyyden vuoksi siitä, että jäljempänä ehdotetussa konsolidoidun valvonnan soveltamisalaa koskevassa 72 §:ssä säädetäisiin erikseen siitä, milloin konsolidointiryhmää pidetään sellaisena suomalaisena konsolidointiryhmänä, johon sovelletaan tämän lain mukaista konsolidointia valvontaa koskevia säännöksiä.

2 luku. Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä

17 §. *Luottolaitostoiminnan luvanvaraisuus.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 1 a §:n 1 momenttia.

18 §. *Luottolaitostoiminnan luvanvaraisuutta koskevat poikkeukset.* Pykälän 1, 2, 4 ja 6 momentti vastaisivat nykyisen lain 1 a §:n 2 momentin 1 virkettä sekä 3, 4 ja 6 momenttia.

Pykälän 3 momentissa säädetäisiin rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan velvollisuudesta saattaa toimintansa lain mukaiseksi silloin, kun toiminnan laajuus ylittää edellä 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädettyt rajat. Momentin mukaan rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan on viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jolloin kohdassa ensimmäisenä mainittu 5 miljoonan raja on ylitetty, haettava tässä laissa tarkoitettua toimilupaa, saatettava toimintansa muuten lain mukaisesti tai lopetettava toiminta. Vastaaviin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä kuuden kuukauden kuluessa sen jälkeen, kun kohdassa toisena mainittu 6 miljoonan raja on ylitetty.

Pykälän 5 momentti vastaisi nykyisen lain

1a §:n 5 momenttia. Nykyisestä laista poiketen pykälän 5 momentissa säädetäisiin lisäksi selvyyden vuoksi siitä, että Rahoitustarkastus voisi antaa rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittaville osakeyhtiöille ja osuuskunnille valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä tässä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä.

19 §. *Luottolaitoksen yksinoikeus takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 2 a §:n 1 momentin 1 virkettä.

20 §. *Luottolaitoksen yksinoikeutta takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen koskevat poikkeukset.* Pykälän 1 momentti vastaisi nykyisen lain 2 a §:n 1 momentin 2 ja 3 virkettä. Pykälän 2—4 momentti vastaavat nykyisen lain 2 a §:n 2—4 momenttia.

21 §. *Toiminimi.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 8 §:ää siten muutettuna, että lain 2 momentin mukaan viittausta talletuspankin toimintimeen saisi käyttää samaan konserniin tai osuuspankkien yhteenliittymään kuuluva yritys. Viittaukset konsolidointiryhmään ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymään jätettäisiin pois, koska konsernin käsite voimassaolevassa kirjanpitolaisissa kattaa käytännössä myös konsolidointiryhmän ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, lukuun ottamatta rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvia osakkuusyrityksiä, joihin momenttia ei ole tarkoituksemukaista soveltaa.

3 luku. Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen

22 §. *Toimilupahakemus.* Pykälän 1—3 momentti vastaisivat nykyisen lain 10 §:n 1—3 momenttia. Pykälän 4 momentti vastaisi 17 §:n 2 momenttia, kuitenkin siten että siinä säädetty tietojenantovelvollisuus koskisi kaikkia toimilupahakemuksessa ilmoitettuja, toimiluvan myöntämisen edellytyksenä olevia olennaisia tietoja. Rahoitustarkastus voisi ehdotetun 4 momentin nojalla antaa tarkempia määräyksiä siitä, miltä osin näitä tietoja on pidettävä momentissa tarkoitettulla tavalla olennaisina.

23 §. *Toimilupapäätös.* Pykälän 1 momentti vastaisi nykyisen lain 10 §:n 4 momenttia,

pykälän 2 momentti nykyisen lain 11 §:n 4 momenttia ja pykälän 3 momentti nykyisen lain 10 §:n 4 momenttia.

24 §. Toimiluvan myöntämisen edellytykset. Pykälä vastaisi nykyisen lain 11 §:n 1 momenttia. Säännöstä täsmennettäisiin kuitenkin siten, että toimilupa voitaisiin myöntää, jos toimilupaa hakeva yritys täyttää ehdotetun 4 luvun mukaiset toiminnan yleiset edellytykset ja ehdotetun 5 luvun mukaiset luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevat edellytykset.

25 §. Toimiluvan myöntäminen eurooppayhtiölle. Pykälä vastaisi nykyisen lain 10 §:n 6 momenttia.

26 §. Toimiluvan ilmoittaminen rekisteröitäväksi. Pykälä vastaisi nykyisen lain 11 a §:ää.

27 §. Toiminnan aloittaminen. Pykälä vastaisi nykyisen lain 17 §:ää. Pykälän otsikko muutettaisiin kuitenkin vastaamaan paremmin säännöksen sisältöä. Lisäksi nykyisen pykälän 1 momentin 4—6 kohta ehdotetaan jätettäväksi pois laista, koska kohdissa mainitut seikat olisi tarkoituksenmukaisempaa selvittää jo toimilupahakemuksen yhteydessä. Toimilupahakemuksessa annettavista tiedoista säädettäisiin edellä ehdotetussa 22 §:ssä.

28 §. Toimiluvan peruuttaminen. Pykälä vastaisi nykyisen lain 12 §:n 1—4 ja 6—8 kohtaa. Nykyisen 12 §:n 5 momentissa tarkoitettua liiketoiminnan rajoittamisesta säädettäisiin erikseen 29 §:ssä.

29 §. Liiketoiminnan rajoittaminen. Pykälä vastaisi nykyisen lain 12 §:n 5—7 momenttia.

4 luku. **Luottolaitostoiminnan yleiset edellytykset**

Sallittu liiketoiminta

30 §. Talletuspankille sallittu liiketoiminta. Pykälä vastaisi eräin täsmennyksin nykyisen lain 2 b §:n 2 ja 3 momenttia ja 14 §:ää. Lain asiasisältö ei muuttuisi.

31 §. Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta. Pykälä vastaisi nykyisen lain 2 e §:n 2 ja 4 momenttia ja 14 §:ää.

32 §. Maksuliikeryhteisölle sallittu liiketoiminta. Pykälä vastaisi nykyisen lain 2 b §:n 2, 4 ja 5 momenttia.

33 §. Kiinteistöjen omistamista koskeva rajoitus. Pykälässä säädettäisiin nykyisen lain 22 §:ää vastaavasti kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen omistamista koskevista rajoituksesta siten, että luottolaitoksen omistamien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen omistus olisi rajoitettu 13 prosenttiin luottolaitoksen taseen loppusummasta. Nykyisestä laista poiketen mainittuun pykälään sisältyvästä konsolidointiryhmän kiinteistönomistusta koskevasta vastaavasta rajoituksesta säädettäisiin erikseen luottolaitoksen taloudellisen aseman konsolidoitua valvontaa koskevien säännösten yhteydessä 81 §:ssä. Muilta osin säännös vastaisi nykyistä 22 §:ää.

Kiinteistöyhteisöillä tarkoitettaisiin kuten nykyisinkin asunto-osakeyhtiölain (809/1991) 1 ja 2 §:ssä tarkoitettuja yhtiöitä ja niitä vastaavia osuuskuntia.

34 §. Rahalainan antamista koskevien osuuskuntalain säännösten soveltaminen. Pykälä vastaisi nykyisen lain 97 b §:ää siltä osin kuin siinä säädetään osuuskuntalain (1148/2001) soveltamisesta. Pykälässä ei ole tarpeen enää viitata osakeyhtiölakiin, koska vastaavia säännöksiä ei sisälly uuteen osakeyhtiölakiin.

35 §. Omien ja konserniyritysten osakkeiden, osuuksien, pääomallainojen ja debentuurien hankinnan rahoittaminen ja pantiksi ottaminen. Pykälän 1—3 ja 5 momentti vastaisivat nykyisen lain 24 a §:ää ja pykälän 4 momentti nykyisen lain 16 §:n 4 momenttia. Pykälän otsikkoa tarkistettaisiin vastaamaan paremmin pykälän sisältöä. Pykälän tarkoituksena olisi kuten nykyisessäkin laissa ainoastaan poiketa yleisessä yhteisölaissäädännössä mahdollisesti säädetyistä rajoista. Pykälällä ei siten olisi merkitystä siltä osin kuin siinä tarkoitettuja liiketoimia ei ole muualla laissa rajoitettu.

Toiminnan yleinen valvottavuus

36 §. Toimipaikat ja asiamiehen käyttäminen. Pykälä vastaisi pääosin nykyisen lain 11 §:n 2 momentin 4 kohtaa ja 25 §:ää. Pykälän mukaan sekä luottolaitoksen pääkonttorin, josta käsin luottolaitosta johdetaan, että vähintään yhden kiinteän toimipaikan, jossa on yleisön tavoitettavissa olevaa henkilökun-

taa, olisi sijaittava Suomessa. Säännös ei edellyttäisi, että momentissa tarkoitettujen pääkonttorin ja kiinteän toimipaikan olisi oltava erillään toisistaan.

37 §. Luottolaitoksen sidonnaisuus. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan paremmin sen sisältöä. Pykälä vastaisi muuten nykyisen lain 11 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohtaa ja 4 a §:ää.

38 §. Määräysvallan hankkiminen ulkomaisessa yrityksessä. Pykälä vastaisi nykyisen lain 19 a §:ää siltä osin kuin siinä säädetään määräysvallan hankkimisesta Euroopan talousalueen ulkopuolisessa valtiossa sijaitsevassa ulkomaisessa luottolaitoksessa taikka sijoituspalveluyritykseen, rahastoyhtiöön tai vakuutusyhtiöön rinnastettavassa ulkomaisessa yrityksessä.

Koska jäljempänä ehdotetun 76 §:n mukaan konsolidoituun vakavaraisuusvaatimukseen sisällytettäisiin nykyisestä poiketen kaikki tytäryritykset niiden toimialasta riippumatta, säännös ulotettaisiin nykyisestä poiketen koskemaan myös määräysvallan hankkimista muussa kuin rahoitus- tai vakuutusalan yrityksessä. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaavasti. Koska muut kuin rahoitus- ja vakuutusalan yritykset eivät ole valvontaviranomaisten direktiiveihin perustuvan tietojenvaihtovelvollisuuden piirissä, konsolidoidun vakavaraisuuden tehokas valvonta edellyttää, että pykälää olisi voitava soveltaa tällaiseen yritykseen myös silloin, kun se sijaitse toisessa ETA-valtiossa. Näiltäkin osin pykälässä tarkoitettujen kiellon edellytyksenä olisi, että kielto on välttämätön luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden tehokkaan valvonnan kannalta. Käytännössä kielto voitaisiin siten antaa niissä tapauksissa, jolloin yrityksen sijaintivaltion valvontaviranomaisen toimivalta ei ulotu tällaisen yrityksen tarkastamiseen.

39 §. Luottolaitoksen kuuluminen ulkomaiseen konsolidointiryhmään. Pykälä vastaisi nykyisen lain 11 §:n 3 momenttia.

Omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus

40 §. Luottolaitoksen ja omistusyhteisön johtaminen. Pykälä vastaisi nykyisen lain

17 a §:ää.

41 §. Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön johdon erillisyys. Pykälä vastaisi nykyisen lain 15 §:ää.

42 §. Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen. Pykälä vastaisi nykyisen lain 18 §:ää.

43 §. Hankinnan vastustaminen. Pykälä vastaisi nykyisen lain 19 §:ää.

5 luku. Luottolaitostoiminnan taloudelliset edellytykset

44 §. Vähimmäispääoma. Pykälässä säädetäisiin nykyisen lain 13 §:ää vastaavasti luottolaitoksen omien varojen ehdottomasta vähimmäismäärästä, joka luottolaitoksella olisi aina oltava riippumatta siitä, mitä omien varojen vähimmäismäärästä jäljempänä tässä luvussa säädetään. Vähimmäispääoman määrä olisi kuten nykyisenkin lain mukaan talletuspankin ja luottoyhteisön osalta vähintään viisi miljoonaa euroa ja maksuliikkeyhteisön osalta miljoona euroa. Nykyistä lakia vastaavasti pääoman olisi oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä. Ehdotetun 27 §:n 1 momentista seuraa, että perustettava yhtiö ei saa aloittaa toimiluvan myöntämisen jälkeenkään toimintaansa ennen kuin pääoma on maksettu luottolaitokselle.

Omat varat

45 §. Ensisijaiset omat varat. Pykälässä säädetäisiin ensisijaisten omien varojen määritelmästä.

Pykälän 1 momentti vastaisi nykyisen lain 73 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2—4 momentti vastaisivat sisällöltään nykyisen lain 2—4 momenttia. Momenttien rakennetta muutettaisiin nykyisestä laista siten, että 2 momentissa säädetäisiin 1 momentissa tarkoitettuihin eriin kohdistuvan veron vähentämisestä ja 3 ja 4 momentissa eristä, joita ei saa lainkaan lukea ensisijaisiin omiin varoihin. Pykälän 3 momenttia tarkistettaisiin nykyiseen lakiin verrattuna osakeyhtiölain pääomalainoja koskeviin säännöksiin tehtyjen muutosten johdosta. Momentin asiasialtö ei muuttuisi nykyisestä. Pykälän 4 momentissa säädetäisiin lisäksi ehdotetun

151 §:n 4 momentin johdosta, että omiin varoihin ei saa lukea velkojen markkina-arvon muutoksesta kirjanpitoon tuotoksi tai kuluksi merkittyjä eriä. Mainitun momentin mukaan luottolaitos voi merkitä tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon myös momentissa tarkemmin määriteltyjä velkaeria. Tällaisten velkaerien markkina-arvon muutoksesta ei kuitenkaan yleensä aiheudu sellaista taloudellista hyötyä luottolaitokselle, että niiden huomioon ottaminen omissa varoissa olisi perusteltua. Säännös vastaisi tältä osin luottolaitosdirektiivin 64 artiklan 4 kappaletta. Momenttien asiasisältö ei muilta osin muuttuisi.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin nykyisestä laista poiketen erityinen rajoitus ensisijaisen omien varojen määritelmään. Momenttia sovellettaisiin ainoastaan niissä tapauksissa, kun luottolaitos on jäljempänä ehdotetun 61 §:n mukaisesti muuttanut saamisiaan tai niihin liittyviä riskejä arvopapereiksi. Momentti perustuu luottolaitosdirektiivin 57 artiklaan. Ehdotetun momentin 1 kohdan mukaisesti ensisijaisiin omiin varoihin ei saisi lukea kirjanpidossa omaan pääomaan mahdollisesti aktivoituja odotettavissa olevia tuottoja arvopaperistamisjärjestelyistä. Momentin 2 kohdan mukaan ensisijaisiin omiin varoihin ei saisi lukea myöskään takausprovisioita tai muita sellaisia tuottoja sitoumuksista, jotka luottolaitos on arvopaperistamisjärjestelyn yhteydessä antanut saamiset tai niiden riskit vastaanottaneelle erillisyhtiölle parantaakseen arvopaperistettujen saamisten tai riskien luottoluokitusta. Luottolaitoksen rinnastettaisiin 3 momentissa tarkoitettulla tavalla luottolaitoksen kanssa samaan konserniin kuuluva yritys ja luottolaitoksen veloista lain tai sopimuksen perusteella vastaava yritys sekä tällaisen yrityksen määräysvallassa oleva yritys.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin selvyden vuoksi siitä, että pykälässä tarkoitettut määrät otetaan huomioon sen määräisinä kuin ne on merkitty tilinpäätökseen. Vastaavaa säännöstä ei sisälly nykyiseen lakiin mutta ehdotettu momentti vastaa nykyisen lain tulkintaa. Momentti koskisi ainoastaan sitä, minkä määräisinä erät otetaan huomioon, kun taas erien luonne määräytyisi yksinomaan edellisten momenttien mukaisesti.

46 §. Toissijaiset omat varat. Pykälässä säädettäisiin toissijaisten omien varojen määritelmästä.

Pykälän 1 momentti vastaisi nykyisen lain 74 §:n 1 momenttia. Momentin 3 kohtaa täsmennettäisiin kuitenkin siten, että siinä tarkoitettuihin velkasitoumuksiin rinnastettaisiin myös oman pääoman ehtoiset sitoumukset siltä osin kuin niille maksettava korko, osinko tai muu hyvitys kumuloituu sellaisilta tilikausilta, joilta hyvitystä ei voida maksaa.

Pykälän 2 momenttiin sisällytettäisiin luottolaitosdirektiivin 63 artiklan 3 kohdan mukainen mahdollisuus lukea toissijaisiin omiin varoihin ylijäämä, joka syntyy, jos ehdotetussa 59 §:ssä tarkoitettujen sisäisten luottoluokitusten menetelmää sovellettaessa riskipainotettujen erien odotetut tappiot ovat pienemmät kuin näistä eristä kirjanpitoon tehdyt arvonalennukset. Vastaavaa säännöstä ei sisälly nykyiseen lakiin. Momenttia sovellettaisiin vain niihin eriin, joiden kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä on laskettu mainitulla menetelmällä. Tällaisiin eriin kohdistuvien tappioiden kahdenkertaisen huomioon ottamisen estämiseksi momentissa säädetään että toissijaisiin omiin varoihin saadaan lukea ylijäämä, joka saadaan vähentämällä kirjanpitoon merkityistä arvonalennuksista vastaaviin eriin kohdistuvat odotetut tappiot. Erotus sisällytettäisiin omiin varoihin, jos se on positiivinen. Jos erotus on negatiivinen, se olisi vähennettävä ehdotetun 48 §:n 3 momentin mukaisesti. Ehdotetun momentin mukaan ylijäämästä saataisiin kuitenkin ottaa huomioon enintään 0,6 prosenttia riskipainotettujen erien yhteismäärästä. Riskipainotetuilla erillä tarkoitettaisiin tätä suhdelukua laskettaessa niitä eriä, jotka on riskipainotettu momentissa tarkoitettua sisäisten luokitusten menetelmää käyttäen. Osakkeista ja muista oman pääomanehtoista sijoituksista otettaisiin kuitenkin momenttia sovellettaessa huomioon ainoastaan odotetut tappiot mutta ei tällaisista sijoituksista kirjanpitoon merkittyjä arvonalennuksia.

Pykälän 3 momentti vastaisi nykyisen lain 74 §:n 2 momenttia sekä vastaavasti pykälän 4–7 momentti mainitun pykälän 3–6 momenttia. Ehdotetussa 7 momentissa todettaisiin lisäksi nykyisestä laista poiketen selvyden vuoksi, että laskettaessa momentin mu-

kaista ensi- ja toissijaisten omien varojen suhdetta ensisijaiset omat varat otetaan huomioon ehdotetun 48 §:n 1 momentin mukaisilla erillä vähennettynä. Säännös vastaisi nykyisen lain soveltamiskäytäntöä.

Lakiin lisättäisiin ehdotettua 45 §:n 6 momenttia vastaavasti uusi 8 momentti, jonka mukaan tässä pykälässä tarkoitetut erät otetaan huomioon sen määräisinä kuin ne on merkitty tilinpäätökseen. Koska 2 momentissa tarkoitetut odotetut tappiot eivät ole kirjainpidollisia eriä, momenttia ei sovellettaisi niihin. Odotetut tappiot otettaisiin huomioon luottolaitosdirektiivin VII liitteessä sisäisten luokitusten menetelmälle asetettujen vaatimusten mukaisesti.

47 §. Muut omat varat. Pykälän 1 momentti vastaisi nykyisen lain 74 a §:ää. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ehdotettuja 45 §:n 6 momenttia ja 46 §:n 8 momenttia vastaavasti, että tässä pykälässä tarkoitetut erät otetaan huomioon sen määräisinä kuin ne on merkitty tilinpäätökseen.

48 §. Vähennyserät. Pykälän 1 momentti vastaisi nykyisen lain 75 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentin 1—4 kohta vastaisivat sisällöltään nykyisen lain 75 §:n 2 momentin vastaavia kohtia. Mainittuja kohtia täsmennettäisiin kuitenkin ehdotetussa 8 §:ssä olevan luottolaitoksen määritelmän johdosta viittaamalla kohdissa sekä suomalaisiin että ulkomaisiin luottolaitoksiin, koska 8 §:n mukaan termi ”luottolaitos” viittaisi yksinomaan suomalaisiin luottolaitoksiin. Lisäksi momentin 5 kohdassa säädettäisiin nykyisestä laista poiketen, että jos ehdotetun 71 §:n mukaisten huomattavien omistussuoksien määrä ylittää mainitun pykälän 1 tai 2 momentissa säädetyn rajan, ylimenevä osa on vähennettävä ensi- ja toissijaisten omien varojen yhteismäärästä. Kohta vastaisi luottolaitosdirektiivin 122 artiklan 2 kappaletta.

Pykälään lisättäisiin uusi 6 kohta, jonka mukaan omista varoista on vähennettävä saamiset, jotka syntyvät viidennen pankkipäivän jälkeen tehtyyn toiseen osasuoritukseen liittyvistä luovutetuista arvopapereista tai kauppahinnan maksuista ja niiden jäljellä olevista eristä sopimuksen lakkaamiseen asti. Kohta perustuisi omien varojen direktiivin II liitteen 2a kohtaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin ehdo-

tettua 46 §:n 2 momenttia vastaavasti, että sovellettaessa ehdotetussa 59 §:n 1 momentissa tarkoitettua sisäisten luottoluokitusten menetelmää kirjanpitoon merkittyjen arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotus olisi vähennettävä momentissa säädettyin rajoituksin ensi- ja toissijaisten omien varojen yhteismäärästä. Luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 2a kohdan mukaisesti tätä momenttia ei sovellettaisi ehdotetun 69 §:n mukaisten asiakasriskirajoitusten ja tällaisten luottolaitosten ehdotetussa 71 §:ssä säädettyjä huomattavia omistussuoksia koskevien rajoitusten laskemiseen niissäkään luottolaitoksissa, joiden vakavaraisuus lasketaan sisäisten luottoluokitusten menetelmällä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 63 artiklan 3 kohdan mukaisesti, että laskettaessa arvopaperistamiseen liittyvän luottoriskin omien varojen vähimmäismäärää sellaiset 61 §:n 3 momentissa tarkoitetut erät, joihin sovellettaisiin luottolaitosdirektiivin mukaisesti 1250 prosentin riskikerrointa, saataisiin vaihtoehtoisesti vähentää omista varoista sen sijaan, että ne jätettäisiin mainitun momentin mukaisesti huomioon ottamatta omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 2 kappaleen mukaisesti, että 2—4 momentissa tarkoitetut erät vähennetään puoliksi ensisijaisista omista varoista ja puoliksi toissijaisten omien varojen 46 §:n 7 momentin mukaisesta enimmäismäärästä. Mikäli toissijaisten omien varojen enimmäismäärä ei riitä vähennysten tekemiseen, ylimenevä osuus vähennettäisiin ensisijaisista omista varoista. Vastaavaa säännöstä ei sisälly nykyiseen lakiin.

Pykälän 6—9 momentti vastaavat sisällöltään nykyisen lain 75 §:n 3—6 momenttia. Pykälän 7 ja 8 momenttia tarkistettaisiin kuitenkin ehdotetussa 8 §:ssä olevan luottolaitoksen määritelmän johdosta siten, että momenteissa viitattaisiin sekä suomalaisiin luottolaitoksiin, joista 8 §:n mukaisesti käytettäisiin kaikkialla tässä laissa nimitystä luottolaitos, että ulkomaisiin luottolaitoksiin.

Pykälän 10 momentissa säädettäisiin ehdotettuja 45 §:n 6 momenttia, 46 §:n 8 momenttia ja 47 §:n 2 momenttia vastaavasti, että tässä pykälässä tarkoitetut erät otetaan huo-

mioon sen määräisinä kuin ne on merkitty tilinpäätökseen, lukuun ottamatta tämän pykälän 3 momentissa tarkoitettua alijäämää, jonka laskemisessa odotetut tappiot otettaisiin huomioon luottolaitosdirektiivin VII liitteessä säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Yleinen riskienhallinta

49 §. *Yleissäännös riskienhallinnasta.* Pykälä käsittäisi nykyisen lain 68 §:ää vastaavan riskien hallintaa koskevan yleissäännöksen. Koska konsolidointiryhmän riskienhallinnasta säädettäisiin 74 §:ssä erikseen, pykälää sovellettaisiin nykyisestä laista poiketen ainoastaan luottolaitokseen.

Pykälän 1 momentin mukaan luottolaitos ei saisi toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa luottolaitoksen vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Momentti vastaisi tältä osin nykyisen lain 68 §:n 1 momenttia. Luottolaitoksella olisi lisäksi oltava sen toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Myös näiltä osin momentti vastaa nykyisen mainittua momenttia. Lisäksi momentissa edellytettäisiin luottolaitosdirektiivin 22 artiklan vaatimusten mukaisesti, että luottolaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto. Viimeksi mainittua vaatimusta ei sisälly nykyiseen lakiin mutta momentin asiasisältö ei näiltäkään osin poikkeaisi siitä, miten nykyistä lakia on sovellettu. Lisäksi momenttiin sisällytettäisiin nykyisestä laista poiketen vaatimus, jonka mukaan momentissa tarkoitettujen hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolaitosdirektiivin V liitteessä asetetut vaatimukset. Direktiivin liitteen mukaan luotettava hallinto edellyttää muun muassa että luottolaitoksen ylin johto on määritellyt yrityksen eri toimintojen selkeän vastuunjaon ja periaatteet eturistiriitojen välttämiseksi. Lisäksi ylimmän johdon on hyväksyttävä ja säännöllisesti uudelleenarvioitava riskinottostrategiat sekä periaatteet, joiden mukaisesti sekä luottolaitoksen omasta toiminnasta että sen toimintaympäristöstä aiheutuvia riskejä seurataan ja hallitaan. Liitteen mukaan riskien hallinnan tulee kattaa erikseen ainakin luotto- ja vastapuoliriskit, jäännösriskit, jotka jäävät jäljelle

hyväksytyjen luottoriskin vähentämismenetelmien soveltamisen jälkeen, sekä keskittymisriski, arvopaperistamiseen liittyvät riskit, muusta kuin kaupankäyntivarastosta johtuva korkoriski, toiminnallinen riski, maksuvalmiusriski ja markkinariskit.

Pykälän 2 momentti vastaisi nykyisen lain 68 §:n 2 momenttia.

Pykälässä ei erikseen säädettäisi nykyisen 68 §:n 3 momentissa säädetyistä Rahoitustarkastuksen määräystenanto-oikeudesta, koska riskienhallinnalle asetettavista vaatimuksista säädetään yksityiskohtaisesti luottolaitosdirektiivissä ja sen V liitteessä ja Rahoitustarkastuksella olisi ehdotetun 93 §:n nojalla yleinen oikeus antaa direktiivin mukaisia tarkempia määräyksiä.

50 §. *Riskikeskittymien seuranta.* Pykälän vastaisi nykyisen lain 68 a §:n 1 ja 3 momenttia. Pykälään ei sisältyisi nykyisen pykälän 2 momenttia vastaavaa säännöstä konsolidointiryhmän riskikeskittymien seurannasta, koska siitä säädettäisiin erikseen konsolidoitua valvontaa koskevien säännösten yhteydessä 79 §:ssä.

51 §. *Sisäiset liiketoimet.* Pykälä vastaisi pääosin nykyisen lain 71 a §:ää. Nykyisestä laista poiketen sitä ei kuitenkaan sovellettaisi konsolidointiryhmän emoyritykseen, koska siitä säädettäisiin erikseen konsolidoitua valvontaa koskevien säännösten yhteydessä 79 §:ssä. Lisäksi nykyisen pykälän 1 momentin sanamuotoa yksinkertaistettaisiin ja 3 momentissa mainittaisiin 8 §:ssä ehdotetun luottolaitoksen määritelmän johdosta erikseen ulkomainen luottolaitos. Lain asiasisältö ei muuttuisi.

52 §. *Yleinen maksuvalmiusvaatimus.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 66 §:ää.

53 §. *Maksuliikeyhteisön maksuvalmiusvaatimus.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 66 a §:ää. Mainitussa pykälässä olevat viittaukset vakavaraisuuslaskennassa sovellettaviin riskipainoihin muutettaisiin kuitenkin vastaamaan tämän lain mukaisia lähinnä vastaavia riskikertoimia. Lain sisältö säilyisi olennaisilta osiltaan ennallaan.

Vakavaraisuus

54 §. *Vakavaraisuuden hallinta.* Pykälässä säädettäisiin yleisistä vakavaraisuuden hal-

linnalle asetettavista vaatimuksista.

Pykälä perustuisi luottolaitosdirektiivin 123 artiklaan. Artikla perustuu puolestaan Baselin komitean suositukseen sisältyviin vakavaraisuuden kokonaisarviota koskeviin periaatteisiin. Artikla perustuu erityisesti suosituksen periaatteeseen 1, jonka mukaan pankeilla tulisi olla vakavaraisuuden hallintaprosessi, jonka avulla ne voivat arvioida vakavaraisuuttaan suhteessa riskiprofiiliinsa, sekä strategia pääomatason ylläpitämiseksi.

Pykälässä säädettävät vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset olisivat olennainen osa luotettavaa hallintoa ja hyvää riskien hallintaa, joista säädettäisiin yleisemmällä tasolla myös 49 §:ssä. Säännös täydentäisi siten vakavaraisuuden osalta 49 §:ssä ehdotettua hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan riittävyttä koskevaa yleisvaatimusta. Myös käsillä olevaa pykälää olisi sovellettava ottaen huomioon mainitussa pykälässä viitatus, luottolaitosdirektiivin V liitteessä asetetut vaatimukset.

Rahoitustarkastus voisi antaa ehdotetun 93 §:n nojalla direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

Pykälän 1 momentin mukaan luottolaitoksen omien varojen määrän ja laadun olisi laissa erikseen tarkemmin säädettävällä tavalla oltava jatkuvasti riittävät kattamaan luottolaitokseen kohdistuvat riskit. Momentissa säädetty yleinen vaatimus omien varojen riittävydestä luottolaitoksen kaikkien riskien kattamiseen toteutuisi yhtäältä ehdotetun 55 §:n ja siinä viitattujen säännösten mukaisten omien varojen lakisääteistä vähimmäismäärää koskevien yksityiskohtaisten vaatimusten kautta ja toisaalta jäljempänä tässä pykälässä ehdotetun vaatimuksen kautta, jonka mukaan luottolaitoksella olisi oltava kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joiden mukaisesti se jatkuvasti itse arvioi ja hallitsee omaa pääomatarvettaan ja asettaa itselleen tämän pääomatarpeen mukaiset sisäiset tavoitteet tarvittavien omien varojen määrälle ja laadulle. Näiltä periaatteilta ja menettelytavoilta olisi säännöksen taustalla olevien kansainvälisten vaatimusten mukaisesti käytännössä edellytettävä muun ohessa sitä, että luottolaitoksen itselleen asettama pääomatavoite jatkuvasti ylittää edellä mainitun laki-

säateistä omien varojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen.

Momentissa ilmaistu yleinen periaate perustuu Baselin komitean suosituksen keskeiseen lähtökohtaan, jonka mukaan luottolaitosten on jatkuvasti toimittava jäljempänä ehdotettujen yksityiskohtaisten vähimmäissäännösten edellyttämää vakavaraisuustasoa korkeammalla tasolla muun muassa sen vuoksi, että yksityiskohtaisetkaan omien varojen vähimmäismäärää koskevat säännökset eivät käytännössä kata kaikkia pankkien riskejä ja lisäksi säännöksiin perustuvaan laskentaan voi liittyä epävarmuuksia. Säännös perustuu ajatteluun, jonka mukaan omat varat toimivat puskurina odottamattomien tappioiden varalta. Ollakseen tehokas puskurin olisi oltava riittävä varmistamaan luottolaitoksen häiriötön toiminta eri tilanteissa. Säännöksellä korostettaisiin osaltaan myös sitä, että luottolaitos on itse ensisijaisesti vastuussa siitä, että sen omat varat riittävät kattamaan kaikki luottolaitokseen kohdistuvat riskit ja niistä johtuvan pääomatarpeen.

Tässä pykälässä tarkoitetut sisäiset pääomatavoitteet eivät kuitenkaan rinnastuisi sillä tavoin ehdotetussa 55 §:ssä säädettyihin omien varojen lakisääteistä vähimmäismäärää koskeviin vaatimuksiin, että Rahoitustarkastus voisi esimerkiksi pelkästään tällaisiin sisäisiin pääomatavoitteisiin perustuvan pääomavajeen perusteella suoraan asettaa ehdotetun 87 §:n mukaisen määräjän pääomavajeen kattamiselle tai yleensäkin yksinomaan tällä perusteella peruuttaa luottolaitoksen toimiluvan. Tällaisesta pelkästään sisäisiin pääomatavoitteisiin perustuvasta pääomavajeesta ei myöskään sinänsä seuraisi ehdotetun 88 §:n mukaista voitonjakorajoitusta.

Rahoitustarkastus valvoisi kuitenkin ehdotetun 85 §:n mukaisen kokonaisvaltaisen arviointiprosessin avulla luottolaitoksen tämän pykälän mukaisesti itse arvioimansa sisäisen pääomatarpeen ja sen hallinnan riittävyttä ja tämän pääomatarpeen kattamiseksi luottolaitoksella olevien omien varojen määrää ja laatua. Sen tehostamiseksi, että luottolaitoksen omien varojen määrä riittää kattamaan myös tässä tarkoitetun luottolaitoksen sisäisen pääomatarpeen, Rahoitustarkastus voisi tarvittaessa ehdotetussa 86 §:ssä säädetyin, mainitun pykälän kohdalla tarkemmin selostetuin edel-

lytyksin asettaa luottolaitokselle lisäpääomavaatimuksen. Lisäpääomavaatimus voitaisiin mainitun lainkohdan mukaan asettaa, jos luottolaitoksen omien varojen määrä merkittävästi alittaa luottolaitoksen itsensä arvioiman pääomatarpeen ja Rahoitustarkastus voi edellä mainitun arviointiprosessin perusteella todeta, että pääomavaje johtuu siitä, että luottolaitoksen hallinto, sisäinen valvonta taikka riskien tai pääoman hallinta eivät vastaa niille ehdotetussa 49 §:ssä jäljempänä tässä pykälässä tai ehdotetuissa 68, 74, 78 ja 79 §:ssä asetettuja vaatimuksia. Lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa myös siinä tapauksessa, että Rahoitustarkastus voi mainitussa arviointiprosessissa todeta, että luottolaitos on edellä mainittujen vaatimusten laiminlyönnin johdosta arvioinut pääomatarpeensa puutteellisesti tai virheellisesti ja että luottolaitoksella tämän vuoksi on selkeästi merkittävää todellista pääomavajetta. Edellä viitatuista vakavaraisuusvaatimusten alittumisesta johtuvat lakisäätteiset seuraamukset, viime kädessä toimiluvan peruuttaminen, tulisivat kyseeseen lisäpääomavaatimuksen asettamisen jälkeen, jos luottolaitos ei ole kyennyt täyttämään asetettua lisäpääomavaatimusta.

Jos luottolaitos kuitenkin selkeästi laiminlyö noudattaa tässä pykälässä tai sen nojalla annetuissa määräyksissä etukäteen asetettuja yksilöityjä vaatimuksia, esimerkiksi joiltakin osin laiminlyö kokonaan 2 momentissa mainittuja seikkoja koskevien periaatteiden vahvistamisen tai 3 momentissa tarkoitetun sisäisen pääomatavoitteen asettamisen taikka ne eivät täytä niille Rahoitustarkastuksen määräyksissä etukäteen asetettuja yksilöityjä luottolaitosdirektiivin edellyttämiä vaatimuksia, Rahoitustarkastus voisi suoraan asianomaisten säännösten nojalla ryhtyä toimivaltuuksiensa mukaisiin toimenpiteisiin edellä mainitusta kokonaisvaltaisesta arviointiprosessista riippumatta. Näitä toimenpiteitä ovat muun muassa Rahoitustarkastuksesta annetun lain mukainen julkinen huomautus tai varoitus ja uhkasakon asettaminen sekä tämän lain 29 §:ssä tarkoitettu toiminnan rajoittaminen sekä viime kädessä toimiluvan peruuttaminen ehdotetun 87 §:n mukaisen määräajan jälkeen.

Pykälän 2 momentin mukaan luottolaitoksella olisi oltava sen vakavaraisuuteen koh-

distuvien riskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, riskien ottamista ja rajoittamista sekä muuta riskien hallintaa samoin kuin riskien kattamista omilla varoilla koskevat, luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat. Vaatimus tarkoittaisi sitä, että luottolaitoksen olisi luotava sisäinen vakavaraisuuden hallintaprosessi, jossa arviotaisiin luottolaitoksen omien varojen määrän sekä hallinnon, sisäisen valvonnan ja pääoman- ja riskienhallinnan riittävyyttä suhteessa luottolaitokseen kohdistuviin riskeihin ja niistä seuraavaan pääomatarpeeseen.

Luottolaitoksen tulisi tarkastella riskinkantokykyään kokonaisvaltaisesti ottaen huomioon luottolaitoksen omat erityispiirteet ja sen toimintaan liittyvät epävarmuustekijät. Riskinkantokyky muodostuu pääomasta, kannattavuudesta ja laadullisista tekijöistä, joihin kuuluvat muun muassa luotettava hallinto sekä hyvin järjestetty sisäinen valvonta, riskienhallinta ja pääomanhallinta. Pääomat, kannattavuus ja laadulliset tekijät eivät voi korvata toisiaan vaan hyvän riskienkantokyky on aina seurausta kaikkien näiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Momentissa tarkoitettaisiin vakavaraisuuteen kohdistuvilla riskeillä kaikkia olennaisia luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaympäristöstä luottolaitoksen vakavaraisuudelle aiheutuvia riskejä. Vakavaraisuuden hallintaprosessissa tulisi ottaa huomioon ehdotetun 55 §:n mukaisessa omien varojen vähimmäismäärän laskennassa huomioon otettavien riskien lisäksi myös tämän laskennan ulkopuolelle jäävät riskit, kuten rahoitustaseen korkoriski, keskittyneisyysriskit, maksuvalmiusriski ja strateginen riski. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tulisi kattaa myös varsinaiseen luottolaitostoimintaan kuulumattomasta liiketoiminnasta, esimerkiksi samassa rahoitus- ja vakuutusryhmittymässä harjoitetusta vakuutustoiminnasta luottolaitokselle mahdollisesti aiheutuvat riskit.

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tulisi kattaa mitattavissa olevien riskien lisäksi myös laadulliset riskit. Mitattavissa olevilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, joihin liittyvä odottamaton tappio voidaan tilastomatemaattisin menetelmin tai kuormituskokein. Laadullisia riskejä ovat esimerkiksi

maineriski, oikeudelliset riskit, sääntely- ja valvontaympäristössä tapahtuvat muutokset sekä riskit, jotka aiheutuvat puutteista hallinnossa, sisäisessä valvonnassa taikka riskien tai pääoman hallinnassa. Luottolaitoksen tulisi kattaa mitattavissa olevat riskit ensisijaisesti pääomalla, kun taas laadullisten riskien käsittelyssä olisi oleellista oikeiden riskienhallintakeinojen valinta. Luottolaitos ei siten voisi korvata riskienhallinnan laadullisia puutteita pelkästään pääomaa lisäämällä eikä toisaalta korvata pääomien riittämättömyyttä pelkästään parantamalla riskienhallintaa.

Momentissa tarkoitettuja riskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia koskevia periaatteita tai menettelytapoja olisivat esimerkiksi riskien tarkastelun kattavuutta koskevat periaatteet, ongelmaluottojen tunnistamisessa noudatettavat periaatteet, päätökset riskien mittaamisessa käytettävistä malleista ja menetelmistä sekä luottolaitoksen johdolle tapahtuvan raportoinnin tavoitteita ja tiheyttä koskevat periaatteet.

Riskien ottamista ja rajoittamista koskevia periaatteita tai menettelytapoja olisivat esimerkiksi luottojen myöntämisessä, luottoehtojen muuttamisessa ja uudistamisessa noudatettavat menettelyt, luotonannon hajauttamista koskevat päätökset, tietyille saamisille tai saamisryhmille taikka vastapuolille asetettavat luoton myöntämistä koskevat rajoitukset sekä valuutta- ja korkoasemille asetetut tavoitteet ja rajat sekä muut tasehallinnan periaatteet.

Muita riskien hallintaa koskevia periaatteita tai menettelytapoja olisivat esimerkiksi maksuvalmiuskriisien varalle laaditut varautumissuunnitelmat, vakavien häiriötilanteiden varalle laaditut liiketoiminnan jatkuvuus-suunnitelmat sekä järjestelyt vaarallisten työ-yhdistelmien ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi organisaatiossa.

Riskien kattamista omilla varoilla koskevia periaatteita ja menettelytapoja olisivat esimerkiksi suunnitelma pääoman rakenteesta, pääoman hankintaan käytettävistä lähteistä ja pääoman kustannuksista. Jäljempänä 3 momentissa säädettäisiin lisäksi erikseen siitä, että luottolaitoksen olisi asetettava riittävästi kohdennetut tavoitteet tarvittavien omien varojen määrälle ja laadulle.

Momentissa edellyttäisiin, että luottolai-

tos laatisi kuvaukset momentissa tarkoitettuihin periaatteista ja menettelytapoihin kirjallisesti. Luottolaitoksen olisi myös varmistettava, että kuvauksia tarkistetaan jatkuvasti sitä mukaa kuin luottolaitoksen toiminnassa tai toimintaympäristössä tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Momentissa tarkoitettujen periaatteiden ja menettelytapojen olisi oltava riittävät luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden. Säännös heijastelisi suhteellisuusperiaatetta, joka on yksi keskeisiä vakavaraisuuden hallintaprosessia koskevia luottolaitosdirektiivin edellyttämiä periaatteita. Luottolaitoksen toiminnan luonnetta ja laajuutta arvioitaessa olisi kiinnitettävä huomiota muun muassa luottolaitoksen kokoon ja sen harjoittaman liiketoiminnan monimuotoisuuteen, luottolaitoksen toiminnasta ja sen toimintaympäristöstä aiheutuvien riskien suuruuteen, luottolaitoksen oikeudellisen rakenteen selkeyteen ja luottolaitoksen merkitykseen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta.

Momentissa säädetty vaatimus periaatteiden ja menettelytapojen noudattamisesta tarkoittaisi sitä, että vakavaraisuuden hallintaprosessin tulisi olla osa luottolaitoksen päätöksentekokulttuuria ja johtamisjärjestelmiä sekä strategisella että operatiivisella tasolla. Luottolaitoksen tulisi myös tehdä säännöllisesti vakavaraisuuden hallintaprosessista riippumaton sisäinen arvio sen varmistamiseksi, että vakavaraisuuden hallintaprosessi edelleen täyttää laissa säädetyt vaatimukset ja luottolaitoksen sisäiset tavoitteet. Riippumattoman sisäisen arvion voisi käytännössä tehdä esimerkiksi luottolaitoksen sisäinen tarkastus.

Pykälän 3 momentin mukaan luottolaitoksen olisi asetettava sisäiset tavoitteet 2 momentin perusteella määriteltyjen riskien ja niistä johtuvan pääomatarpeen kattamiseksi tarvittavalle omien varojen määrälle. Pääomatavoitteet olisi kohdennettava liiketoiminnoittain tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että kullekin liiketoimintayksikölle tai riskialueelle on kohdistettu kyseisen riski- tai liiketoiminta-alueen edellyttämä määrä sisäistä pääomaa.

Momentissa tarkoitettuja sisäisiä tavoitteita olisivat muun muassa taso, jolla omat varat

halutaan pitää suhteessa riskeihin ja niistä aiheutuvaan pääomatarpeeseen, ja rahamääräinen tavoite omien varojen määrälle. Omien varojen määrää koskevia sisäisiä tavoitteita asettaessaan luottolaitoksen tulisi ottaa huomioon laissa säädettyjen vakavaraisuusvaatimusten lisäksi myös luottolaitoksen omat strategiset tavoitteet kuten esimerkiksi pyrkimykset jonkin tietyn luottoluokituksen saamiseksi ja liiketoiminnan suunnitellut muutokset. Tavoitteiden tulisi olla luonteeltaan ennakoivia. Tavoitteita asetettaessa tulisi ottaa huomioon luottolaitoksen sen hetkisestä ja suunnitellusta toiminnasta aiheutuvien riskien lisäksi myös mahdolliset muutokset toimintaympäristössä.

Sisäisiä tavoitteita asettaessaan luottolaitos voisi määritellä käyttämänsä käsitteet haluamallaan tavalla ja käyttää laskelmissaan tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan menetelmiä ja oletuksia. Tämän mukaisesti luottolaitoksen tätä momenttia soveltaessaan käyttämä omien varojen määritelmä voisi poiketa ehdotettujen 45—48 §:n mukaisesta omien varojen määritelmästä. Momentti on tältä osin tarkoitettu sovellettavaksi siten, että luottolaitos määritteli itse sen toimintaan parhaiten soveltuvan taloudellisen pääoman käsitteen. Tällaiseen sisäisen pääoman käsitteeseenkin luottolaitos ei kuitenkaan saisi lukea eriä, jotka eivät täytä mainittujen lainkohtien mukaan omille varoille asetettuja laadullisia vaatimuksia. Luottolaitoksen olisi lisäksi kyettävä tekemään selkoa siitä, miten sen käyttämät määritelmät ja oletukset eroavat laissa, asetuksissa ja määräyksissä käytetyistä määritelmistä ja oletuksista.

55 §. Omien varojen vähimmäismäärä. Pykälän tarkoituksena olisi edistää lain ymmärrettävyyttä ja selkeyttä sisällyttämällä lakiin yleissäännös, jossa luetellaan jäljempänä laissa tarkemmin säädettyvät erityyppiset omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset. Pykälässä tarkoitetuista lakisääteisistä omien varojen vähimmäismäärää koskevista vaatimuksista käytettäisiin jäljempänä laissa nimitystä ”omien varojen vähimmäismäärä” erotukseksi ehdotetussa 54 §:ssä tarkoitettua luottolaitoksen sisäisestä omien varojen vähimmäismäärää koskevasta vaatimuksesta ja ehdotetun 86 §:n mukaisesta harkinnanvaraisesta lisäpääomavaa-

timuksesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 75 artiklaa vastaavasti luottolaitoksen yleisestä vakavaraisuusvaatimuksesta ja niistä riskeistä, joiden kattamiseksi yleinen vakavaraisuusvaatimus asetetaan. Momentissa tarkoitettu vakavaraisuusvaatimus vastaisi Baselin komitean suosituksen käsitettä ”Pilari I”. Momentti ja siinä viitatu pykälät korvaisivat nykyisen lain 72 sekä 76—78 c §:n.

Pykälän 1 momentissa tarkoitettua yleisen vakavaraisuusvaatimuksen laskemisesta säädettäisiin 56—61 §:ssä. Ehdotetussa 56 §:ssä säädettäisiin vaatimuksen laskemista koskevista poikkeuksista Ehdotetuissa 57—60 §:ssä säädettäisiin luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen laskemisesta. Luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä laskettaisiin käyttäen joko ehdotetun 58 §:n mukaista menetelmää tai ehdotetun 59 §:n mukaista menetelmää ja vähentämällä näin lasketusta määrästä ne erät, jotka on hyväksytty katettu ehdotetun 60 §:n mukaisella luottoriskin vähentäminen menetelmällä. Ehdotetussa 61 §:ssä säädettäisiin sellaisten riskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta, jotka perustuvat saamisten tai niihin liittyvien riskien muuttamiseen arvopapereiksi (jäljempänä *arvopaperistaminen*). Ehdotetussa 62 §:ssä säädettäisiin toiminnallisen riskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta. Ehdotetussa 63 §:ssä säädettäisiin koko toiminnan valuuttakurssiriskin ja hyödykeriskin kattamiseksi ja 64 ja 65 §:ssä kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta.

Pykälän 1 momentissa tarkoitettu yleinen vakavaraisuusvaatimus laskettaisiin laske- malla yhteen edellä sanotun mukaisesti laskettujen luottoriskin, toiminnallisen riskin, valuuttakurssiriskin, hyödykeriskin sekä kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien kattamiseksi asetetut omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset.

Pykälän 2 momentin 1 kohdassa säädettäisiin asiakasriskien kattamiseksi asettavasta omien varojen vaatimuksesta, jota koskevat

säännökset sisältyisivät 67—69 §:ään. Momentin 2 kohdassa säädettäisiin huomattavia omistusosuuksia muissa kuin luottolaitoksissa, rahoituslaitoksissa ja palveluyrityksissä koskeva omien varojen vaatimus. Vaatimuksen laskemisesta säädettäisiin 71 §:ssä. Kumpikin tässä momentissa säädetyistä vaatimuksista samoin kuin 1 momentissa säädetyt vaatimukset olisivat kukin keskenään rinnakkaisia ja toisistaan riippumattomia, kuten nykyisenkin lain mukaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 72 §:n 2 momenttia vastaavasti, että luottolaitoksen omien varojen määrä ei saa koskaan alittaa ehdotetun 44 §:n mukaista vähimmäispääomaa. Luottolaitoksella olisi siten oltava omia varoja riippumatta siitä, mitä edellä tässä pykälässä säädetyistä vaatimuksista johtuu, aina vähintään viisi miljoonaa euroa, jollei ehdotetussa 177 §:ssä olevasta siirtymäsäännöksestä muuta johdu.

Pykälän 4 momentin mukaan maksuliikkeyhteisön 1 momentissa tarkoitettua yleistä vakavaraisuusvaatimusta vastaava omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus laskettaisiin, kuten nykyisinkin, muista luottolaitoksista poiketen soveltaen yksinomaan ehdotettua 66 §:ää.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 72 §:n 3 momenttia vastaavasti, että laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua yleistä vakavaraisuusvaatimusta, 2 momentissa tarkoitettuja asiakasriskejä ja huomattavia omistusosuuksia koskevaa omien varojen vaatimusta, 3 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäisvaatimusta sekä 4 momentissa tarkoitettua maksuliikkeyhteisön omien varojen vähimmäismäärää koskevaa vaatimusta, omiin varoihin luetaan ehdotetussa 45 §:ssä tarkoitettut ensisijaiset omat varat ja ehdotetussa 46 §:ssä tarkoitettut toissijaiset omat varat, vähennettynä ehdotetun 48 §:n mukaisilla vähennyserillä.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 72 §:n 4 momenttia vastaavasti, että laskettaessa 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua luottolaitoksen koko toiminnan valuuttaturssi- ja hyödykeriskin ja 4 kohdassa tarkoitettua kaupankäyntivaraston markkinariskien omien varojen vähimmäismäärää koskevaa vaatimusta sekä kaupankäyntivarastoon kohdistuvan asiakasriskin kattamiseksi

asetettua omien varojen vähimmäismäärää koskevaa vaatimusta omiin varoihin saadaan lisäksi lukea ehdotetussa 47 §:ssä tarkoitettu erät.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin selvyden vuoksi siitä, että osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa tarkoitettuun osuuspankkiin yhteenliittymän jäsenluottolaitoksiin sovelletaan osittain tästä laista poikkeavia säännöksiä. Jäsenluottolaitosten omien varojen vähimmäismäärästä säädettäisiin mainitun lain 9 §:ssä ja jäsenluottolaitosten asiakasriskejä koskevasta rajoituksesta lain 7 §:ssä.

56 §. *Omien varojen vähimmäismäärää koskevat poikkeukset.* Pykälässä säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 69 artiklan mukaisesta poikkeuksesta tytärluottolaitoksen omien varojen määrää koskeviin vaatimuksiin. Poikkeusta ehdotetaan sovellettavaksi mainitun artiklan mukaisesti ehdotetussa 55 §:n 1 momentissa tarkoitettuun yleiseen vakavaraisuusvaatimukseen sekä mainitun pykälän 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun asiakasriskien kattamiseksi asetettuun omien varojen vähimmäismäärää koskevaan vaatimukseen. Sitä vastoin poikkeusta ei voitaisi soveltaa 55 §:n 3 momentissa olevaan yleiseen vähimmäispääomavaatimukseen. Poikkeuksen kohteena olevaan luottolaitokseen ei sovellettaisi ehdotetun 84 §:n 1 momentin mukaista ilmoitusvelvollisuutta.

Mainitun artiklan b kohdassa tarkoitettua luotettavaa hallintoa koskevan vaatimuksen täyttämiseksi ehdotetaan, että poikkeusta ei sovellettaisi direktiivin sallimasta mahdollisuudesta huolimatta ehdotetussa 49 §:ssä tarkoitettuihin luotettavaa hallintoa sekä riittävä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskeviin vaatimuksiin. Tällaisten vähimmäisvaatimusten noudattaminen on katsottu tarpeelliseksi myös poikkeuksen alaisissa luottolaitoksissa, jotta emoyrityksen konsolidoitua taloudellista asemaa koskevia säännöksiä voidaan soveltaa luotettavalla tavalla. Mahdollisuudesta poiketa ehdotetun 54 §:n mukaisista vakavaraisuuden hallintaa koskevista laadullisista vaatimuksista säädettäisiin 78 §:ssä.

Poikkeus voisi koskea ainoastaan tytärluottolaitosta. Emoluottolaitoksen olisi sitä vastoin aina täytettävä sen omien varojen vä-

himmäismäärää ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset. Lisäksi sekä emoluottolaitoksen että tytärluottolaitoksen olisi oltava suomalaisia luottolaitoksia.

Pykälän 1 momentin mukaan poikkeus voitaisiin myöntää ehdotetun 55 §:n 1 momentin ja sitä maksuliikkeyhteisöillä vastaavan 4 momentin sekä 2 momentin 1 kohdan vaatimuksista. Poikkeus voisi koskea myös osaa edellä mainituista vaatimuksista. Momentin mukaan pykälän soveltaminen edellyttäisi Rahoitustarkastuksen myöntämää lupaa. Lupa olisi myönnettävä luottolaitoksen hakemuksesta, jos momentissa säädetty edellytykset täyttyvät.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa luvan ehdoksi asetettaisiin, että varojen siirtämiselle emoyrityksestä tytärluottolaitokselle sekä vieraan että oman pääoman ehdoin ei ole oikeudellisia esteitä. Emoluottolaitoksen oikeutta antaa tytärluottolaitokselle luottoa tai hankkia sen osakkeita ja siirtää siinä tarkoituksessa varoja tytärluottolaitokselle ei yleensä ole rajoitettu. Myöskään ehdotetut vakavaraisuussäännökset eivät rajoittaisi emoluottolaitoksen oikeutta sijoittaa varoja tytärluottolaitokseen, koska tällaisiin konsolidointiryhmän sisäisiin vastuisiin ehdotetaan sovellettavaksi 0 prosentin riskikerrointa sekä yleisen vakavaraisuusvaatimuksen että asiakasriskirajoitusten osalta. Kohdassa tarkoitettu este voisi olla lähinnä se, että emoluottolaitoksen oikeutta sijoittaa varojaan on rajoitettu talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain tai muun poikkeusoloihin tarkoitetun lainsäädännön nojalla.

Momentin 2 kohdassa luvan ehdoksi asetettaisiin, että emoluottolaitos vastaa Rahoitustarkastuksen hyväksymällä tavalla tytärluottolaitoksen sitoumuksista. Kohta vastaisi mainitun artiklan c kohtaa. Ehto olisi mahdollista täyttää käytännössä esimerkiksi siten, että emoluottolaitoksella on sen yhtiökokouksen tai, hallituksen toimivallan puitteissa, hallituksen tekemä voimassaoleva päätös, jonka mukaan emoluottolaitos maksaa tytärluottolaitoksen velkojille erääntyneet velat, jos tytärluottolaitos on maksukyvytön, taikka että emoluottolaitos myöntää tytäryritykselle riittävästi rahoitusta tällaisten velkojen mak-

samiseksi. Lisäksi olisi edellytettävä, että tällainen sitoumus on emoluottolaitoksen taloudellinen asema huomioon ottaen mahdollista täyttää. Ehdotetun kohdan mukaan kohdassa tarkoitettua sitoumusta ei kuitenkaan edellytettäisi, jos Rahoitustarkastus arvioi että tytärluottolaitoksen toiminnan riskit ovat vähäiset.

Momentin 3 kohdan mukaan luvan ehtona olisi lisäksi, että tytärluottolaitos on sisällytetty emoluottolaitoksen konsolidoituun valvontaan. Tytärluottolaitoksen riskit tulisivat siten katetuiksi emoluottolaitoksen konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevilla vaatimuksilla.

57 §. *Luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälässä säädettäisiin yleisistä periaatteista, joiden mukaisesti luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä laske- taan.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 75 artiklaa vastaavasti luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismääräksi, kuten nykyisessäkin laissa, 8 prosenttia luottolaitoksen varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskipainotetusta määrästä. Laissa ei nykyisestä laista poiketen säädettäisi varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskikertoimista vaan momentissa todettaisiin ainoastaan, että luottolaitoksen varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset tulee painottaa niihin liittyvän luottoriskin perusteella. Käytettävästä menetelmästä riippuen sovellettaisiin joko asetuksella säädettäviä riskikertoimia (luottoriskin vakiomenetelmä) tai riskikertoimet perustuisivat luottolaitoksen sisäisiin luottoluokitukseen (sisäisten luottoluokitusten menetelmä).

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä on laskettava jommallakummalla edellä mainituista menetelmistä. Luottoriskin vakiomenetelmästä säädettäisiin tarkemmin 58 §:ssä ja sisäisten luottoluokitusten menetelmästä 59 §:ssä. Luottolaitosdirektiivin 89 artiklassa säädetty edellytyksin Rahoitustarkastus voisi sisäisten luottoluokitusten menetelmää koskevan lupamenettelyn yhteydessä sallia, että luottolaitos käyttää osittain vakiomenetelmää ja osittain sisäisten luottoluokitusten mene-

telmää.

Pykälän 3 momentin mukaan johdannaissopimukset otettaisiin huomioon soveltaen luottolaitosdirektiivin III liitteessä tarkoitettuja menetelmiä. Johdannaissopimuksilla tarkoitettaisiin direktiivin IV liitteessä tarkoitettuja korko- ja valuuttajohdannaissopimuksia. Mainitussa III liitteessä tarkoitettuihin arvopapereiden takaisinosto- ja myyntisopimuksiin, arvopaperilainaussopimuksiin ja arvopaperikaupassa myönnettäviin maksuaikaluottoa koskeviin sopimuksiin sovellettaisiin mainitun liitteen mukaisin edellytyksin samoja menetelmiä kuin johdannaissopimuksiin. Momentissa tarkoitettuna maksuaikaluottona pidettäisiin myös arvopaperikauppaa, jonka selvitysaika on mainitussa liitteessä tarkoitettulla tavalla tavanomaista pitempi. Mainitun III liitteen mukaan momentissa tarkoitettujen sopimukset voitaisiin liitteessä mainituin edellytyksin ottaa huomioon käyttäen joko liitteen 3 osassa tarkoitettua sopimusten käypään arvoon perustuvaa menetelmää, mainitun liitteen 4 osassa tarkoitettua sopimusten alkuperäiseen arvoon perustuvaa menetelmää tai liitteen 5 osassa tarkoitettua vakiomenetelmää. Jäljempänä 79 §:n 2 momentissa säädettäisiin lisäksi siitä, että Rahoitustarkastuksen luvalla momentissa tarkoitettujen sopimukset voitaisiin ottaa huomioon käyttäen mainitussa momentissa tarkoitettua luottolaitoksen omiin malleihin perustuvaa menetelmää. Lupa tämän sisäisen menetelmän käyttämiseen voitaisiin antaa direktiivissä säädetyin edellytyksin sekä luottolaitokselle, jonka luottoriskin omien varojen vaatimus lasketaan tämän pykälän mukaisella vakiomenetelmällä, että luottolaitokselle, joka on saanut luvan käyttää ehdotetussa 59 §:n 1 momentissa tarkoitettua sisäisten luottoluokitusten menetelmää. Rahoitustarkastus antaisi liitteeseen perustuvat direktiivin mukaiset tarkemmat määräykset näiden menetelmien soveltamisesta. Momentin mukaiset periaatteet vastaavat johdannaissopimusten osalta pääosin nykyistä lakia ja sen soveltamiskäytäntöä.

Pykälän 4 momentin mukaan arvopaperistamiseen liittyvien luottoriskien kattamiseksi vaadittavaan omien varojen määrään ei sovellettaisi kumpaakaan edellä mainituista menetelmistä vaan siitä säädettäisiin erikseen

61 §:ssä.

Pykälän 5 momentissa todettaisiin selvyyden vuoksi, että varoja, jotka ehdotetun 48 §:n nojalla vähennetään omista varoista, ei oteta huomioon tässä pykälässä tarkoitettuina varoina. Momentti vastaisi nykyisen lain 75 §:n I ryhmän 8 kohtaa.

58 §. Luottoriskin vakiomenetelmä. Pykälässä säädettäisiin ulkoisiin riskipainoihin perustuvan luottoriskin vakiomenetelmän käyttämisestä. Menetelmä perustuu luottolaitosdirektiivin 78—83 artiklaan ja VI liitteeseen.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että menetelmää käytettäessä riskikertoimet määräytyvät joko suoraan saamisen tai taseen ulkopuolisen sitoumuksen vastapuolen tai varojen luonteen perusteella taikka hyväksytyyn luottoluokituslaitoksen antaman luottoluokituksen perusteella. Riskipainojen tarkemmat määräämisestä säädettäisiin ehdotetun 4 momentin nojalla asetuksella. Kiinteistä riskikertoimista säädettäisiin asetuksella luottolaitosdirektiivin VI liitteen mukaisesti. Luottolaitos voisi itse valita käyttääkö se kiinteitä kertoimia vai ulkoisia luottoluokituksia. Jos luottolaitos on ryhtynyt käyttämään jonkin erän osalta ulkoista luottoluokitusta ja tällainen luottoluokitus on edelleen saatavilla, luottolaitos ei kuitenkaan saisi ilman perusteltua syytä siirtyä käyttämään edullisempaa kiinteää riskikerrointa.

Pykälän 2 momentin mukaan varat tulisi menetelmää sovellettaessa ottaa huomioon niiden kirjanpitoarvosta. Takaukset ja muut taseen ulkopuolisten sitoumukset otettaisiin huomioon niiden asetuksella tarkemmin määrättävän luottovasta-arvon perusteella.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin ulkoisten luottoluokitusten käyttämistä koskevista yleisistä periaatteista. Momentin mukaan Rahoitustarkastus hyväksyisi ne luottoluokituslaitokset, joiden antaman luottoluokituksen perusteella 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu riskikerroin määräytyy. Rahoitustarkastus voisi joko itse arvioida luottoluokituslaitoksen kelpoisuuden luottolaitosdirektiivin VI liitteen mukaisesti taikka perustaa hyväksymisen siihen, että toisen ETA-valtion viranomainen on hyväksynyt kyseisen luottoluokituslaitoksen. Rahoitustarkastuksen olisi ehdotetun momentin mukaan varmistettava direktiivin edellyttämällä tavalla siitä, että

luottoluokituslaitoksen toiminta on riittävän puolueetonta, riippumatonta, jatkuvaa, julkista ja luotettavaa. Rahoitustarkastuksen olisi lisäksi direktiivin edellyttämällä tavalla julkistettava luettelo hyväksytyistä luottoluokituslaitoksista samoin kuin ne yleiset periaatteet, joiden mukaisesti Rahoitustarkastus arvioi luottoluokituslaitosten hyväksyttävyyttä. Valtiovarainministeriön asetuksella säädettäisiin siitä, miten luottoluokituslaitosten antamat luottoluokitukset muutetaan sovellettaviksi riskikertoimiksi.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin valtuutus menetelmän soveltamista koskevan valtiovarainministeriön asetuksen antamiseen. Momentin mukaan asetuksella säädettäisiin edellä sanotun mukaisesti varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten jakamisesta riskiluokkiin, luokkiin sovellettavista riskikertomista, taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvon laskemisesta sekä ulkoiseen luottoluokitukseen perustuvien riskikertoimien määräytymisestä. Asetus vastaisi luottolaitosdirektiivin VI liitteen sekä luottovasta-arvon laskemisen osalta III liitteen vaatimuksia.

59 §. Sisäisten menetelmien käyttö luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemisessa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin luottolaitoksen omiin luottoluokituksiin perustuvan menetelmän käyttämisestä laskettaessa luottoriskin omien varojen vähimmäismäärää. Menetelmä perustuu luottolaitosdirektiivin 84–89 artiklan ja VII liitteen yksityiskohtaisiin määräyksiin. Määräysten yksityiskohtaisuuden vuoksi menetelmän käyttöedellytyksiä ja omien varojen vähimmäismäärän laskemisperiaatteita eri tase-erien ja taseen ulkopuolisten sitoumusten osalta ei ole mahdollista kuvata lain tai asetuksen tasolla vaan menetelmän soveltamista koskevat vaatimukset perustuisivat Rahoitustarkastuksen antamiin, mainittujen artiklojen ja mainitun liitteen mukaisiin yksityiskohtaisiin määräyksiin. Ehdotetun 92 §:n mukaisesti asetuksella säädettäisiin kuitenkin sellaisten mainitusta pykälästä ilmenevien direktiivikohtien soveltamisesta, joissa jäsenvaltioille sallitaan useampi sääntelyvaihtoehto. Asetuksessa säädettäisiin kuitenkin ainoastaan siitä, mitä vaihtoehtoa Suomessa sovelletaan. Asetuksella määrätyn

sääntelyvaihtoehdon soveltamista koskevat määräykset antaisi Rahoitustarkastus.

Menetelmän käyttäminen edellyttäisi direktiiviin vaatimusten mukaisesti aina Rahoitustarkastuksen lupaa. Lupa olisi myönnettävä, jos menetelmä täyttää edellä viitatuissa artikloissa ja liitteessä asetetut vaatimukset. Yleisenä vaatimuksena menetelmän käyttämiselle olisi momentin mukaan se, että luottoriskien luokitteluun ja hallintaan sovelletaan luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä.

Luottolaitosdirektiivin 84 artiklan mukaan menetelmä voidaan hyväksyä yhteisesti koko konsolidointiryhmälle. Tällainen yhteinen kohtelu olisi mahdollista, jos konsolidointiryhmän emoyrityksen ja sen kaikkien tytäryritysten luottoriskiä hallitaan yhtenäisin periaattein. Direktiivin 129 artiklan mukaan päätöksen menetelmän hyväksymisestä koko konsolidointiryhmälle tekee mainitussa artiklassa säädetyt yhteistyömenettelyn jälkeen se viranomainen, joka vastaa konsolidoidusta valvonnasta. Direktiivistä käy yksiselitteisesti ilmi, että viranomaisen ollessa erimielisiä menetelmän hyväksymisestä, päätöksen tekee viime kädessä konsolidoidusta valvonnasta vastaava viranomainen. Direktiivistä ei kuitenkaan selkeästi ilmene, mikä on tällaisen ulkomaisen viranomaisen tekemän päätöksen hallinto-oikeudellinen asema toisessa jäsenvaltiossa. Tämän vuoksi tässä pykälässä sekä ehdotetussa 77 §:ssä erotettaisiin toisistaan menetelmän hyväksyminen ja lupa sen käyttöönottoon. Menetelmän hyväksymisellä tarkoitettaisiin konsolidoidusta valvonnasta vastaavan viranomaisen tekemää ratkaisua, jolla todetaan että edellytykset menetelmän käyttöönotolle yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä ovat olemassa ja että lupa menetelmän käyttöönottoon voidaan myöntää kaikille konsolidointiryhmään kuuluville yrityksille. Hyväksymispäätöksessä asetettaisiin myös tarpeelliset ehdot menetelmän käyttöönottamiselle. Tämän hyväksymispäätöksen lisäksi edellytettäisiin kuitenkin silloin, kun tällaisen hyväksymispäätöksen on tehnyt ulkomainen viranomainen, että Rahoitustarkastus tekee erillisen lupapäätöksen konsolidointiryhmään kuuluvien suomalaisten yritysten osalta. Rahoitustarkastuksen lupapäätöksellä ainoastaan vahvistettaisiin ulkomaan viranomaisen tekemä ratkaisu. Kos-

ka toimivalta päättää menetelmän hyväksymisestä kuuluu direktiivin mukaan tällöin yksiselitteisesti ulkomaiselle konsolidoidusta valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, Rahoitustarkastuksen ei tällaisessa lupapäätöksessä saisi poiketa ulkomaan viranomaisen ratkaisusta. Koska Rahoitustarkastuksella ei olisi harkintavaltaa luvan myöntämisen tai lupaehtojen osalta, Rahoitustarkastuksen päätöksestä saisi tällaisessa tapauksessa valittaa ainoastaan menettelytapavirheen perusteella tai sillä perusteella, että ulkomaan viranomaisen tekemä ratkaisu ei vastaa direktiivin vaatimuksia. Muilta osin mahdollinen muutoksenhakuoikeus riippuisi siitä, mitä siitä on säädetty konsolidoidusta valvonnasta vastaavan viranomaisen kotivaltiossa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vastaavalla tavalla luvanvaraiseksi luottolaitosdirektiivin III liitteen 6 osassa tarkoitetun, luottolaitoksen omiin malleihin perustuvan menetelmän käyttäminen laskettaessa johdannaisopimusten omien varojen vaatimusta. Myös tämän momentin mukainen lupa olisi myönnettävä, jos luottolaitos käyttää luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät direktiivin mukaiset vaatimukset.

Edellä selostettujen periaatteiden mukaisesti 3 momentissa säädettäisiin, että Rahoitustarkastuksen on ilman eri hakemusta annettava hyväksymispäätöksen ehtojen mukainen 1 tai 2 momentissa tarkoitettu lupa konsolidointiryhmään kuuluvalla suomalaiselle yritykselle, jos Rahoitustarkastus on konsolidoidusta valvonnasta vastaavana viranomaisena tehnyt päätöksen hyväksyä menetelmän käyttö yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä. Hyväksymispäätöksen tekemisestä silloin, kun Rahoitustarkastus on tällainen konsolidoidusta valvonnasta vastaava viranomainen, säädettäisiin 77 §:stä.

Vastaavasti 4 momentissa säädettäisiin, että jos luottolaitos sisältyy toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan ja hyväksymistä 1 tai 2 momentissa tarkoitetun menetelmän käyttämiselle yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä on haettu konsolidoidusta valvonnasta vastaavalta toisen ETA-valtion viranomaiselta, Rahoitustarkastuksen on viivytyksettä saatuaan tiedon tällaisen ulkomaan viranomaisen päätöksestä hyväksyä

menetelmän käyttäminen yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä annettava lupa menetelmän käyttöönottoon päätöksen mukaisin ehdoin. Rahoitustarkastuksella olisi kuitenkin ehdotetun momentin 1 kohdan mukaan velvollisuus tällaisissa tilanteissa varmistaa, että ulkomaan viranomaisen harjoittama konsolidoitu valvonta täyttää direktiivin mukaiset vähimmäisvaatimukset.

Rahoitustarkastuksella olisi lisäksi ehdotetun momentin 2 kohdan mukaan velvollisuus varmistaa, että ulkomaan viranomaisen päätös on tehty ehdoin, joka täyttää luottolaitosdirektiivin vaatimukset. Mainitut vaatimukset sisältyvät pääasiassa direktiivin VII liitteeseen. Jos ulkomaan viranomaisen hyväksymä menetelmä ei täytä näitä vaatimuksia, Rahoitustarkastus voisi antaa päätöksen, jonka mukaan suomalainen luottolaitos ei saa ulkomaan viranomaisen hyväksymispäätöksestä huolimatta käyttää pykälässä tarkoitettua menetelmää.

Rahoitustarkastus voisi periä tässä pykälässä tarkoitetuista luvista Rahoitustarkastuksesta annetun lain 36 a §:ssä tarkoitettua toimenpidemaksun. Koska 4 momentissa tarkoitettu lupamenettely poikkeaa työmäärältään 1—3 momentissa tarkoitettujen lupien myöntämisestä, mainitun momentin perusteella määrättävän toimenpidemaksun tulisi kuitenkin olla olennaisesti alempi kuin 1—3 momentin nojalla määrättävän toimenpidemaksun.

60 §. Luottoriskin vähentämismenetelmien huomioonottaminen. Pykälä sisältäisi yleisen viittauksen takausten ja muiden vakuuksien sekä muiden luottoriskin vähentämismenetelmien kuten luottojohdannaisopimusten huomioon ottamiseen luottoriskin omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa. Luottoriskin vähentämismenetelmät saataisiin ottaa huomioon luottolaitosdirektiivin 90—93 artiklassa ja VIII liitteessä säädetyin edellytyksin. Direktiivin määräysten laajuuden ja yksityiskohtaisuuden vuoksi näistä edellytyksistä ei ole mahdollista säätää laissa vaan Rahoitustarkastus antaisi ehdotetun 93 §:n nojalla direktiivin mukaiset tarkemmat määräykset näiden menetelmien soveltamisesta. Ehdotetun 92 §:n mukaisesti asetuksella säädettäisiin kuitenkin sellaisten mainitusta pykälästä ilmenevien direktiivikohtien soveltamisesta, joissa jäsenvaltioille sallitaan useampi sään-

telyvaihtoehto. Asetuksessa säädettäisiin kuitenkin ainoastaan siitä, mitä vaihtoehtoa Suomessa sovelletaan. Asetuksella määrätyn sääntelyvaihtoehdon soveltamista koskevat määräykset antaisi Rahoitustarkastus.

61 §. *Arvopapereiksi muunnettujen saamisten luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälässä määriteltäisiin luottolaitosdirektiivissä tarkoitettu saamisten ja niihin liittyvien luottoriskien arvopaperistaminen ja säädettäisiin siihen liittyvän luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen määrän laskemisesta. Nykyiseen lakiin ei sisälly säännöksiä arvopaperistamisesta.

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin arvopaperistaminen. Arvopaperistamisella tarkoitettaisiin luottolaitosdirektiivin 4 artiklan 35 kappaleen määritelmän mukaisesti järjestelyjä, jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:

- 1) saamiseen tai omaisuuserään liittyvä luottoriski jaetaan etuoikeusluokkiin;
- 2) järjestelyyn perustuvat maksut riippuvat saamisen tai saamisryhmän tuotosta;
- 3) etuoikeusluokkien järjestys määrittää tappioiden jakautumisen järjestelyn voimassaoloaikana.

Arvopaperistamisella tarkoitettaisiin sekä perinteistä arvopaperistamista että synteettistä arvopaperistamista. Perinteisessä arvopaperistamisessa arvopaperistettavat omaisuuserät siirretään arvopaperistamista varten perustetulle erillisyyhtiölle, joka laskee liikkeeseen arvopapereita. Synteettisen arvopaperistamisen yhteydessä markkinoille siirretään ainoastaan arvopaperistettaviin omaisuuseriin liittyvät riskit käyttämällä esimerkiksi luottojohdannaisia, mutta toisin kuin perinteisessä arvopaperistamisessa arvopaperistamisen kohteena olevat omaisuuserät säilyvät arvopaperistavan yrityksen taseessa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin arvopaperistamisjärjestelyihin liittyvän luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta. Omien varojen vähimmäismäärä laskettaisiin luottolaitosdirektiivin 94—101 artiklan ja VI ja IX liitteen mukaisesti. Direktiivin määräysten laajuuden ja yksityiskohtaisuuden vuoksi myöskään tässä pykälässä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärää koskevan vaati-

muksen laskemisesta ei ole mahdollista säätää laissa vaan Rahoitustarkastus antaisi myös tältä osin ehdotetun 93 §:n nojalla direktiivin mukaiset tarkemmat määräykset omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin direktiivin sallimasta vaihtoehtoisesta menettelystä, jonka mukaan sellaiset arvopaperistettavat erät, joiden riskikerroin direktiivin mukaan olisi 1250 prosenttia, saadaan vähentää omista varoista, sen sijaan että niiden kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä laskettaisiin soveltaen 1250 prosentin riskikerrointa. Kahdenkertaisen omien varojen vaatimuksen välttämiseksi momentissa säädettäisiin, että vähennettäessä mainitut erät omista varoista niitä ei tarvitse ottaa huomioon omien varojen vähimmäismäärän laskemisessa. Direktiivin 63 artiklan 3 kohdan mukaisesti tätä momenttia sovellettaessa odotettuja tappioita eristä, joihin sovelletaan tätä momenttia, ei otettaisi huomioon laskettaessa ehdotetussa 46 §:n 2 momentissa tarkoitettua ylijäämää eikä ehdotetussa 48 §:n 3 momentissa tarkoitettua alijäämää.

62 §. *Toiminnallisten riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälässä säädettäisiin toiminnallisten riskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta luottolaitosdirektiivin 103—105 artiklan ja X liitteen mukaisesti. Toiminnallisia riskejä ei ole tarpeen laissa erikseen määritellä, koska omien varojen vähimmäismäärä laskettaisiin kaavamaisesti luottolaitoksen tuottojen määrän perusteella. Toiminnallisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä toiminnoista, henkilöstöstä tai järjestelmistä taikka ulkoisista tekijöistä. Toiminnallisten riskien omien varojen vähimmäismäärä voitaisiin laskea jollakin direktiivin mukaisista neljästä menetelmästä. Nykyisen lain mukaan toiminnallisille riskeille ei ole asetettu erillistä omien varojen vähimmäismäärää koskevaa vaatimusta.

Menetelmien edellytyksistä ja niiden mukaisen omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta ei direktiivin määräysten laajuuden ja yksityiskohtaisuuden vuoksi ole, 1 momentissa tarkoitettua perusmenetelmää lu-

kuun ottamatta, mahdollista säätää laissa vaan Rahoitustarkastus antaisi ehdotetun 93 §:n nojalla direktiivin mukaiset tarkemat määräykset myös näiden menetelmien soveltamisesta. Ehdotetun 92 §:n mukaisesti asetuksella säädettäisiin kuitenkin tältäkin osin sellaisten mainitusta pykälästä ilmenevien direktiivikohtien soveltamisesta, joissa jäsenvaltioille sallitaan useampi sääntelyvaihtoehto. Asetuksessa säädettäisiin kuitenkin ainoastaan siitä, mitä vaihtoehtoa Suomessa sovelletaan. Näiltäkin osin asetuksella määrätyn sääntelyvaihtoehdon soveltamista koskevat määräykset antaisi Rahoitustarkastus.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 103 artiklassa tarkoitetun kaavamaisen menetelmän käyttämisestä, josta laissa käytettäisiin nimitystä *perusmenetelmä*. Menetelmän käytettäessä toiminnallisen riskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä olisi 15 prosenttia luottolaitoksen tuotoista. Momentissa tarkoitetut tuotot laskettaisiin direktiivin X liitteen mukaisesti Rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla. Luottolaitos saisi soveltaa tätä menetelmää ilman mitään ilmoitus- tai lupamenettelyä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin direktiivin 104 artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitetun menetelmän käyttämisestä, josta laissa käytettäisiin nimitystä *toiminnallisten riskien vakiomenetelmä*. Menetelmän käyttäminen edellyttäisi etukäteisilmoitusta Rahoitustarkastukselle, jotta Rahoitustarkastus voi ennen menetelmän käyttöönottoa varmistua siitä, että luottolaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty direktiivin vaatimalla tavalla.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin direktiivin 104 artiklan 3 kappaleessa tarkoitetun menetelmän käyttämisestä, josta laissa käytettäisiin nimitystä *toiminnallisten riskien vaihtoehtoinen vakiomenetelmä*. Menetelmän käyttäminen edellyttäisi, että Rahoitustarkastus on antanut luvan menetelmän käyttämiseen. Lupa olisi myönnettävä, jos menetelmä täyttää direktiivin mukaiset vaatimukset.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin direktiivin 105 artiklassa tarkoitetun menetelmän käyttämisestä, josta laissa käytettäisiin nimitystä *kehittynyt menetelmä*. Menetelmän käyttäminen edellyttäisi, että Rahoitustarkastus on antanut luvan menetelmän käyttämi-

seen. Lupa olisi myönnettävä, jos menetelmä täyttää direktiivin mukaiset vaatimukset. Jos tässä momentissa tarkoitettua menetelmää on tarkoitus käyttää yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä, lupamenettelyyn olisi momentin mukaan sovellettava ehdotetun 59 §:n 3 ja 4 momentin ja ehdotetun 77 §:n mukaisia periaatteita.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin menetelmien osittaisesta käytöstä. Momentin mukaan 4 momentin mukaista kehittyntä menetelmää voitaisiin soveltaa ainoastaan osaan luottolaitoksen toiminnasta edellyttäen, että merkittävä osa toiminnallisista riskeistä tulee katetuksi mainitulla menetelmällä ja että muilta osin sovelletaan ainoastaan yhtä 1—3 momentissa tarkoitetuista menetelmistä. Kattavuuden arviointi tulisi Rahoitustarkastuksen tehtäväksi sen arvioidessa 4 momentissa tarkoitetun luvan edellytyksiä. Momentti vastaisi direktiivin 102 artiklan 4 kappaletta.

63 §. Valuuttakurssi- ja hyödykeriskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä. Pykälän 1 momentin mukaan pykälässä säädettäisiin luottolaitoksen koko toiminnan valuuttakurssi- ja hyödykeriskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen määrän laskemisesta.

Pykälän 2 momentin mukaan omien varojen vähimmäismäärä laskettaisiin omien varojen direktiivin mukaisesti. Direktiivin määräysten yksityiskohtaisuuden vuoksi laskeisperiaatteita ei ole mahdollista kuvata lain tai asetuksen tasolla vaan menetelmän soveltamista koskevat vaatimukset perustuisivat myös tässä pykälässä tarkoitettujen riskien osalta Rahoitustarkastuksen antamiin, mainitun direktiivin mukaisiin yksityiskohtaisiin määräyksiin. Ehdotetun 92 §:n mukaisesti asetuksella säädettäisiin kuitenkin näiltäkin osin sellaisten mainitusta pykälästä ilmenevien direktiivikohtien soveltamisesta, joissa jäsenvaltioille sallitaan useampi sääntelyvaihtoehto. Asetuksessa säädettäisiin kuitenkin ainoastaan siitä, mitä vaihtoehtoa Suomessa sovelletaan. Asetuksella määrätyn sääntelyvaihtoehdon soveltamista koskevat määräykset antaisi Rahoitustarkastus.

Ehdotetun 3 momentin mukaan Rahoitustarkastus voisi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä

saadaan laskea omin varojen direktiivin V liitteen mukaista, luottolaitoksen sisäisiin malleihin perustuvaa menetelmää käyttäen. Tässä momentissa tarkoitettun luvan myöntämiseen yhteisesti koko konsolidointiryhmälle sovellettaisiin, mitä ehdotetuissa 59 §:n 3 ja 4 momentissa ja 77 §:ssä säädetään.

64 §. *Kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälässä säädettäisiin kaupankäyntivaraston määritelmästä ja siihen liittyvien riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärästä. Kaupankäyntivarastoon liittyvien asiakasriskien huomioon ottamisesta ehdotetun 69 §:n mukaisia asiakasriskejä koskevia rajoituksia säädettäisiin ehdotetuissa 67 §:n 4 momentissa ja 69 §:n 6 momentissa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti, että luottolaitoksen omien varojen on katettava sen lisäksi, mitä edellä tässä luvussa säädetään, seuraavat riskit:

- 1) markkinoiden yleisestä kehityksestä aiheutuva riski (*yleisriski*);
- 2) arvopaperin liikkeeseenlaskijasta tai johdannaisopimuksen kohde-etuuden liikkeeseenlaskijasta aiheutuva riski (*erityisriski*);
- 3) merkintäsitoumuksista aiheutuva riski (*muu positioriski*);
- 4) arvopapereiden selvittämättä jääneistä kaupoista aiheutuva riski (*selvitysriski*);
- 5) vastapuolen maksukyvyttömyydestä aiheutuva riski (*vastapuoliriski*).

Momentti vastaisi nykyisen lain 78 a §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kaupankäyntivaraston määritelmästä. Määritelmä vastaisi nykyisen lain 5 a §:ää.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin pykälässä tarkoitettujen riskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta. Myös tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä laskettaisiin niin kuin omien varojen direktiivissä säädetään. Tämänkään pykälän osalta laske- misperiaatteita ei direktiivin määräysten laajuuden ja yksityiskohtaisuuden vuoksi ole mahdollista kuvata lain tai asetuksen tasolla vaan menetelmän soveltamista koskevat vaatimukset perustuisivat Rahoitustarkastuksen antamiin, mainitun direktiivin mukaisiin yksityiskohtaisiin määräyksiin. Jäljempänä eh-

dotetun 92 §:n mukaisesti asetuksella säädettäisiin kuitenkin näidenkin riskien osalta sellaisten mainitusta pykälästä ilmenevien direktiivikohtien soveltamisesta, joissa jäsenvaltioille sallitaan useampi sääntelyvaihtoehto. Asetuksessa säädettäisiin näiltäkin osin kuitenkin ainoastaan siitä, mitä vaihtoehtoa Suomessa sovelletaan.

Kuten 63 §:ssä tarkoitettujen valuutta- ja hyödykeriskien osalta Rahoitustarkastus voisi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettun yleisriskin, erityisriskin ja muun positioriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä lasketaan noudattaen, mitä omien varojen direktiivin V liitteessä säädetään. Myös tässä tarkoitettuun lupaan sovellettaisiin mitä 59 §:n 3 ja 4 momentissa ja 77 §:ssä säädetään.

65 §. *Kaupankäyntivarastoon sovellettavat poikkeukset.* Pykälässä säädettäisiin niistä poikkeuksista, joita sovelletaan 64 §:ssä tarkoitettuun kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen.

Pykälän 1 momentin mukaan kaupankäyntivarastoon sisältyviä eriä ei kahdenkertaisen omien varojen vaatimuksen välttämiseksi otettaisi huomioon laskettaessa ehdotetun 55 §:n 1 momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää. Momentti vastaisi sisällyttään nykyisen lain 78 c §:n momenttia.

Pykälän 2 momentin mukaan kaupankäyntivarastoon sisältyvien riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä saataisiin kuitenkin laskea ehdotetun 64 §:n sijasta ehdotetun 55 §:n 1 momentin mukaisesti, jos kaupankäyntivaraston arvo ei pysyvästi ylitä viittä prosenttia eikä koskaan kuutta prosenttia viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä, eikä pysyvästi 15 miljoonaa euroa eikä koskaan 20 miljoonaa euroa. Säännös vastaisi nykyisen lain 78 c §:n 2 ja 3 momenttia, kuitenkin siten että momentin soveltaminen ei edellyttäisi Rahoitustarkastuksen lupaa kuten nykyisen lain mukaan. Lisäksi momentissa todettaisiin selvyden vuoksi, että tätä momenttia sovellettaessa ei sovelleta, mitä edellä 64 §:ssä säädetään kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen

vähimmäismäärän laskemisesta.

66 §. *Maksuliikkeyhteisön omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 78 d §:ää.

Suuret asiakasriskit

67 §. *Asiakasriskit ja niitä koskeva ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin asiakasriski nykyisen lain 69 §:n 1 momenttia ja sen soveltamiskäytäntöä vastaavalla tavalla. Määritelmän sanamuotoa täsmennettäisiin mutta sen asiasisältö ei muuttuisi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 70 §:n 6 momenttia vastaavasti siitä, että asiakasriskin katsotaan kohdistuvaan takajaan, jos toinen luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos taikka sijoituspalveluyritys tai siihen rinnastettava ulkomainen yritys on antanut omavelkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Takauksen olisi täytettävä ehdotetun 60 §:n mukaiset ehdot. Lain asiasisältö ei muuttuisi lukuun ottamatta hyväksyttävälle takaukselle asetettavia direktiivin mukaisia yksityiskohtaisempia vaatimuksia.

Pykälän 3 momentti vastaisi nykyisen lain 69 §:n 2 momenttia.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti siitä, että kaupankäyntivarastoon liittyvä asiakasriski laskettaisiin 1 momentin mukaisesta määritelmästä poikkeavasti. Momentin mukaan kaupankäyntivarastoon liittyvä asiakasriski laskettaisiin omien varojen direktiivin 29—32 artiklan mukaisesti. Säännös korvaisi käytännössä nykyisen lain vastaavan sisältöisen 78 c §:n 2 momentin. Periaatteiden laajuuden ja yksityiskohtaisuuden vuoksi tarkemmat määräykset mainittujen direktiivikohtien soveltamisesta annettaisiin Rahoitustarkastuksen määräyksellä.

Pykälän 5 momentin mukaan asiakasriskit olisi ilmoitettava nykyisen lain 69 §:n 4 momenttia vastaavasti Rahoitustarkastukselle neljännesvuosittain Rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla. Ilmoitusvelvollisuudesta säädettäisiin pykälässä erikseen, koska ilmoitusvelvollisuus voisi olla,

kuten nykyisinkin, laajempi kuin mikä olisi välttämätöntä ehdotetun 70 §:n mukaisen omien varojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen laskemiseksi. Viimeksi mainituilta osin ilmoitusvelvollisuuteen sovellettaisiin myös 84 §:ssä ehdotettua yleissäännöstä.

68 §. *Asiakasriskien hallinta.* Pykälässä säädettäisiin asiakasriskien laadulliselle hallinnalle asetettavista vaatimuksista luottolaitosdirektiivin 109 artiklan edellyttämällä tavalla. Säännös vastaisi sisällöltään, mitä edellä 54 §:ssä on ehdotettu vakavaraisuuden hallinnalle asetettavista yleisistä vaatimuksista. Nykyiseen lakiin ei sisälly vastaavaa säännöstä.

69 §. *Asiakasriskejä koskevat rajoitukset.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 70 §:n 1 momenttia vastaavasti siitä, että asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 25 prosenttia luottolaitoksen omista varoista tai, jos edellä ehdotetussa 67 §:n 1 momentissa tarkoitettu asiakasyhteisö, on luottolaitoksen emo- tai tytäryritys tai emoyrityksen tytäryritys, 20 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluviin yrityksiin kohdistuviin asiakasriskeihin sovellettaisiin kuitenkin, kuten nykyisinkin, lievempiä asiakasriskivaatimuksia jäljempänä 3 ja 4 momentissa tarkemmin ehdotetulla tavalla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 70 §:n 2 momenttia vastaavasti siitä, että suurten asiakasriskien yhteenlaskettu määrä ei saa ylittää 800 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan nykyisen lain 69 §:n 3 momenttia vastaavasti asiakasriskiä, jonka määrä on vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Pykälän 3 momentin mukaan 1 ja 2 momentissa säädettyjä rajoituksia ei sovellettaisi asiakasriskiin, joka kohdistuu luottolaitoksen tytäryritykseen, jos tytäryritys on luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys, joka on sisällytetty luottolaitoksen ehdotetussa 73 §:ssä tarkoitettuun konsolidoituun valvontaan. Asiakasriskirajoja ei myöskään sovellettaisi luottolaitoksen tytäryritykseen, jos tytäryritys on luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos,

palveluyritys tai vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettu vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos, joka kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain tarkoittamaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään. Momentti vastaisi eräin täsmennyksin nykyisen lain 70 §:n 4 momentin 4 kohtaa.

Pykälän 4 momentin mukaan Rahoitustarkastus voisi luottolaitoksen hakemuksesta myöntää luvan määräajaksi ylittää 1 ja 2 momentissa säädetty rajoitukset, jos asiakasriski kohdistuu muuhun kuin 3 momentissa tarkoitettuun luottolaitoksen tytäryhtiöön. Ylityslupaa ei saisi myöntää sellaisille asiakasriskeille, joiden tarkoituksena on parantaa konserniin kuuluvien yritysten rahoitusasemaa ja rahoitus on hankittu konserniin kuuluvalta luottolaitokselta tai ulkomaiselta luottolaitokselta taikka sijoituspalveluyritykseltä tai siihen rinnastettavalta ulkomaiselta yritykseltä. Momentti vastaisi eräin täsmennyksin nykyisen lain 70 §:n 4 momentin 4 kohtaa.

Nykyisestä laista poiketen laissa ei yksityiskohtaisesti säädettäisi asiakasriskirajoitusten laskemista koskevista poikkeuksista poikkeusten suuren määrän ja yksityiskohtaisuuden vuoksi. Tämän mukaisesti 5 momentissa säädettäisiin, että muista kuin 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista asiakasriskeistä, joita ei lasketa mukaan sovellettaessa 1 ja 2 momenttia, säädetään valtiovaraministeriön asetuksella.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin omien varojen direktiivin 31 artiklan mukaisesti, että luottolaitos voi ylittää 1 tai 2 momentissa tarkoitettua rajan kaupankäyntivarastoon liittyvän asiakasriskin määrällä, jos luottolaitoksella on siihen riittävästi omia varoja ja se täyttää mainitussa artiklassa ja mainitun direktiivin VI liitteessä asetetut vaatimukset. Luottolaitoksen olisi momentin mukaan kuitenkin neljännesvuosittain ilmoitettava Rahoitustarkastukselle ylityksen määrä ja asiakkaan nimi.

Nykyisestä laista poiketen tässä laissa ei säädettäisi osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvien luottolaitosten asiakasriskeistä vaan nykyistä lakia vastaavat säännökset sisällytettäisiin osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista an-

nettuun lakiin.

Huomattavat omistusosuudet

70 §. Huomattava omistusosuus. Pykälässä säädettäisiin huomattavan omistusosuuden määritelmästä nykyisen lain 5 b §:ää ja 21 §:n 4 momenttia vastaavasti.

71 §. Huomattavien omistusosuuksien suhde omiin varoihin. Pykälässä säädettäisiin huomattavia omistusosuuksia koskevista rajoituksista. Pykälän 1—4 momentti vastaisivat nykyisen lain 21 §:n 1, 2, 5 ja 6 momenttia, kuitenkin siten että nykyisestä laista poiketen pykälässä tarkoitettua rajoituksen konsolidoidusta valvonnasta säädettäisiin 81 §:ssä erikseen. Lisäksi 5 momentissa säädettäisiin nykyisestä laista poiketen luottolaitosdirektiivin 68 artiklan mukaisesti, että pykälää ei sovelleta emoluottolaitokseen, johon sovelletaan tämän lain mukaista konsolidoitua valvontaa. Pykälää ei myöskään sovelletaisi tällaisen luottolaitoksen konsolidoitua valvontaan sisältyvään tytärluottolaitokseen.

Konsolidoitua taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

72 §. Konsolidoidun valvonnan soveltamisala. Pykälässä säädettäisiin yleisesti konsolidoidun valvonnan sisällöstä sekä määritettäisiin jäljempänä säädettävien yksityiskohtaisten, luottolaitosten konsolidoitua taloudellista asemaa koskevien vaatimusten alueellinen soveltamisala. Konsolidoitua valvontaa koskevien säännösten alueellisesta soveltamisalasta säädettäisiin pykälässä luottolaitosdirektiivin 71, 73, 125 ja 126 artiklan mukaisesti. Luottolaitoksen taloudellisen aseman konsolidoinnista ja siihen sisällytettävistä yrityksistä säädettäisiin 73 §:ssä.

Konsolidoituja vaatimuksia sovellettaisiin pykälän mukaan paitsi konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan suomalaiseen luottolaitokseen myös siihen ehdotettua 2 momentin mukaisesti rinnastettavaan omistusyhteisön suomalaiseen tytärluottolaitokseen silloin kun konsolidointiryhmän emoyritys on omistusyhteisö eikä luottolaitos. Ehdotetusta pykälästä seuraa, että konsolidoidut vaatimukset koskisivat aina pelkästään konsolidointi-

ryhmän suomalaista emoluottolaitosta tai siihen 2 momentin nojalla rinnastettavaa omistusyhteisön suomalaista tytärluottolaitosta. Konsolidoitua taloudellista asemaa koskevia vaatimuksia sovellettaisiin siten kussakin konsolidointiryhmässä ainoastaan yhteen siihen kuuluvaan luottolaitokseen. Luottolaitosdirektiivin mukaan konsolidoituja vaatimuksia tulee kussakin jäsenvaltiossa soveltaa konsolidointiryhmän ylimmän kansallisen emoluottolaitoksen tasolla.

Pykälän 1 momenttiin sisällytettäisiin yleinen viittaus siihen, mitä edellä tässä luvussa asetettuja luottolaitosten taloudellista asemaa koskevia vaatimuksia sovelletaan konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan luottolaitokseen myös tällaisen luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Momentin mukaan tällaista konsolidoitua valvontaa sovellettaisiin jäljempänä tässä luvussa säädettävällä tavalla yleiseen riskien hallintaan, vakavaraisuuteen, asiakasriskeihin ja riskikeskittymien seurantaan sekä huomattavia omistusosuuksia ja kiinteistönomistusta koskeviin rajoituksiin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tämän lain konsolidoitua valvontaa koskevien säännösten alueellisesta soveltamisalasta silloin, kun konsolidointiryhmän emoyritys on omistusyhteisö. Momentti vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 9 a §:ää. Momentin 1 kohdan mukaan emoluottolaitokseen rinnastettava omistusyhteisön tytärluottolaitos, johon konsolidoitua taloudellista asemaa koskevia vaatimuksia sovellettaisiin, olisi suomalaisen omistusyhteisön suomalaisista tytärluottolaitoksista se, jonka taseen loppusumma on suurin. Kohtaa sovellettaessa vertailussa otettaisiin huomioon ainoastaan suomalaisen omistusyhteisön välittömästi omistamat suomalaiset tytärluottolaitokset tai suomalaisen omistusyhteisön tytäryrityksenä olevan toisen suomalaisen tai ulkomaisen omistusyhteisön välittömästi omistamat suomalaiset tytärluottolaitokset.

Momentin 2 kohdan mukaan emoluottolaitokseen rinnastettaisiin myös toisessa ETA-valtiossa olevan omistusyhteisön suomalainen tytärluottolaitos, jos se on taseen loppusummaltaan suurin kaikista omistusyhteisön suomalaisista ja ulkomaisista tytärluottolaitoksista, edellyttäen että omistusyhteisöllä ei

sen kotivaltiossa ole yhtään tytärluottolaitosta. Jos toisessa ETA-valtiossa olevalla omistusyhteisöllä on sen kotivaltiossa tytärluottolaitos tai omistusyhteisön toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevista tytärluottolaitoksista suurin on ulkomainen luottolaitos, tällaiseen konsolidointiryhmään kuuluvaan suomalaiseen luottolaitokseen ei sovellettaisi tämän lain konsolidoitua valvontaa koskevia säännöksiä koko tällaisen konsolidointiryhmän tasolla. Jos ulkomaisen emoyrityksen suomalainen tytärluottolaitos on kuitenkin puolestaan alakonsolidointiryhmän emoyritys, luottolaitokseen sovellettaisiin konsolidoitua valvontaa koskevia säännöksiä alakonsolidointiryhmän tasolla 1 momentin mukaisesti. Vastaavasti jos ulkomaisen emoyrityksen tytäryrityksenä on suomalainen omistusyhteisö, siihen sovellettaisiin alakonsolidointiryhmän tasolla 2 momenttia.

Momentin 3 kohdassa säädettäisiin nykyisen lain 9 a §:n 2 momentin 3 kohtaa vastaavasti Rahoitustarkastuksen oikeudesta sopia ulkomaan valvontaviranomaisen kanssa siitä, että Rahoitustarkastus valvoo tämän lain mukaisesti myös muuta kuin edellä tarkoitettua luottolaitosta.

Omistusyhteisön mahdollisia tytärsijoituspalveluyrityksiä ei otettaisi huomioon momentin kummankaan kohdan mukaisessa vertailussa.

Pykälän 3 momentin mukaan konsolidoituja vaatimuksia ei sovellettaisi 1 ja 2 momentin mukaisesti määritellyn suomalaisen konsolidointiryhmän alakonsolidointiryhmän tasolla. Konsolidoituja vaatimuksia ei siten sovellettaisi sellaiseen luottolaitokseen, joka on suomalaisen emoluottolaitoksen tai siihen 2 momentin mukaan rinnastettavan luottolaitoksen tytärluottolaitos taikka suomalaisen omistusyhteisön muu kuin 2 momentissa tarkoitettu tytäryritys, vaikka ne puolestaan olisivatkin alakonsolidointiryhmän emoyrityksiä. Konsolidoituja vaatimuksia sovellettaisiin sitä vastoin aina sellaiseen 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun luottolaitokseen, joilla ei ole suomalaista emoyritystä, vaikka ne kuuluisivatkin osana laajempaan konsolidointiryhmään, jonka emoyrityksenä on toisessa ETA-valtiossa sijaitseva luottolaitos tai omistusyhteisö.

Edellä mainitusta pääsäännöstä poiketen

momentissa säädettäisiin kuitenkin luottolaitosdirektiivin 73 artiklan 2 kappaleen mukaisesti, että konsolidoitua valvontaa olisi aina sovellettava sellaiseen luottolaitokseen tai luottolaitoksen omistusyhteisöön, jonka tytär- tai omistusyhteyserityksenä on vähintään yksi ulkomainen luottolaitos, rahastoyhtiö tai rahoituslaitos, joka sijaitsee muussa kuin ETA-valtiossa. Rahoituslaitoksena pidettäisiin ehdotetun 13 §:n mukaisesti myös sijoituspalveluyritystä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 9 a §:n 3 momenttia vastaavasti, että konsolidoitua valvontaa ei edellä tässä pykälässä säädetystä poiketen sovellettaisi myöskään niissä tilanteissa, joissa Rahoitustarkastus on ehdotetun 91 §:n 1 momentin mukaisesti sopinut, että konsolidoidusta valvonnasta vastaa toisen ETA-valtion viranomainen. Tällöin konsolidoitua valvontaa koskevia vaatimuksia sovellettaisiin ainoastaan kyseisen ulkomaan viranomaisen valvonnassa olevaan luottolaitokseen tämän kotivaltion lainsäädännön mukaisesti. Momenttia voitaisiin ehdotetun 91 §:n mukaisesti soveltaa ainoastaan sellaisessa tilanteessa, jossa konsolidointiryhmän emoyritys on suomalainen tai ulkomainen omistusyhteisö ja konsolidointiryhmään kuuluu sekä suomalaisia että ulkomaisia luottolaitoksia. Lisäksi momentin soveltamiselle olisi oltava tehokkaan konsolidoidun valvonnan edellyttämä painava syy.

73 §. Konsolidoidun valvonnan ulottuvuus. Pykälässä säädettäisiin siitä, mitkä yritykset sisällytetään 72 §:ssä tarkoitettussa konsolidoidussa valvonnassa luottolaitoksen konsolidoituun taloudelliseen asemaan. Konsolidoidun valvonnan alueellisesta soveltamisalasta seuraa, että tässä pykälässä määritelty konsolidoidun valvonnan ulottuvuus on suppeampi kuin ehdotetun 16 §:n mukainen yleinen konsolidointiryhmän määritelmä.

Pykälän 1 momentin mukaan ehdotetussa 72 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettun luottolaitoksen konsolidoituun taloudelliseen asemaan sisällytetään ensinnäkin emoyrityksenä mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettu suomalainen luottolaitos taikka 2 momentissa tarkoitettun suomalaisen luottolaitoksen omistusyhteisö. Jäljempänä tässä luvussa ja 6 luvussa konsolidointiryhmän emoyrityksellä tarkoitettaisiin, jollei erikseen toisin säädetä,

tässä momentissa mainittua emoluottolaitosta tai omistusyhteisöä. Lisäksi määritelmä rajaisi konsolidointiryhmän emoyrityksen määritelmän ulkopuolelle suomalaisen luottolaitoksen tai omistusyhteisön mahdollisten alakonsolidointiryhmien emoyritykset.

Momentin mukaan konsolidoituun taloudelliseen asemaan sisällytettäisiin lisäksi konsolidointiryhmän tytäryrityksinä edellä tarkoitettun emoyrityksen suomalaiset ja ulkomaiset tytäryritykset, jotka ovat luottolaitoksia, ulkomaisia luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Rahoituslaitoksen käsitteeseen sisältyisi ehdotetun 13 §:n mukaisesti myös sijoituspalveluyritys ja siihen rinnastettava ulkomainen yritys. Konsolidointiryhmän tytäryrityksellä tarkoitettaisiin jäljempänä tässä luvussa ja 6 luvussa tässä momentissa tarkoitettuja tytäryrityksiä. Vastaavasti näissä luvuissa konsolidointiryhmällä tarkoitettaisiin tässä momentissa tarkoitettun emoyrityksen ja sen tässä momentissa tarkoitettujen tytäryritysten muodostamaa ryhmää.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 5 §:n 5 momenttia vastaavasti, että jos ehdotetussa 72 §:n 1 tai 2 §:ssä tarkoitettu luottolaitos kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jossa rahoitusalan yritysten osuus on mainitun lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdassa lasketulla tavalla suurempi kuin vakuutusalan yritysten osuus, konsolidointiryhmän emoyrityksenä olisi Rahoitustarkastuksen kussakin tapauksessa erikseen antaman päätöksen nojalla pidettävä 1 momentista poiketen ryhmittymän omistusyhteisöä sovellettaessa momentissa mainittuja säännöksiä. Näitä säännöksiä olisivat omien osakkeiden hankinnan rahoittamista koskeva 35 §:n 4 momentti, konsolidoituja huomattavia omistusosuuksia koskeva 80 § ja konsolidoituja kiinteistönomistuksia koskeva 81 § samoin kuin talletussuojarahaston kannatusmaksun laskemista koskeva 99 §. Tätä momenttia sovellettaessa omistusyhteisöä pidettäisiin myös ehdotetussa 15 §:ssä tarkoitettuna rahoituslaitoksena. Mainittuja pykäläiä sovellettaessa 1 momentissa tarkoitettuna konsolidointiryhmän tytäryrityksenä pidettäisiin niin ikään nykyistä lakia vastaavasti myös

sellaista sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytysyhteisöä ja niihin rinnastettavaa ulkomaista yhteisöä, johon 1 momentissa tai tässä momentissa tarkoitettulla emoyrityksellä on ehdotetussa 16 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Rahoitustarkastuksen olisi ennen edellä tässä momentissa tarkoitettua päätöstä pyydettävä asiasta lausunto muilta rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvontaan osallistuvilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, miten konsolidointiryhmän emoyrityksen ja sen tytäryrityksen sekä niiden kirjanpitolaissa tarkoitettujen suomalaisten yhteis- ja omistusyhteisyri-tysten ja niihin rinnastettavien ulkomaisten yritysten varat, velat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset sekä tuotot ja kulut yhdistellään laskettaessa luottolaitoksen konsolidoitua taloudellista asemaa koskevia vaatimuksia. Momentin mukaan yhdistelyssä noudatettaisiin Rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla soveltuvin osin, mitä konsernitilinpäätöksen laatimisesta on säädetty. Tämän mukaisesti tytäryritykset yhdisteltäisiin emoyrityksen taloudelliseen asemaan pääsääntöisesti täyden konsolidoinnin menetelmällä kirjanpitolain 6 luvun 2—11 §:n mukaisesti. Kirjanpitolaissa tarkoitettujen omistusyhteisyri-tykset yhdisteltäisiin vastaavasti kirjanpitolain mainitun luvun 12 ja 13 §:n mukaisesti ja kirjanpitolaissa tarkoitettujen yhteisyri-tykset mainitun luvun 15 §:n mukaisesti. Säännös vastaisi asiasisällöltään nykyistä lakia, kuitenkin siten että kaikkia kirjanpitolaissa tarkoitettuja omistusyhteisyri-tyksiä olisi käsiteltävä kuten osakkuusyri-tyksiä.

Pykälän 4 ja 5 momentissa säädettäisiin merkitykseltään vähäisten yritysten jättämisestä huomioon ottamatta laskettaessa konsolidoitua taloudellista asemaa koskevia vaatimuksia. Momentit vastaisivat nykyisen lain 5 §:n 6 ja 7 momenttia.

74 §. *Konsolidointiryhmän riskienhallinta.* Pykälässä säädettäisiin ehdotetussa 49 §:ssä säädettyjen luotettavaa hallintoa, sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevien periaatteiden soveltamisesta myös konsolidointiryhmään kuuluviin muihin yrityksiin. Säännös vastaisi nykyisen lain 68 §:ää.

75 §. *Konsolidoidut omat varat.* Pykälässä

säädettäisiin nykyisen lain 79 §:ää vastaavasti konsolidoitujen omien varojen määritelmästä.

76 §. *Konsolidoitu vakavaraisuusvaatimus.* Pykälässä asetettaisiin nykyisen lain 79 a §:ää vastaavasti velvollisuus laskea vakavaraisuusvaatimus myös luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Vakavaraisuusvaatimus laskettaisiin ehdotettujen 57—66 §:n mukaisesti soveltaen ehdotetun 73 §:n 3 momentin mukaisia yleisiä konsolidointiperiaatteita.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyisen lain soveltamiskäytäntöä vastaavasti, että laskettaessa ehdotetun 63 §:n mukaisten valuutta- ja hyödykeriskien konsolidoitua omien varojen vähimmäismäärää sekä ehdotetussa 64 §:ssä mainittujen kaupankäyntivara- tuon liittyvien riskien konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää, konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten välisiä ris- kiasemia ei eliminoida.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin nykyisestä laista poiketen, että pykälässä tarkoitettua konsolidoitua vakavaraisuusvaatimusta laskettaessa luottolaitoksen tytäryrityksenä pidetään ehdotetusta 73 §:n 1 momentista poiketen myös muuta tytäryritystä kuin luottolaitosta, rahoituslaitosta ja palveluyritystä. Momentissa todettaisiin lisäksi selvyuden vuoksi, että luottolaitoksen tytäryrityksenä ei kuitenkaan pidetä rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvaa vakuutusalan yritystä, koska luottolaitoksen ja vakuutusyrityksen muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuudesta säädetään erikseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa.

77 §. *Kehittyneiden menetelmien soveltaminen konsolidointiryhmässä.* Pykälässä säädettäisiin ehdotetuissa 59 ja 62—64 §:ssä tarkoitettujen menetelmien hyväksymisestä käytettäväksi yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä. Pykälää sovellettaisiin silloin, kun tällainen päätöksenteko kuuluu Rahoitustarkastukselle suomalaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavana viranomaisena. Menetelmien hyväksymisestä silloin, kun lupa koskee ainoastaan yksittäistä suomalaista luottolaitosta tai sellaista luottolaitosta, joka kuuluu ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan, säädettäisiin

sitä vastoin yllä mainituissa pykälissä. Pykälä perustuu luottolaitosdirektiivin 129 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän 1 momentin mukaan Rahoitustarkastus voisi hyväksyä konsolidointiryhmän emoyrityksen ja sen kaikkien tytäryritysten yhteisestä hakemuksesta ehdotetuissa 59 ja 62—64 §:ssä tarkoitetun menetelmän käyttämisen yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä edellyttäen, että menetelmä täyttää sen hyväksymiselle tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä ja määräyksissä menetelmälle asetetut vaatimukset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 129 artiklan mukaisesti, että Rahoitustarkastus voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun hyväksyvän päätöksen ainoastaan, jos konsolidoituun valvontaan sisältyvien, toisen ETA-valtion luottolaitosten valvonnasta vastaavat viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa hyväksymiseen. Rahoitustarkastus voisi mainitun artiklan mukaisesti kuitenkin kuultuaan edellä tarkoitettuja viranomaisia päättää hyväksymisestä ilman näiden viranomaisten suostumusta, jos viranomaiset eivät kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamista ole saavuttaneet asiassa yhteisymmärrystä.

Pykälän 3 momentin mukaan Rahoitustarkastus voisi päättää edellä tässä pykälässä tarkoitettun menetelmän hyväksymisestä ehdoin, jotka vastaavat Suomen lain sijasta sellaisen ETA-valtion lakia, jossa konsolidointiryhmään kuuluvalla ulkomaisella luottolaitoksella tai suomalaisen sijoituspalveluyritykseen rinnastettavalla yrityksellä on kotipaikka. Tämän momentin soveltamisen edellytyksenä on, että siihen on luottolaitoksen tehokkaan valvonnan edellyttämä painava syy. Momentti sallisi sen, että 2 momentissa tarkoitettussa viranomaisten välisessä yhteistyöprosessissa päädytään siihen, että koko konsolidointiryhmässä sovellettavaan yhtenäiseen menetelmään on tarkoituksenmukaisempaa soveltaa jonkin toisen sellaisen valtion lainsäädäntöä, jossa on konsolidointiryhmään kuuluva ulkomainen luottolaitos tai suomalaisen sijoituspalveluyritykseen rinnastettava ulkomainen yritys. Tällöinkin hyväksymisestä ja valvonnasta vastaisi kuitenkin Rahoitustarkastus.

Pykälän 4 momentin mukaan pykälää ei

sovellettaisi, jos konsolidointiryhmän suomalainen emoyritys on toisessa ETA-valtiossa sijaitsevan luottolaitoksen tai sen emoyrityksenä olevan omistusyhteisön tytäryritys ja tällaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan sovelletaan toisen ETA-valtion lakia. Säännöksellä varmistettaisiin, että tässä pykälässä tarkoitetun menetelmän hyväksymisestä koko konsolidointiryhmälle päätetään ainoastaan konsolidointiryhmän ylimmän emoyrityksen tasolla sen sijaan, että eri valtioissa oleviin mahdollisiin alakonsolidointiryhmiin sovellettaisiin erilaisia vaatimuksia.

78 §. Konsolidoidun vakavaraisuuden hallinta. Pykälän 1 ja 2 momentin mukaan ehdotetun 54 §:n mukaisia yleisiä vakavaraisuudenhallintaperiaatteita sovellettaisiin myös luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Konsolidoidun vakavaraisuuden hallinta edellyttää, että konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten tulee soveltaa yhtenäisiä riskienhallinnan ja pääomanhallinnan periaatteita ja menettelytapoja. Konsolidointiryhmän emoyrityksen tulee varmistaa, että ryhmän pääomasuunnittelu ja pääomanhallinta kattavat kaikki ryhmään kohdistuvat riskit.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 68 ja 71 artiklan mukaisesti, että vakavaraisuuden hallintaa koskevista laadullisista vaatimuksista voidaan poiketa yksittäisen luottolaitoksen tasolla, jos niitä sovelletaan konsolidoidusti. Rahoitustarkastus voisi momentin nojalla myöntää luottolaitokselle luvan jättää soveltamatta ehdotetun 54 §:n mukaisia vaatimuksia, jos jokaiselle konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle, merkitykseltään vähäisiä yrityksiä lukuun ottamatta, on asetettu sen jokaisen merkittävän liiketoiminta-alueen osalta riittävä sisäinen omien varojen tavoite. Lisäksi luvan myöntämisen yleisenä edellytyksenä olisi, että luvan myöntäminen ei vaaranna luottolaitoksen vakavaraisuuden valvontaa. Arvioidessaan sitä, täytyvätkö luvan myöntämisen edellytykset, Rahoitustarkastuksen tulisi kiinnittää huomiota ainakin siihen, onko konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen riskit tunnistettu, arvioitu ja mitattu kattavasti ja luotettavasti, sekä siihen, onko riskit yhdistelty luotettavasti ryhmän emoyhtiön tasolla. Lisäksi

Rahoitustarkastuksen tulisi arvioissaan kiinnittää huomiota siihen, miten omia varoja koskevat tavoitteet on asetettu kullekin konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä ja sen keskeisille liiketoiminnoille, sekä siihen, jakautuvatko omat varat ryhmän sisällä riskien kannalta riittävästi. Tämän lisäksi Rahoitustarkastuksen olisi arvioitava, onko kunkin konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen hallinto, riskienhallinta ja sisäinen valvonta riittävä suhteessa sen toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja riskeihin, sekä onko yrityksen johto sitoutunut toimimaan vahvistetun pääomanhallintaprosessin edellyttämällä tavalla.

79 §. *Konsolidoidut asiakariskit ja niiden hallinta sekä konsolidoitujen riskikeskittymien ja sisäisten liiketoimien seuranta.* Pykälän 1 momentin mukaan ehdotetun 69 §:n mukaisia asiakasriskirajoituksia sovellettaisiin myös luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Konsolidoidut asiakariskit ja niiden kattamiseksi tarvittavat konsolidoidut omat varat laskettaisiin soveltaen ehdotettuja 73 §:n 3 momenttia ja 75 §:ää. Säännös vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 70 §:ää

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin konsolidoitujen asiakasriskien hallinnasta ehdotettua 68 §:ää vastaavasti.

Pykälän 3 momentin mukaan ehdotettujen 50 §:n mukaisia riskikeskittymien seuranta koskevia periaatteita sovellettaisiin myös luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Säännös vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 68 a §:n 2 momenttia.

Pykälän 4 momentin mukaan ehdotetun 51 §:n mukaisen sisäisten liiketoimien ilmoittamisvelvollisuus koskisi myös konsolidointiryhmän emoyritystä. Säännös vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 71 a §:ää.

80 §. *Konsolidoidut huomattavat omistussuudet.* Pykälässä säädettäisiin, että ehdotetussa 71 §:ssä säädettyjä huomattavia omistussuusia koskevia rajoituksia sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Säännös vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 21 §:ää.

81 §. *Konsolidoitu kiinteistönomistus.* Pykälässä säädettäisiin, että ehdotetun 33 §:n mukaista kiinteistönomistusta koskevaa rajoitusta sovelletaan myös luottolaitoksen

konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Säännös vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 22 §:ää. Pykälää sovellettaessa konsolidointiryhmän emoyrityksellä tarkoitettaisiin ehdotetun 73 §:n 1 momentin mukaisesti, kuten muussakin konsolidoidussa valvonnassa, ehdotetun 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja siihen mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti rinnastettavaa omistusyhteisön tytärluottolaitosta. Vastaavasti tytäryrityksillä tarkoitettaisiin tällaisen emoyrityksen ehdotetussa 73 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tytäryrityksiä.

Vakavaraisuustietojen julkistaminen

82 §. *Vakavaraisuustietojen julkistamisvelvollisuus.* Pykälän 1 momentin mukaan luottolaitoksen olisi julkistettava vähintään vuosittain luottolaitosdirektiivin edellyttämät tiedot luottolaitoksen vakavaraisuudestaan. Vakavaraisuudella tarkoitettaisiin momentissa ainoastaan luottolaitoksen omaa vakavaraisuutta ja momenttia sovellettaisiin direktiivin 68 artiklan 3 kohdan mukaisesti ainoastaan, jos luottolaitos ei kuulu sellaiseen konsolidointiryhmään, josta julkistetaan vastaavat konsolidoidut tiedot. Jos luottolaitos kuuluu tällaiseen konsolidointiryhmään, vastaavat tiedot olisi 2 momentin nojalla ilmoitettava ainoastaan konsolidoidun vakavaraisuuden osalta. Ilmoitusvelvollinen olisi tällöin 2 momentissa tarkoitettu konsolidointiryhmän emoyritys. Jos luottolaitoksen emoyrityksen kotipaikka on muussa kuin ETA-valtiossa eikä emoyritys siten ole velvollinen julkistamaan konsolidoituja tietoja direktiivin mukaisesti, tällaisen luottolaitoksen olisi kuitenkin ilmoitettava tässä momentissa tarkoitettujen tiedot.

Yksityiskohtaiset määräykset ilmoitettavista tiedoista sisältyvät direktiivin 145—149 artiklaan ja XII liitteeseen. Tietovaatimusten laajuuden ja yksityiskohtaisuuden sekä toisaalta niiden yksiselitteisyyden johdosta tarkemmat määräykset ilmoitettavista tiedoista olisi tarkoituksenmukaista antaa Rahoitustarkastuksen määräyksellä. Määräystenantovaltuus sisältyisi tältäkin osin ehdotettuun 93 §:ään.

Pykälän 2 *momentin* mukaan konsolidointiryhmän emoyrityksen olisi ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetut tiedot ainoastaan konsolidoidusti. Jos tällainen luottolaitos kuitenkin kuuluu sellaiseen laajempaan konsolidointiryhmään, jonka emoyrityksen kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, ja emoyritys julkistaa konsolidoidut tiedot, momenttia ei sovellettaisi. Tällöin ainoastaan konsolidointiryhmän ylin ETA-valtiossa oleva emoyritys olisi velvollinen julkistamaan konsolidoidut vakavaraisuustiedot.

Pykälän 3 *momentissa* säädettäisiin direktiivin 72 artiklan mukaisesti 1 ja 2 momentista poiketen siitä, että silloin kun luottolaitos on toisessa jäsenvaltiossa olevan luottolaitoksen tai omistusyhteisön merkittävä tytäryritys, sen olisi ilmoitettava omien varojen määrä ja omien varojen vähimmäismäärä sekä omien varojen hallintaa koskevat tiedot. Jos tällainen merkittävä tytäryritys on alakonsolidointiryhmän emoyritys, johon sovelletaan erikseen konsolidoitua valvontaa, tietojen julkistamisvelvollisuus koskee tältä osin tällaisen alakonsolidointiryhmän vakavaraisuutta. Tytärluottolaitosta tai alakonsolidointiryhmää pidettäisiin momenttia sovellettaessa merkittävänä, jos sen taseen tai alakonsernitaseen loppusumman osuus koko konsernitaseen loppusummasta on vähintään kymmenen prosenttia.

Pykälän 4 *momentissa* säädettäisiin direktiivin 145 artiklan 3 kohdan mukaisesti, että luottolaitoksella, johon sovelletaan pykälän 1 momenttia, sekä konsolidointiryhmän 2 momentissa tarkoitetulla emoyrityksellä on oltava tämän pykälän soveltamista koskevat vahvistetut periaatteet. Käytännössä luottolaitoksen tai emoyrityksen hallituksen olisi hyväksyttävä tällaiset periaatteet, joista tulisi käydä ilmi muun ohessa se, missä tilanteissa ja miten vakavaraisuutta koskevat tiedot tarvittaessa julkaistaan useammin kuin vuosittain. Tällaiset periaatteet tulisi vahvistaa ainakin sellaisia tilanteita varten, joissa luottolaitoksen vakavaraisuus olennaisesti muuttuu tilikauden aikana.

Pykälän 5 *momentissa* säädettäisiin siitä, miten tiedot on julkistettava. Pääsäännön mukaan tiedot olisi julkistettava tilinpäätöksen liitetiedoissa tai toimintakertomuksessa. Jos tiedot julkistetaan useammin kuin vuosit-

tain, ne tulisi julkistaa ensisijaisesti osavuosikatsauksessa. Jos tiedot julkistetaan muilla kuin edellä sanotuilla tavoilla, esimerkiksi luottolaitoksen internet-sivuilla, tilinpäätöksessä, toimintakertomuksessa tai osavuosikatsauksessa olisi ilmoitettava, miten ja kuinka usein tiedot julkistetaan. Tiedot, joita ei sisällytetä tilinpäätökseen, toimintakertomukseen tai osavuosikatsaukseen, olisi aina julkistettava yhtenä kokonaisuutena.

Pykälän 6 *momentin* mukaan tämä pykälä ei vaikuttaisi niiden muualla laissa olevien säännösten soveltamiseen, jotka koskevat toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatimista. Edellä 5 momentissa säädettyjen periaatteiden estämättä luottolaitoksen olisi siten ehdotetun 150 §:n mukaisesti toimintakertomuksessaan tai tilinpäätöksen liitetiedoissa joka tapauksessa esitettävä mainitussa pykälässä tarkoitettu vakavaraisuuslaskelma riippumatta siitä, miten 5 momenttia muuten sovelletaan. Samoin esimerkiksi IFRS-standardien edellyttämät liitetiedot olisi joka tapauksessa sisällytettävä IFRS-tilinpäätökseen siltäkin osin kuin IFRS-standardien vaatimukset mahdollisesti ovat päällekkäisiä tässä pykälässä säädettyjen julkistamisvaatimusten kanssa. Ehdotetusta 5 momentista seuraa, että luottolaitos voisi tällaisessa tapauksessa sisällyttää kaikki tällaiset muualla laissa säädetyt tiedot toimintakertomukseen tai tilinpäätöksen liitetietoihin ja ilmoittaa tämän pykälän edellyttämät tiedot erikseen yhtenä kokonaisuutena.

Jäljempänä ehdotetun osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 8 §:n 4 momentin mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön olisi julkistettava yhteenliittymän vakavaraisuutta koskevat, tässä pykälässä tarkoitetut tiedot mutta tämän pykälän 2 momentissa säädetyt periaatteita vastaavasti jäsenluottolaitoksen ei tarvitsisi erikseen julkistaa vakavaraisuustietojaan.

83 §. *Julkistamista koskevat poikkeukset.* Pykälässä säädettäisiin niistä poikkeuksista, joita luottolaitosdirektiivin 149 artiklan mukaisesti voidaan soveltaa ehdotetun 82 §:n 1—3 momentissa tarkoitettujen tietojen julkistamiseen

Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin, että tietoja voidaan jättää julkistamatta siltä osin

kuin ne ovat epäolennaisia taikka että ne sisältävät liikesalaisuuksia tai ovat muuten salassapitovelvollisuuden alaisia. Tällöinkin luottolaitoksen olisi julkistettava tieto siitä, miltä osin tietoja ei ole voitu julkistaa, sekä perusteet julkistamatta jättämiselle. Lisäksi julkistamatta jätettyjen seikkojen osalta olisi ilmoitettava niitä koskevia yleisiä tietoja. Rahoitustarkastus voisi kuitenkin momentissa tarkoitetuissa tapauksissa vaatia, että tiedot on julkistettava. Rahoitustarkastuksen olisi tällöin voitava perustella, miksi julkistamatta jätetyt tiedot eivät Rahoitustarkastuksen käsityksen mukaan täytä momentissa tietojen julkistamatta jättämiselle säädettyjä perusteita.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin direktiivin 149 artiklan mukaisesti, että Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä vaatia että ehdotetun 82 §:n nojalla julkistettavat tiedot on julkistettava tilinpäätöksen liitetiedoissa, toimintakertomuksessa tai osavuositarkastuksessa taikka muulla rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytössä olevalla tavalla tai että ne on julkistettava useammin kuin vuosittain, kuitenkin enintään neljännesvuosittain. Tällaisen vaatimuksen tekemiselle olisi momentissa tarkoitettu erityinen syy ainakin silloin kun vakavaraisuutta koskevat tiedot muuttuvat merkittävästi tilikauden aikana, jolloin julkistamistarve ilmenee huomattavasti tilinpäätöksen julkistamista aikaisemmin. Rahoitustarkastus voisi ehdotetun momentin mukaan vaatia lisäksi, että julkistettavien tietojen oikeellisuus on todennettava tilintarkastuksella tai muulla sellaisella Rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla. Momentissa tarkoitettu erityinen syy tällaisen vaatimuksen tekemiselle olisi ainakin se, että Rahoitustarkastuksella on perusteltua aiheuttaa epäillä, että tiedot ovat virheellisiä.

Pykälän 3 momentin mukaan Rahoitustarkastus voisi ehdotetussa 82 §:ssä tarkoitettua luottolaitoksen tai konsolidointiryhmän emoyrityksen hakemuksesta myöntää luvan siihen, että velvollisuutta julkistaa konsolidoitua vakavaraisuutta koskevia, 82 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja ei sovelleta jos luottolaitoksen emoyritys, joka sijaitsee Euroopan talousalueen ulkopuolisessa valtiossa, julkistaa 82 §:ssä tarkoitettua konsolidoidut tiedot tätä lakia vastaavalla tavalla. Momentti

vastaisi luottolaitosdirektiivin 72 artiklan 3 kappaletta.

6 luku. **Taloudellisen aseman valvonta sekä alemmanasteisten säädösten ja määräysten antaminen ja poikkeuslupien myöntäminen**

Taloudellisten toimintaedellytysten seuranta

84 §. Ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin 5 luvussa säädettyjen omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten valvonnan edellyttämästä tietojenantovelvollisuudesta. Tietojenantovelvollisuus koskisi 55 §:ssä säädettyjen omien varojen vähimmäismäärää koskevia vaatimuksia eli vakavaraisuusvaatimusta sekä asiakasriskejä ja huomattavia omistusosuuksia koskevia rajoituksia sekä luottolaitoksen omien varojen määrää. Muiden kuin omien varojen määrään perustuvien vaatimusten valvontaan liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta ehdotetaan säädettäväksi edellä kunkin vaatimuksen osalta erikseen asianomaisissa pykälissä. Momentissa tarkoitettua ilmoitusta olisi tehtävä neljännesvuosittain, mikä vastaa nykyistä käytäntöä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin 1 momenttia vastaavasti konsolidoitujen tietojen ilmoitusvelvollisuudesta.

Pykälän 3 momentin mukaan Rahoitustarkastus voisi antaa valvonnan kannalta tarkempia määräyksiä pykälässä tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä. Määräykset voisivat koskea esimerkiksi lomakkeita ja tietovälineitä, joilla tiedot ilmoitetaan. Määräyksillä voitaisiin vaatia myös tietojen tarkempia määräyksiä ilmoitettavien erien määritelmistä.

85 §. Vakavaraisuuden hallinnan valvonta. Pykälässä säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 124 artiklan ja XI liitteen mukaisesti Rahoitustarkastuksen velvollisuudesta laatia vuosittain arvio luottolaitoksen taloudellisesta asemasta. Artikla perustuu Baselin komitean suosituksen periaatteisiin, erityisesti periaatteisiin 2—4, valvontaviranomaisen velvollisuudesta laatia vakavaraisuutta koskeva arvio. Periaatteen 2 mukaan valvojan tulee tarkastaa ja arvioida pankin sisäinen vakavarai-

suuden hallintaprosessi ja strategia vakavaraisuuden ylläpitämiseksi sekä pankin kyky noudattaa vakavaraisuusvaatimuksia. Valvojan tulisi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin, jos se ei ole tyytyväinen arviointiprosessin tulokseen. Periaatteen 3 mukaan valvontaviranomaisten tulisi odottaa pankkien toimivan vakavaraisuuden vähimmäisvaatimukset ylittävillä pääomatasoilla ja valvontaviranomaisten tulisi kyetä asettaa vakavaraisuuden vähimmäisvaatimukset ylittävä vaatimus omien varojen määrälle. Periaatteen 4 mukaan valvontaviranomaisten tulisi pyrkiä puuttamaan tilanteeseen varhaisessa vaiheessa, jotta pankin oma pääoma ei laskisi alle sen vähimmäistason, jota pankin riskiprofiili ja pankki-kohtaiset erityispiirteet ja epävarmuustekijät edellyttävät. Valvontaviranomaisen tulisi vaatia pikaisia korjaavia toimenpiteitä, jos pankilla ei ole riittävästi pääomaa.

Pykälän mukaan arvio olisi laadittava vähintään vuosittain. Arvion ei kuitenkaan olisi tarpeen vuosittain sisältää täydellistä luottolaitokseen kohdistuvien riskien arviota, vaan Rahoitustarkastus voisi valvonnassaan tekemiensä havaintojen perusteella päättää arvion tarvittavasta laajuudesta. Rahoitustarkastuksen tulisi kuitenkin arvioida vuosittain vähintään se, onko luottolaitokseen kohdistuvissa riskeissä tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Pykälän mukaan arvioinnin laajuudessa ja arviointitiheydessä olisi otettava huomioon luottolaitoksen toiminnan luonne ja laajuus sekä se, miten merkittävä luottolaitos on rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta. Säännös heijastelisi suhteellisuusperiaatetta, joka on luottolaitosdirektiivin keskeisiä vakavaraisuuden hallintaprosessin valvontaa koskevia periaatteita. Luottolaitoksen toiminnan luonnetta ja laajuutta arvioitaessa olisi kiinnitettävä huomiota muun muassa luottolaitoksen kokoon ja sen harjoittaman liiketoiminnan monimuotoisuuteen, luottolaitoksen toiminnasta ja sen toimintaympäristöstä aiheutuvien riskien suuruuteen, luottolaitoksen oikeudellisen rakenteen selkeyteen ja luottolaitoksen merkitykseen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta.

Pykälän 1 momentin mukaan arvion tulisi sisältää käsitys siitä, täyttääkö luottolaitoksen taloudellinen asema sille 5 luvussa asetetut lakisääteiset vaatimukset. Jäljempänä 2 mo-

mentissa mainitut seikat tulisi sitä vastoin sisällyttää arvioon siltäkin osin kuin laissa ei erikseen ole asetettu luottolaitokselle näitä seikkoja koskevia määrällisiä tai laadullisia vaatimuksia. Momenteissa mainitut vaatimukset ovat osittain päällekkäisiä siten, että 5 luvussa säädettyt lakisääteiset vaatimukset kattavat varsinkin maksuvalmius- ja keskitymisriskin osalta osittain myös 2 momentissa mainittuja seikkoja. Siltä osin kuin 2 momentissa mainituille riskeille on asetettu erikseen tällaisia lakisääteisiä vaatimuksia, 2 momentin säännösten tarkoituksena on varmistaa niiden asianmukainen huomioon ottaminen luottolaitoksen 54 §:ssä tarkoitettussa vakavaraisuuden hallintaprosessissa ja sen arvioinnissa tarvittaessa lakisääteisiä vaatimuksia laajemmin ja kattavammin.

Pykälässä tarkoitettun arvion tulisi kattaa myös 5 luvussa säädettyjen konsolidoitua taloudellista asemaa koskevien lakisääteisten vaatimusten arviointi ja 2 momentissa tarkoitettu konsolidoidut riskit, jos luottolaitos on 72 §:n 1 momentissa tarkoitettu konsolidointiryhmän emoyritys tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu emoluottolaitokseen rinnastettava omistusyhteisön tytäryritys.

Jos Rahoitustarkastus arviota tehdessään havaitsisi puutteita 5 luvun säännösten tai sen nojalla annettujen säädösten tai määräysten mukaisten luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevien yksilöityjen lakisääteisten vaatimusten täyttämiseksi, sen tulisi vaatia luottolaitosta ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin puutteiden korjaamiseksi. Rahoitustarkastus voisi tällöin tarvittaessa ryhtyä suoraan asianomaisen säännöksen nojalla myös muihin toimivaltuuksiensa mukaisiin toimenpiteisiin. Näitä toimenpiteitä ovat tilanteesta riippuen muun muassa Rahoitustarkastuksesta annetun lain mukainen kirjallinen huomautus tai varoitus ja uhkasakon asettaminen sekä tämän lain 29 §:n mukainen toiminnan rajoittaminen sekä viime kädessä toimiluvan peruuttaminen ehdotetussa 87 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen. Tällaisiin toimenpiteisiin Rahoitustarkastus voisi ryhtyä suoraan lain nojalla esimerkiksi silloin, kun luottolaitos alittaa ehdotetun 55 §:ssä säädetyn omien varojen vähimmäismäärän taikka luottolaitos laiminlyö noudattaa ehdotetussa 54 §:ssä tai sen nojalla

annetuissa määräyksissä etukäteen asetettuja yksilöityjä vaatimuksia, esimerkiksi joiltakin osin laiminlyö kokonaan mainitun pykälän 2 momentissa mainittuja seikkoja koskevien periaatteiden vahvistamisen tai mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitetun sisäisen pääomatavoitteen asettamisen taikka mainitussa pykälässä tarkoitetut periaatteet tai menettelytavat eivät täytä niille Rahoitustarkastuksen määräyksissä etukäteen asetettuja yksilöityjä direktiivien edellyttämiä vaatimuksia.

Sitä vastoin pykälän 2 momentissa tarkoitettujen seikkojen osalta Rahoitustarkastuksen tulisi aina ensin arvioida onko momentissa tarkoitetut seikat riittävästi sisällytetty luottolaitoksen ehdotetun 54 §:n mukaisesti itselleen asettamiin sisäisiin pääomatavoitteisiin. Jos Rahoitustarkastus katsoo että näitä seikkoja ei riittävästi ole otettu huomioon mainitun lainkohdan mukaisessa pääomatarpeen määrittelyssä ja luottolaitoksen omat varat eivät sen vuoksi riitä kattamaan kokonaispääomatarvetta, Rahoitustarkastus voisi asettaa tähän pykälään läheisesti liittyvässä 86 §:ssä tarkoitetun määräaikaisen lisäpääomavaatimuksen edellyttäen, että jäljempänä mainitun pykälän kohdalla tarkemmin selostetut edellytykset täyttyvät. Sama koskisi niitä tilanteita, joissa Rahoitustarkastuksen arvioon mukaan luottolaitoksen vakavaraisuuden hallintaprosessissa on muita merkittäviä puutteita ilman, että luottolaitoksen voitaisiin osoittaa rikkoneen mitään 5 luvussa tai sen nojalla annetuissa määräyksissä erikseen yksilöityä vaatimusta.

Pykälän 1 momentin mukaan Rahoitustarkastuksen tulisi arviossaan tarkastella kaikkien 5 luvussa säädettyjen vaatimusten noudattamista. Perustan arviolle muodostaisi ehdotetun 54 §:n mukaisten vakavaraisuuden hallintaa koskevien periaatteiden, menettelytapojen ja sisäisten pääomatavoitteiden arviointi sekä arviointi ehdotetun 49 §:n ja luottolaitosdirektiivin V liitteen mukaisten luottotavaraa hallintoa ja sisäistä valvontaa sekä yleistä riskienhallintaa koskevien vaatimusten täyttymisestä. Keskeisen osan Rahoitustarkastuksen arviosta muodostaisi myös sen arviointi, täyttääkö luottolaitos sen omien varojen vähimmäismäärää ja siihen liittyvien laskentamenetelmien käyttöä sekä vakavaraisuustietojen julkistamista koskevat, mainitus-

sa luvussa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä ja määräyksissä yksilöidyt lakisäätteiset vaatimukset.

Rahoitustarkastuksen tulisi arvioidessaan ehdotetun 54 §:n mukaista vakavaraisuuden hallintaprosessia arvioida, onko luottolaitos tunnistanut ja mitannut oikein siihen kohdistuvat riskit, ovatko luottolaitoksen riskien seuranta ja raportointia koskevat järjestelmät toimivia, ja ovatko luottolaitoksen riskien ottamista ja rajoittamista, muuta riskienhallintaa sekä riskien kattamista omilla varoilla koskevat periaatteet ja menettelytavat asianmukaisia ja riittäviä. Luottolaitoksen periaatteita ja menettelytapoja tarkastellessaan Rahoitustarkastuksen tulisi kiinnittää huomiota myös siihen, noudattaako luottolaitos niitä käytännössä. Tältä osin keskeistä olisi erityisesti se, miten vakavaraisuuden hallintaprosessi kytkeytyy luottolaitoksen hallintoon ja ylimmän johdon ohjausjärjestelmiin sekä se, miten vakavaraisuuden hallintaprosessia käytetään hyväksi liiketoiminnan operatiivisessa suunnittelussa ja ohjauksessa.

Arviossaan Rahoitustarkastuksen olisi otettava kantaa siihen, ovatko luottolaitoksen omien varojen määrä ja laatu riittävät kattamaan luottolaitokseen kohdistuvat riskit. Rahoitustarkastuksen tulisi kiinnittää huomiota siihen, miten luottolaitosdirektiivin V liitteessä mainittujen riskien, mukaan lukien liitteen 2 kohdan mukaiset makrotaloudelliseen toimintaympäristöön liittyvät riskit, ja niistä seuraavan pääomatarpeen kattamiseksi tarvittavien omien varojen määrä on huomioitu luottolaitoksen sisäisissä tavoitteissa. Mainittujen riskien hallinnan arviointia täydentäisivät ehdotetun 2 momentin kohdat 1—7. Rahoitustarkastuksen olisi myös arvioitava, ovatko luottolaitoksen ehdotetun 54 §:n 3 momentin mukaiset sisäiset pääoman määrää ja kohdentamista koskevat tavoitteet riittävät suhteessa luottolaitokseen kohdistuviin riskeihin ja niistä seuraavaan pääomatarpeeseen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin XI liitteen mukaisesti niistä arviointiin sisällytettävistä seikoista, joita koskevia lakisäätteisiä vaatimuksia laissa ei ole luottolaitokselle erikseen asetettu. Rahoitustarkastus ei voisi valvonnassaan etukäteen

asettaa luottolaitokselle näitä seikkoja koskevia määrällisiä vaatimuksia tai rajoituksia mutta Rahoitustarkastuksen olisi varmistuttava siitä, että nämä riskit on otettu asianmukaisesti huomioon niissä riskien ja pääoman hallintaa koskevissa periaatteissa ja menettelytavoissa, jotka luottolaitoksen on ehdotetun 54 §:n nojalla itselleen vahvistettava ja joita sen on mainitun pykälän nojalla noudatettava. Mikäli momentissa mainituista riskeistä johtuvaa pääomatarvetta ei ole tällä tavoin asianmukaisesti sisällytetty luottolaitoksen omiin, mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettuihin sisäisiin pääomatavoitteisiin, Rahoitustarkastus voisi ehdotetussa 86 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä asettaa luottolaitokselle mainitussa lainkohdassa tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen.

Momentin 1 kohdan mukaan Rahoitustarkastuksen arvion tulisi sisältää arvio luottolaitoksen muusta kuin kaupankäyntivarastosta johtuvasta korkoriskistä ja sen hallintaan sovellettavien periaatteiden riittävydestä. Arvioinnissa kiinnitettäisiin huomiota erityisesti luottolaitoksen korkoriskin mittaukseen ja hallintaan sekä niihin liittyvien järjestelmien riittävyteen. Momentissa tarkoitettua korkoriskiä pidettäisiin mitattavissa olevana riskinä, ja se tulisi ottaa huomioon luottolaitoksen riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen määrää koskevissa sisäisissä tavoitteissa. Korkoriskin mittaamisesta säädetäisiin tarkemmin 3 momentissa.

Momentin 2 kohdan mukaan arvioissa tulisi käsitellä luottolaitoksen maksuvalmiusriski ja sen hallintaan sovellettavien periaatteiden riittävyys. Kohdassa tarkoitettuun maksuvalmiusriskiin sisältyisivät likviditeettiriski ja rahoitusriski. Arviossa kiinnitettäisiin huomiota muun muassa maksuvalmiuden hallinnan järjestämiseen, tulevien rahoitustarpeiden mittaamiseen ja seurantaan, rahoituksen saatavuudesta huolehtimiseen, maksuvalmiuskriisien varalle laadittuihin valmiussuunnitelmiin sekä maksuvalmiusriskin hallinnan sisäiseen valvontaan. Maksuvalmiutta koskevaan kokonaisarvioon sisältyisi ehdotetun 1 momentin nojalla myös ehdotetussa 52 §:ssä säädetyn yleisen maksuvalmiusvaatimuksen arviointi.

Momentin 3 kohdan mukaan Rahoitustarkastuksen tulisi arvioida luottolaitoksen kes-

kittyneisyysriskiä ja mahdollisten hajautusvaikutusten käsittelyä riskien ja vakavaraisuuden hallinnassa. Kohdan nojalla Rahoitustarkastuksen tulisi kiinnittää huomiota siihen, miten luottolaitos arvioi eri riskien välisiä riippuvuuksia tilastomatematisesti. Luottolaitos voi päätyä kokonaisriskiä pienentäviin hajautushyötyihin arvioidessaan matematisesti eri riskien välisiä riippuvuuksia. Mahdollisten hajautushyötyjen arviointiin liittyy usein merkittävää epävarmuutta. Rahoitustarkastuksen arvio kohdistuisi muun muassa siihen, miten luottolaitos perustelee hajautushyötyjen laskennassa käytetyt oletukset ja siihen, miten luotettavaan tilastomatematisen aineistoon ja mallintamismenetelmiin hajautushyödyt perustuvat. Lisäksi arvioitaisiin sitä, missä määrin ja miten perustellusti hajautushyödyt voisivat heijastua luottolaitoksen omien varojen sisäisiin tavoitteisiin.

Momentin 4 kohdan mukaan Rahoitustarkastuksen tulisi arvioida luottolaitosdirektiivin VII liitteen 4 osan 41 ja 42 kohdassa tarkoitettujen luottoriskiä koskevien sekä omien varojen direktiivin V liitteessä tarkoitettujen kaupankäyntivarastoon liittyviä riskiä koskevien kuormituskokeiden tulokset sovellettaessa ehdotetussa 59 §:ssä tarkoitettuja sisäisiä menetelmiä. Arvioinnin tavoitteena olisi varmistua, että luottolaitoksella on riittävästi omia varoja luotto- ja markkinariskin kattamiseksi esimerkiksi myös suhdanteiden heikentyessä. Jos momentissa tarkoitettujen kuormituskokeiden tulokset osoittavat, että luottolaitoksen luotto- tai markkinariskin kattamiseksi kohdistamat omat varat eivät ole riittäviä, tulisi luottolaitoksen kasvattaa luotto- tai markkinariskin kattamiseksi kohdistettujen omien varojen määrää.

Momentin 5 kohdan mukaan Rahoitustarkastuksen arvion tulisi sisältää arvio ehdotetussa 60 §:ssä tarkoitettujen luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin hallintaa koskevien periaatteiden riittävydestä. Mainitun pykälän nojalla luottolaitos voisi vähentää luottoriskin tai vastapuoliriskin kohdistettavien omien varojen vähimmäismäärää käyttämällä tiettyjä luottoriskin vähentämismenetelmiä. Näiden menetelmien käytöstä saattaisi kuitenkin aiheutua luottolaitokselle jäännösriskiä, kuten

esimerkiksi oikeudellista riskiä tai maksuvalmiusriskiä. Jäännösriskin hallinnan arvioinnissa kiinnitettäisiin huomiota jäännösriskin hallinnassa noudatettaviin periaatteisiin ja menettelytapoihin sekä siihen, miten riski on otettu huomioon luottolaitoksen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrää koskevissa sisäisissä tavoitteissa. Luottoriskin vähentämismenetelmien hallinnan tulisi olla riittävää ja tarkoituksenmukaista suhteessa niillä saavutettavaan hyötyyn.

Momentin 6 kohdan mukaan Rahoitustarkastuksen arvion tulisi sisältää arvio arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen määrän riittävydestä sekä arvio sellaisten järjestelyjen vaikutuksesta, joiden nojalla luottolaitokselle on mahdollisesti jäänyt tällaisiin eriin kohdistuvaa välitöntä tai välillistä riskiä. Arvioinnissa varmistuttaisiin siitä, että arvopaperistettujen erien käsittely vakavaraisuuslaskennassa vastaa niiden taloudellista merkitystä, luonnetta ja niistä syntyvää riskiä. Arviossa kiinnitettäisiin huomiota erityisesti siihen, onko luottoriski käytännössä siirtynyt arvopaperistamisjärjestelyssä pois luottolaitokselta vai ei.

Luottolaitosdirektiivin XI liitteen kohdan 2 kohdan mukaan arvopaperistettujen erien käsittelyä arvioitaessa toimivaltaisten viranomaisten tulee selvittää, liittyykö arvopaperistamisjärjestelyyn luottolaitoksen antamaa sopimusvelvoitteet ylittävää tukea. Jotta arvopaperistettuihin eriin voitaisiin soveltaa ehdotetun 61 §:n mukaisia laskentasääntöjä, luottolaitos ei saisi arvopaperistamisjärjestelyn tukemiseksi tarjota sijoittajien todellisten tai mahdollisten tappioiden kattamiseksi sopimusvelvoitteet ylittävää tukea. Jos arviossa havaittaisiin luottolaitoksen antaneen sopimusvelvoitteet ylittävää tukea tai muusta syystä aiheutuvia puutteita arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamisessa, tulisi Rahoitustarkastuksen ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Mahdollinen toimenpide olisi arvopaperistamisjärjestelyn huomiotta jättäminen vakavaraisuuslaskennassa, mikä johtaisi käytännössä korkeampaan omien varojen määrää koskevaan vaatimukseen.

Momentin 7 kohdan mukaan arvioon tulisi sisällyttää myös Rahoitustarkastuksen käsitys

siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eriä. Arvion tulisi perustua normaaliin markkinatilanteessa valitsemiin riskeihin.

Pykälän 3 momentissa asetettaisiin luottolaitosdirektiivin XI liitteen mukaisesti korkoriskin määrälle erityinen seurantaraja, joka määräytyisi sen mukaan kuinka suuri tappio riskin toteutumisesta voi enintään aiheutua. Momentin mukainen raja olisi direktiivin mukaisesti 20 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Jos momentissa tarkoitettu raja ylittyy, Rahoitustarkastuksen olisi vaadittava luottolaitokselta erillinen selvitys siitä, mihin toimenpiteisiin luottolaitos aikoo riskin johdosta ryhtyä. Momentin tarkoituksena ei kuitenkaan ole asettaa sitovaa lakisääntöä rajaa korkoriskille, vaan rajan ylittymisen ja luottolaitoksen sen johdosta antama selvitys olisi otettava huomioon yhtenä tekijänä arvioitaessa luottolaitoksen ehdotetussa 54 §:ssä tarkoitettujen riskien ja pääoman hallinnan periaatteiden ja menettelytapojen ja mainitun pykälän 3 momentin mukaisesti asetettujen luottolaitoksen sisäisten pääomatavoitteiden riittävyttä sen mukaisesti mitä edellä 1 momentin kohdalla on sanottu.

Momentin soveltamiskäytännön yhtenäisyyden varmistamiseksi Rahoitustarkastus voisi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten momentissa tarkoitettu tappioriski tulee laskea. Määräys voisi koskea ainakin avoimen korkoaseman laskentatapaa ja korkoasemaan kohdistuvan koronmuutoksen suuruutta. Direktiivin vaatimusten mukaisesti momenttia olisi sovellettava samojen perusteiden mukaisesti kaikkiin luottolaitoksiin.

Taloudellisten toimintaedellytysten korjaaminen

86 §. Lisöpääomavaatimus. Pykälässä säädetäisiin luottolaitosdirektiivin 136 artiklan 1 kappaleen a kohdan ja 2 kappaleen mukaisesti Rahoitustarkastuksen oikeudesta vaatia

luottolaitokselta lisöpääomaa ehdotetun 55 §:n 1 momentin mukaisen omien varojen vähimmäismäärää koskevan lakisääteisen vaatimuksen lisäksi. Kyseiset artiklan kohdat perustuvat Baselin komitean suositukseen, erityisesti sen periaatteisiin 3—4. Periaatteen 3 mukaan valvontaviranomaisten tulisi kyetä asettamaan vakavaraisuuden vähimmäisvaatimukset ylittävä vaatimus omien varojen määrälle. Periaatteen 4 mukaan valvontaviranomaisten tulisi pyrkiä puuttumaan tilanteeseen varhaisessa vaiheessa, jotta pankin oma pääoma ei laskisi alle sen vähimmäistason, jota pankin riskiprofiili ja pankkikohtaiset erityispiirteet ja epävarmuustekijät edellyttävät. Valvontaviranomaisen tulisi vaatia pikaisia korjaavia toimenpiteitä, jos pankilla ei ole riittävästi pääomaa.

Pykälä on tarkoitettu sovellettavaksi tapauksissa, joissa luottolaitoksen hallinto, sisäinen valvonta, ehdotetussa 54 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuuden hallintaprosessi tai ehdotetussa 68 §:ssä tarkoitettu asiakasriskien hallintaprosessi ovat sillä tavoin puutteellisia, että ne eivät riitä turvaamaan luottolaitoksen omien varojen määrän säilymistä jatkuvasti sellaisella tasolla, joka riittää kattamaan luottolaitoksen kokonaisriskin ja niistä johtuvan pääomatarpeen. Pykälän soveltaminen edellyttäisi aina, että lisöpääomatarve on osoitettu ehdotetun 85 §:n mukaisessa vakavaraisuuden kokonaisarviointiprosessissa. Pykälän soveltaminen voisi liittyä sellaisiin lähinnä poikkeuksellisiin tilanteisiin, joissa arviointiprosessissa on todettu, että luottolaitoksen hallinto tai sisäinen valvonta taikka vakavaraisuuden tai asiakasriskien hallintaprosessi poikkeavat merkittävästi Rahoitustarkastuksen perustellun näkemyksen mukaan toimialalla yleisesti hyvänä pidetystä käytännöstä. Pykälää ei sitä vastoin ole tarkoitettu sovellettavaksi niin, että luottolaitoksen vakavaraisuusvaatimus pääsääntöisesti perustuisi tämän pykälän perusteella asetettuun lisöpääomavaatimukseen.

Rahoitustarkastuksen olisi arvioitava edellä tarkoitettua poikkeamista toimialalla yleisesti hyvänä pidetystä käytännöstä ensisijaisesti vertaamalla luottolaitoksen pykälässä mainittujen lainkohtien nojalla noudattamia periaatteita ja menettelytapoja sellaiseen vertaisryhmään, johon luottolaitos voidaan toiminta-

tansa laajuuden ja luonteen perusteella parhaiten ja perustellusti rinnastaa. Rahoitustarkastuksen tulisi julkistaa vertaisryhmien muodostamisessa noudatettavat periaatteet osana kokonaisarvion tekemistä koskevien periaatteiden julkistamista

Pykälän soveltamisedellytyksiä olisi tarkasteltava luottolaitoksen kokonaisriskin kannalta. Pykälää ei siten voisi soveltaa esimerkiksi pelkästään jonkin yksittäisen riskialueen tai liiketoimintayksikön pääomavaajeen perusteella, jos jollekin toiselle riskialueelle kohdistettujen omien varojen määrä vastaavasti ylittää kyseisen riskialueen pääomatarpeen. Tällaisessa tapauksessa Rahoitustarkastus voisi kuitenkin suoraan ehdotetun 54 §:n 3 momentin nojalla velvoittaa luottolaitoksen kohdentamaan omat varat kyseisen momentin vaatimusta vastaavasti.

Pykälän mukaan lisöpääomavaatimuksen yleisenä edellytyksenä olisi, että Rahoitustarkastus on selvittänyt pykälässä säädetyn lisöpääomavaatimuksen asettamistarpeen ja edellytykset ehdotetun 85 §:n mukaisessa arviossaan. Arviossa noudatettavat periaatteet tulisi julkistaa ehdotetun 89 §:n mukaisesti.

Lisöpääomavaatimuksen asettamisen yleisenä edellytyksenä olisi lisäksi, että luottolaitoksen hallinto, sisäinen valvonta, yleinen riskienhallinta, vakavaraisuuden hallinta tai asiakasriskien hallinta eivät vastaa laissa säädettyjä vaatimuksia. Edellytys täytyisi muun muassa silloin, kun luottolaitokselta ehdotetun 54 §:n mukaisesti edellytetyt sisäiset periaatteet ja menettelytavat poikkeavat merkittävästi Rahoitustarkastuksen perustellun näkemyksen mukaan toimialalla yleisesti hyvänä pidetystä käytännöstä tai silloin, kun luottolaitos ei ole noudattanut näitä periaatteita ja menettelytapoja.

Lisöpääomavaatimuksen asettamisen keskeisenä sisällöllisenä edellytyksenä olisi se, että luottolaitoksella ei ole riittävästi omia varoja kattamaan luottolaitoksen kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta. Pykälää sovellettaessa omina varoina tarkoitettaisiin lähtökohtaisesti sitä pääoman (oman nettovarallisuuden) käsitettä, jonka luottolaitos on ehdotetussa 54 §:ssä tarkoitettujen vakavaraisuuden hallintaa koskevien sisäisten periaatteidensa mukaisesti määritellyt. Pykälässä tarkoitettua pääomantarvetta arvioidaan sen

pohjalta, miten luottolaitos on mainitussa pykälässä tarkoitettujen periaatteidensa ja menettelytapojensa mukaisesti itse arvioinut ja perustellut. Mainitun pykälän 3 momentin mukaan luottolaitoksen olisi ilmaistava tämä pääomatarve omien varojen määrää koskevana rahamääräisenä sisäisenä pääomatavoitteena.

Jos luottolaitoksen pääomavaje johtuu siitä, että luottolaitos on arvioinut pääomatarpeensa ja siihen perustuvan sisäisen pääomatavoitteensa olennaisen virheellisesti tai puutteellisesti, lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa, jos luottolaitoksen omat varat eivät tällöin riitä täyttämään luottolaitoksen todellisen kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta. Todellisen kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta määriteltessään Rahoitustarkastus nojautuisi ehdotetun 85 §:n mukaisessa arvioinnissa käyttämäänsä riskien arviointiin sekä yleisesti toimialalla hyvänä pidetyn käytännön mukaisiin, ehdotetussa 54 §:ssä tarkoitettuihin riskiperusteista vakavaraisuuden hallintaa koskeviin periaatteisiin ja menettelyihin. Edellä tarkoitettuna sisäisen pääomatarpeen olennaisesti puutteellinen tai virheellinen arviointi sisältää yleensä jo itsessään sen, että luottolaitoksen voidaan katsoa laiminlyöneen edellä mainitut luotettava hallintoa, sisäistä valvontaa tai yleistä riskienhallintaa taikka vakavaraisuuden tai asiakasriskien hallintaa koskevat lakisääteiset vaatimukset.

Jos sitä vastoin luottolaitoksen omien varojen määrä ei riitä kattamaan luottolaitoksen sisäistä pääomatavoitetta siitä huolimatta, että pääomatarpeen arviointi on sinänsä ollut asianmukaista, Rahoitustarkastuksen olisi arviointiprosessissaan voitava erikseen osoittaa, että pääomavaje johtuu mainittujen lakisääteisten vaatimusten täyttämättä jättämisestä. Tällainen tilanne voisi olla käsillä esimerkiksi silloin, kun luottolaitos on arvioinut riskinsä ja niistä seuraavan pääomatarpeen oikein ja hallinnut riskejään asianmukaisesti, mutta laiminlyönyt laatia suunnitelman pääomatarpeen kattamiseksi tai laiminlyönyt noudattaa tällaista suunnitelmaa. Jos pääomavaje sitä vastoin johtuu siitä, että luottolaitos on esimerkiksi strategisista syistä asettanut sisäisen pääomatavoitteensa merkittävästi suuremmaksi kuin sen kokonaisriskien

perusteella olisi tarvetta, lisäpääomavaatimusta ei voitaisi asettaa pelkästään sillä perusteella, että omien varojen määrä alittaa sisäisen pääomatavoitteen.

Lisäpääomavaatimuksen asettamisen edellytyksenä olisi lisäksi, että omien varojen riittävyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muilla keinoin varmistaa. Tällaisia muita keinoja olisivat ensisijaisesti riskien vähentäminen tai toimenpiteet riskeiltä suojautumiseksi taikka muutosten vaatiminen riskienhallintajärjestelmiin tai hallinnollisiin prosesseihin. Rahoitustarkastus voisi tehostaa näitä vaatimuksia tarvittaessa uhkasakolla, jos laiminlyönnit ovat ilmeisiä. Rahoitustarkastus voisi myös ehdotetun 29 §:n nojalla ensisijaisesti kieltää sellaisten rahoitusinstrumenttien käytön tai muun sellaisen liiketoiminnan, johon liittyviä riskejä luottolaitos ei kykene riittävästi hallitsemaan.

Lisäpääomavaatimukselle ei laissa asetettaisi määrällistä ylärajaa, koska lisäpääomavaatimuksen tarkoituksenmukainen määrä riippuu olennaisesti siitä, kuinka paljon luottolaitokselta puuttuu omia varoja sen todellisen kokonaisriskin kattamiseksi. Lisäpääomavaatimuksen tulisi kuitenkin hallinnon yleisen suhteellisuusperiaatteen mukaisesti olla kohtuullinen. Kohtuullisuutta olisi arvioitava siltä kannalta, että lisäpääomavaatimusta ei aseteta suuremmaksi kuin luottolaitoksen todellisen kokonaisriskin kattaminen edellyttää.

Pykälässä säädettäisiin, että lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa enintään kolmen vuoden ajaksi. Rahoitustarkastuksen tulisi lisäpääomavaatimuksen kestosta päättäessään arvioida luottolaitosta kuultuaan, miten kauan puutteiden korjaaminen todennäköisesti kestää. Luottolaitoksen tulisi kyetä antamaan luotettava selvitys siitä, miten ja missä ajassa se aikoo korjata toiminnassaan olevat, tämän pykälän tarkoittamat puutteet. Jos Rahoitustarkastus lisäpääomavaatimuksen voimassaoloajan päätyessä pitäisi lisäpääomavaatimusta edelleen tarpeellisenä, sen tulisi tehdä asiassa uusi päätös. Toisaalta, jos Rahoitustarkastus lisäpääomavaatimuksen voimassaoloaikana havaitsee, että lisäpääomavaatimus ei ole enää tarpeen, sen olisi tarvittaessa oma-aloitteisesti peruutettava lisäpääomavaatimusta koskeva päätös.

Päätös lisäpääomavaatimuksen asettamisesta olisi normaali hallintopäätös, josta luottolaitos voisi valittaa siten kuin Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 37 §:ssä säädetään.

Pykälän 1 momentissa säädetty periaatteet laajennettaisiin 2 momentissa vastaavasti koskemaan luottolaitoksen konsolidoitua vakavaraisuutta. Lisäpääomavaatimus voitaisiin siten tarvittaessa asettaa joko pelkästään luottolaitoksen oman taloudellisen aseman perusteella tai pelkästään konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella taikka samanaikaisesti molemmilla perusteilla. Konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen edellytyksenä olisi, että luottolaitoksen konsolidoidut omat varat eivät vastaa ehdotetun 78 §:n 2 momentin mukaisesti määriteltyä konsolidoitujen omien varojen tavoitetta ja että luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten hallinto, sisäinen valvonta tai yleinen riskienhallinta eivät täytä ehdotetussa 74 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaprosessi ei täytä ehdotetussa 78 §:ssä säädettyjä vaatimuksia tai että konsolidoitujen asiakasriskien hallintaprosessi ei täytä ehdotetussa 79 §:n 2 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

87 §. Omien varojen kartuttamisvelvollisuus. Pykälä vastaisi nykyisen lain 80 §:ää. Pykälää tarkistettaisiin lisäksi siten, että se koskisi sekä ehdotetun 55 §:n 1 momentin mukaista vakavaraisuusvaatimusta ja mainitun pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaista asiakasriskien kattamiseksi vaadittavaa omien varojen vähimmäismäärää että 86 §:n mukaista lisäpääomavaatimusta samoin kuin vastaavia konsolidoituja vaatimuksia. Säännöstä ei sitä vastoin sovellettaisi huomattavia omistusosuuksia koskevaan omien varojen vaatimukseen, koska tällaisten vaatimusten ylittäminen johtaisi ehdotetun 48 §:n mukaan ainoastaan vastaavan vähennyksen tekemiseen omien varojen määrästä.

88 §. Omien varojen määrästä johtuvat voittovarojen käytön rajoitukset. Pykälä vastaisi nykyisen lain 81 §:ää. Säännös täyttäisi myös luottolaitosdirektiivin 136 artiklan 1 kappaleen c kohdan vaatimuksen. Pykälä tulisi sovellettavaksi myös silloin, kun luottolaitoksen omien varojen määrä alittaa ehdotetussa 86 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaati-

muksen mukaisen määrän.

Valvonnan julkisuus ja yhteistyö valvonnassa

89 §. Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen. Pykälässä säädetäisiin luottolaitosdirektiivin 144 artiklan edellyttämällä tavalla Rahoitustarkastuksen velvollisuudesta julkistaa keskeiset luottolaitosten taloudellisen aseman valvontaa koskevat periaatteet ja valvontaan sovellettavat säännökset.

Pykälän mukaan Rahoitustarkastuksen olisi julkistettava ehdotetussa 85 §:ssä tarkoitettua arvion tekemistä koskevat yleiset periaatteet. Tällaisia periaatteita olisivat esimerkiksi luottolaitosten ryhmittely arvioinnin laajuuden ja arviointitiheyden kannalta tarkoitukseen mukaisiin ryhmiin, arvioinnissa käytetyt kriteerit ja menetelmät sekä kokonaisarviosta seuraavat mahdolliset toimenpiteet.

Lisäksi Rahoitustarkastuksen olisi pidettävä yleisön saatavilla tiedot 5 luvun ja tämän luvun säännöksistä sekä näiden lukujen nojalla annetuista säädöksistä ja määräyksistä sekä siitä, mitä Euroopan unionin lainsäädännön mukaisia sääntely- ja soveltamisvaihtoehtoja Suomessa sovelletaan. Käytännössä tämä vaatimus voitaisiin täyttää esimerkiksi mainitsemalla Rahoitustarkastuksen määräyksissä, mihin lain ja direktiivin vaatimukseen kukin määräyksen kohta perustuu ja onko kysymyksessä direktiivin sallima vaihtoehtoinen sääntelytapa.

Rahoitustarkastuksen olisi niin ikään pidettävä yleisön saatavilla tilastotietoja 5 luvun ja tämän luvun ja niiden nojalla annettujen säästöjen ja määräysten soveltamisesta. Tilastotiedot voisivat koskea esimerkiksi lain perusteella myönnettyjen erilaisten lupien lukumääriä sekä ehdotetun 85 §:n nojalla toteutettujen arviointien lukumääriä eri luottolaitosryhmissä ja niiden johdosta edellytettävien erilaisten korjaustoimenpiteiden lukumääriä samoin kuin lain sallimien erilaisten menetelmien käyttöä koskevia jakaumatietoja.

Rahoitustarkastus voisi täyttää tässä pykälässä säädetyn velvollisuutensa myös siten, että Rahoitustarkastus toimittaisi tarvittavat tiedot julkaistavaksi Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitean (CEBS) ylläpitämässä kaikkien jäsenvaltioiden yhteisessä

julkisessa tietokannassa.

90 §. *Yhteistyö taloudellista asemaa koskevien vaatimusten valvonnassa.* Pykälässä todettaisiin Rahoitustarkastuksen yleinen velvollisuus olla yhteistyössä ulkomaan valvontaviranomaisten kanssa 5 luvussa säädettyjen vaatimusten valvonnassa silloin, kun luottolaitos kuuluu sellaiseen konsolidointiryhmään, johon kuuluu myös ulkomaisia yrityksiä. Yhteistyövelvollisuus koskisi sekä ehdotetussa 73 §:n 1 momentissa tarkoitettua suomalaista konsolidointiryhmää että sellaista konsolidointiryhmää, johon suomalainen luottolaitos kuuluu ainoastaan tytäryrityksenä ja jota valvotaan ulkomaan lain nojalla. Yhteistyövelvollisuus koskisi yhteistyötä sekä toisten ETA-valtioiden viranomaisten että muiden maiden viranomaisten kanssa.

Pykälässä ei säädettäisi yhteistyön tarkemmasta sisällöstä vaan se jäisi valvontaviranomaisten kansainvälisessä yhteistyössä, erityisesti Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komiteassa keskenään sopimien periaatteiden varaan. Säännös velvoittaisi kuitenkin Rahoitustarkastuksen osallistumaan tällaisten yhteisistä valvontaperiaatteista sopimiseen ja sovittujen periaatteiden noudattamiseen siltä osin kuin ne eivät ole ristiriidassa Suomen lain kanssa. Rahoituspalveludirektiivien edellyttämistä vähimmäisvaatimuksista, jotka koskevat valvontaviranomaisten tietojensaanti- ja tarkastusoikeutta sekä valvontaviranomaisen velvollisuutta antaa tietoja ulkomaan viranomaisille, säädettäisiin erikseen Rahoitustarkastuksesta annetun lain 31 §:ssä samansisältöisesti kaikkien Rahoitustarkastuksen valvonnassa olevien säänneltyjen rahoituspalvelujen tarjoajien osalta.

91 §. *Konsolidoitua valvontaa koskevien tehtävien siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle.* Säännös vastaisi eräin vähäisin tarkistuksin nykyisen lain 9 b §:ää.

Tarkemmat säännökset, määräykset ja poikkeusluvut

92 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälässä säädettäisiin valtuutus antaa valtiovarainministeriön asetuksella tarkempia säännöksiä 5 luvun soveltamisesta. Asetuksella säädettäisiin ensisijaisesti sellaisten luottolaitosdirektiivin

ja omien varojen direktiivin kohtien täytäntöönpanosta, jotka sisältävät merkittäviä kansallisia sääntelyvaihtoehtoja. Direktiivien laajuuden ja yksityiskohtaisuuden vuoksi kaikkia direktiivien määräyksiä tai edes valtaosaa niistä ei ole mahdollista panna täytäntöön lailla ja asetuksella. Tämän vuoksi sellaiset direktiivien määräykset, jotka eivät sisällä merkittävää harkintavaltaa, pantaisiin täytäntöön Rahoitustarkastuksen määräyksillä. Sen varmistamiseksi, että omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimuksen määrällinen taso ainakin jollakin tarkkuudella voidaan arvioida pelkästään lain ja asetuksen säännösten nojalla, asetuksella säädettäisiin kuitenkin luottoriskin vakiomenetelmää sovellettaessa käytettävistä riskikertoimista, joiden avulla voidaan laskea olennainen osa omien varojen vähimmäismäärää koskevasta vaatimuksesta. Vastaavin perustein asetuksella säädettäisiin myös kattavasti niistä eristä, jotka saadaan jättää sisällyttämättä asiakasriskejä koskeviin rajoituksiin.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa annettaisiin valtuus säätää asetuksella niistä luottolaitosdirektiivin mukaisista varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskikertoimista ja taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovastavokertoimista, joiden avulla luottoriskin omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan käytettäessä ehdotetun 58 §:n mukaista vakiomenetelmää.

Momentin 2 kohdassa annettaisiin valtuus säätää niistä eristä, jotka saadaan luottolaitosdirektiivin mukaisesti jättää huomioon ottamatta laskettaessa ehdotetussa 69 §:ssä tarkoitettuja asiakasriskirajoituksia, siltä osin kuin niistä ei säädetä mainitussa pykälässä. Vastaavat säännökset sisältyvät nykyisin pääosin lain 70 §:ään.

Momentin 3 kohdan mukaan asetuksella määrättäisiin siitä, mitä luottolaitosdirektiivin sallimista sääntelyvaihtoehtoista sovelletaan laskettaessa luottoriskin omien varojen vähimmäismäärää ehdotetussa 59 §:ssä tarkoitettulla sisäisten luottoluokitusten menetelmällä. Tämän kohdan samoin kuin jäljempänä 4 ja 5 kohdan mukaan asetuksella määrättäisiin ainoastaan sovellettava sääntelyvaihtoehto. Rahoitustarkastus antaisi tarkemmat määräykset valitun sääntelyvaihtoehdon soveltamisesta, kuten muustakin direktiivien

yksityiskohtaisten määräysten soveltamisesta. Kohdassa tarkoitettujen direktiivien säännökset koskevat maturiteettiarvojen määrittämistä yritysvastapuolen koosta riippumatta luottolaitoksen soveltaessa omia tappio-osuus- ja luottovasta-arvokerroin-arvioita, vähittäis- ja julkisyhteisösaamia koskevaa maksukyvyttömyyden määritelmää sekä menetelmän soveltamisen edellytyksenä olevien aikasarjojen vähimmäispituutta

Momentin 4 kohdan mukaan asetuksella määrättäisiin siitä, mitä luottolaitosdirektiivin sallimista sääntelyvaihtoehdoista sovelletaan käytettäessä ehdotetussa 61 §:ssä tarkoitettuja luottoriskien vähentämismenetelmiä silloin, kun luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä lasketaan ehdotetussa 59 §:ssä tarkoitetulla sisäisten luottoluokitusten menetelmää. Kohdassa tarkoitettujen direktiivien säännökset koskevat suomalaisten asunto-osakkeiden rinnastamista kiinteistövakuuksiin, vakuuden tuoton huomioon ottamista arvioitaessa vakuuden hyväksyttävyyttä, myyntisaamisten ja esinepanttien hyväksymistä luottoriskiä vähentäväksi vakuudeksi sekä omien tappio-osuuskertoimien soveltamista julkisyhteisöihin.

Momentin 5 kohdassa säädettäisiin omien varojen direktiivin 19 artiklan huomioon ottamisesta laskettaessa ehdotetussa 64 §:ssä tarkoitettua erityisriskin kattamiseksi vaadittavaa omien varojen vähimmäismäärää. Mainittu direktiivin säännös koskee julkisyhteisövakuuksiin ja katettuihin joukkovelkakirjalainoihin sovellettavaa riskikerrointa.

Pykälän 2 momentin mukaan asetuksella säädettäisiin lisäksi siitä, milloin luottolaitoksen toiselta ETA-valtiossa olevalta velalliselta olevat saamiset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset tai luottolaitoksella toisessa ETA-valtiossa sijaitsevat varat tai vakuus saadaan ottaa huomioon ehdotetussa 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa edellä tarkoitettussa toisessa valtiossa sovellettavien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tällaista toisen valtion lainsäädäntöä voitaisiin soveltaa sellaisissa tapauksissa, joissa direktiivi nimenomaisesti sen sallii. Poikkeuksen tarkoituksena olisi mahdollistaa se, että sellaisten suomalaisten luottolaitosten, jotka toimi-

vat toisen jäsenvaltion markkinoilla, kilpailuasema ei Suomen lainsäädännössä valittujen soveltamisvaihtoehtojen vuoksi olisi merkittävästi heikompi kuin paikallisten kilpailijoiden.

93 §. *Rahoitustarkastuksen määräystenantovaltuus.* Pykälässä säädettäisiin valtuus antaa Rahoitustarkastukselle luottolaitosdirektiivin ja omien varojen direktiivin sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden toiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/46/EY täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset ehdotetussa 5 luvussa säädettyjen vaatimusten soveltamisesta. Rahoitustarkastuksen määräystenantovaltuus rajoittuisi niihin mainittujen direktiivien määräyksiin, jotka koskevat 5 luvussa säädettyjen vaatimusten soveltamista. Direktiivien yksityiskohtaisuuden vuoksi määräykset olisivat luonteeltaan teknisiä eikä niihin sisältyisi merkittävää harkintavaltaa. Rahoitustarkastuksen määräystenantovaltuutta rajoittaisivat lisäksi 5 luvun ja ehdotetussa 92 §:ssä tarkoitettujen asetusten säännökset. Vaatimusten noudattamisen valvonnan edellyttämästä ilmoitusvelvollisuudesta säädettäisiin erikseen 84 §:ssä ja 5 luvun eräissä säännöksissä. Käytännössä ilmoitusvelvollisuutta koskevat määräykset voitaisiin sisällyttää tässä pykälässä tarkoitettuihin määräyksiin.

Pykälän 2 momentin mukaan Rahoitustarkastuksen määräyksissä voitaisiin lisäksi määrätä, että luottolaitoksen toiselta ETA-valtiossa olevalta velalliselta oleviin saamiin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin, tällaisessa valtiossa oleviin varoihin taikka saamiin tai sitoumuksiin, joiden vakuus on toisessa ETA-valtiossa, sovelletaan tällaisessa toisessa valtiossa sovellettavien säännösten ja määräysten mukaista riskiluokitusta tai -kerrointa, joka on ankarampi kuin mitä ehdotetussa 92 §:ssä tarkoitettussa asetuksessa säädetään. Pykälä on tarkoitettu sovellettavaksi tilanteissa, joissa jokin jäsenvaltio soveltaa kansallisessa lainsäädännössään direktiivin minimiharmonisointiperiaatteen mukaisesti direktiiviä ankarampia kansallisia vaatimuksia. Momentissa tarkoitettu määräys voitaisiin antaa, jos siihen on edellä tarkoitettujen valtion erityisiin oloihin perustuva, te-

hokkaan valvonnan edellyttämä painava syy. Tällainen tilanne olisi kysymyksessä esimerkiksi silloin, kun tällainen direktiiviä ankaramman vaatimuksen soveltaminen on kyseisessä valtiossa valvonnan kannalta perusteltua sen vuoksi, että kyseisen valtion markkinoihin liittyy poikkeuksellisen suuri riski.

Momentti on tarkoitettu sovellettavaksi niissä tapauksissa, jolloin toisessa jäsenvaltiossa sovelletaan Suomen lakia ankarampia säännöksiä. Tapauksiin, joissa toisessa jäsenvaltiossa sovelletaan Suomen lakia lievempiä säännöksiä, sovellettaisiin edellä ehdotetun 92 §:n 2 momentin nojalla annetun asetuksen säännöksiä. Tässä momentissa tarkoitettua Rahoitustarkastuksen määräykset olisivat luonteeltaan velvoittavia, kun taas asetuksella voitaisiin sallia luottolaitoksille toisen jäsenvaltion lievempien säännösten soveltaminen.

94 §. Poikkeusten myöntäminen. Pykälän 1 momentissa annettaisiin Rahoitustarkastukselle yleinen oikeus myöntää luottolaitoksille lupa poiketa 5 luvussa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetuista vaatimuksista niissä tapauksissa, joissa 93 §:ssä mainitut direktiivit nimenomaisesti edellyttävät tällaista poikkeusmahdollisuutta. Poikkeus voitaisiin myöntää ainoastaan, jos luottolaitos täyttää sen myöntämiseksi direktiiveissä asetetut vaatimukset. Poikkeuksen luonteeseen kuuluu, että sen myöntäminen perustuu yksittäistapauksittaiseen harkintaan. Rahoitustarkastuksen harkintaa ohjaisivat kuitenkin kaikessa hallintotoiminnassa noudatettavat yleiset suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatteet. Poikkeus tulisi siten pääsääntöisesti myöntää, jos direktiivien edellytykset täyttyvät, mutta Rahoitustarkastus voisi perustellusta syystä omaksua joissakin kysymyksissä myös tiukemman linjan. Valittua linjaa olisi kuitenkin sovellettava tasapuolisesti kaikkiin luottolaitoksiin, jollei erilaiselle kohtelulle ole perusteita.

Rahoitustarkastus voisi ehdotetun 93 §:n nojalla suoraan direktiivien perusteella myöntää myös muita mainittujen direktiivien edellyttämiä lupia, jotka eivät luonteeltaan ole varsinaisia poikkeuslupia. Tällaisia lupia, jotka perustuisivat suoraan Rahoitustarkastuksen määräyksiin olisivat esimerkiksi seuraavat:

Luottoriskin vakiomenetelmä

- luottolaitosdirektiivin 81 artiklan mukainen luottoluokituslaitosten hyväksyminen;

Sisäisten luottoluokitusten menetelmä

- luottolaitosdirektiivin 82 artiklan mukainen lupa muun kuin luottolaitoksen itsensä hankkiman luottoluokituksen soveltamiseen;
- luottolaitosdirektiivin 85 artiklan mukainen lupa sisäisten luottoluokitusten menetelmän vaiheittaiseen käyttöönottoon;

- luottolaitosdirektiivin 85 artiklan mukainen lupa siirtymisestä takaisin yksinkertaisempien menetelmien käyttöön;

- luottolaitosdirektiivin 89 artiklan mukainen lupa sisäisten luottoluokitusten menetelmän osittaiseen käyttöön;

- luottolaitosdirektiivin VII liitteen 1 osan 5 kohdan mukainen erityisluotonannon poikkeava käsittely;

- luottolaitosdirektiivin VII liitteen 1 osan 15 ja 16 kohdan mukainen osakesijoitusten poikkeava käsittely;

- luottolaitosdirektiivin VII liitteen 2 osan 10 kappaleen mukainen luottoriskin vähentämismenetelmän hyväksyminen;

- luottolaitosdirektiivin VIII liitteen 4 osan 9 kohdan mukainen ehdollisten takausten hyväksyminen;

Toiminnallinen riski

- luottolaitosdirektiivin X liitteen 3 osan 9 kohdan mukainen vaihtoehtoisten indikaattorien hyväksyminen.

Pykälän 2 momentissa annettaisiin Rahoitustarkastukselle oikeus luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön hakemuksesta sallia ulkomaan lainsäädännön ehdotetun 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten laskemiseen ja siihen liittyvään ilmoitusvelvollisuuteen. Lupa voitaisiin myöntää vain, jos luottolaitos on sisällytetty ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan. Säännöksen tarkoituksena olisi mahdollistaa rajat ylittävien konsolidointiryhmien tehokas toiminta mahdollistamalla vain yhden kansallisen säännösten soveltaminen koko konsolidointiryhmässä.

Luvan myöntämisen edellytyksenä olisi, että sen ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoitu valvonta, johon luottolaitos sisältyy, vastaa tämän lain mukaista valvontaa. Käytännössä luvan myöntäminen rajoittuisi siten lähinnä ETA-valtion lainsäädännön alaisiin konsolidointiryhmiin. Tällöinkin Rahoitustarkastuksen tulisi varmistua siitä, että direktiivejä sovelletaan ja niiden mukaisia vaatimuksia valvotaan tällaisessa valtiossa asianmukaisesti.

7 luku. **Talletus- ja vakuusrahastosuoja ja varautuminen poikkeusoloihin**

Talletussuoja

95—98 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 65—65 c §:ää.

99 §. *Talletuspankin kannatusmaksun suuruus.* Pykälä vastaisi nykyistä 65 d §:ää. Sen sanamuotoa tarkistettaisiin kuitenkin vastaamaan ehdotettuja uusia vakavaraisuussäännöksiä.

Talletuspankin vakavaraisuuteen perustuva kannatusmaksu laskettaisiin ehdotetun *1 momentin* mukaisesti talletuspankin konsolidoidun vakavaraisuuden perusteella ainoastaan emopankin ja siihen ehdotetun 72 §:n 2 momentin mukaisesti rinnastettavan omistusyhteisön tytäryrityksen osalta, koska ehdotettujen vakavaraisuussäännösten mukaan konsolidoitu vakavaraisuusvaatimus koskee ainoastaan näitä pankkeja. Muiden pankkien osalta kannatusmaksu laskettaisiin yksittäisen pankin vakavaraisuuden perusteella.

Pykälän *2 momentin* säännöksiä osuuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten kannatusmaksusta täsmennettäisiin nykyiseen lakiin verrattuna. Lain asiasisältö ei muuttuisi.

100—109 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 65 e—65 n §:ää.

110 §. *Talletussuojarahaston varojen sijoittaminen.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 95 o §:ää. Pykälän *2 momentissa* todettaisiin kuitenkin nykyisestä laista poiketen nimenomaisesti, että momentissa säädetty kielto sijoittaa talletussuojarahaston varoja jäsenpankkien liikkeeselaskemiin arvopapereihin ei estäisi talletussuojarahaston varojen si-

joittamista sijoitusrahastolain 11 luvussa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin.

111 ja 112 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 65 p ja 65 q §:ää.

Vakuusrahastosuoja

113—122 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 55—64 §:ää. Ehdotetuissa 119 ja 120 §:ssä, jotka vastaavat nykyisen lain 61 ja 62 §:ää, säädettäisiin kuitenkin nykyisestä laista poiketen, että pääomalaina rinnastettaisiin mainituissa pykälissä johdonmukaisesti avustuslainaan ja avustukseen.

Varautuminen poikkeusoloihin

123 ja 124 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 6 a §:ää.

8 luku. **Menettelytavat**

Markkinointi ja sopimusehdot

125—127 §. *Markkinointi.* Pykälät vastaisivat nykyisen lain 82, 83 ja 87 a §:ää.

Markkinoinnin ja sopimusehtojen valvonta

128—131 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 84—87 §:ää.

Talletusten vastaanottaminen

132 §. *Talletuspankin toiminimi.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 50 §:ää.

133 §. *Markkinointirajoitus.* Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan paremmin pykälän sisältöä. Pykälä vastaisi nykyisen lain 82 a §:ää.

134—138 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 50 a—54 §:ää. 136 §:ään tehtäisiin lisäksi holhouslainsäädännön muutoksista johtuvat lakitekniset korjaukset.

Luotonanto

139 §. *Vakuuden edelleenpanttaaminen.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 24 §:ää.

140 §. *Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 16 §:n 1—3 ja 5—7 momenttia. Nykyisen

16 §:n 4 momenttia vastaava säännös ehdotetaan sisällytettäväksi 35 §:n 4 momenttiin. Nykyisessä 16 §:n 2 momentissa olevaa lähipiirin määritelmää muutettaisiin kuitenkin siten, että lähipiiriin luettaisiin ainoastaan ne, joilla on vähintään 20 prosentin osuus luottolaitoksen osakkeista tai osuuksista tai niiden tuottamista äänistä. Muutos johtuu siitä, että nykyisessä laissa oleva 5 prosentin raja aiheuttaa luottolaitoksille kohtuutonta hallinnollista haittaa verrattuna siitä saatavaan valvonnalliseen hyötyyn. Lisäksi nykyisessä pykälässä olevaa tilintarkastajan käsitettä tarkistettaisiin siten, että tilintarkastajaan rinnastettaisiin varatilintarkastaja sekä tilintarkastuksesta päävastuussa oleva tilintarkastusyhteisön toimihenkilö. Lisäksi lähipiirin määritelmässä oleva viittaus pykälässä tarkoitettujen henkilöiden lapsiin rajoitettaisiin koskemaan alaikäisiä lapsia.

Pankkisalaisuus ja asiakkaan tunnistaminen

141 §. *Salassapitovelvollisuus.* Pykälä vastaisivat nykyisen lain 94 §:n 1,2 ja 6—8 momenttia.

142 §. *Tietojen luovuttaminen samaan konsolidointiryhmään, rahoitus- ja vakuutusryhmittymään tai yhteenliittymään kuuluvalla yritykselle.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 94 §:n 3—5 momenttia.

143—145 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 94 a, 94 b ja 95 §:ää.

9 luku. **Tilinpäätös, osavuositarkastus ja tilintarkastus**

146—149 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 30—33 §:ää.

150 §. *Toimintakertomus.* Pykälä vastaisi pääosin nykyisen lain 34 §:ää. Pykälässä ei kuitenkaan nykyisestä laista poiketen edellytettäisi vakavaraisuutta koskevien tietojen sisällyttämistä toimintakertomukseen, koska vakavaraisuustietojen julkistamisesta säädetäisiin erikseen luottolaitosdirektiivin edellyttämällä tavalla 82 §:ssä.

151 §. *Rahoitusvälineiden arvostaminen.* Pykälä vastaisi pääosin nykyisen lain 35 §:ää.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin kuitenkin mahdollisuus luokitella mikä tahansa rahoitus-

varoihin tai -velkoihin kuuluva erä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Lisäyksellä saatettaisiin tämän luvun mukaan tilinpäätöksensä laativat luottolaitokset samaan asemaan kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan tilinpäätöksensä laativien luottolaitosten kanssa 1 päivästä tammikuuta 2005 alkaen hyväksytyyn IAS 39 standardin mukaisesti.

Mainitun standardin muutetun kappaleen 9 (b) mukaisesti käypään arvoon arvostamismahdollisuutta voidaan ensinnäkin soveltaa silloin, kun kysymyksessä on sellainen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva instrumentti, johon liittyy yksi tai useampi johdannaissohje, joka standardin kappaleen 11 A mukaisesti muuttaa merkittävästi sopimuksesta muutoin johtuvia rahavirtoja tai jonka suhteen muutoin on selvää, että se kirjanpidossa on esitettävä tästä instrumentista erillisenä ja käypään arvoon arvostaen. Toisena edellytyksenä standardin mainitun kappaleen mukaiseen käypään arvoon arvostamiseen on merkityksellisemmän tilinpäätösinformaation tuottaminen. Merkityksellisempää tilinpäätösinformaatiota katsotaan tuotettavan, kun käypään arvoon arvostamisella toisaalta poistetaan arvostamiseen liittyvää epäjohdonmukaisuutta (esimerkiksi silloin, kun myytävissä olevaa rahoitusvaroihin kuuluvaa erää rahoitetaan jaksotettuun hankintamenoön arvostettavalla rahoitusvelalla) ja toisaalta silloin, kun luottolaitoksen omassa riskienhallinnassa tase-eriä seurataan niiden käypiin arvoihin perustuen.

Luottolaitoksen tekemä päätös käypään arvoon siirtymisestä olisi sitova ja se vastaisi tilinpäätöksen laatimisperiaatteen valintaan sovellettavia periaatteita muun muassa sen suhteen, että periaatetta olisi valitun liiketoimen osalta noudatettava johdonmukaisesti ja että valinnan perusteet on osoitettava tilinpäätöksessä.

152 ja 153 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 36 a ja 37 §:ää.

154 §. *Sidottu ja vapaa oma pääoma.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 38 §:ää täydennettynä viittauksella käyvän arvon rahastoon, joka luettaisiin sidottuun omaan pääomaan. Osakeyhtiölakiin tehtyjen muutosten johdosta pykälässä tarkoitettut viittaukset vararahastoon ja ylikurssirahastoon koskisivat vain

ennen uuden osakeyhtiölain voimaantuloa syntyneitä eriä. Sen jälkeen syntyneet vastaavat erät luettaisiin vapaaseen omaan pääomaan kuuluvaan sijoitetun oman pääoman rahastoon.

155—160 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 39—44 §:ää. Pykälään 157 lisättäisiin uusi *6 momentti*, jonka mukaan vuosikatsaukseen olisi sovellettava soveltuvin osin, mitä vuosikatsauksesta on säädetty.

10 luku. **Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen ja kotipaikan siirto ulkomaille**

161—166 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 26—29 a §:ää. Käsite ”sivukonttori” korvattaisiin kuitenkin pykälissä käsitteellä ”sivuliike” muussa lainsäädännössä omaksuttua terminologiaa vastaavasti. Säännösten asiasisältö ei muuttuisi.

11 luku. **Vahingonkorvaus-, rangaistus- ja pakkokeinosäännökset**

167 §. *Vahingonkorvausvelvollisuus.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 97 c §:ää. Säännöstä tarkistettaisiin kuitenkin vastaamaan uuden osakeyhtiölain vastaavia säännöksiä.

168—172 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 98—99 §:ää.

173 §. Pykälän *1 momentin* 2 kohtaan lisättäisiin viittaus Rahoitustarkastuksesta annettuun lakiin, koska momentissa nykyisin mainittujen lakien lisäksi luottolaitoksen voitonjaon rajoittamisesta säädetään myös Rahoitustarkastuksesta annetun lain 20 §:ssä. Säännös vastaisi muuten nykyisen lain 100 §:ää.

174 §. Pykälä vastaisi nykyisen lain 101 §:ää.

12 luku. **Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset**

175 §. *Voimaantulo.* Pykälän *1 momentin* mukaan laki ehdotetaan saatettavaksi voi-

maan luottolaitosdirektiivin 157 artiklan ja omien varojen direktiivin 46 artiklan mukaisesti 1 päivästä tammikuuta 2007 lukien. Lailla kumottaisiin nykyinen luottolaitostoinnista annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Pykälän *2 momentin* mukaan Rahoitustarkastus voisi ennen lain voimaantuloa ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tämän lain 59, 62—64 ja 77 §:ssä tarkoitetun menetelmän hyväksymiseksi ja myöntää mainituissa pykälissä tarkoitetun luvan. Säännös on tarpeen, jotta luottolaitokset voisivat mahdollisimman pian lain tultua voimaan ryhtyä käyttämään mainitussa pykälissä tarkoitettuja kehittyneempiä menetelmiä. Rahoitustarkastus voisi niin ikään ennen lain voimaantuloa ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin 58 §:n 3 momentissa tarkoitettujen luottoluokituslaitosten hyväksymiseksi.

176 §. *Toimilupaa koskevat siirtymäsäännökset.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 108 §:ää.

177 §. *Omien varojen vähimmäismäärää koskevat yleiset siirtymäsäännökset.* Pykälän *1—4 momentti* vastaisivat nykyisen lain 108 §:ää.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin, että luottolaitosdirektiivin 154 artiklan 1b kappaleen mukaista mahdollisuutta soveltaa siirtymäaikana artiklan mukaista poikkeavaa menettelyä vakuutusyhtiöomistusten vähentämiseen omista varoista ei sovelleta.

178 §. *Luottoriskin vakiomenetelmää koskevat siirtymäsäännökset.* Pykälässä säädettäisiin luottolaitosdirektiivin ehdotetussa 58 §:ssä tarkoitetun luottoriskin vakiomenetelmän käyttämistä koskevista siirtymäsäännöksistä.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin direktiivin 152 artiklan 7 kappaleen mukaisesti, että tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten estämättä luottolaitos saa laskea ehdotetun 55 §:n 1 momentin mukaisen omien varojen vähimmäismäärän tämän lain voimaan tullessa voimassa olevien säännösten mukaisesti 1 päivään tammikuuta 2008 saakka. Sovellettaessa tätä momenttia olisi noudatettava, mitä direktiivin 152 artiklan 8—12a kappaleessa säädetään. Momenttia ei voitaisi soveltaa osittain. Siten luottolaitos ei saisi esimerkiksi soveltaa ehdotetus-

sa 60 §:ssä tarkoitettuja luottoriskin vähentämismenetelmiä koskevia säännöksiä momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana eikä soveltaa osaan tase-eristä nykyisen lain mukaisia riskikertoimia ja osaan tämän lain mukaisia, esimerkiksi ulkoisiin luottoluokitukseen perustuvia riskikertoimia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että luottolaitoksiin, jotka käyttävät luottoriskin vakiomenetelmää, ei sovelleta direktiivin 153 artiklan 1 ja 2 kappaleessa ja 154 artiklan 1 kappaleen ensimmäisessä alakappaleessa säädettyjä siirtymäaikoja, joita mainittujen artiklojen mukaan voitaisiin kansallisen harkinnan perusteella soveltaa. Siirtymäajat koskisivat liikekiinteistöleasingin ja järjestämättömien saamisten vakuuksien käsittelyä sekä järjestämättömien saamisten määrittelyä.

Pykälän 3 momentin mukaan ETA-valtiolta tai sen keskuspankilta olevaan saamiseen, joka on toisen ETA-valtion valuutan määräinen ja rahoitettu samassa valuutassa saataisiin soveltaa 0 prosentin riskikerrointa 31 päivään joulukuuta 2012 saakka. Säännös perustuisi direktiivin 153 artiklan 3 kappaleeseen.

Pykälän 4 momentin mukaan sovellettaessa ehdotettua 58 §:ää vähittäisaaminen ja yritykseltä oleva saaminen, jonka vastapuolena on toisessa ETA-valtiossa olevaa yritys tai voittoa tavoittelematon yhteisö, saataisiin 31 päivään joulukuuta 2011 saakka katsoa järjestämättömäksi, jos sen pääoma tai korko on ollut maksamatta asiakkaan kotivaltion lainsäädännössä säädetyn ajan, kuitenkin enintään 180 päivää. Säännös perustuisi direktiivin 154 artiklan ensimmäisen kappaleen toiseen alakappaleeseen. Vähittäisaamisella tarkoitettaisiin direktiivin 79 artiklan 2 kappaleessa määriteltyjä vähittäisaamisasia ja voittoa tavoittelemattomilla yhteisöillä direktiivin 79 artiklan 1 kappaleen c kohdassa tarkoitettuja yhteisöjä.

179 §. Luottoriskin sisäisten luottoluokitusten menetelmää koskevat siirtymäsäännökset. Pykälässä säädettäisiin luottolaitosdirektiivin ehdotetussa 59 §:ssä tarkoitetun luottoriskin sisäisten luottoluokitusten menetelmän käyttämistä koskevista siirtymäsäännöksistä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 152 artiklan 1—4 kappaleen mukaisesti sisäisten luottoluokitusten menetelmällä las-

kettavaan omien varojen vähimmäismäärään sovellettavasta niin sanotusta lattiasäännöstä. Momentin mukaan luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärä ei saisi alittaa 1.1.—31.12.2007 välisenä aikana määrää, joka vastaa 95 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vaka-varaisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa. Mainittua prosenttiosuutta laskettaisiin vuoden 2008 osalta 5 prosenttiyksiköllä ja vuoden 2009 osalta edelleen 10 prosenttiyksiköllä. Momenttia sovellettaessa omien varojen vähimmäismäärää olisi oikaistava tehtyjen arvonlennusten ja odotettujen tappioiden erotuksella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin menetelmän käytön edellytyksenä olevaa käyttökokemusta koskevasta siirtymäsäännöksestä direktiivin 154 artiklan mukaisesti. Momentin mukaan siirtymäaikana voitaisiin poiketa direktiivin 84 artiklan 3 kappaleessa säädetystä kolmen vuoden käyttökokemusvaatimuksesta silloin, kun menetelmä ei edellytä omien tappio-osuus- ja luottovastavertokertoimien käyttämistä yrityksiin, luottolaitoksiin ja julkisyhteisöihin kohdistuvan luottoriskin pääomavaatimuksen laskemisessa. Momentin mukaan lupa menetelmän käyttämiseen voitaisiin myöntää 31 päivään joulukuuta 2007 saakka, jos luottolaitos on käyttänyt luvan kohteena olevia menetelmiä vähintään yhden vuoden ajan ennen luvan myöntämistä, sekä 1 päivään tammikuuta 2009 saakka, jos luottolaitos on käyttänyt luvan kohteena olevia menetelmiä vähintään kahden vuoden ajan ennen luvan myöntämistä. Momentissa tarkoitettuna yhden vuoden käyttökokemusvaatimuksen edellytyksenä olisi lisäksi, että kaikki vastapuolet on käyttöaikana luokiteltu uudelleen vähintään kerran. Lisäksi edellytettäisiin direktiivin vähimmäisvaatimuksista poiketen, että direktiivin edellyttämän käyttökokemusvaatimuksen olisi jo 1 päivästä tammikuuta 2008 alkaen oltava kaksi vuotta. Käytännössä luottolaitoksen olisi siten haettava momentissa tarkoitettua lupaa ennen 1 päivää tammikuuta 2007 voidakseen käyttää hyväksi momentin mukaisia siirtymäsäännöksiä.

Pykälän 3 momentin mukaan sellaisten vähittäisaamisiasiin sisältyvien asuinkiinteistöva-

kuudellisten vastuuden, joihin ei liity valtion takausta, vastuun määrillä painotetun keskimääräiseen tappio-osuuden tulisi 31 päivään joulukuuta 2010 saakka saa olla vähintään 10 prosenttia riippumatta siitä, mitä direktiivin VII liitteen määräykset muuten edellyttävät. Momentti vastaisi tältä osin direktiivin 154 artiklan 2 kappaletta. Lisäksi momentin mukaan katettuihin joukkolainoihin saataisiin samaan ajankohtaan saakka soveltaa 11,25 prosentin tappio-osuuskerrointa direktiivin VII liitteen 2 osan 8 kappaleen d kohdassa säädettyihin edellytyksiin. Momentti vastaisi tältä osin, mitä viimeksi mainitussa direktiivin kappaleessa säädetään.

Pykälän 4 momentin mukaan lupa omien tappio-osuus- ja luottovasta-arvokertoimien käyttämiseen yrityksiin, luottolaitoksiin ja julkisyhteisöihin kohdistuvan luottoriskin pääomavaatimuksen laskemisessa voidaan antaa vasta 1 päivästä tammikuuta 2008 lukien. Lisäksi momentissa säädetäisiin menetelmän käytön edellytyksenä olevaa käyttöaikavaatimusta koskevasta siirtymäsäännöksestä. Momentin mukaan siirtymäaikana voitaisiin poiketa direktiivin 84 artiklassa myös tässä momentissa tarkoitettulle menetelmälle säädetystä kolmen vuoden käyttökokemusvaatimuksesta. Momentin mukaan lupa menetelmän käyttämiseen voitaisiin myöntää 31 päivään joulukuuta 2008 saakka, jos luottolaitos on soveltanut luvan kohteena olevaan menetelmää vähintään 2 vuotta ennen luvan myöntämistä. Lisäksi edellytettäisiin direktiivin vähimmäisvaatimuksista poiketen, että direktiivin edellyttämän käyttökokemusvaatimuksen olisi jo 1 päivästä tammikuuta 2009 alkaen oltava kolme vuotta. Käytännössä luottolaitoksen olisi siten haettava momentissa tarkoitettua lupaa ennen 1 päivää tammikuuta 2007 voidakseen käyttää hyväksi momentin mukaista siirtymäsäännöstä.

Pykälän 5 momentin mukaan sovellettaessa lain 59 §:ää toisessa ETA-valtiossa olevaa yritystä saataisiin 31 päivään joulukuuta 2011 saakka katsoa maksukyvyttömäksi, jos yritykseltä olevan saamisen pääoma tai korko on ollut maksamatta yrityksen kotivaltion lainsäädännössä säädetyn ajan, kuitenkin enintään 180 päivää. Momentti perustuisi luottolaitosdirektiivin 154 artiklan 4 kappaleen viimeiseen virkkeeseen.

Pykälän 6 momentissa säädetäisiin, että luottolaitoksiin, jotka käyttävät luottoriskin sisäisten luottoluokitusten menetelmää, ei sovelleta 154 artiklan 3—6 kappaleessa säädettyjä siirtymäaikoja, joita mainittujen artiklojen mukaan voitaisiin kansallisen harkinnan perusteella soveltaa. Siirtymäajat koskisivat eräiden osakesijoitusten jättämistä menetelmän ulkopuolelle sekä luottotappion määritelmää. Edellä 5 momentin nojalla sovellettaisiin kuitenkin mainitun artiklan 4 kappaleen viimeistä virkettä. Mainitun artiklan 5 ja 6 kohtaa ei ole tarpeen soveltaa, koska direktiivin VII liitteen nojalla kohtien mukaisia periaatteita voitaisiin soveltaa jatkuvasti. Kyseisten periaatteiden jatkuvasta soveltamisesta säädetäisiin asetuksella ehdotetun 92 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla.

180 §. Toiminnallisia riskejä koskevat siirtymäsäännökset. Pykälässä säädetäisiin luottolaitosdirektiivin mukaisista, ehdotetussa 62 §:ssä tarkoitetun toiminnallisen riskin kattamiseksi vaadittavaa omien varojen vähimmäismäärää koskevasta siirtymäsäännöksistä.

Pykälän 1 momentin mukaan ehdotetussa 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua kehittynyttä menetelmää saadaan direktiivin 157 artiklan 2 kappaleen mukaisesti soveltaa 1 päivästä tammikuuta 2008 alkaen.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin 1 momentissa tarkoitetun menetelmän käytölle vastaava lattiasääntö kuin edellä 180 §:n 1 momentissa luottoriskin sisäisten luottoluokitusten menetelmälle. Säännös vastaisi direktiivin 152 artiklan 1—4 kappaletta. Mainitusta momentista poiketen säännön soveltaminen alkaisi 1 momentin johdosta vasta 1 päivänä tammikuuta 2008.

Pykälän 3 momentin mukaan direktiivin 155 artiklaa ei sovelleta. Artiklan mukaan sellaisille luottolaitoksille, joiden liiketoiminta on painottunut arvopaperikauppaan, voitaisiin kansallisessa lainsäädännössä sallia tällaisen liiketoiminnan osalta pääsääntöä alhaisempi omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus vuoteen 2012.

Pykälän 4 momentissa säädetäisiin direktiivin 152 artiklan 10 kappaleessa säädetyn lievennyksen soveltamisesta niissä tapauksissa, jolloin luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärää lasketaan ehdotetun 178 §:n mukaisesti 1 päivään tammikuuta 2008 saak-

ka lain voimaan tullessa voimassa olevien säännösten mukaisesti. Lievennyssääntö on tarkoitettu sovellettavaksi siten, että toiminnallisen riskin omien varojen vaatimusta voidaan vähentää samassa suhteessa kuin 178 §:n 1 momenttia sovelletaan luottolaitoksen saatavakantaan.

181 §. *Markkinariskejä koskevat siirtymäsäännökset.* Pykälässä säädettäisiin omien varojen direktiivin 45c artiklan mukaisesti erityinen siirtymäsäännös niille luottolaitoksille, joilla lain voimaantullessa on lupa käyttää mainitun direktiivin V liitteen mukaista sisäistä mallia ehdotetussa 64 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua erityisriskin laskemiseen. Momentin mukaan Rahoitustarkastuksen määräyksellä voitaisiin sallia näille luottolaitoksille tällaisen mallin käyttäminen tämän lain voimaan tullessa säädetyin edellytyksin enintään 31 päivään joulukuuta 2009 saakka.

182 §. *Suuria asiakasriskejä koskevat siirtymäsäännökset.* Pykälässä ehdotetaan yhdenmukaisesti ehdotetun 178 §:n 1 momentin kanssa, että silloin kun luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä lasketaan mainitun momentin mukaisesti nykyisen lain mukaan, myös suuria asiakasriskejä koskevien rajoitusten laskemiseen saadaan vastaavana aikana soveltaa nykyisen lain säännöksiä. Momentti perustuu luottolaitosdirektiivin 152 artiklan 11 kappaaleeseen.

183 §. *Siirtymäsäännösten soveltaminen konsolidoitua taloudellista asemaa koskeviin vaatimuksiin.* Pykälän mukaan ehdotettujen 177—182 §:n mukaisia siirtymäsäännöksiä sovellettaisiin myös vastaaviin konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskeviin vaatimuksiin.

184 §. *Tilinpäätöstä koskevat siirtymäsäännökset.* Pykälässä säädettäisiin suojauslaskennassa käytettävien rahoitusvälineiden arvostamista koskevasta siirtymäajasta. Pykälän mukaan tällaiset rahoitusvälineet saataisiin arvostaa nykyisin voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti sen tilikauden tilinpäätöksessä, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta 2007 tai sitä ennen. Siirtymäaika on tarpeen sen vuoksi, että suojauslaskentaa koskevia kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja ollaan parhaillaan tarkistamassa.

1.2. Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista pankeista

1 §. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

4 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

6 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia. Nykyistä lakia tarkistettaisiin lisäksi siten, että nykyisessä 1 momentissa tarkoitettuja talletussuojaa koskevia tietoja ei tarvitsisi antaa, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

7 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

10 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

23 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

25 §. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.3. Säästöpankkilaki

1 §. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

41 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

64 §. Pykälän 2 momentin 4 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

75 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia. Nykyistä lakia tarkistettaisiin lisäksi siten, että nykyisessä 1 momentissa tarkoitettuja talletus-

suojaa koskevia tietoja ei tarvitsisi antaa, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

77 §. Pykälän *1 ja 3 momentissa* olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

86 §. Pykälän *2 momentissa* oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

91 §. Pykälän *3 momentissa* oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

95 §. Pykälässä oleva viittaus kumottuun rahoitustarkastuslakiin muutettaisiin vastaamaan nykyistä lakia Rahoitustarkastuksesta.

106 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

107 §. Pykälän *1 momentissa* oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

124 §. Pykälän *1 momentissa* olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.4. Laki osuuspankeista ja muista osuus-kuntamuotoisista luottolaitoksista

1 §. Pykälän *2 momentissa* oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

3 §. Pykälän *1 momentissa* olevaa yhteenliittymän määritelmää selkeytettäisiin. Momentin 1 kohdassa olevaa keskusyhteisön määritelmää täsmennettäisiin lisäämällä määritelmään viittaus siihen, että keskusyhteisö on osuuskunta. Nykyisen momentin 2 kohta (osuuspankkien keskusrahalaistoksena toimiva liikepankki) ja 4 kohta (jäsenluottolaitokset) yhdistettäisiin uudeksi 3 kohdaksi, josta kävisi selkeästi ilmi, että jäsenluottolaitoksella tarkoitetaan laissa sekä nykyisessä 2 kohdassa tarkoitettua liikepankkia että 4 kohdassa tarkoitettuja muita jäsenluottolaitoksia. Pykälän rakennetta selkeytettäisiin lisäksi siten, että *2 momentissa* säädettäisiin nykyisen

1 momentin mukaisesti yhteenliittymän muodostamisen yleisistä edellytyksistä.

Pykälän nykyisessä 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin ehdotetussa *3 momentissa* vastaamaan ehdotettua uutta lakia. Lisäksi 3 momenttia täydennettäisiin siten, että keskusyhteisön ohjeidenantovelvollisuus koskisi myös jäsenluottolaitoksen sisäistä valvontaa sekä nykyistä 5 momenttia vastaavasti tilinpäätösperiaatteiden noudattamista. Lisäksi momentin sanamuotoa selkeytettäisiin.

Pykälän *4 momentti* vastaisi nykyistä 3 momenttia.

Pykälän nykyistä 4 momenttia muutettaisiin *5 momentissa* edellä ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 16 §:n mukaisesti, jossa konsolidointiryhmän määritelmää ehdotetaan muutettavaksi kirjanpitolaissa olevan konsernimääritelmän muuttumisen johdosta.

Pykälän nykyistä 5 momenttia on virheellisesti muutettu lailla 1309/2004. Lainmuutoksen alkuperäisen tarkoituksen mukaisesti nykyisen 5 momentin sijasta ehdotetussa *6 momentissa* oleva viittaus tilinpäätösperiaatteiden noudattamista koskevaan ohjeidenantovelvollisuuteen siirrettäisiin edellä sanotun mukaisesti 2 momenttiin ja momentti palautettaisiin sellaiseksi kun se on tarkoitettu laissa 704/2004. Lain tarkoitettu asiiasältö ei muuttuisi.

4 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia ja pykälän sanamuotoa selkeytettäisiin. Pykälän asiiasältö ei muuttuisi.

5 §. Pykälässä olevat keskusyhteisön ja yhteenliittymän yleistä riskienhallintaa koskevat säännökset muutettaisiin vastaamaan ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 49 §:ää. Ehdotettu momentti ei merkitsisi olennaista muutosta nykyiseen tilanteeseen, jossa keskusyhteisö vastaa yhteenliittymän riskienhallinnasta.

6 §. Pykälässä säädettäisiin nykyisen pykälän 1 ja 2 momenttia vastaavasti yhteenliittymän asiakasriskeistä. Lain rakenteen selkeyttämiseksi pykälään sisällytettäisiin vain ne nykyisin 7 §:ssä olevat säännökset, jotka koskevat koko yhteenliittymää. Jäljempänä ehdotetussa 7 §:ssä säädettäisiin yksinomaan

yhteenliittymään kuuluvien yksittäisten luottolaitosten asiakasriskien valvonnasta.

Pykälän *1 ja 2 momentti* vastaisivat nykyistä lakia. Yhteenliittymän asiakasriski laskettaisiin kuten nykyisinkin laskemalla yhteen yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen asiakasriskit, joista on eliminoitu yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen keskinäiset asiakasriskit. Momenttien sanamuotoa ehdotetaan selvennettäväksi nykyisestä mutta momentin asiasisältö ei muuttuisi.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin, että ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 78 §:n säännöstä konsolidoitujen asiakasriskien hallinnasta sovellettaisiin myös yhteenliittymän tasolla. Vastuu mainitun pykälän mukaisten periaatteiden ja menettelytapojen noudattamisesta olisi keskusyhteisöllä.

Pykälän *4 momentin* mukaan yhteenliittymän asiakasriski olisi luottolaitoksille ehdotettua velvollisuutta vastaavasti ilmoitettava Rahoitustarkastukselle neljännesvuosittain. Momentissa säädettäisiin lisäksi selvyyden vuoksi Rahoitustarkastuksen oikeudesta antaa yhteenliittymän valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä pykälässä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä. Vastaavaa säännöstä ei sisälly nykyiseen lakiin.

7 §. Pykälässä säädettäisiin jäsenluottolaitoksen asiakasriskeistä. Asiakasriskeihin sovellettaisiin luottolaitostoiminnasta annetun lain asiakasriskiä koskevia säännöksiä siltä osin kuin tässä pykälässä ei toisin säädetä.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti, että jäsenluottolaitos ilmoittaa asiakasriskinsä keskusyhteisölle, joka ilmoittaa kaikkien jäsenluottolaitosten asiakasriskit keskitetysti Rahoitustarkastukselle.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin nykyisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 70 §:n 4 momentin 4 kohtaa ja 5 momenttia vastaavasti, että asiakasriskinä ei pidetä asiakasriskiä, joka kohdistuu toiseen yhteenliittymään kuuluvaan luottolaitokseen tai ulkomaiseen luottolaitokseen, sijoituspalveluyritykseen tai siihen rinnastettavan ulkomaiseen yritykseen, rahoituslaitokseen taikka palveluyritykseen. Kuten muidenkin luottolaitosten osalta, asiakasriskinä pidettäisiin kuitenkin tytäryrityksen emoyritykseen kohdistu-

vaa riskiä. Jäsenluottolaitoksen asiakasriskeihin sovellettaisiin muuten, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 67—69 §:ssä säädetään.

Pykälän *3 ja 4 momentti*, joissa säädetään keskusyhteisön oikeudesta myöntää jäsenluottolaitoksille poikkeuksia asiakasriskiä koskevista vaatimuksista, vastaisi nykyisen lain 7 §:n 4 ja 5 momenttia. Momentit koskisivat kuten nykyisinkin kaikkia jäsenluottolaitoksia, osuuspankkien keskusrahalaitos mukaan lukien. Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin kuitenkin säännös, jonka mukaan jäsenluottolaitoksen tilinpäätöksen liitetiedoista tai toimintakertomuksesta on käytävä ilmi, kuinka paljon luottolaitoksella on 4 momentin mukaisen poikkeuksen alaisia suuria asiakasriskejä. Tiedoista olisi käytävä ilmi ainakin tällaisten asiakaskokonaisuuksien lukumäärä ja määrä, jolla kunkin asiakaskokonaisuuden vastuuden määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn asiakasriskin enimmäismäärän.

Pykälän *5 momentti*, jossa säädetään jäsenluottolaitoksen velvollisuudesta hakea keskusyhteisön lupa yli 5 miljoonan euron sitoumuksille, vastaisi nykyisen 7 §:n 6 momenttia. Momentissa olevaa euromääräistä rajaa korotettaisiin kuitenkin inflaatiokehityksen ja yhteenliittymän yleisen taloudellisen kehityksen johdosta 8 miljoonaan euroon.

Pykälän *6 momentin* mukaan jäsenluottolaitoksen asiakasriskeihin ja konsolidoituihin asiakasriskeihin sovellettaisiin muuten, mitä ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 67—69 ja 79 §:ssä säädetään.

8 §. Pykälän *1 ja 2 momentissa* säädettäisiin nykyistä 8 §:n 1—3 momenttia vastaavasti yhteenliittymän vakavaraisuusvaatimuksesta. Säännöksen sanamuotoa ehdotetaan selvennettäväksi nykyisestä mutta säännöksen asiasisältö ei muuttuisi.

Pykälän *3 momentin* mukaan ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 78 §:n säännöstä konsolidoidun vakavaraisuuden hallinnasta sovellettaisiin myös yhteenliittymän tasolla. Vastuu mainitun pykälän mukaisten periaatteiden ja menettelytapojen noudattamisesta olisi keskusyhteisöllä. Mainitun pykälän mukaisesti yhteenliittymän olisi huolehdittava pykälässä mainittujen peri-

aatteiden ja menettelytapojen noudattamisesta yhteenliittymässä sekä asetettava jäsenluottolaitoksille sisäiset tavoitteet niiden kokonaisriskin edellyttämälle omien varojen määrälle.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 82 §:n johdosta, että keskusyhteisön olisi julkistettava yhteenliittymän vakavaraisuutta koskevat, luottolaitosdirektiivin XII liitteessä tarkemmin määritellyt tiedot samalla tavoin kuin konsolidointiryhmän emoyrityksen. Keskusyhteisön olisi julkistaessaan nämä tiedot samalla julkistettava mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitetut tiedot merkittävistä jäsenluottolaitoksista.

Pykälän 5 momentin mukaan Rahoitustarkastus voisi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten konsolidoituja omia varoja ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärä, vakavaraisuuden hallintaa sekä 3 momentissa tarkoitettua vakavaraisuustietojen julkistamista koskevia luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä tulisi soveltaa yhteenliittymään. Määräysten tulisi vastata luottolaitosten konsolidoitua valvontaa ja konsolidoitujen vakavaraisuustietojen julkistamista koskevia luottolaitostoiminnasta annetun lain periaatteita siltä osin kuin yhteenliittymän erityispiirteet eivät anna aiheutta poiketa näistä periaatteista. Tällaisena erityispiirteenä olisi pidettävä esimerkiksi sitä, että keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten välillä ei ole samanlaista emoyritys-tytäryritys -suhdetta kuin konsolidointiryhmässä.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin yhdenmukaisesti edellä ehdotetun 6 §:n 4 momentin kanssa keskusyhteisölle velvollisuus ilmoittaa Rahoitustarkastukselle neljännesvuosittain yhteenliittymän konsolidoidun vakavaraisuuden valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot. Lisäksi momentissa säädettäisiin Rahoitustarkastukselle oikeus antaa keskusyhteisölle yhteenliittymän valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

9 §. Pykälässä säädettäisiin jäsenluottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksesta. Yhteenliittymän vakavaraisuudesta säädettäisiin erikseen 8 §:ssä.

Pykälä vastaisi nykyisen 8 §:n 4 ja 5 momenttia kuitenkin siten, että säännösten sa-

namuotoa selvennettäisiin. Ehdotettua 1 momenttia sovellettaisiin myös silloin, jos Rahoitustarkastus on asettanut jäsenluottolaitokselle ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 86 §:n mukaisen lisäpääomavaatimuksen. Tällainen lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa ehdotetun 2 momentin mukaisesti, jos luottolaitos ei keskusyhteisön 1 momentin mukaisesti asettaman määräajan jälkeenkään täytä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaista vakavaraisuusvaatimusta ja edellytykset lisäpääomavaatimuksen asettamiselle muuten ovat olemassa.

Säännöstä ehdotettaisiin lisäksi sovellettavaksi myös nykyisen lain 9 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa. Nykyinen 9 § ehdotetaan vastaavasti kumottavaksi. Mainitun pykälän mukaan niissä jäsenluottolaitoksissa, joiden omien varojen määrä nykyisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 104 §:n nojalla alittaa mainitun lain 13 §:ssä säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen, sovellettaisiin nykyisen 8 §:n 4 ja 5 momentissa olevasta pääsäännöstä poikkeavaa menettelyä. Nykyisen 9 §:n mukainen menettely on porrastettu sen mukaan, ylittääkö jäsenluottolaitoksen vakavaraisuussuhde 10 prosenttia. Tällaisen porrastetun menettelyn soveltaminen uusien vakavaraisuussäännösten voimassa ollessa olisi kuitenkin hankalaa sen vuoksi, että vakavaraisuusvaatimusta ei enää määritellä nykyisessä pykälässä tarkoitettuna suhdelukuna. Tämän vuoksi ehdotetaan että tämän pykälän mukaista menettelyä sovellettaisiin myös silloin, kun jäsenluottolaitoksen omien varojen määrä alittaa ehdotetussa luottolaitostoiminnasta annetun lain 177 §:ssä säädetyn vähimmäispääomavaatimuksen.

Laissa ei erikseen säädettäisi vakavaraisuuden hallintaa koskevan ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 54 §:n soveltamisesta jäsenluottolaitoksiin. Mainittua lainkohtaa sovellettaisiin siten jäsenluottolaitoksiin sellaisenaan. Lainkohdan soveltamisessa jäsenluottolaitoksiin olisi kuitenkin otettava huomioon, että vakavaraisuuden hallintaan sovellettavien periaatteiden tulee olla luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät. Lisäksi Rahoitustarkastus voisi myöntää yksittäiselle jäsenluottolaitokselle ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n nojalla siinä säädetyn

edellytyksin luvan jättää soveltamatta mainittua 54 §:ää yksittäisen luottolaitoksen tasolla.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin myös, että ehdotetussa luottolaitostoiminnasta annetun lain 82 §:ssä säädettyä velvollisuutta julkistaa vakavaraisuutta koskevia tietoja ei sovelleta jäsenluottolaitokseen. Edellä 8 §:ssä säädettäisiin, että keskusyhteisön on kuitenkin julkistettava koko yhteenliittymää koskevat vastaavat tiedot. Momentti vastaisi muihin luottolaitoksiin sovellettavia periaatteita, joiden mukaan yksittäisen luottolaitoksen ei tarvitse julkistaa vakavaraisuustietojaan, jos ne sisältyvät konsolidointiryhmän emoyrityksen julkistamiin konsolidoituihin tietoihin.

Jäsenluottolaitoksen vakavaraisuutta koskevaan ilmoitusvelvollisuuteen sovellettaisiin ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 84 §:ää samalla tavoin kuin muihinkin luottolaitoksiin.

10 §. Pykälän 1 momentin 3 kohtaan lisättäisiin viittaus sisäiseen valvontaan ja yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseen yhdenmukaisesti ehdotetun 3 §:n kanssa.

11 §. Pykälän 1 momentin 3 kohtaan lisättäisiin viittaus sisäiseen valvontaan ja yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseen yhdenmukaisesti ehdotetun 3 §:n ja 10 §:n 1 momentin kanssa.

16 §. Pykälän 1 ja 4 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

18 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

19 §. Pykälän 4 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

22 §. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

24 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia. Nykyistä lakia tarkistettaisiin lisäksi siten, että nykyisessä 1 momentissa tarkoitettuja talletussuojaa koskevia tietoja ei tarvitsisi antaa jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n

6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa. Tämän mukaisesti talletussuojaa koskevia tietoja ei tarvitsisi antaa, kun kaikki sulautumiseen osalliset luottolaitokset ovat osuuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksia.

32 §. Pykälän 1 momenttia tarkistettaisiin ehdotetun uuden luottolaitostoiminnasta annetun lain johdosta poistamalla viittaus nykyisen lain toimilupaa koskevaan 8 §:ään. Momentin asiasisältö ei muuttuisi.

43 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

45 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

53 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

56 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.5. Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä

1 §. *Soveltamisala.* Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.6. Laki valtion vakuusrahastosta

1 §. *Rahaston tehtävät.* Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

14 §. *Tukitoimista päättäminen.* Pykälän 1 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

19 a §. *Yhtiötä koskevat eräät säännökset.* Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia. Pykälässä olevat viittaukset kumottuun rahoitustarkastuslakiin muutettaisiin lisäksi vastaamaan nykyisessä Rahoitustarkastuksesta annetussa

laissa olevia vastaavia säännöksiä.

1.7. Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa

2 §. Määritelmät. Pykälän 2 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

3 §. Luottolaitoksen sijoittumisoikeus. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

4 §. Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus. Pykälän 1 ja 2 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

7 a §. Sivukonttorin lisäsuoja ja suojan täydentäminen. Pykälän 1 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

8 §. Sijoittumisoikeus. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

9 a §. Korvausvelvollisuus. Pykälän 1 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

11 §. Edustuston avaaminen ja toiminta. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

13 §. Sivukonttoreita koskevat yhteiset säännökset. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

14 §. Valvonta. Pykälässä oleva viittaus kumottuun rahoitustarkastuslakiin muutetaan vastaamaan nykyistä lakia Rahoitustarkastuksesta.

24 §. Vaitiolovelvollisuus. Pykälän 1 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.8. Kiinnitysluottopankkilaki

1 §. Kiinnitysluottopankin määritelmä. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta

annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

2 §. Muut määritelmät. Pykälän 2 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

7 §. Sallittu liiketoiminta. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että siinä olevat viittaukset nykyisen lain mukaisiin vakavaraisuuslaskennassa sovellettaviin riskipainoluokkiin muutettaisiin vastaamaan mahdollisimman tarkasti ehdotetun uuden luottolaitostoiminnasta annettavan lain vastaavia periaatteita. Momentin asiasisältö ei merkittävästi muuttuisi.

15 §. Tilinpäätös ja osavuositarkastus. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.9. Laki hypoteekkiyhdistyksistä

1 §. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

26 §. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.10. Laki Rahoitustarkastuksesta

5 §. Valvottavat. Pykälän 1 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

6 §. Muu rahoitusmarkkinoilla toimiva. Pykälän 7 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

12 §. Johtajan tehtävät. Pykälän 2 momentin 6 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

21 §. Kirjanpitomääräysten antaminen. Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

31 §. Tarkastus- ja tietojensaantioikeus ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvassa suomalaisessa yrityksessä. Pykälän 3 mo-

mentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

Pykälään lisättäisiin luottolaitosdirektiivin 130 artiklan 1 kappaleen mukaisesti uusi 4 momentti, jonka mukaan Rahoitustarkastuksen olisi sen lisäksi, mitä sen tiedonantovelvollisuudesta muualla laissa säädetään, viivytyksettä annettava ulkomaan valvontaviranomaisille sekä niiden kotivaltion rahoitusmarkkinoiden toiminnasta vastaaville muille viranomaisille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaarantaa näissä valtioissa rahoitusmarkkinoiden vakaan toiminnan tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä niiden rahoitusmarkkinoiden toiminnassa. Momentissa tarkoitettuja viranomaisia olisivat ensisijaisesti asianomaiset ministeriöt sekä keskuspankit.

Pykälään lisättäisiin luottolaitosdirektiivin 130 artiklan 2 kappaleen mukaisesti uusi 5 momentti, jonka mukaan Rahoitustarkastuksen olisi tarvitessaan tietoja sellaisesta Rahoitustarkastuksen valvottavaa vastaavasta ulkomaisesta yrityksestä, jonka kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, pyydettävä tällaisia tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen valvonnasta vastaavalta viranomaiselta. Vastaavasti jos Rahoitustarkastus tarvitsee tällaisia tietoja yrityksestä, joka kuuluu ulkomaisen viranomaisen valvonnassa olevan yrityksen konsolidointiryhmään, Rahoitustarkastuksen olisi pyydettävä tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalta viranomaiselta. Momentin tarkoituksena olisi osaltaan ehkäistä viranomaisten päällekkäistä valvontatoimintaa.

Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jonka mukaan Rahoitustarkastuksen olisi osaltaan myötävaikutettava siihen, että 1 momentissa tarkoitettujen konsolidointiryhmien valvontaa koskevat periaatteet vahvistetaan kirjallisessa valvontasopimuksessa, jonka kaikki konsolidointiryhmään kuuluvien valvottavien valvonnasta vastaavat viranomaiset allekirjoittavat. Luottolaitosdirektiivin 131 artiklan mukaan konsolidoidusta valvonnasta vastaavan viranomaisen ja muiden valvontaviranomaisten välillä on oltava tällainen kirjallinen valvontaa koskeva sopimus. Koska tällaisen sopimuksen tekeminen edellyttää myös ulkomaisen viranomaisen myötävaiku-

tusta, momentissa säädettäisiin Rahoitustarkastuksen velvollisuudeksi ainoastaan omalta osaltaan myötävaikuttaa sopimuksen tekemiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuja Rahoitustarkastuksen valvottaviin rinnastettavia ulkomaisia yrityksiä olisivat lähinnä ulkomaiset luottolaitokset sekä sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin ja sijoitusrahastolaissa tarkoitettuihin rahastoyhtiöihin rinnastettavat ulkomaiset yritykset.

1.11. Laki Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta

1 §. *Sovelletamisala.* Pykälän 2 momentin 2 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

2 §. *Valvontamaksu.* Pykälän 4 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

7 §. *Muun perusmaksua maksavan valvontamaksu.* Pykälän 1 momentin 6 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.12. Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 momentin 1 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

3 §. *Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä.* Pykälän 3 momentin 1 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

4 §. *Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot.* Pykälän 4 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

16 §. *Yleissäännös riskien hallinnasta.* Pykälän otsikko ja 1 ja 2 momentti muutettaisiin vastaamaan ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 49 §:ää. Pykälän sisällöltä ei muuttuisi.

17 §. *Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n 3 momentin mukaisesti siten, että laskettaessa ryhmittymän vakavaraisuutta siihen sisällytettäisiin ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen konsolidoituun vakavaraisuuteen mainitun momentin mukaisesti sisällytettävät yritykset siltäkin osin, kuin ne ovat muita kuin rahoitus- tai vakuutusalan yrityksiä.

18 §. *Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen.* Pykälän a ja h kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

21 §. *Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen.* Pykälän 1 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia. Lisäksi momentin sanamuotoa muutettaisiin vastaamaan mainittuun lakiin ehdotettua 67 §:n 1 momenttia. Momentin asiasisältö ei muuttuisi.

Pykälään lisättäisiin säännösten selventämiseksi uusi 2 momentti, jonka mukaan ryhmittymän asiakasriskit lasketaan yhdistelmällä ryhmittymään kuuluvien yritysten asiakasriskit noudattaen soveltuvin osin, mitä konsernitilinpäätöksen laatimisesta on säädetty. Momentti vastaisi nykyistä soveltamiskäytäntöä. Nykyinen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyisivät 6 ja 7 momentiksi.

Ehdotetun uuden 4 momentin mukaan asiakasriskin katsottaisiin kohdistuvaan takaaajaan, jos toinen luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai siihen rinnastettava ulkomainen yritys taikka vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos on antanut omavelkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Takauksen olisi täytettävä ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 60 §:n mukaiset ehdot. Momentti vastaisi ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 67 §:n 2 momenttia.

Ehdotetun uuden 5 momentin mukaan ryhmittymään kuuluvan rahoitusalan yrityksen kaupankäyntivaraston liittyvät asiakas-

riskit lasketaan omien varojen direktiivin 29—32 artiklan mukaisesti. Kaupankäyntivarastolla tarkoitettaisiin ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 64 §:ssä määriteltyä kaupankäyntivarastoa. Momentti vastaisi mainitun lain 67 §:n 4 momenttia.

22 §. *Asiakasriskejä koskevat rajoitukset.* Pykälän 1 ja 2 momentin sanamuotoa selvennettäisiin siten, että momenteissa viitattaisiin nimenomaisesti ryhmittymän asiakasriskiin. Momenttien asiasisältö ei muuttuisi.

Pykälän 4 momentti, jossa säädetään asiakasriskirajoitusten laskemisessa sovellettavista poikkeuksista ehdotetaan muutettavaksi siten, että asiakasriskejä, joita ei lasketa mukaan sovellettaessa 1 ja 2 momenttia, säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Momentin mukainen sääntelyrakenne vastaisi ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:ää.

Pykälän 5 momentti kumottaisiin ehdotetun 21 §:n 4 momentin johdosta ja pykälän 6 momentti ehdotetun tämän pykälän 4 momentin johdosta. Viimeksi mainitun momenttia vastaava säännös sisällytettäisiin asetukseen kuten muutkin asiakasriskejä koskevat poikkeukset.

Pykälän 8 momentti vastaisi edellä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettuun lakiin ehdotettuja muutoksia.

24 §. *Keskinäisten liiketoimien valvonta.* Pykälän 1 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

28 §. *Konsernitilinpäätös.* Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.13. Arvopaperimarkkinalaki

1 luku. Yleisiä säännöksiä

4 §. Pykälän 1 momentin 4 kohdassa ja 4 momentin 1 kohdassa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.14. Sijoitusrahastolaki

6 §. Pykälän 5 momenttia selkeytettäisiin

siten, että sellaisen rahastoyhtiön, joka tarjoaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja sijoituspalveluja varsinaisen sijoitusrahastotoiminnan ohella, omien varojen määrä ei koskaan saisi olla sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 31 §:n mukaista määrää alempi. Tällaisen rahastoyhtiön omien varojen vähimmäismäärä määräytyisi siten sen mukaan, onko mainitun pykälän mukainen omien varojen vähimmäismäärä korkeampi kuin 1—4 momentin mukaisesti laskettu omien varojen vähimmäismäärä.

30 c §. Pykälän 4 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

Lakiin ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaan rahastoyhtiöön, joka tarjoaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuja sijoituspalveluja sovelletaan ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—181 §:ssä olevia vakavaraisuuslaskentaa koskevia siirtymäsäännöksiä. Säännös perustuu siihen, että tällaisten rahastoyhtiöiden on täytettävä sama vakavaraisuusvaatimus kuin sijoituspalveluyritykset ja jäljempänä ehdotetun mukaisesti sijoituspalveluyrityksiin sovellettaisiin samoja vakavaraisuusvaatimuksia kuin luottolaitoksiin.

39 §. Pykälää muutettaisiin siten, että rahastoyhtiön tilinpäätös olisi laadittava nykyisestä poiketen soveltaen samoja säännöksiä kuin luottolaitokseen ja sijoituspalveluyritykseen. Muutoksella edistettäisiin tilinpäätösperiaatteiden yhtenäisyyttä erityisesti luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten konserneissa, joihin useimmat rahastoyhtiöt nykyisin kuuluvat. Pykälästä poistettaisiin lisäksi viittaukset säilytysyhteisöihin, koska niiden tilinpäätöksestä ei ole tarpeen säätää erikseen. Pykälään lisättäisiin myös säännökset tilikautta, tilinpäätöksen laatimisajankohtaa sekä varojen arvostamista koskevien luottolaitoslain säännösten soveltamisesta rahastoyhtiöihin. Sijoitusrahastojen tilinpäätössääntely säilyisi asiasisällöltään pääosin nykyisellään.

1.15. Laki sijoituspalveluyrityksistä

5 §. Määritelmät. Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 §:n 2 momenttia vastavasti.

6 §. Konsolidointiryhmä. Pykälä muutettaisiin

siin vastaamaan ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 16 §:ää.

21 §. Tilinpäätös, toimintakertomus ja osavuositarkastus. Pykälän 1 ja 3 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

29 §. Yleissäännös riskien hallinnasta. Pykälä kumottaisiin jäljempänä ehdotetun 31 §:n johdosta, koska sen nojalla sovellettaisiin tämän pykälän sijasta suoraan vastaavaa luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotettua 49 §:ää.

30 §. Maksuvalmius. Pykälä kumottaisiin jäljempänä ehdotetun 31 §:n johdosta, koska sen nojalla sovellettaisiin tämän pykälän sijasta suoraan vastaavaa uuteen luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotettua 52 §:ää.

31 §. Taloudellisen aseman valvonta. Pykälää muutettaisiin siten, että siinä nykyisin olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annetun lain vakavaraisuutta ja asiakasriskejä koskeviin säännöksiin laajennettaisiin koskemaan kaikkia luottolaitoksen taloudellisen aseman valvontaa koskevia, uuteen luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 ja 6 lukuun ehdotettuja säännöksiä. Ehdotuksesta seuraa, että Suomessa ei sovellettaisi omien varojen direktiivin 21—25 artiklan sallimia, pelkästään sijoituspalveluyrityksiin sovellettavia omien varojen vähimmäismäärän laskemista ja konsolidoitua valvontaa koskevia poikkeuksia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin omien varojen direktiivin 2 artiklan mukaisesti, että silloin kun konsolidointiryhmään kuuluu sekä luottolaitoksia että sijoituspalveluyrityksiä, ainoastaan luottolaitokseen sovellettaisiin konsolidoitua valvontaa niiden periaatteiden mukaisesti, joista säädettäisiin ehdotetussa luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä.

Lisäksi lain voimaantulosäännöksen mukaan sijoituspalveluyrityksen taloudellisen aseman valvontaan sovellettaisiin myös samoja siirtymäsäännöksiä kuin luottolaitoksiin. Omien varojen direktiivin 45a ja 45b artiklassa olevia siirtymäsäännöksiä ei sitä vastoin sovellettaisi. Mainitut siirtymäsäännökset koskevat asiakasriskirajoitusten ja toiminnallisen riskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän laskemista

artikloissa mainittuina siirtymäaikoina.

Lakiin sisällytettäisiin omien varojen direktiivin 45d artiklaa vastaavaa siirtymäsäännös, jonka mukaan lain 31 §:ää ei ennen 1 päivää tammikuuta 2011 sovellettaisi sijoituspalveluyritykseen, joka tarjoaa sijoituspalveluita ainoastaan hyödykejohdannaisopimuksilla.. Siirtymäsäännöksessä tarkoitetuilla hyödykemarkkinoihin liittyvillä johdannaissopimuksilla tarkoitetaan rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2004/39/EY liitteen I osan C kohdissa 5, 6, 7, 9 ja 10 tarkoitettuja johdannaissopimuksia. Siirtymäsäännös koskee myös sijoituspalveluyritystä, jolle on myönnetty sijoituspalveluyrityksen toimilupa jo ennen lain voimaantuloa, mutta joka tarjoaa yksinomaan hyödykejohdannaisiin liittyvää sijoituspalvelua. Tällaista toimintaa ei säännellä sijoituspalveludirektiivissä 93/22/ETY, mutta se on kuitenkin sijoituspalveluyrityksistä annetun lain mukaan erältä osin luvanvaraista.

1.16. Vakuutusyhtiölaki

14 b luku. Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta

1 §. Pykälän 4 ja 5 kohta muutettaisiin vastaamaan ehdotetun uuden luottolaitostoiminnasta annetun lain 16 §:ää.

1.17. Vakuutusyhdistyslaki

12 a luku. Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta

1 §. Pykälän 4 ja 5 kohta muutettaisiin vastaamaan ehdotetun uuden luottolaitostoiminnasta annetun lain 16 §:ää edellä vakuutusyhtiölakiin ehdotettua muutosta vastaavasti.

1.18. Laki takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta

10 §. *Yhteisömuodon ja -rakenteen muutokset.* Pykälän 3 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.19. Tilisiirtolaki

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 2 momentin 1 kohdan a alakohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.20. Rahoitusvakuuslaki

3 §. *Määritelmää.* Pykälän 2 momentin 3 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.21. Kaupparekisterilaki

14 §. Pykälän 4 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.22. Laki panttilainauslaitoksista

33 §. Pykälän 3 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.23. Laki kilpailunrajoituksista

11 a §. Pykälän 2 momentin 1 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.24. Sähköisen viestinnän tietosuojalaki

33 §. *Ohjaus- ja valvontaviranomaisten tiedonsaantioikeus.* Pykälän 6 momentti momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.25. Laki rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä

3 §. *Ilmoitusvelvolliset.* Pykälän 1 momentin 1 ja 5 kohdassa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.26. Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista

2 §. *Määritelmiä.* Pykälän 2 momentin 1 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.27. Laki elinkeinotulon verottamisesta

5 §. Pykälän 6 a kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

8 §. Pykälän 1 momentin 2 a ja 11 kohdassa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

51 §. Pykälän 1 momentin 4 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.28. Arvonlisäverolaki

13 a §. Pykälän 2 momentin 2 kohdassa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

2. Alemmanasteiset säädökset

Valtiovarainministeriön asetuksella ehdotetaan säädettäväksi ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:ssä tarkoitetun luottoriskin vakiomenetelmän soveltamiseksi tarvittavista tase-erien ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskikertoimista ja taseen ulkopuolisten sitoumusten luotto-vasta-arvojen laskemisesta. Asetus vastaisi tältä osin luottolaitosdirektiivin VI liitettä. Asetuksessa olisi tarkoitus muun muassa sallia 0 prosentin riskikertoimen soveltaminen direktiivin 80 artiklan 7 kappaleen mukaisesti konsolidointiryhmän sisäisiin eriin. Vastaavaa periaatetta sovellettaisiin myös osuuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskinäisiin vastuisiin. Lisäksi asetukseen sisällytettäisiin nykyisin laissa olevat yksityiskohtaiset säännökset niistä eristä, jotka saadaan jättää huomioon ottamatta sovellettaessa laissa ole-

via asiakasriskiä koskevia rajoituksia. Asetukseen sisällytettävillä säännöksillä ei ole viimeksi mainituilta osin tarkoitus muuttaa nykyisen sääntelyn sisältöä.

Lisäksi asetuksella säädettäisiin luottolaitosdirektiiviin ja omien varojen direktiiviin sisältyvien merkittävien sääntelyvaihtoehtojen valinnasta. Asetuksella täytäntöönpantavat direktiivien määräykset sisältävät sellaista luottolaitosten taloudellisen aseman kannalta merkittävää harkintavaltaa, jota ei norminantovallan delegointia koskevien yleisten periaatteiden valossa ole pidetty perusteltuna jättää pelkästään Rahoitustarkastuksen määräysten varaan. Luonnos tarvittavaksi asetukseksi on tämän esityksen liitteenä.

Muilta kuin edellä mainituilta osin mainittujen direktiivien samoin kuin sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden toiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vaikeiden valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/46/EY täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevien vaatimusten soveltamisesta annettaisiin Rahoitustarkastuksen määräyksillä.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan direktiivien mukaisesti 1 päivästä tammikuuta 2007 lukien lukuun ottamatta eräitä vakavaraisuusvaatimuksen laskemiseen liittyviä yksittäisiä säännöksiä, joihin sovellettaisiin direktiivien edellyttämiä erilaisia siirtymäaikoja.

4. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Perustuslain ja säätämisyjärjestyksen kannalta keskeiset ehdotukset koskevat elinkeinovapautta, norminantovallan delegointia, Rahoitustarkastuksen harkintavaltaa lain soveltamisessa, erityisesti siltä osin kuin se koskee laissa ehdotetun lisäpääoma vaatimuksen asettamista, sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisten välisen toimivallan jakoa ja Suomen lain alueellista ulottuvuutta.

Elinkeinovapaus

Ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain (1. lakiehdotus) 2 luvussa säädetään luottolaitostoiminnan luvanvaraisuudesta ja yleisövarainhankintaan perustuvaa muuta liiketoimintaa koskevista rajoituksista. Säännökset vastaavat vakiintuneita, nykyisen lain mukaisia periaatteita ja kansainvälisiä vaatimuksia ja niihin sisältyvät rajoitukset ovat tarpeen rahoitusmarkkinoiden vakauden ja asiakkaiden suojan turvaamiseksi. Lisäksi toimilupaedellytyksiä koskevaa säännöstä (1. lakiehdotuksen 24 §) on täsmennetty nykyisestä. Ehdotettuja säännöksiä vastaavat säännökset ovat olleet aiemmin perustuslakivaliokunnan arvioitavina (PeVL 24/2002 vp ja PeVL 67/2002 vp). Ehdotetut säännökset vastaavat hallituksen käsityksen mukaan perustuslakivaliokunnan mainituissa lausunnoissa sekä lausunnoissa PeVL 28/2000 vp, 28/2001 vp ja PeVL 19/2002 vp edellyttämiä periaatteita.

Norminantovallan delegointi

Lakiin (1. lakiehdotuksen 92 §) ehdotetaan valtuutussäännöstä, jonka mukaan lainkohdassa mainituista seikoista voidaan säätää tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella. Ehdotuksen mukaan asetuksella säädettäisiin niistä varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskikertoimista ja taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovastavertokertoimista, joiden avulla luottoriskin omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan käytettäessä 1. lakiehdotuksen 58 §:n mukaista vakiomenetelmää. Asetus perustuisi näiltä osin luottolaitosdirektiivin VI liitteen yksityiskohtaisiin määräyksiin. Lisäksi asetuksessa säädettäisiin kattavasti niistä eristä, jotka direktiivin mukaisesti saadaan jättää laissa säädettävän asiakasriskiä koskevan rajoituksen ulkopuolelle. Direktiivin ja sen mainitun liitteen laajuuden ja teknisen luonteen takia edellä tarkoitettuja määräyksiä ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää lakiin. Sisällyttämällä mainitut direktiivin määräykset asetukseen Rahoitustarkastuksen määräysten sijasta varmistettaisiin toisaalta se, että lain edellyttämän vakavaraisuusvaatimuksen määrällinen taso ja rajoitus-

ten alaiset asiakasriskit voidaan ainakin korkealla tarkkuudella laskea yksinomaan lain ja asetuksen perusteella.

Lisäksi ehdotetun valtuutussäännöksen mukaan asetukseen sisällytettäisiin säännökset siitä, mitä luottolaitosdirektiivin ja omien varojen direktiivin sallimista, kansalliseen harkintaan jätetyistä sääntelyvaihtoehtoista Suomessa sovelletaan. Asetuksesta ilmenisi tällaisten sääntelyvaihtoehtojen valinta siltä osin kuin sillä on arvioitu vaikuttavan merkittävästi luottolaitosten taloudelliseen asemaan.

Lakiin (1. lakiehdotuksen 93 §) ehdotetaan lisäksi valtuutussäännöstä, jonka mukaan Rahoitustarkastus antaisi luottolaitosdirektiivin ja omien varojen direktiivin sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden toiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/46/EY täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset lain 5 luvussa säädettyjen vaatimusten soveltamisesta. Rahoitustarkastuksen määräystenantovaltuus rajoittuisi niihin mainittujen direktiivien määräyksiin, jotka koskevat 5 luvussa säädettyjen, luottolaitosten taloudellista asemaa koskevien vaatimusten soveltamista. Ehdotetusta valtuutussäännöksestä ei siten seuraisi merkittävää harkintavaltaa Rahoitustarkastukselle. Toisaalta direktiivin ja erityisesti sen liitteiden laajuuden sekä yksityiskohtaisen ja teknisen luonteen vuoksi direktiivin määräyksiä ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena eikä mahdollisenakaan sisällyttää lakiin tai asetukseen. Valittu sääntelyrakenne vastaa lisäksi direktiivissä omaksuttua lähestymistapaa, jossa on painotettu valvontaviranomaisen roolia direktiivin soveltamisessa.

Viimeksi mainitussa pykälässä säädettäisiin lisäksi Rahoitustarkastukselle erityinen valtuus antaa määräyksiä Suomen lakia ankarampien, toisessa jäsenvaltiossa sovellettavien riskikertoimien soveltamisesta tällaisessa toisessa jäsenvaltiossa sijaitseviin luottolaitoksen vastuisiin. Tällaisten ankarampien riskikertoimien soveltaminen saattaisi olla perusteltua, jos kyseisen valtion markkinoihin liittyy sellaisia poikkeuksellisia riskejä, että ankarampien riskikertoimien soveltamiselle on kyseisessä valtiossa ollut riittävät pe-

rusteet. Rahoitustarkastuksen harkintavaltaa rajoitettaisiin kuitenkin siten, että tällaiselle määräykselle olisi oltava edellä tarkoitettua valtion erityisiin oloihin perustuva, tehokkaan valvonnan edellyttämä painava syy. Vastaavan valtuuden sisällyttäminen asetukseen ei ole tarkoituksenmukaista, koska määräysten antaminen vaatii sellaista toisten jäsenvaltion rahoitusmarkkinoiden tuntemusta, jonka hankkimiseen Rahoitustarkastuksella on parhaat edellytykset. Lisäksi tällaisten määräysten tarve saattaa siinä määrin vaihdella, että senkään vuoksi asiasta ei ole tarkoituksenmukaista säätää asetuksella.

Lakiin (4. lakiehdotuksen 8 §:n 5 momentti) lisättäisiin valtuutussäännös, jonka mukaan Rahoitustarkastus voisi antaa tarkempia määräyksiä myös mainitussa laissa tarkoitettujen osuuspankkien yhteenliittymän vakavaraisuuden laskemisesta, vakavaraisuuden hallinnasta ja vakavaraisuustietojen julkistamisesta. Säännös ei sisältäisi merkittävää itsenäistä harkintavaltaa, koska yhteenliittymään olisi sovellettava näiltä osin samoja periaatteita kuin luottolaitoksiin.

Lisäksi lakiin ehdotetaan lukuisia säännöksiä, joilla Rahoitustarkastus oikeutetaan antamaan tarkempia määräyksiä luottolaitoksen velvollisuudesta ilmoittaa Rahoitustarkastukselle joko säännöllisesti tai tietojen muuttuessa valvonnan kannalta tarpeellisia, laissa säädettyjen vaatimusten täyttämistä koskevia tietoja. Tällaiset määräykset ovat välttämättömiä Rahoitustarkastuksen laissa säädettyjen tehtävien täyttämiseksi ja niillä varmistettaisiin osaltaan valvottavien yhdenmukainen kohtelu. Ehdotetut säännökset vastaisivat näiltä osin vakiintuneita, nykyiseenkin lakiin sisältyviä säännöksiä.

Rahoitustarkastuksen norminantovaltaa on arvioitu perustuslakivaliokunnan lausunnoissa PeVL4/2005 vp ja PeVL17/2004. Ehdotetut säännökset vastaavat hallituksen käsityksen mukaan perustuslakivaliokunnan mainituissa lausunnoissa edellyttämiä periaatteita.

Rahoitustarkastuksen harkintavalta

Lakiin (1. lakiehdotuksen 94 §) ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan Rahoitustarkastus voisi edellä mainituissa direktiiveissä sääde-

tyin edellytyksin poiketa laista ja asetuksesta sekä Rahoitustarkastuksen omista, edellä tarkoitetuista määräyksistä. Säännöksessä tarkoitettu harkintavalta perustuisi direktiiviin ja olisi sidottu direktiivissä säädettyihin yksityiskohtaisiin edellytyksiin.

Lisäksi lakiin ehdotetaan periaatteelliselta merkitykseltään huomattavaa säännöstä (1. lakiehdotuksen 86 §), jonka mukaan Rahoitustarkastus voisi harkintansa mukaan asettaa luottolaitokselle puutteellisesta riskienhallinnasta johtuvan kokonaisriskin lisääntymisen kattamiseksi tarvittavan korkeamman vakavaraisuusvaatimuksen tai konsolidoidun vakavaraisuusvaatimuksen kuin mitä laissa muuten säädetään. Säännös perustuisi direktiivin pakottavaan säännökseen (artikla 136). Säännös antaisi Rahoitustarkastukselle huomattavaa harkintavaltaa luottolaitoksilta vaadittavan pääoman kokonaismäärän suhteen. Direktiivin vaatimusten mukaisesti harkintavalta perustuisi yksinomaan valvontaviranomaisen laadulliseen arvioon luottolaitosten riskienhallintaprosessista ja -strategiasta. Lisäpääomavaatimuksen asettamiselle asetettaisiin kuitenkin seuraavat rajoitukset:

- lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa enintään kolmeksi vuodeksi;
- vaatimuksen tulisi perustua Rahoitustarkastuksen etukäteen julkistamiin yleisiin periaatteisiin;
- vaatimuksen asettaminen tulisi kyseeseen vain, jos luottolaitos ei täytä sen vakavaraisuuden hallinnalle laissa asetettuja laadullisia vaatimuksia
- lisäpääomavaatimus on kohtuullinen.

Perustuslakivaliokunta on aiemmin luottolaitostoiminnan sääntelyä arvioidessaan todennut viranomaisvalvonnan olevan välttämätöntä luottolaitostoiminnalle ominaisen yleisövarojen laajamittaisen vastaanottamisen vuoksi ja katsonut perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävien, ennen muuta rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamista tarkoittavien ja siten myös asiakkaiden suojaan liittyvien perusteiden puoltavan sääntelyä (PeVL 24/2002 vp ja PeVL 16/2003 vp). Valiokunta on kuitenkin painottanut valvontaviranomaisen toimivallan käytön edellytysten säännöspäätteistä rajaamista ja viranomaisen harkintavallan ohjaamista. Hallitus katsoo, että ottaen erityisesti huomioon di-

rektiivin pakottavat vaatimukset, jotka edellyttävät suhteellisen laajaa viranomaisen harkintavalttaa, ehdotetut säännökset ovat perusteltuja perustuslain vaatimustenkin kannalta. Ehdotettuja säännöksiä puoltaa erityisesti se, että ne ovat myös toimialan omien etujen mukaisia, koska niiden mukaisista periaatteista poikkeaminen heikentäisi suomalaisten luottolaitosten toimintaedellytyksiä kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla. Lisäksi kyseisten direktiivimääräysten soveltamisessa noudatettavan EU:n valvontaviranomaisten kiinteän yhteistyö täsmentää käytännössä merkittävästi harkintavallan käyttöä säännöksen soveltamisessa.

Suomen ja ulkomaan viranomaisten välinen toimivallan jako ja Suomen lain alueellinen ulottuvuus

Lakiin (1. lakiehdotuksen 91 §) ehdotetaan sisällytettäväksi luottolaitosdirektiivistä (126 artikla) pakottavasti johtuva periaate, jonka mukaan konsolidoitua valvontaa koskevasta vastuusta on voitava sopia asianomaisten valtioiden valvontaviranomaisten kesken. Siten Rahoitustarkastus voisi luopua tässä laissa säädetyistä konsolidoitua valvontaa koskevasta vastuusta laissa tarkemmin säädetyissä tapauksissa, jos ulkomaan viranomainen ottaa vastatakseen valvonnasta. Vastaavasti laissa tarkemmin määritellyissä tapauksissa voitaisiin soveltaa lakia muissa kuin Suomen lain soveltamisalaa suoraan lain nojalla kuuluvissa tilanteissa, jos Suomen toimivaltainen viranomainen ottaa huolehtiakseen kyseisistä tehtävistä. Säännöksen soveltaminen edellyttäisi kuitenkin, että tällaiseen poikkeukselliseen järjestelyyn on luottolaitosten tehokkaan valvonnan edellyttämä painava syy. Valvontavastuun siirrosta ulkomaan viranomaiselle seuraisi ehdotuksen mukaan myös, että valvontaan sovellettaisiin asianomaisten toisen valtion lakia. Ehdotetut säännökset vastaisivat tältä osin voimassa olevaa luottolaitoslakia ja rahoitus- ja vakuusryhmittymien valvonnasta annetta lakia eivätkä ehdotukset siten merkitsisi poikkeusta jo omaksuttuihin periaatteisiin.

Lisäksi lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi luottolaitosdirektiivin 129 artiklan mukainen periaate, jonka mukaan luvan laissa määritel-

tyjen kehittyneiden menetelmien soveltamiseen yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä antaisi aina konsolidoidusta valvonnasta vastaava viranomainen. Lupa koskisi kutakin yksittäistä konsolidointiryhmään kuuluvaa yritystä. Säännöksestä seuraisi, että sellaiseen suomalainen luottolaitos, joka on ulkomaisen luottolaitoksen tai omistusyhteisön tytäryritys, sovellettaisiin näiltä osin ulkomaan viranomaisen tämän kotivaltion lain mukaisesti antamaa päätöstä. Laissa (1. lakiehdotuksen 59 ja 62—64 §) säädettäisiin kuitenkin luottolaitosten oikeusturvan parantamiseksi, että Rahoitustarkastuksen olisi aina annettava erillinen päätös suomalaiselle luottolaitokselle, jolla ulkomaan viranomaisen tekemä koko konsolidointiryhmää koskeva päätös vahvistettaisiin. Säännöksellä varmistettaisiin, että Rahoitustarkastus ja viime kädessä tuomioistuimien voi varmistua siitä, että ulkomaan viranomaisen päätös on sisällöltään direktiivin mukainen.

Edelleen lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännökset (1. lakiehdotuksen 77 §:n 3 momentti ja 94 §:n 2 momentti), joiden mukaan säännöksissä säädetyin edellytyksin sellaisiin suomalaisiin luottolaitoksiin, jotka on sisällytetty toisessa Euroopan Unionin jäsenvaltiossa olevan luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan, voitaisiin Rahoitustarkastuksen avulla poikkeuksellisesti soveltaa tällaisen toisen jäsenvaltion lakia. Ehdotetut säännökset eivät suoranaisesti perustu direktiiveihin. Säännöksillä voitaisiin kuitenkin varmistaa se, että monikansallisissa luottolaitoskonserneissa voitaisiin soveltaa, jos tällaiseen konserniin kuuluvien luottolaitosten valvonnasta vastaavat asianomaiset Euroopan Unionin jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset keskenään niin sopivat, yhtä kansallista normistoa kaikkiin konserniyrityksiin. Yhtenäisen normiston soveltaminen edistäisi merkittävästi eurooppalaisten pankkikonsernien hallinnollista tehokkuutta ja siten niiden kansainvälistä kilpailukykyä, koska jäsenvaltioiden välillä vallitsee edelleen merkittäviä eroja direktiivien soveltamisessa ja useiden kansallisten normistojen rinnakkainen noudattaminen konsernissa aiheuttaa konserniyrityksille merkittäviä lisäkustannuksia. Ehdotetut säännökset palvelisivat siten myös tällaisiin konserneihin kuuluvien suomalaisten yritys-

ten etua.

Suomen ja ulkomaan viranomaisten välistä toimivallan jakoa koskevat mainitut säännösehdotukset ovat merkityksellisiä perustuslain 1 §:n 1 momentin valtion täysivaltaisuutta koskevien säännösten kannalta. Perustuslain esitöiden mukaan säännöstä Suomen täysivaltaisuudesta on tarkasteltava Suomen kansanvälisten velvoitteiden valossa ja erityisesti ottaen huomioon Suomen jäsenyys Euroopan unionissa (HE 1/1998 vp s. 73). Perustuslakivaliokunta on perustuslain esitöihin viitaten lähtenyt siitä, että sellaiset kansainväliset velvoitteet, jotka ovat tavanomaisia nykyaikaisessa kansainvälisessä yhteistoinnissa ja jotka vain vähäisessä määrin vaikuttavat valtion täysivaltaisuuteen, eivät sellaisenaan ole ristiriidassa täysivaltaisuutta

koskevien perustuslain säännösten kanssa (PeVL 43/2004 vp). Valiokunta on todennut Suomen jäsenyyden Euroopan unionissa tärkeäksi ja jo vakiintuneena pidettäväksi kansainväliseen yhteistyöhön osallistumisen muodoksi (PeVL 38/2001 vp, PeVL 6/2004 vp) sekä katsonut sen merkitsevän täysivaltaisuuden rajoituksia julkisen vallan eri lohkoilla (PeVL 6/2004 vp). Ehdotetut säännökset vastaavat hallituksen käsityksen mukaan perustuslakivaliokunnan mainituissa lausunnoissa edellyttämiä periaatteita.

Edellä esitetyistä syistä lakiehdotukset voidaan hallituksen käsityksen mukaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**luottolaitostoiminnasta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa sekä tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista ja niiden noudattamisen valvonnasta. Laissa säädetään lisäksi oikeudesta harjoittaa muuta liiketoimintaa, jossa yleisöltä hankitaan takaisinmaksettavia varoja.

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Osakeyhtiömuotoiseen luottolaitokseen sovelletaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia (1501/2001), säästöpankkiin säästöpankkilakia (1502/2001), osuuskuntamuotoiseen luottolaitokseen osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia (1504/2001) sekä hypoteekkiyhdistykseen hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia (936/1978).

Luottolaitoksen oikeudesta harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa säädetään kiinnitysluottopankkilaisissa (1240/1999).

Luottolaitoksen velvollisuudesta kuulua sijoittajien korvausrahastoon säädetään sijoituspalveluyrityksistä annettussa laissa (579/1996).

Taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen talletuspankin toiminnan turvaamisesta säädetään valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/1992) sekä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001).

3 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten noudattamista valvoo Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003) tarkoitettu Rahoitustarkastus niin kuin mainitussa laissa ja tässä laissa säädetään. Säästöpankkeja valvoo lisäksi säästöpankkitarkastus ja osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvia osuuspankkeja ja muita jäsenluottolaitoksia yhteenliittymän keskusyhteisö.

Luottolaitosten ja vakuutuslaitosten muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004).

Määritelmät

4 §

Luottolaitostoiminta

Luottolaitostoiminnalla tarkoitetaan tässä laissa liiketoimintaa, jossa yleisöltä vastaanotetaan takaisinmaksettavia varoja sekä:

1) tarjotaan omaan lukuun luottoja tai muuta rahoitusta; taikka

2) harjoitetaan yleistä maksujenvälitystä tai lasketaan liikkeeseen sähköistä rahaa.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna rahoituksena ei pidetä tavaroiden tai palvelujen myyjän ostajalle myöntämää maksuaikaa eikä rahoitusta yksinomaan sellaisille samaan konserniin kuuluville yrityksille, jotka eivät liiketoimintanaan tarjoa 1 momentissa tarkoitettua rahoitusta. Sellaisen sähköisen rahan liikkeeseenlaskua, jonka ainoastaan sähköisen rahan liikkeeseenlaskija itse hyväksyy maksuksi, ei pidetä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna sähköisen rahan liikkeeseenlaskuna.

5 §

Rajoitettu luottolaitostoiminta

Rajoitetulla luottolaitostoiminnalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) sellaisen rahoituksen tarjoamista, jonka tarkoituksena on maksuajan myöntäminen ostettaessa samaan 2 momentissa tarkoitettuun yritysryhmään kuuluvan yrityksen myymiä tavaroita tai palveluja;

2) takaisinmaksettavien varojen vastaanottamista yleisöltä sellaisille asiakastileille, joilla olevia varoja voidaan käyttää ainoastaan samaan 2 momentissa tarkoitettuun yritysryhmään kuuluvan yrityksen myymien tavaroiden tai palvelujen maksamiseen ja nostaa käteisenä;

3) sellaisen sähköisen rahan liikkeeseenlaskua, jonka ainoastaan samaan 2 momentissa tarkoitettuun yritysryhmään kuuluva yritys hyväksyy maksuksi;

4) sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asiakastilien tarjoamista yleisölle, jos tällaisessa toiminnassa yleisöltä vastaanotettujen varojen määrä ei viimeksi päättyneen tilikauden aikana ole keskimäärin ylittänyt 5 miljoonaa euroa eikä näiden varojen määrä milloinkaan ylitä 6 miljoonaa euroa.

Yritysryhmällä tarkoitetaan 1 momentissa:

1) kirjanpitolaissa tarkoitettua konsernia;

2) ryhmää, joka muodostuu keskusyrityksestä, keskusyrityksen kanssa samaan konserniin kuuluvista yrityksistä tai sellaisista yrityksistä, joilla on keskusyritykseen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvaan yrityk-

seen läheinen ja pysyvä liikeloudellinen yhteys;

3) yrityksiä, jotka toimivat samassa rakennuksessa taikka samalla tontilla tai siihen rinnastettavalla selkeästi rajatulla alueella.

6 §

Sähköinen raha ja asiakastilit

Sähköisellä rahalla tarkoitetaan tässä laissa raha-arvoa, joka on tallennettu sähköiselle tietovälineelle sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalle suoritettua samansuuruista rahamäärää vastaan ja jonka yksi tai useampi yritys on sitoutunut hyväksymään maksuksi.

Mitä tässä laissa säädetään sähköisen rahan liikkeeseenlaskusta, sovelletaan myös, kun vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja vastaanotetaan yleisöltä sellaiselle tilille, jolla olevia varoja voidaan käyttää yhden tai useamman yrityksen myymien tavaroiden tai palvelujen maksamiseen ja nostaa käteisenä (asiakastili).

7 §

Takaisinmaksettavat varat

Takaisinmaksettavilla varoilla tarkoitetaan tässä laissa liiketoiminnassa velaksi otettuja varoja.

Vaadittaessa takaisinmaksettavilla varoilla tarkoitetaan tässä laissa muita kuin määräaikaisia takaisinmaksettavia varoja, jotka velkoja voi sopimusehtojen mukaan irtisanoa maksettaviksi heti tai enintään 30 päivän pituisen irtisanomisajan kuluttua, sekä määräaikaisia takaisinmaksettavia varoja, joiden laina-aika on enintään 30 päivää tai jotka velkoja voi irtisanoa ennen eräpäivää myös muissa kuin sopimusehdoissa erikseen mainituissa poikkeuksellisissa tilanteissa.

8 §

Luottolaitos

Luottolaitos on yritys, jolla on tämän lain mukainen toimilupa luottolaitostoimintaan.

Luottolaitos voi olla talletuspankki, luottoyhteisö tai maksuliikeyhteisö.

Ulkomaisella luottolaitoksella tarkoitetaan tässä laissa ulkomaista yritystä, joka harjoittaa pääasiassa luottolaitostoimintaa ja jota valvotaan vastaavalla tavalla kuin luottolaitosta tämän lain nojalla.

9 §

Talletuspankki

Talletuspankki on luottolaitos, joka voi vastaanottaa yleisöltä talletuksia ja muita takaisinmaksettavia varoja sekä harjoittaa 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

Talletuspankki voi olla osakeyhtiö, osuuskunta tai säästöpankki.

Talletuspankin on kuuluttava 7 luvussa tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

10 §

Talletus

Talletuksella tarkoitetaan tässä laissa sellaisia takaisinmaksettavia varoja, jotka on kokonaan tai osittain korvattava 105 §:n mukaisesti talletussuojarahastosta.

Ainoastaan 1 momentissa tarkoitetuista rahavaroista saadaan markkinoinnissa käyttää sanaa "talletus" joko sellaisenaan tai yhdyssana. Markkinoinnissa, joka koskee muiden takaisinmaksettavien varojen hankkimista yleisöltä, ei saa muutenkaan menetellä tavalla, joka voi vaikeuttaa talletusten erottumista muista takaisinmaksettavista varoista.

Talletuksia saadaan vastaanottaa ainoastaan tileille, joiden ehdot ovat Rahoitustarkastuksen hyväksymien yleisten ehtojen mukaiset.

11 §

Luottoyhteisö

Luottoyhteisö on luottolaitos, joka voi vastaanottaa yleisöltä muita takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia sekä harjoittaa 4 §:n

1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

Luottoyhteisö voi olla osakeyhtiö, osuuskunta tai hypoteekkiyhdistys.

12 §

Maksuliikeyhteisö

Maksuliikeyhteisö on luottolaitos, joka voi harjoittaa 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

Maksuliikeyhteisö voi olla osakeyhtiö tai osuuskunta.

13 §

Rahoituslaitos

Rahoituslaitoksella tarkoitetaan tässä laissa muuta sellaista suomalaista tai ulkomaista yhteisöä kuin luottolaitosta tai ulkomaista luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa 30 §:n 1 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistussuosuuksia. Rahoituslaitoksena pidetään myös sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja siihen rinnastettavaa ulkomaista yritystä, jollei jäljempänä toisin säädetä. Rahoituslaitoksena ei pidetä vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettua vakuutusomistusyhteisöä eikä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä, jollei 73 §:n 2 momentista muuta johdu.

14 §

Palveluyritys

Palveluyrityksellä tarkoitetaan tässä laissa suomalaista tai ulkomaista yritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle luottolaitokselle tai ulkomaiselle luottolaitokselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka

tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluita taikka muita vastaavia luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita yhdelle tai useammalle luottolaitokselle.

15 §

Omistusyhteisö

Omistusyhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa rahoituslaitosta, jonka tytäryritykset ovat pääasiassa luotto- laitoksia tai ulkomaisia luottolaitoksia taikka rahoituslaitoksia ja jonka tytäryrityksistä ainakin yksi on luottolaitos.

Rahoitustarkastuksen on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut luottolaitoksen emoyritys, tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä 1 momentissa tarkoitettuna omistusyhteisönä.

16 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmällä tarkoitetaan tässä laissa konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, tällaisen luottolaitoksen emoyrityksenä oleva muu omistusyhteisö kuin sijoituspalveluyritys, (*konsolidointiryhmän emoyritys*), sekä emoyrityksen tytäryritykset, jotka ovat luottolaitoksia tai ulkomaisia luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (*konsolidointiryhmän tytäryritys*). Konsernilla, emoyrityksellä ja tytäryrityksellä tarkoitetaan tässä laissa kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä.

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan luottolaitokseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytärluottolaitokseen sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään erikseen 72 §:ssä.

2 luku

Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä

17 §

Luottolaitostoiminnan luvanvaraisuus

Luottolaitostoimintaa ei saa harjoittaa ilman tässä laissa tarkoitettua toimilupaa.

18 §

Luottolaitostoiminnan luvanvaraisuutta koskevat poikkeukset

Sen estämättä, mitä 17 §:ssä säädetään, osakeyhtiö tai osuuskunta saa ilman toimilupaa harjoittaa rajoitettua luottolaitostoimintaa.

Osakeyhtiön tai osuuskunnan, joka aikoo harjoittaa rajoitettua luottolaitostoimintaa, on tehtävä siitä ilmoitus Rahoitustarkastukselle ennen toiminnan aloittamista. Rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava Rahoitustarkastukselle toiminnan lakkaamisesta tai merkittävistä muutoksista toiminnan laajuudessa. Rahoitustarkastuksen on kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta tehtävä päätös siitä, onko aiottu toiminta rajoitettua luottolaitostoimintaa. Rahoitustarkastuksen on viipymättä peruutettava päätös, jos toiminta ei enää ole rajoitettua luottolaitostoimintaa.

Edellä 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainitun rajan ylittyessä rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan on viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jolloin mainitussa kohdassa ensimmäisenä tarkoitettu raja on ylitetty, tai viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun mainitussa kohdassa toisena tarkoitettu raja on ylitetty, haettava tässä laissa tarkoitettua toimilupaa, saatettava toimintansa muuten lain mukaisesti tai lopetettava toiminta.

Rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavaan osakeyhtiöön tai osuuskuntaan ei sovelleta tämän lain säännöksiä, lukuun ottamatta

10 §:n 2 momenttia sekä 19—21, 127, 168 ja 174 §:ää.

Rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan on neljännesvuosittain ilmoitettava Rahoitustarkastukselle liikkeeseen laskemaansa sähköiseen rahaan ja asiakastileihin perustuvien velkojen yhteenlaskettu määrä. Rahoitustarkastuksella on lisäksi oikeus saada rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavalta osakeyhtiöltä ja osuuskunnalta muut tämän pykälän soveltamisen kannalta tarpeelliset tiedot. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tässä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä.

Rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavaan osakeyhtiöön tai osuuskuntaan sovelletaan rahanpesun estämisestä ja selvittämistä annettua lakia (68/1998).

19 §

Luottolaitoksen yksinoikeus takaisinmaksuttavien varojen vastaanottamiseen

Muu kuin luottolaitos ei saa harjoittaa liiketoimintaa, jossa yleisöltä vastaanotetaan takaisinmaksuttavia varoja muulla tavoin kuin laskemalla liikkeeseen arvopaperimarkkinalaissa (495/1989) tarkoitettuja arvopapereita, jollei 20 §:ssä toisin säädetä.

20 §

Luottolaitoksen yksinoikeutta takaisinmaksuttavien varojen vastaanottamiseen koskevat poikkeukset

Mitä 19 §:ssä säädetään, ei rajoita Suomen Pankin oikeutta ottaa vastaan takaisinmaksuttavia varoja yleisöltä, rahastoyhtiön oikeutta harjoittaa sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua sijoitusrahastotoimintaa, sijoituspalveluyrityksen oikeutta ottaa vastaan yleisöltä takaisinmaksuttavia varoja sijoituspalveluyrityksistä annetun lain mukaisesti eikä vakuutuslaitoksen oikeutta harjoittaa vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusliikettä. Mitä 19 §:ssä pykälässä säädetään, ei myöskään rajoita sellaisten maksuvälineiden myyntiä, jotka eivät ole sähköistä rahaa.

Osakeyhtiö tai osuuskunta saa sen estämättä, mitä 19 §:ssä säädetään, vastaanottaa yleisöltä vaadittaessa takaisinmaksuttavia varoja sellaiselle asiakastilille, jolla olevia varoja voidaan käyttää ainoastaan osakeyhtiön tai osuuskunnan itsensä myymien tavaroiden tai palvelujen maksamiseen ja nostaa käteisenä, sekä laskea liikkeeseen sellaista sähköistä rahaa, jonka ainoastaan osakeyhtiö tai osuuskunta itse hyväksyy maksuksi. Rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittava osakeyhtiö ja osuuskunta saa lisäksi vastaanottaa yleisöltä vaadittaessa takaisinmaksuttavia varoja 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulle asiakastilille ja laskea liikkeeseen mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettua sähköistä rahaa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu osakeyhtiö tai osuuskunta taikka, jos osakeyhtiö tai osuuskunta kuuluu 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yritysyhmään, kaikki samaan yritysyhmään kuuluvat osakeyhtiöt ja osuuskunnat yhdessä saavat vastaanottaa asiakastilille samalta asiakkaalta enintään määrän, joka vastaa 3 000 euroa. Edellä 2 momentissa tarkoitettu osakeyhtiö tai osuuskunta saa tallettaa samalle sähköiselle tietovälineelle sähköistä rahaa enintään määrän, joka vastaa 150 euroa.

Osakeyhtiö ja osuuskunta saa 19 §:n estämättä hankkia yleisöltä takaisinmaksuttavia varoja tarjoamalla muita kuin vaadittaessa takaisinmaksuttavia velkasitoumuksia. Jos tällaisia velkasitoumuksia tarjotaan yleisölle muulla tavoin kuin laskemalla yleiseen liikkeeseen arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettuja arvopapereita, osakeyhtiön tai osuuskunnan on laadittava ja julkistettava osavuosikatsaus, vuosikatsaus, tilinpäätös ja tilinpäätöstiedote noudattaen soveltuvin osin, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5, 5 a, 6 ja 6 a §:ssä säädetään. Poikkeamiseen tässä pykälässä säädetystä tiedonantovelvollisuudesta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 11 §:ssä säädetään.

21 §

Toiminimi

Muu kuin talletuspankki, Suomen Pankki tai Pohjoismaiden Investointipankki saa toi-

minimissään käyttää sanaa "pankki" ainoastaan jos on ilmeistä, että sanan käyttäminen ei viittaa harhaanjohtavasti talletuspankin toimintaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, yritys saa käyttää toiminimissään viittausta sen kanssa samaan konserniin kuuluvan talletuspankin toiminimeen. Osuuspankkien yhteenliittymään kuuluva yritys saa lisäksi toiminimissään käyttää viittausta osuuspankkeihin.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti aputoiminimeen ja toissijaiseen tunnukseen.

3 luku

Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen

22 §

Toimilupahakemus

Rahoitustarkastus myöntää hakemuksesta luottolaitoksen toimiluvan. Toimilupa voidaan antaa talletuspankin, luottoyhteisön tai maksuliikkeyhteisön toimintaan. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

Talletuspankin toimilupahakemuksesta on pyydettävä talletussuojarahaston lausunto. Toimilupahakemuksesta on lisäksi pyydettävä sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettujen sijoittajien korvausrahaston lausunto, jos luottolaitos voi yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaan tarjota sijoituspalveluja.

Jos toimilupaa hakeva yhteisö on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyritykseen rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tai vakuutusyhtiöön rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tytäryritys tai ulkomaisen luottolaitoksen tai muun edellä tarkoitettujen ulkomaisen yrityksen emoyrityksen tytäryritys, hakemuksesta on pyydettävä tuon valtion asianomaisen valvontaviranomaisen lausunto. Lausunto on pyydettävä myös, jos toimilupaa

hakevassa yhteisössä määräämisvalta on samoilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin ulkomaisessa luottolaitoksessa tai muussa edellä tarkoitettussa ulkomaisessa yrityksessä. Tässä momentissa tarkoitettussa lausuntopyynnössä lausunnonantajaa on pyydettävä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoitettavaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai luottolaitoksen valvonnan kannalta.

Jos toimiluvan myöntämisen edellytyksenä olevissa, 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuu toimiluvan myöntämisen jälkeen olennainen muutos, luottolaitoksen on ilmoitettava muutoksista Rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla.

23 §

Toimilupapäätös

Rahoitustarkastuksen on annettava luottolaitoksen toimilupaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Rahoitustarkastuksella on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan luottolaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja. Rahoitustarkastus voi toimiluvan myöntämisen jälkeen luottolaitoksen hakemuksesta muuttaa toimiluvan ehtoja.

Jos toimilupaa koskevaa päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valitus tehdään ja käsitellään, kuten hakemuksen hylkäämistä koskeva valitus tehdään ja käsitellään. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen jälkeen. Tässä momentissa tarkoitettua vali-

tuksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

24 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että luottolaitos täyttää luottolaitoksen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle 4 ja 5 luvussa säädetyt edellytykset. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle luottolaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

25 §

Toimiluvan myöntäminen eurooppayhtiölle

Toimilupa myönnetään myös sellaiselle ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä eurooppayhtiöasetus, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Lupa-hakemuksesta on pyydetty kyseisen valtion rahoitusmarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanotettava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

26 §

Toimiluvan ilmoittaminen rekisteröitäväksi

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava toimilupa rekisteröitäväksi. Talletuspankin toimilupa on lisäksi ilmoitettava tiedoksi talletussuojarahastolle ja sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen toimilupa sijoittajien korvausrahastolle. Perustettavalle yritykselle ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayh-

tiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla, kun yritys rekisteröidään.

27 §

Toiminnan aloittaminen

Luottolaitos voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehtoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja luottolaitos on toimittanut Rahoitustarkastukselle 2 momentissa tarkoitettut tiedot sekä, jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, yritys on rekisteröity.

Luottolaitos ei saa aloittaa toimintaansa ennen kuin se on toimittanut Rahoitustarkastukselle:

1) luottolaitosta koskevan täydellisen oteen kaupparekisteristä, johon sisältyvät yhtiöjärjestys tai säännöt;

2) hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet ja heitä koskevat tarvittavat muut tiedot.

Jos 2 momentissa mainitussa tiedossa tapahtuu muutos, uusi tieto on viipymättä ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.

28 §

Toimiluvan peruuttaminen

Rahoitustarkastus voi peruuttaa luottolaitoksen toimiluvan, jos:

1) luottolaitoksen toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia, asetuksia tai viranomaisen niiden nojalla antamia tai vahvistamia määräyksiä;

2) luottolaitos on lopettanut toimintansa yli kuuden kuukauden ajaksi tai se on asetettu selvitystilaan;

3) luvan myöntämiselle säädetyt edellytyksiä ei enää ole olemassa;

4) luottolaitoksen toimintaa ei ole aloitettu 12 kuukauden sisällä toimiluvan myöntämisestä; taikka

5) toimilupaa haettaessa on annettu olen-
naisesti vääriä tietoja.

Toimiluvan peruuttamisesta luottolaitoksen hakemuksesta säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, säästöpankkilaissa sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa.

Rahoitustarkastuksen on peruutettava toimilupa, kun luottolaitos on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi. Toimiluvan peruuttaminen on lisäksi ilmoitettava tiedoksi talletussuojarahastolle sekä 7 luvussa tarkoitettulle vakuusrahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle, jos luottolaitos on rahaston jäsen.

Kun luottolaitoksen toimilupa on peruutettu, luottolaitoksen toimintaa voidaan Rahoitustarkastuksen suostumuksella ja sen valvonnassa jatkaa siinä määrin kuin selvityksen tarkoituksenmukainen toteuttaminen vaatii.

Toimiluvan peruuttamista koskevaa päätöstä sovelletaan valituksesta huolimatta toistaiseksi, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Rahoitustarkastuksen on peruuttaessaan toimiluvan luottolaitokselta, joka toimii myös toisessa ETA-valtiossa, ilmoitettava päätöksestään asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle.

29 §

Liiketoiminnan rajoittaminen

Rahoitustarkastus voi rajoittaa määräajaksi luottolaitoksen toimiluvan mukaista toimintaa ja, jos asiantilaa ei ole saatu korjatuksi määräajassa, määräajan päättymisen jälkeen muuttaa toimiluvan ehtoja toiminnan pysyväksi rajoittamiseksi, jos luottolaitoksen hoidossa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta ja on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen voi vakavasti vahingoittaa rahoitusmarkkinoiden vakautta, maksujärjestelmi-

en häiriötöntä toimintaa tai velkojien etua.

Tässä pykälässä tarkoitettuun päätökseen sovelletaan, mitä 28 §:n 6 ja 7 momentissa säädetään.

4 luku

Luottolaitostoiminnan yleiset edellytykset

Sallittu liiketoiminta

30 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankille sallittua liiketoimintaa on:

- 1) talletusten ja muiden takaisinmaksettavien varojen hankkiminen yleisöltä;
- 2) muu varainhankinta;
- 3) luotonanto ja rahoitustoiminta sekä muu rahoituksen järjestäminen;
- 4) rahoitusleasing;
- 5) yleinen maksujenvälitys ja muu maksuliike;
- 6) sähköisen rahan liikkeeseenlasku, siihen liittyvä tietojenkäsittely ja tietojen tallentaminen sähköiselle tietovälineelle muun yrityksen lukuun;
- 7) maksujen periminen;
- 8) valuutanvaihto;
- 9) notariaattitoiminta;
- 10) arvopaperikauppa ja muu arvopaperitoiminta;
- 11) takaustoiminta;
- 12) luottotietotoiminta;
- 13) asuntosäästötoimintaan liittyvä asunto-osakkeiden ja -osuuksien sekä asuinkiinteistöjen välitys;
- 14) muu 1—13 kohdassa tarkoitettuun toimintaan verrattava tai niihin läheisesti liittyvä toiminta.

Talletuspankki saa lisäksi hoitaa postipalveluja postitoimiluvan haltijan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti sekä tarjota talletuspankin kanssa samaan konserniin tai osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvalla yritykselle sen hallintoon liittyviä palveluja.

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako talletuspankki sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 3 §:n mukaisia sijoituspalveluja sekä mainittuun lain 16 §:n 1 momentin 5 kohdassa tar-

koitettua säilytys- ja hoitopalvelua.

31 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisö saa harjoittaa 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua liiketoimintaa lukuun ottamatta talletusten hankkimista yleisöltä. Luottoyhteisö saa vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia vain yleisen maksujenvälityksen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Luottoyhteisö voi harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa niin kuin kiinnitysluottopankkilaisa säädetään.

Luottoyhteisön yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako luottoyhteisö sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 3 §:n mukaisia sijoituspalveluja sekä mainitun lain 16 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua säilytys- ja hoitopalvelua.

Luottoyhteisön yleistä maksujenvälitystä varten tilille vastaanottamiin vaadittaessa takaisinmaksettaviin varoihin sovelletaan, mitä 135—138 §:ssä säädetään talletuksesta.

32 §

Maksuliikeyhteisölle sallittu liiketoiminta

Maksuliikeyhteisö saa harjoittaa muuta 30 §:n 1 momentin 1, 2, 5, 6 ja 8 kohdassa tarkoitettua ja niihin verrattavaa tai niihin läheisesti liittyvää liiketoimintaa kuin talletusten hankkimista yleisöltä. Maksuliikeyhteisö ei saa myöskään vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja muuten kuin yleisen maksujenvälityksen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Maksuliikeyhteisö ei saa myöntää luottoa.

Maksuliikeyhteisö ei saa omistaa osakkeita eikä osuuksia muussa yhteisössä kuin 14 §:ssä tarkoitettussa palveluyrityksessä. Maksuliikeyhteisö ei saa tehdä muita johdannaispimuksia kuin sellaisia korko- tai valuuttasidonnaisia vakioituja johdannaispimuksia, jotka ovat päivittäisen vakuusvaatimuksen piirissä ja joiden tarkoituksena on kattaa maksuliikeyhteisön varoihin ja velkoihin liittyvät riskit.

Maksuliikeyhteisön yleistä maksujenväli-

tystä varten tilille vastaanottamiin vaadittaessa takaisinmaksettaviin varoihin sovelletaan, mitä 135—138 §:ssä säädetään talletuksesta.

33 §

Kiinteistöjen omistamista koskeva rajoitus

Luottolaitos saa sijoittaa kiinteistöihin sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin enintään määrän, joka vastaa 13 prosenttia luottolaitoksen taseen loppusummasta. Luottolaitoksen omistamiin kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin rinnastetaan edellä tarkoitettua osuutta laskettaessa luottolaitoksen kiinteistöyhteisölle antamat luotot ja sen puolesta antamat takaukset samassa suhteessa kuin luottolaitoksen omistamat kiinteistöyhteisön osakkeet tai osuudet ovat kiinteistöyhteisön osake- tai osuuspääomasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua suhdelukua laskettaessa ei oteta huomioon kiinteistöjä eikä kiinteistöyhteisön osakkeita tai osuuksia, jotka:

- 1) ovat joutuneet luottolaitoksen haltuun maksamatta jääneen saamisen vakuutena; tai
- 2) on vuokrattu rahoitustoiminnan yhteydessä ja joiden arvon alenemisesta johtuva riski on olennaisilta osiltaan siirretty sopimuksin vuokralleottajalle.

Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 1 momentissa säädetystä vaatimuksesta.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle tiedot, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä säädetyn rajoituksen valvomiseksi. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitus on tehtävä.

Tässä pykälässä säädetyn rajoituksen konsolidoidusta valvonnasta säädetään 81 §:ssä.

34 §

Rahalainan antamista koskevien osuuskuntalain säännösten soveltaminen

Osuuskuntalain (1488/2001) 8 luvun 7 §:ää ei sovelleta luottolaitokseen eikä sen konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen.

35 §

Omien ja konserniyritysten osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankinnan rahoittaminen ja pantiksi ottaminen

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa antaa lainaa omien ja emoyrityksensä osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen sekä ottaa niitä pantiksi 2—4 momentissa säädetyin rajoituksin. Vakuuden asettaminen luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen varoista edellä tarkoitetun lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (/) 13 luvun 10 §:n 1 momentin, osuuskuntalain 8 luvun 7 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos ne ovat arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pörssi- tai markkina-arvopapereita, jos lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen tavanomaiseen liiketoimintaan ja jos laina on annettu taikka pantti otettu luotto- tai rahoituslaitoksen toiminnassa noudatetuin tavanomaisin ehdoin.

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa ottaa pantiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lainan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan 10 prosenttia lainan antaneen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos ei saa antaa luottoa samaan konsolidointiryhmään kuulumattomalle konserniyritykselle konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien hankkimiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään osakkeista

ja osuuksista, sovelletaan vastaavasti kantarahasto-osuuksiin, sijoitusosuuksiin, pääomasijoituksiin, pääomalainoihin, debentureihin ja muihin sitoumuksiin, joilla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla veloilla.

Toiminnan yleinen valvottavuus

36 §

Toimipaikat ja asiamiehen käyttäminen

Luottolaitoksella on oltava Suomessa pääkonttori ja vähintään yksi kiinteä toimipaikka. Luottolaitos voi harjoittaa toimintaansa lisäksi sivuliikkeissä ja muissa toimipaikoissa. Sivuliikkeen perustamisesta ulkomaille säädetään 10 luvussa.

Luottolaitos voi harjoittaa liiketoimintaa myös asiamiehen välityksellä, jos asiamiehen käyttäminen ei häiritse luottolaitoksen riskien hallintaa ja sisäistä valvontaa eikä luottolaitoksen liiketoiminnan muuta hoitamista.

Luottolaitoksen on antaessaan liiketoimintaansa asiamiehen hoidettavaksi huolehdittava siitä, että luottolaitos saa asiamieheltä jatkuvasti viranomaisvalvontansa, riskien hallintansa ja sisäisen valvontansa kannalta tarpeelliset tiedot sekä siitä että luottolaitos voi luovuttaa nämä tiedot edelleen Rahoitustarkastukselle ja lisäksi säästöpankkitarkastukselle, jos luottolaitos on säästöpankkitarkastuksen valvonnassa tai osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisölle, jos luottolaitos on keskusyhteisön valvonnassa.

Luottolaitoksen, joka aikoo harjoittaa liiketoimintaa muun kuin luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvan asiamiehen välityksellä, on ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ennen toiminnan antamista asiamiehen hoidettavaksi. Ilmoitusta ei tarvita, jos liiketoimintaa harjoitetaan asiamiehen välityksellä vain vähäisessä määrin. Luottolaitoksen ja asiamiehen välisessä sopimus-suhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle. Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräyk-

set ilmoituksen sisällöstä sekä siitä, milloin asiamiehen välityksellä harjoitettavaa liiketoimintaa voidaan pitää vähäisenä.

37 §

Luottolaitoksen sidonnaisuus

Luottolaitos ei saa olla merkittävästi sidoksissa sellaiseen luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, johon sovellettavat Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset estävät luottolaitoksen tehokkaan valvonnan, eikä muuhunkaan tahoon, jos merkittävä sidonnaisuus on muuten omiaan estämään luottolaitoksen tehokasta valvontaa.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan 1 momenttia sovellettaessa sidossuhdetta, joka syntyy, kun:

1) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista, takuusuusista tai yhtiöosuuksista;

2) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeiden, jäsenosuuksien, takuusuusien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänimäärä perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen, niihin verrattaviin sääntöihin tai muuhun sopimukseen; taikka

3) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti oikeus nimittää tai erottaa vähintään yksi viidesosa jonkin oikeushenkilön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, jolla on tämä oikeus, ja nimittämis- tai erottamisoikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 2 kohdassa tarkoitettu äänimäärä.

Jos luonnollisella henkilöllä on 2 momentissa tarkoitettu omistus, äänimäärä taikka nimittämis- tai erottamisoikeus yhdessä aviopuolionsa tai kanssaan avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön kanssa, etenevässä tai takenevässä polvessa olevan

sukulaisensa taikka tällaisen henkilön aviopuolison tai tällaisen henkilön kanssa avioliitonomaisissa suhteissa elävän henkilön kanssa taikka häneen muutoin merkittävässä taloudellisessa riippuvuussuhteessa olevan henkilön kanssa, on myös kyseessä olevan luonnollisen henkilön, hänen kanssaan edellä tässä momentissa tarkoitetuissa olosuhteissa elävän henkilön ja 2 momentissa tarkoitettun yhteisön tai muun oikeushenkilön välillä merkittävä sidonnaisuus.

Merkittävä sidonnaisuus syntyy myös kahden tai useamman sellaisen oikeushenkilön välille, jotka ovat saman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa.

38 §

Määräysvallan hankkiminen ulkomaisessa yrityksessä

Luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa muussa ulkomaisessa yrityksessä kuin ulkomaisessa luottolaitoksessa tai sijoituspalveluyritykseen, rahastoyhtiöön tai vakuutusyhtiöön rinnastettavassa ulkomaisessa yrityksessä eikä sellaisessa ulkomaisessa luottolaitoksessa tai edellä tarkoitetuissa muussa ulkomaisessa vakuutuslaitoksessa, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, ellei yritys ole ilmoittanut siitä etukäteen Rahoitustarkastukselle taikka jos Rahoitustarkastus on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädettyssä ajassa.

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitettun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos yritys kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään, ja vastaava ilmoitus on tehty Vakuutusvalvon-

tavirastolle.

39 §

Luottolaitoksen kuuluminen ulkomaiseen konsolidointiryhmään

Jos luottolaitos kuuluu sellaiseen konsolidointiryhmään, johon ei sovelleta Suomen lakia, luottolaitoksen toimiluvan edellytyksenä on, että ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko konsolidointiryhmää vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään taikka että luottolaitoksen kuuluminen tällaiseen konsolidointiryhmään ei muuten vaaranna luottolaitoksen toiminnan vakautta. Luottolaitoksen toiminnan vakauden katsotaan vaarantuvan tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla, jollei voida osoittaa, että konsolidoitu vakavaraisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit, konsolidointiryhmän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia. Mitä tässä pykälässä säädetään konsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti muuhun kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

Omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus

40 §

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön johtaminen

Luottolaitoksen hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa luottolaitosta ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Hallituksen jäsenellä ja varajäsenellä sekä toimi-

tusjohtajalla ja toimitusjohtajan sijaisella on lisäksi oltava sellainen yleinen luottolaitostoiminnan tuntemus kuin luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua henkilöä ei pidetä luotettavana, jos hänet on lainvoiman saaneella tuomiolla viiden viimeisimmän vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen viimeisimmän vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton luottolaitoksen hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi taikka toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi.

Rahoitustarkastus voi määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää henkilöä toimimasta luottolaitoksen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai toimitusjohtajan sijaisena, jos:

1) tämä on osoittanut tehtävänsä hoidossa ilmeistä taitamattomuutta tai varomattomuutta ja on ilmeistä, että se voi vakavasti vahingoittaa luottolaitoksen vakaata toimintaa, tallettajien tai sijoittajien asemaa taikka velkojien etua; tai

2) hän ei täytä 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisöön. Omistusyhteisön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen hallintohenkilöidensä muutoksista viipymättä Rahoitustarkastukselle.

41 §

Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön johdon erillisuus

Luottolaitoksen toimitusjohtaja ja tämän sijainen eivät saa olla luottolaitoksen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön toimitusjohtajana tai tämän sijaisena.

Enemmistön luottolaitoksen hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole 1 momentissa tarkoitettun va-

kuutusyhtiön hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai tämän sijaisena, jollei Rahoitustarkastus myönnä tähän lupaa.

42 §

Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen

Jos jonkun tarkoituksena on hankkia suoraan tai välillisesti luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä osuus, joka on vähintään 10 prosenttia osake- tai osuuspääomasta tai joka tuottaa vähintään 10 prosenttia osakkeiden tai osuuksien äänivallasta, hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Rahoitustarkastukselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että osuus kasvaa vähintään 20, 33 tai 50 prosenttiin osake- tai osuuspääomasta, tuottaa vähintään samansuuruisen äänivallan taikka siten, että luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava etukäteen Rahoitustarkastukselle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun osuuden omistus laskee alle 1 ja 2 momentissa säädetyn suuruisten osuuksien.

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava välittömästi tietoonsa tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta sekä omistajan asiakasriskeistä.

Tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos omistus luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä hankitaan välillisesti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita hankkimalla ja ilmoitus tällaisen omistusyhteisön hankinnasta on tehty Vakuutusvalvontavirastolle.

43 §

Hankinnan vastustaminen

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 42 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää osuuden hankinnan, jos omistajien luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen perusteella tai muuten on todennäköistä, että osuuden omistus vaarantaisi luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen liiketoiminnan.

Jos osuuden hankinta jätetään ilmoittamatta tai jos osuus on hankittu Rahoitustarkastuksen kiellosta huolimatta, Rahoitustarkastus voi kieltää osakkeen- tai osuudenomistajan hankkimia osakkeita tai osuuksia koskevan saannon merkitsemisen osake- ja osakasluetteloon taikka jäsenluetteloon. Jos Rahoitustarkastus osuuden hankinnan jälkeen havaitsee osuuden omistuksen vakavasti vaarantavan luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan, Rahoitustarkastus voi vaatia osakkeiden tai osuuksien saantoa koskevan osake- ja osakasluetteloon tai jäsenluetteloon tehdyn merkinnän mitätöitäväksi kerrallaan enintään vuoden määräajaksi.

Jos hankinnasta seuraa, että luottolaitoksesta tulee toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen tai toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneeseen sijoituspalveluyritykseen tai vakuutusyhtiölaissa tarkoitettuun vakuutusyhtiöön rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tytäryritys tai tällaisen ulkomaisen luottolaitoksen tai muun edellä tarkoitettua ulkomaisen yrityksen tytäryritys, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä tuon valtion valvontaviranomaisen lausunto hankinnasta. Samoin menetellään, jos luottolaitoksen määräämisvalta siirtyy samoille luonnollisille tai oikeushenkilöille kuin edellä tarkoitettua ulkomaisessa luottolaitoksessa tai muussa ulkomaisessa yrityksessä.

5 luku

Luottolaitostoiminnan taloudelliset edellytykset

44 §

Vähimmäispääoma

Talletuspankin ja luottoyhteisön osakepääoman, osuuspääoman tai peruspääoman on oltava vähintään viisi miljoonaa euroa. Maksuliikeyhteisön osake- tai osuuspääoman on oltava vähintään miljoona euroa. Pääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Omat varat

45 §

Ensisijaiset omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan ensisijaisina omina varoina seuraavat erät:

- 1) osakepääoma, osuus- ja lisäosuuspääoma sekä peruspääoma;
- 2) sijoitusosuuspääoma ja kantarahasto;
- 3) osake-, sijoitusosuus- ja kantarahastointitilillä olevat varat;
- 4) pääomalainat, joiden ehdot Rahoitustarkastus on hyväksynyt;
- 5) vararahasto ja ylikurssirahasto;
- 6) vapaan oman pääoman rahastot ja käytämättömät voittovarot, lukuun ottamatta 46 §:n mukaisesti toissijaisiin omiin varoihin luettavia eriä;
- 7) vapaaehtoinen varaus;
- 8) tilivuoden aikana kertynyt osavuosisatsumuksen osoittama voitto, jos se on tilintarkastajan antaman lausunnon mukaan laskettu Rahoitustarkastuksen hyväksymällä tavalla noudattaen samoja periaatteita kuin tilikauden tuloksen laskemisessa;
- 9) muut Rahoitustarkastuksen hyväksymät, edellä mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut erät otetaan huomioon vähennettyinä niihin mahdollisesti kohdistuvalla luottolaitoksen yhteisö-

verokannan mukaisella verolla.

Edellä 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuihin eriin ei saa lukea eriä, joiden pääomaa ei ole maksettu luottolaitokselle. Mainitun momentin 1—4 kohdassa tarkoitettuihin eriin saa lukea ainoastaan eriä, joille maksettavan osingon, koron tai muun hyvityksen taikka pääoman palautuksen edellytyksenä on, että luottolaitoksella on jakokelpoisia varoja. Mainittuihin eriin ei saa lukea:

- 1) määräaikaaisia eriä;
- 2) eriä, jotka tuottavat kumulatiivisen oikeuden osinkoon, korkoon tai muuhun hyvitykseen;
- 3) eriä, joiden pääoman taikka osingon, koron tai muun hyvityksen maksamisesta on antanut vakuuden:
  - a) luottolaitos itse tai sen kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö;
  - b) yhteisö, joka lain tai sopimuksen perusteella on vastuussa luottolaitoksen veloista, tai tällaisen yhteisön kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö;
  - c) yhteisö, jonka äänivallasta a ja b kohdassa tarkoitettut yhteisöt omistavat yhteensä yli puolet, tai tällaisen yhteisön kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö.

Edellä 1 momentin 6—9 kohdassa tarkoitettuina erinä saadaan ottaa huomioon ainoastaan sellaiset erät, jotka ovat luottolaitoksen käytettävissä välittömästi ja rajoittamattomasti tappioiden kattamiseen heti niiden synnyttyä. Mainitun momentin 6 ja 8 kohdassa tarkoitetuista eristä on ennen niiden lukemista omiin varoihin eliminoitava niihin mahdollisesti sisältyvät rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksesta johtuvat tuotot ja kulut.

Luottolaitos, joka on arvopaperistanut saamisiaan 61 §:n mukaisesti, ei saa lukea 1 momentissa tarkoitettuihin eriin

- 1) oman pääoman eriä, jotka perustuvat saamisten arvopaperistamisesta odotettaviin tuleviin tuottoihin;
- 2) tuottoja, jotka perustuvat takaukseen, jonka luottolaitos tai siihen 3 momentissa tarkoitettussa suhteessa oleva yhteisö on antanut arvopaperistettujen saamisten pääoman tai tuoton maksamisesta tai saamiin liittyvän riskin kattamiseksi muulla tavoin.

Tässä pykälässä tarkoitettut erät otetaan huomioon määrään, joka niistä on merkitty

tilinpäätökseen.

46 §

Toissijaiset omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan toissijaisina omia varoina seuraavat erät:

1) arvonorotusrahasto ja uudelleenarvos-
tusrahasto;

2) käyvän arvon rahasto ja siihen rinnastet-
tavat oman pääoman erät, lukuun ottamatta
152 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja
eriä;

3) määräämättömäksi ajaksi annetut vel-
kasitoumukset sekä 45 §:n 1 momentin 1—4
kohdassa tarkoitettut erät, jotka tuottavat ku-
mulatiivisen oikeuden osinkoon, korkoon tai
muuhun hyvitykseen, 3 momentissa sääde-
tyin edellytyksin;

4) vähintään viiden vuoden pituiset deben-
tuurit ja niihin rinnastettavat sitoumukset
3 momentissa säädettyin edellytyksin.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään,
käytettäessä 59 §:ssä tarkoitettua sisäisten
luottoluokitusten menetelmää toissijaisiin
omiin varoihin saadaan lukea kirjanpitoon
merkittyjen arvonalennusten ja odotettujen
tappioiden erotuksena syntyvä ylijäämä, kui-
tenkin enintään 0,6 prosenttia riskipainotettu-
jen erien yhteismäärästä. Laskettaessa tässä
momentissa tarkoitettua ylijäämää odotetut
tappiot oman pääoman ehtoisista sijoituksista
sisällytetään odotettuihin tappioihin mutta
niistä kirjattuja arvonalennuksia ei oteta
huomioon. Sovellettaessa 69 ja 71 §:ää tässä
momentissa tarkoitettuja eriä ei sisällytetä
omiin varoihin. Arvopaperistamiseen perus-
tuvia eriä, joihin 61 §:n 3 momentin mukai-
sesti sovelletaan 1250 prosentin riskikerroin-
ta, ei oteta huomioon tätä momenttia sovel-
lettaessa.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettut
velkasitoumukset saadaan lukea toissijaisiin
omiin varoihin, jos ne täyttävät seuraavat
edellytykset:

1) niiden pääoma maksetaan takaisin aino-
astaan, jos Rahoitustarkastus liikkeeseenlas-
kijan hakemuksesta antaa siihen luvan;

2) niille suoritettavan koron maksamista
voidaan sopimusehtojen mukaan lykätä luot-

tolaitoksen taloudellisesta asemasta johtuvis-
ta syistä;

3) niiden pääoma voidaan käyttää tappioi-
den kattamiseen luottolaitoksen toiminnan
aikana taikka ne voidaan muuten rinnastaa
omaan pääomaan arvioitaessa velvollisuutta
asettaa luottolaitos selvitystilaan;

4) niillä on huonompi etuoikeus kuin muil-
la luottolaitoksen veloilla;

5) luottolaitos tai muu 45 §:n 3 momentin
3 kohdassa tarkoitettu yhteisö ei ole antanut
vakuutta pääoman taikka koron tai muun hy-
vityksen maksamisesta;

6) niiden pääoma on maksettu luottolaitok-
selle.

Jos käyvän arvon rahaston tai siihen
1 momentin 2 kohdan mukaisesti rinnastetta-
van oman pääoman erien määrä on negatiivi-
nen, se otetaan huomioon toissijaisten omien
varojen määrän vähennyksenä.

Ennen 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoi-
tettujen erien lukemista toissijaisiin omiin
varoihin niistä on vähennettävä niihin koh-
distuva luottolaitoksen yhteisöverokannan
mukainen laskennallinen vero.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut
velkasitoumukset saadaan lukea toissijaisiin
omiin varoihin, jos ne täyttävät edellä 3 mo-
mentin 4—6 kohdassa säädetty edellytykset
ja jos ne saadaan maksaa takaisin aikaisin-
taan viiden vuoden kuluttua liikkeeseen las-
kemisesta, jollei Rahoitustarkastus myönnä
lupaa niiden ennaikaiseen takaisinlunas-
tukseen. Tällaiset velkasitoumukset saadaan
kuitenkin niiden eräpäivää edeltävänä viitenä
viimeisenä vuotena ottaa huomioon enintään
määrään, joka saadaan vähentämällä edelli-
senä vuotena huomioon otetusta määrästä
yksi viidesosa sitoumuksen alkuperäisestä
määrästä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista eristä
saadaan lukea omiin varoihin enintään
45 §:ssä tarkoitettujen erien yhteenlaskettua
määrää vastaava määrä, josta on vähennetty
48 §:n 1 momentissa mainitut erät. Edellä
1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista eristä
saadaan kuitenkin lukea omiin varoihin enin-
tään puolet tästä määrästä.

Tässä pykälässä tarkoitettut erät otetaan
huomioon määrään, joka niistä on merkitty
tilinpäätökseen, lukuun ottamatta 2 momen-
tissa tarkoitettuja odotettuja tappioita.

47 §

Muut omat varat

Laskettaessa 63 ja 64 §:ssä tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää koskevaa vaatimusta sekä 67 §:n 4 momentissa tarkoitettua suurten asiakasriskien enimmäismäärää omiin varoihin saadaan lukea sen lisäksi, mitä 45 ja 46 §:ssä säädetään:

1) sellaiset 46 §:n 3 momentin 4—6 kohdan mukaiset edellytykset täyttävät debentuurit ja niihin rinnastettavat sitoumukset, jotka saadaan maksaa takaisin aikaisintaan kahden vuoden kuluttua liikkeeseen laskemisesta, jollei Rahoitustarkastus myönnä lupaa ennaikaiseen takaisinlunastukseen, ja joiden pääoman takaisinmaksua voidaan sopimusehtojen mukaan lykätä, jos takaisinmaksu johtaisi 63 tai 64 §:n mukaisen omien varojen vähimmäismäärän alittumiseen; sekä

2) 46 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut sitoumukset, joita ei 46 §:n 7 momentin nojalla voida lukea toissijaisiin omiin varoihin.

Tässä pykälässä tarkoitettut erät otetaan huomioon määrään, joka niistä on merkitty tilinpäätökseen.

48 §

Vähennyserät

Luottolaitoksen ensisijaisten omien varojen määrästä vähennetään:

1) luottolaitoksen omistamat omat osakkeet, osuudet tai kantarahastotodistukset;

2) pitkävaikutteisten aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistamaton osa;

3) tilikauden tuloksen tai kertyneiden voittovarojen sellaiset erät, jotka ovat syntyneet muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden käypään arvoon arvostamisesta ja jotka ylittävät tästä arvonnoususta aiheutuvan omien varojen lisävaatimuksen;

4) edellisten tilikausien ja tilikauden tappiot.

Luottolaitoksen ensi- ja toissijaisten omien varojen määrästä vähennetään:

1) sellaisen luottolaitoksen ja ulkomaisen luottolaitoksen sekä rahoituslaitoksen osakkeet, osuudet ja pääomalainat, jonka kaikista

osakkeista tai osuuksista luottolaitos omistaa yli 10 prosenttia;

2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitettut luottolaitoksen ja ulkomaisen luottolaitoksen sekä rahoituslaitoksen osakkeet, osuudet ja pääomalainat, siltä osin kuin niiden yhteismäärä yhdessä 4 kohdassa tarkoitettujen erien kanssa ylittää ennen ensisijaisten ja toissijaisten omien varojen yhteismäärästä tehtäviä vähennyksiä 10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista;

3) sellaisen suomalaisen ja siihen rinnastettavan ulkomaisen vakuutuslaitoksen osakkeet, osuudet ja pääomalainat, jonka kaikista osakkeista tai osuuksista luottolaitos omistaa yli 10 prosenttia;

4) lainasaamiset talletuspankkien vakuusrahastoilta siltä osin kuin niiden määrä yhdessä 2 kohdassa tarkoitettujen erien kanssa ylittää 2 kohdassa tarkoitettua määrää;

5) määrä, jolla 71 §:ssä tarkoitettun huomattavan omistusosuuden määrä ylittää mainitun pykälän 1 momentissa säädetyn rajan, sekä määrä, jolla tällaisten omistusosuuksien yhteenlaskettu määrä ylittää mainitun pykälän 2 momentissa säädetyn rajan;

6) selvityssaamiset, jotka syntyvät viiden pankkipäivän jälkeen tehtyyn osasuoritukseen liittyvistä jo luovutetuista arvopapereista tai kauppahinnan maksuista sekä niiden jäljellä olevista eristä sopimuksen lakkaamiseen saakka.

Käytettäessä 59 §:n 1 momentissa tarkoitettua sisäisten luottoluokitusten menetelmää, ensi- ja toissijaisista omista varoista on lisäksi vähennettävä tämän menetelmän mukaisesti riskipainotettujen varojen yhteismäärästä kirjanpitoon merkittyjen arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotus, jos se on negatiivinen. Laskettaessa tässä momentissa tarkoitettua alijäämää odotettut tappiot oman pääoman ehtoisista sijoituksista sisällytetään odotettuihin tappioihin mutta niistä kirjattuja arvonalennuksia ei oteta huomioon. Sovellettaessa 69 ja 71 §:ää omista varoista ei vähennetä tässä momentissa tarkoitettuja eriä. Arvopaperistamiseen perustuvia eriä, joihin 61 §:n 3 momentin mukaisesti sovelletaan 1250 prosentin riskikerrointa, ei oteta huomioon tätä momenttia sovellettaessa.

Ensi- ja toissijaisista omista varoista on vähennettävä sen lisäksi, mitä edellä säädetään,

edellä 3 momentissa tarkoitettut arvopaperistamisjärjestelyihin perustuvat erät, jos ne jätetään 61 §:n 3 momentin mukaisesti ottamatta huomioon omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa.

Puolet edellä 2—4 momentissa tarkoitettuista eristä vähennetään ensisijaisista omista varoista ja puolet toissijaisten omien varojen 46 §:n 7 momentin mukaisesta enimmäismäärästä. Mikäli toissijaisten omien varojen enimmäismäärä ei riitä vähennysten tekemiseen, ylimenevä osuus vähennetään ensisijaisista omista varoista.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua vähennyksen sijasta voidaan vähentää luottolaitoksen omistusta vakuutuslaitoksessa vastaava osuus vakuutuslaitoksen vakuutusyhtiölain tai sitä vastaavan ulkomaisen lain mukaisesti lasketusta toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Laskettaessa 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuja vähennyksiä osakkeisiin, osuuksiin ja pääomalainoihin rinnastetaan yritykseltä olevat sellaiset saamiset, joilla on huomponpi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla. Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja vähennyksiä laskettaessa luottolaitoksen omistamiksi katsotaan myös 71 §:n 3 momentin mukaisesti lasketut omistukset sellaisissa luottolaitoksissa ja ulkomaisissa luottolaitoksissa sekä rahoituslaitoksissa, joissa luottolaitoksella on 70 §:ssä tarkoitettu huomattava omistusosuus. Laskettaessa 2 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 7 ja 8 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä luottolaitoksen omistamiksi katsotaan myös sellaisen vakuutusomistusyhteisön ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisön, jotka ovat luottolaitoksen tytär- tai osakkuusyrityksiä, omistamat edellä tässä pykälässä tarkoitettut osakkeet, osuudet, pääomalainat ja niihin rinnastettavat saamiset, samassa suhteessa kuin luottolaitos omistaa tällaisen omistusyhteisön osakkeita tai osuuksia. Edellä tässä momentissa tarkoitettuja vähennyksiä laskettaessa ei oteta huomioon sijoituksia luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluviin yrityksiin.

Rahoitustarkastuksen luvalla 2, 7 tai 8 momentin mukainen vähennys voidaan jättää tekemättä, kun mainituissa momenteissa tarkoitettu sijoitus on toisen luottolaitoksen

tai ulkomaisen luottolaitoksen, rahoituslaitoksen taikka suomalaisen tai siihen rinnastettavan ulkomaisen vakuutuslaitoksen liiketoiminnan tervehdyttämisen yhteydessä välttämätöntä taikka kun sijoitus on tehty rahoituslaitokseen, jonka tarkoituksena on pääasiassa omistaa muiden kuin luottolaitosten tai ulkomaisten luottolaitosten tai rahoituslaitosten osakkeita tai osuuksia ja rahoituslaitos ei kuulu toisen luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen taikka sijoituspalveluyrityksen tai siihen rinnastettavan ulkomaisen yrityksen konsolidointiryhmään.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään konsolidointiryhmään kuuluvista yhteisöistä, sovelletaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen vakavaraisuutta laskettaessa mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettuihin yhteisöihin, jotka yhdistellään yhteenliittymään sen konsolidoitua vakavaraisuutta laskettaessa.

Tässä pykälässä tarkoitettut erät otetaan huomioon määrään, joka niistä on merkitty tilinpäätökseen, lukuun ottamatta 3 momentissa tarkoitettuja odotettuja tappioita.

Yleinen riskienhallinta

49 §

Yleissäännös riskienhallinnasta

Luottolaitos ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa luottolaitoksen vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Luottolaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä toimintaansa nähdessä riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY uudelleen laatimisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (/ /EY), jäljempänä tässä laissa *luottolaitosdirektiivi*, V liitteessä asetetut vaatimukset.

Luottolaitoksen riskienhallintaan ja muu-

hun sisäiseen valvontaan liittyvien tehtävien siirtämiseen sellaisen yrityksen hoidettavaksi, joka ei kuulu luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai osuuspainkeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään, sovelletaan, mitä 36 §:n 2—4 momentissa säädetään.

50 §

Riskikeskittymien seuranta

Luottolaitoksen on seurattava liiketoimiinsa sisältyviä maa-, valuuttakurssi-, korko- ja toimialariskejä ja asetettava niille rajat. Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle tiedot, jotka ovat tarpeen näistä riskeistä aiheutuvien keskittymien valvomiseksi.

Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tämän pykälän mukaisen ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitukset on tehtävä.

51 §

Sisäiset liiketoimet

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle sellaisista liiketoimista, joissa yhtenä osapuolena on luottolaitos ja toisena osapuolena on:

1) yritys, joka kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan konserniin tai on luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen kirjanpitolaissa tarkoitettu omistusyhteyseritys;

2) sellainen luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan muun työnantajajärityksen perustama eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat työnantajajärityksen palveluksessa;

3) vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu eläkekassa, jonka toimintapiirissä voivat olla luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan muun työnantajajärityksen palveluksessa olevat henkilöt.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä vähintään neljännesvuosittain sellai-

sista liiketoimista, joiden arvo tai, jos keskenään samanlaisia liiketoimia on tehty tässä momentissa tarkoitettuna ajanjaksona useita, niiden yhteenlaskettu arvo ylittää miljoona euroa tai viisi prosenttia liiketoimen osapuolena olevan luottolaitoksen omista varoista, jollei Rahoitustarkastus hyväksy korkeampaa ilmoitusrajaa.

Tässä pykälässä tarkoitettuja liiketoimia ei saa tehdä ehdoin, jotka poikkeavat toisistaan riippumattomien osapuolten välillä samanlaisissa liiketoimissa yleisesti noudatetuista ehdoista. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta konserniyritysten tarvitsemien hallinnollisten palvelujen hankkimiseen konserniin kuuluvalla yrityksellä eikä emoyrityksen tytäryritykselle myöntämiin pääoma- ja debentuurilainoihin, jotka ovat tarpeen tytäryrityksen pääomarakenteen vahvistamiseksi, eikä muuhunkaan tytäryrityksen rahoittamiseen silloin, kun tytäryritys on samaan konsolidointiryhmään kuuluva luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys taikka samaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluva rahoitus- tai vakuutusalan yritys ja emoyritys huolehtii yleisesti konsolidointiryhmän tai ryhmittymän varainhallinnasta.

Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen liiketoimien ilmoittamisesta.

52 §

Yleinen maksuvalmiusvaatimus

Luottolaitoksen maksuvalmiuden on oltava luottolaitoksen toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu.

53 §

Maksuliikeyhteisön maksuvalmius

Maksuliikeyhteisöllä on oltava sijoitettuna seuraaviin sijoituskohteisiin vähintään määrä, joka vastaa maksuliikeyhteisön sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan ja yleistä maksujenvälitystä varten vastaanottamiin varoihin perustuvien velkojen yhteenlaskettua määrää:

1) erät, joiden 58 §:ssä tarkoitettu riskikerroin on 0 prosenttia;

2) sellaiset saamiset luottolaitoksilta ja ulkomaisilta luottolaitoksilta, joiden 58 §:ssä tarkoitettu riskikerroin on 20 prosenttia;

3) muut, Rahoitustarkastuksen hyväksymät velkasitoumukset.

Tätä momenttia sovellettaessa omaisuususerät arvostetaan hankintamenojen suuruusina tai, jos niiden raportointihetken todennäköinen luovutushinta on sitä alhaisempi, tämän määräisinä.

Maksuliikeyhteisö saa sijoittaa 1 momentissa tarkoitettuja varoja 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin eriin enintään määrän, joka vastaa maksuliikeyhteisön omien varojen kaksikymmenkertaista määrää.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen omaisuususerien määrä laskee alle mainitussa momentissa tarkoitettua määrän, Rahoitustarkastuksen on asetettava määräaika, jonka kuluessa maksuliikeyhteisön on ryhdyttävä toimenpiteisiin omaisuususerien määrän saattamiseksi mainitussa momentissa tarkoitettulle tasolle. Rahoitustarkastus voi tällöin ja muulloinkin maksuliikeyhteisön hakemuksesta määrääjäksi sallia, että maksuliikeyhteisön 1 momentissa tarkoitettujen velkojen katteena on muita kuin momentissa tarkoitettuja omaisuususeriä. Tällaisia omaisuususeriä saa kuitenkin olla enintään määrä, joka ei ylitä viittä prosenttia mainittujen velkojen tai maksuliikeyhteisön omien varojen määrästä, sen mukaan kumpi näistä on pienempi.

Vakavaraisuus

54 §

Vakavaraisuuden hallinta

Luottolaitoksen omien varojen määrän ja laadun on oltava jatkuvasti riittävä kattamaan luottolaitokseen kohdistuvat riskit, niin kuin tässä luvussa säädetään.

Luottolaitoksella on oltava vakavaraisuutensa kohdistuvien riskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, riskien ottamista ja rajoittamista sekä muuta riskien hallintaa samoin kuin riskien kattamista omilla varoilla koskevat, luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalli-

set periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan.

Luottolaitoksen on asetettava tavoitteet 1 momentin perusteella määriteltyjen riskien kattamiseksi tarvittavalle omien varojen määrälle ja laadulle liiketoiminnoittain tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla kohdennettuna.

55 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava sen vakavaraisuuden turvaamiseksi omia varoja yhteensä vähintään määrä, joka tarvitaan kattamaan luottolaitoksen:

1) luottoriski niin kuin 57—61 §:ssä säädetään;

2) toiminnallinen riski niin kuin 62 §:ssä säädetään;

3) valuutta- ja hyödykeriski niin kuin 63 §:ssä säädetään;

4) kaupankäyntivarastoon liittyvät riskit niin kuin 64 ja 65 §:ssä säädetään.

Luottolaitoksen omien varojen on lisäksi oltava riittävät suhteessa luottolaitoksen:

1) suuriin asiakasriskeihin niin kuin 67—69 §:ssä säädetään;

2) huomattaviin omistusosuuksiin muissa yhteisöissä kuin luottolaitoksissa ja ulkomaisissa luottolaitoksissa, rahoituslaitoksissa ja palveluyrityksissä niin kuin 70 ja 71 §:ssä säädetään.

Luottolaitoksen omien varojen määrän tulee aina olla vähintään 44 §:ssä säädetyn vähimmäispääoman suuruinen.

Maksuliikeyhteisöllä on oltava 1 momentista poiketen omia varoja 66 §:ssä säädetty määrä.

Laskettaessa 1 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 2—4 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää, omiin varoihin luetaan, jollei 6 momentista muuta johdu, 45 §:ssä tarkoitettut ensisijaiset omat varat ja 46 §:ssä tarkoitettut toissijaiset omat varat, vähennettynä 48 §:n mukaisilla vähennyserillä.

Laskettaessa 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää sekä 67 §:n 4 momentissa tarkoitettua kaupankäyntivarastoon kohdistuvan asiakasris-

kin kattamiseksi vaadittavaa omien varojen vähimmäismäärää omiin varoihin saadaan lisäksi lukea 47 §:ssä tarkoitetut erät.

Osuuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten omien varojen vähimmäismäärästä säädetään lisäksi osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa.

56 §

Omien varojen vähimmäismäärää koskevat poikkeukset

Rahoitustarkastus voi luottolaitoksen hakemuksesta myöntää luvan siihen, että 55 §:n 1 momenttia, 2 momentin 1 kohtaa ja 4 momenttia sekä 84 §:n 1 momenttia ei sovelleta luottolaitoksen suomalaiseen tytärluottolaitokseen. Lupa on myönnettävä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) varojen siirtämiselle emoluottolaitokselta tytärluottolaitokselle oman ja vieraan pääoman ehdoin ei ole oikeudellista estettä;

2) emoluottolaitos vastaa Rahoitustarkastuksen hyväksymällä tavalla tytärluottolaitoksen sitoumuksista;

3) tytärluottolaitos on sisällytetty emoluottolaitoksen konsolidoituun valvontaan.

Lupa voidaan myöntää, vaikka 1 momentin 2 kohdassa säädetty edellytys ei täyty, jos Rahoitustarkastus katsoo, että tytärluottolaitoksen toimintaan liittyvät riskit ovat vähäisiä.

57 §

Luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava luottoriskin kattamiseksi omia varoja vähintään määrä, joka vastaa kahdeksaa prosenttia luottolaitoksen varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskipainotetusta määrästä. Laskettaessa tässä pykälässä tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää luottolaitoksen varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset painotetaan niihin liittyvän luottoriskin perusteella.

Tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä on laskettava:

1) painottamalla varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä valtiovarainministeriön asetuksella tarkemmin säädettyillä riskikertoimilla (*luottoriskin vakiomenetelmä*); tai

2) käyttämällä Rahoitustarkastuksen hyväksymää sisäisiin luottoluokitukseen perustuvaa menetelmää (*sisäisten luottoluokitusten menetelmä*).

Johdannaissopimukset, arvopapereiden myynti- ja takaisinostositoumukset, arvopaperilainaus sekä arvopaperikauppaan liittyvä maksuaikaluotto otetaan huomioon tässä pykälässä tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa luottolaitosdirektiivin III liitteen mukaisesti siinä säädettyin edellytyksin käyttäen joko mainitun liitteen 3 osassa tarkoitettua sopimusten käypään arvoon perustuvaa menetelmää, mainitun liitteen 4 osassa tarkoitettua sopimusten alkuperäiseen arvoon perustuvaa menetelmää, mainitun liitteen 5 osassa tarkoitettua vakiomenetelmää tai mainitun liitteen 6 osassa tarkoitettua sisäisten mallien menetelmää.

Saamisten arvopaperistamiseen liittyvän luottoriskin kattamiseksi vaadittavasta omien varojen vähimmäismäärästä säädetään 61 §:ssä.

Eriä, jotka 48 §:n nojalla vähennetään omista varoista, ei oteta huomioon tässä pykälässä tarkoitettuina varoina.

58 §

Luottoriskin vakiomenetelmä

Varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset painotetaan:

1) saamisen tai taseen ulkopuolisen sitoumuksen vastapuolen tai varojen luonteen perusteella suoraan määräytyvällä riskikerroimella; tai

2) soveltaen luottolaitoksen valitseman yhden tai useamman 3 momentin perusteella hyväksytyyn luottoluokituslaitoksen luottoluokitukseen perustuvaa riskikerrointa.

Varat otetaan huomioon niiden kirjanpitoarvosta. Luottolaitoksen antamat takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon niiden luottovasta-arvon perusteella.

Rahoitustarkastus hyväksyy ne luottoluoki-

tuslaitokset, joiden antaman luottoluokituksen perusteella 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu riskikerroin määräytyy. Luottoluokituslaitos voidaan hyväksyä, jos sen toiminta täyttää Rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla riittävät puolueettomuuden, riippumattomuuden, jatkuvuuden, julkisuuden ja luotettavuuden vaatimukset tai jos toisen ETA-valtion viranomainen on hyväksynyt luottoluokituslaitoksen. Rahoitustarkastuksen on julkistettava luettelo hyväksytyistä luottoluokituslaitoksista sekä periaatteet, joihin luottoluokituslaitosten hyväksyminen perustuu.

Varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten jakamisesta riskiluokkiin, luokkiin sovellettavista riskikertoimista, taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvon laskemisesta sekä ulkoiseen luottoluokitukseen perustuvien riskikertoimien määräytymisestä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

59 §

Sisäisten menetelmien käyttö luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemisessa

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä lasketaan käyttäen sisäisten luottoluokitusten menetelmää. Lupa on myönnettävä, jos luottoriskien luokitteluun ja hallintaan sovelletaan luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät luottolaitosdirektiivin 84—89 artiklan ja VII liitteen mukaiset vaatimukset.

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että johdannais-sopimukset ja niihin 57 §:n 3 momentin mukaisesti rinnastettavat sitoumukset otetaan huomioon luottoriskin kattamiseksi vaadittavaa omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa käyttäen luottolaitosdirektiivin III liitteen 6 osassa tarkoitettua sisäisten mallien menetelmää. Lupa on myönnettävä, jos luottolaitos käyttää luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät mainitun liitteen mukaiset vaatimukset.

Jos Rahoitustarkastus on 77 §:n mukaisesti

tehnyt päätöksen hyväksyä 1 tai 2 momentissa tarkoitettua menetelmän käyttö yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä, Rahoitustarkastuksen on ilman eri hakemusta annettava hyväksymispäätöksen ehtojen mukainen 1 tai 2 momentissa tarkoitettu momentissa tarkoitettu lupa konsolidointiryhmään kuuluvalla suomalaisella yritykselle.

Jos luottolaitos sisältyy toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan ja hyväksymistä 1 tai 2 momentissa tarkoitettua menetelmän käyttämiseksi yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä on haettu luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalla toisen ETA-valtion viranomaiselta, Rahoitustarkastuksen on viivytyksettä saatuaan tiedon tämän viranomaisen päätöksestä annettava 1 tai 2 momentissa tarkoitettu lupa menetelmän käyttöönottoon päätöksen mukaisin ehdoin, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoitu valvonta vastaa luottolaitosdirektiivin mukaisia vähimmäisvaatimuksia;

2) konsolidoidusta valvonnasta vastaavan viranomaisen tekemä päätös on tehty ehdoin, jotka vastaavat mainitun direktiivin vaatimuksia.

60 §

Luottoriskin vähentämismenetelmien huomioonottaminen

Laskettaessa 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää, takaukset ja muut vakuudet sekä muut luottoriskin vähentämismenetelmät, jotka täyttävät luottolaitosdirektiivin 90—93 artiklan ja VIII liitteen mukaiset vähimmäisvaatimukset, saadaan ottaa huomioon omien varojen vähimmäismäärää vähentävinä.

61 §

Arvopapereiksi muunnettujen saamisten luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Tätä pykälää sovelletaan luottolaitosdirektiivin 4 artiklan 36—44 kappaleessa tarkem-

min määriteltyihin järjestelyihin (*arvopaperistaminen*), joissa

- 1) saamiseen tai muuhun omaisuuserään liittyvä luottoriski jaetaan etuoikeusluokkiin;
- 2) järjestelyyn perustuvat maksut riippuvat saamisen tai saamisryhmän tuotosta; ja
- 3) etuoikeusluokkien järjestys määrää tappioiden jakautumisen järjestelyn voimassaoloaikana.

Luottolaitoksella on oltava arvopaperistamiseen liittyvän luottoriskin kattamiseksi omia varoja vähintään luottolaitosdirektiivin 94—101 artiklan ja VI ja IX liitteen mukaisesti laskettu määrä.

Erät, jotka saisivat 2 momentin nojalla 1250 prosentin riskikertoimen, saadaan jättää sisällyttämättä 2 momentin mukaisiin riskipainotettuihin eriin, jos ne vähennetään omista varoista niin kuin 48 §:n 4 momentissa säädetään. Odotettuja tappioita eristä, joihin sovelletaan tätä momenttia, ei oteta huomioon laskettaessa 46 §:n 2 momentissa tarkoitettua ylijäämää eikä 48 §:n 3 momentissa tarkoitettua alijäämää.

62 §

Toiminnallisten riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava sen toiminnallisten riskiensä kattamiseksi omia varoja määrä, joka vastaa vähintään 15 prosenttia luottolaitoksen tuotoista, jollei jäljempänä toisin säädetä. Tässä momentissa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä lasketaan noudattaen luottolaitosdirektiivin 103 artiklan mukaista menetelmää (*perusmenetelmä*).

Luottolaitos voi 1 momentista poiketen laskea tässä pykälässä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärän luottolaitosdirektiivin 104 artiklan mukaisesti (*toiminnallisten riskien vakiomenetelmä*) tehtyään tästä Rahoitustarkastukselle ilmoituksen.

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä lasketaan 1 ja 2 momentista poiketen noudattaen, mitä 2 momentissa mainitun artiklan 3 kappaleessa säädetään vaihtoehtoisesta laskentamenetelmästä (*toiminnallisten riskien vaihtoehtoinen vakiomenetelmä*).

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan 1—3 momentista poiketen noudattaen, mitä luottolaitosdirektiivin 105 artiklassa säädetään (*kehittynyt menetelmä*). Lupa on myönnettävä, jos luottolaitos käyttää luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät mainitun artiklan ja liitteen mukaiset vaatimukset. Luvan myöntämiseen sovelletaan, mitä 59 §:n 3 ja 4 momentissa ja 77 §:ssä säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä voidaan laskea käyttäen samanaikaisesti osittain 4 momentissa tarkoitettua laskentatapaa ja osittain yhtä 1, 2 tai 3 momentissa tarkoitetuista menetelmistä edellyttäen, että luottolaitoksen toiminnallisista riskeistä merkittävä osa tulee katetuksi 4 momentissa tarkoitettujen kehittyneiden menetelmien avulla. Rahoitustarkastuksen on tällöin asetettava luottolaitokselle määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen on siirryttävä käyttämään ainoastaan 4 momentissa tarkoitettua menetelmää.

63 §

Valuuttakurssi- ja hyödykeriskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava omia varoja määrä, joka riittää sen koko toiminnasta aiheutuvan valuuttakurssiriskin, hyödykeriskin ja niihin rinnastettavien riskien kattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan niin kuin sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/EY uudelleen laatimisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (/ /EY), jäljempänä tässä laissa *omien varojen direktiivi* säädetään.

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan noudattaen, mitä omien varojen direktiivin V liitteessä säädetään. Lupa on myönnettävä, jos

luottolaitos käyttää luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät mainitun liitteen mukaiset vaatimukset. Luvan myöntämiseen sovelletaan, mitä 59 §:n 3 ja 4 momentissa ja 77 §:ssä säädetään.

64 §

Kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava omia varoja vähintään määrä, joka riittää kaupankäyntivarastoon liittyvien seuraavien riskien ja niihin rinnastettavien riskien kattamiseen:

- 1) markkinoiden yleisestä kehityksestä aiheutuva riski (*yleisriski*);
- 2) arvopaperin liikkeeseenlaskijasta tai johdannaisopimuksen kohde-etuuden liikkeeseenlaskijasta aiheutuva riski (*erityisriski*);
- 3) merkintäsitoumuksista aiheutuva riski (*muu positioriski*);
- 4) arvopapereiden selvittämättä jääneistä kaupoista aiheutuva riski (*selvitysriski*);
- 5) vastapuolen maksukyvyttömyydestä aiheutuva riski (*vastapuoliriski*).

Kaupankäyntivarastoon luetaan:

- 1) sellaiset arvopaperit, hyödykkeet ja johdannaisopimukset, jotka luottolaitos on hankkinut voidakseen lyhyellä aikavälillä hyötyä niiden tosiasiallisista tai odotetuista osto- ja myyntihinnan välisistä eroista tai muista hinnan tai koron vaihteluista;
- 2) sellaiset velat ja johdannaisopimukset, jotka suojaavat edellä 1 kohdassa tarkoitettuja eriä; sekä
- 3) muut 1 ja 2 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä lasketaan niin kuin omien varojen direktiivissä säädetään. Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan noudattaen, mitä mainitun direktiivin liitteessä V säädetään. Lupa on myönnettävä, jos luottolaitos käyttää luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät mainitun liitteen

mukaiset vaatimukset. Lupa sovelletaan, mitä 59 §:n 3 ja 4 momentissa ja 77 §:ssä säädetään.

65 §

Kaupankäyntivarastoon sovellettavat poikkeukset

Kaupankäyntivarastoon sisältyviä eriä ei lueta 57 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin varoihin eikä taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin laskettaessa mainitun momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, kaupankäyntivarastoon sisältyvät erät saadaan lukea 57 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin eriin, jos kaupankäyntivaraston arvo ei pysyvästi ylitä viittä prosenttia eikä koskaan kuutta prosenttia viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä, eikä pysyvästi 15 miljoonaa euroa eikä koskaan 20 miljoonaa euroa. Luottolaitokseen, johon sovelletaan tätä momenttia, ei sovelleta, mitä 64 §:ssä säädetään.

66 §

Maksuliikeyhteisön omien varojen vähimmäismäärä

Maksuliikeyhteisöllä on oltava 57—65 §:ssä säädetystä poiketen omia varoja vähintään määrä, joka vastaa kahta prosenttia maksuliikeyhteisön sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan ja yleistä maksujenvälitystä varten vastaanottamien varojen yhteenlasketusta määrästä tai, jos tällaisten velkojen yhteismäärän viimeisen kuuden kuukauden kuukausittainen keskiarvo on tätä suurempi, kahta prosenttia mainitusta keskiarvosta. Jos maksuliikeyhteisön toiminnan aloittamisesta on kulunut vähemmän kuin kuusi kuukautta, edellä mainitun keskiarvon sijasta sovelletaan maksuliikeyhteisön toimintasuunnitelmassaan asettamaa, Rahoitustarkastuksen hyväksymää tavoitearvoa.

Maksuliikeyhteisön on sovellettava niihin varoihin, jotka on sijoitettava 53 §:n 2 momentin mukaisesti, sellaisia rajoituksia, jotka ovat tarpeen maksuliikeyhteisön suojaami-

seksi varoihin liittyviltä markkinariskeiltä.

Suuret asiakasriskit

67 §

Asiakasriskit ja niitä koskeva ilmoitusvelvollisuus

Asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen sellaisten varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärää, joiden vastapuoleen liittyvä maksukyvyttömyysriski kohdistuu samaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön taikka tällaisen henkilön kanssa samassa olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön. Asiakasriskien määrää laskettaessa varat otetaan huomioon niin kuin 58 §:n 2 momentissa säädetään. Taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon niiden nimellisarvosta tai, jos sitoumus koskee arvopaperin hankkimista, arvopaperin käyvästä arvosta tai sopimuksen mukaisesta arvosta.

Asiakasriskin katsotaan kohdistuvan takaaajaan, jos toinen luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos taikka sijoituspalveluyritys tai siihen rinnastettava ulkomainen yritys on antanut omavelkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Takauksen on täytettävä 60 §:n mukaiset ehdot.

Luottolaitoksen asiakasriskejä eivät kuitenkaan ole:

1) 48 §:ssä tarkoitetut erät, jotka on vähennetty luottolaitoksen omista varoista;

2) valuutan ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä 48 tunnin kuluessa maksusta;

3) arvopapereiden ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä viiden pankkipäivän kuluessa maksusta tai arvopaperin luovutuksesta sen mukaan, kumpi näistä toteutetaan aikaisemmin.

Jos luottolaitoksella on 64 §:ssä tarkoitettu kaupankäyntivarasto, siihen liittyvät asiakasriskit lasketaan omien varojen direktiivin 32 artiklan mukaisesti.

Luottolaitoksen on ilmoitettava asiakasriskinsä Rahoitustarkastukselle neljännesvuositain. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan

kannalta tarpeellisia määräyksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

68 §

Asiakasriskien hallinta

Luottolaitoksen on seurattava jatkuvasti luotettavalla tavalla asiakasriskiensä määrää ja luonnetta. Luottolaitoksella on oltava asiakasriskiensä tunnistamista, mittaamista ja raportointia, asiakasriskien ottamista ja niiden kattamista omilla varoilla ja muuta asiakasriskien hallintaa koskevat, luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan.

69 §

Asiakasriskejä koskevat rajoitukset

Asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 25 prosenttia luottolaitoksen omista varoista tai, jos 67 §:n 1 momentissa tarkoitettu asiakasyhteisö on luottolaitoksen emotai tytäryritys tai emoyrityksen tytäryritys, määrään, joka ylittää 20 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Suurten asiakasriskien yhteenlaskettu määrä ei saa ylittää 800 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan asiakasriskiä, jonka määrä on vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädettyjä rajoituksia laskettaessa ei oteta huomioon asiakasriskejä, jotka kohdistuvat luottolaitoksen tytäryritykseen, jos se on luottolaitos, ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys, joka on sisällytetty luottolaitoksen 73 §:ssä tarkoitettuun konsolidoituun valvontaan. Rajoituksia laskettaessa ei oteta huomioon myöskään asiakasriskejä, jotka kohdistuvat luottolaitoksen tytäryritykseen, jos se on luottolaitos, ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys taikka vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos, joka kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

Rahoitustarkastus voi luottolaitoksen hakemuksesta myöntää luvan määräajaksi ylittää 1 ja 2 momentissa säädetyn asiakasriskin, jos asiakasriski kohdistuu muuhun kuin 3 momentissa tarkoitettuun luottolaitoksen tytäryhtiöön. Ylityslupaa ei saa myöntää sellaisille asiakasriskeille, joiden tarkoituksena on parantaa konserniin kuuluvien yritysten rahoitusasemaa, jos rahoitus on hankittu konserniin kuuluvalla luottolaitokselta tai ulkomaiselta luottolaitokselta taikka sijoituspalveluyritykseltä tai siihen rinnastettavalta ulkomaiselta yritykseltä.

Muista kuin 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista asiakasriskeistä, joita ei oteta huomioon sovellettaessa 1 ja 2 momenttia, säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

Luottolaitos voi ylittää 1 tai 2 momentissa tarkoitettua rajan kaupankäyntivarastoon liittyvän asiakasriskin määrällä, jos luottolaitoksella on siihen riittävästi omia varoja ja se täyttää omien varojen direktiivin 31 artiklassa ja VI liitteessä asetetut vaatimukset. Luottolaitoksen on neljännesvuosittain ilmoitettava ylityksen määrä ja asiakkaan nimi.

Huomattavat omistusosuudet

70 §

Huomattava omistusosuus

Huomattavalla omistusosuudella tarkoitetaan sellaista omistusosuutta toisessa yrityksessä (*kohdeyritys*), joka käsittää vähintään kymmenen prosenttia kohdeyrityksen kaikista osakkeista tai osuuksista taikka niin suuren määrän kohdeyrityksen osakkeita tai osuuksia, että ne tuottavat vähintään kymmenen prosenttia kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä.

Tässä pykälässä tarkoitettu ääniosuus lasketaan noudattaen, mitä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä säädetään.

71 §

Huomattavien omistusosuuksien suhde omiin varoihin

Luottolaitoksella on oltava omia varoja vähintään määrä, joka vastaa 15 prosenttia luot-

tolaitoksen yhteenlasketuista sijoituksista kunkin sellaisen muun yrityksen kuin luottolaitoksen, ulkomaisen luottolaitoksen, rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa luottolaitoksella on huomattava omistusosuus.

Omien varojen on oltava lisäksi vähintään 60 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusten yhteenlasketusta määrästä.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen sijoitusten määrää luottolaitoksen omistamiseksi katsotaan myös sellaisen yrityksen osakkeet ja osuudet, joka on luottolaitoksen kirjanpitolaissa tarkoitettu omistusyhteyseritys, samassa suhteessa kuin luottolaitos omistaa tällaisen omistusyhteyserityksen osakkeita tai osuuksia.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja suhdelukuja laskettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka luottolaitos on merkinnyt järjestämänsä osakeannin yhteydessä antamansa sitoumuksen perusteella, eikä vakuutusyhtiön tai siihen rinnastettavan ulkomaisen vakuutuslaitoksen osakkeita ja osuuksia, eikä osakkeita ja osuuksia, joiden omistaminen on luottolaitoksen asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämisen yhteydessä välttämätöntä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta 72 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun luottolaitokseen eikä sen tytärluottolaitokseen, jonka tässä pykälässä tarkoitettut omistukset on sisällytetty 80 §:ssä tarkoitettuun konsolidoituun valvontaan.

Konsolidoitua taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

72 §

Konsolidoidun valvonnan soveltamisala

Tämän lain säännöksiä yleisestä riskien hallinnasta, vakavaraisuudesta, asiakasriskeistä ja riskikeskittymien seurannasta sekä huomattavia omistusosuuksia ja kiinteistönomistusta koskevista rajoituksista sovelletaan, sen lisäksi mitä edellä 33 §:ssä ja tässä luvussa säädetään, konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan luottolaitokseen sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella niin kuin jäljempänä tässä luvussa sää-

detään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi luottolaitokseen:

1) jonka emoyrityksenä olevan omistusyhteisön kotipaikka on Suomessa ja joka on taseen loppusummaltaan suurin tällaisen omistusyhteisön tytärluottolaitoksista;

2) jonka emoyrityksenä olevan omistusyhteisön kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa ja kumpikin seuraavista edellytyksistä täytyy:

a) emoyrityksen kotivaltiossa ei ole konsolidointiryhmään kuuluvaa ulkomaista luottolaitosta;

b) luottolaitoksen taseen loppusumma on suurempi kuin emoyrityksen minkään muun sellaisen tytärluottolaitoksen tai ulkomaisen tytärluottolaitoksen taseen loppusumma, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa; tai

3) jos Rahoitustarkastus on sopinut 91 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla konsolidointiryhmään kuuluvien ulkomaisten luottolaitosten valvonnasta vastaavien toisten ETA-valtioiden viranomaisten kanssa siitä, että Rahoitustarkastus toimii ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan Suomen lakia.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta luottolaitokseen, joka on 1 tai 2 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen tytäryritys tai suomalaisen omistusyhteisön muu kuin 2 momentissa tarkoitettu tytäryritys. Tätä pykälää sovelletaan kuitenkin edellä sanotun estämättä luottolaitokseen, jonka tytär- tai omistusyhteisyhtiönä tai emoyrityksenä olevan omistusyhteisön tytär- tai omistusyhteisyhtiönä on vähintään yksi sellainen ulkomainen luottolaitos, sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun rahastoyhtiöön rinnastettava ulkomainen yritys tai rahoituslaitos, joka sijaitsee Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei myöskään sovelleta, jos Rahoitustarkastus on sopinut 91 §:n 1 momentin mukaisesti muiden konsolidointiryhmään kuuluvien ulkomaisten luottolaitosten valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa siitä, että toisen ETA-valtion toimivaltainen viranomainen vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta.

73 §

Konsolidoidun valvonnan ulottuvuus

Luottolaitoksen konsolidoituun taloudelliseen asemaan sisällytetään konsolidointiryhmän emoyrityksenä 72 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu omistusyhteisö sekä konsolidointiryhmän tytäryrityksinä emoyrityksen suomalaiset ja ulkomaiset tytäryritykset, jotka ovat luottolaitoksia, ulkomaisia luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Jäljempänä tässä luvussa ja 6 luvussa konsolidointiryhmän emoyrityksellä tarkoitetaan tässä momentissa tarkoitettua emoyritystä, konsolidointiryhmän tytäryrityksellä tässä momentissa tarkoitettua tytäryritystä ja konsolidointiryhmällä tässä momentissa tarkoitettuja konsolidointiryhmän emoyritystä ja sen tytäryrityksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos 72 §:n 1 tai 2 §:ssä tarkoitettu luottolaitos kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jossa rahoitusalan yritysten osuus on mainitun lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdassa lasketulla tavalla suurempi kuin vakuutusalan yritysten osuus tämän lain 35 §:n 4 momenttia sekä 80, 81 ja 99 §:ää sovellettaessa 1 momentissa tarkoitettuna konsolidointiryhmän emoyrityksenä pidetään 1 momentista poiketen ryhmittymän omistusyhteisöä, jollei Rahoitustarkastus yksittäistapauksessa toisin päättä. Omistusyhteisöön sovelletaan tällöin, mitä tässä laissa säädetään rahoituslaitoksesta. Mainittuja pykäläiä sovellettaessa 1 momentissa tarkoitettuna konsolidointiryhmän tytäryrityksenä pidetään myös sellaista sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytysyhteisöä ja niihin rinnastettavaa ulkomaista yhteisöä, johon 1 momentissa tai tässä momentissa tarkoitettuna emoyrityksellä on 16 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Rahoitustarkastuksen on ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöstä pyydettävä asiasta lausunto muilta rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n 1 momentin 14 kohdassa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen ja sen

tytäryritysten sekä niiden kirjanpitolaissa tarkoitettujen suomalaisten yhteis- ja omistusyhteisyritysten ja niihin rinnastettavien ulkomaisten yritysten varat, velat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset sekä tuotot ja kulut yhdistellään luottolaitoksen konsolidoituun taloudelliseen asemaan noudattaen soveltuvin osin, mitä konsernitilinpäätöksen laatimisesta on säädetty, niin kuin Rahoitustarkastus tarkemmin määrää.

Konsolidointiryhmän tytäryritys saadaan jättää huomioon ottamatta, jos sen taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti sen emoyrityksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa. Jos tytäryritysten taseiden yhteenlaskettu loppusumma on vähintään viisi prosenttia konsolidointiryhmän emoyrityksen konsernitaseen loppusummasta, taikka jos yritys on yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen, tytäryritys on kuitenkin otettava huomioon. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti yhteis- ja omistusyhteisyritykseen emoyrityksen omistusosuutta tällaisessa yrityksessä vastaavassa suhteessa.

Konsolidointiryhmän tytär-, yhteis- tai omistusyhteisyritys voidaan jättää huomioon ottamatta Rahoitustarkastuksen kussakin yksittäistapauksessa antaman päätöksen mukaisesti, jos yrityksen huomioon ottaminen ei ole tarpeen luottolaitoksen konsolidoidun valvonnan tavoitteiden saavuttamiseksi.

74 §

Konsolidointiryhmän riskienhallinta

Konsolidointiryhmän emoyritys ja konsolidointiryhmän tytäryritykset eivät saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa konsolidoidulle vakavaraisuudelle. Tässä pykälässä tarkoitettula yrityksellä on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolaitosdirektiivin V liitteessä asetetut vaatimukset. Tässä momentissa tarkoitettuun yritykseen sovelletaan, mitä 49 §:n 2 momentissa säädetään.

75 §

Konsolidoidut omat varat

Konsolidoituina ensisijaisina omina varoina otetaan huomioon konsolidointiryhmän emoyrityksen konsernitaseen mukaiset 45 §:ssä tarkoitetut erät, konsernitaseen mukainen konsernireservi ja konsernitaseen mukainen vähemmistön osuus konsernin omasta pääomasta, joista on vähennetty konsernitaseen mukainen liikearvo ja konsernitaseeseen sisältyvät 48 §:n 1 momentissa tarkoitetut erät.

Konsolidoituina toissijaisina omina varoina otetaan huomioon konsolidointiryhmän emoyrityksen konsernitaseen mukaiset 46 §:ssä tarkoitetut erät.

Konsolidoituina muina omina varoina otetaan huomioon konsolidointiryhmän emoyrityksen konsernitaseen mukaiset 47 §:ssä tarkoitetut erät.

Laskettaessa konsolidoitujen omien varojen yhteismäärää, 1—3 momentissa tarkoitettujen erien yhteismäärästä vähennetään konsolidointiryhmän emoyrityksen konsernitaseen mukaiset 48 §:n 2—4 momentissa tarkoitetut erät.

76 §

Konsolidoitu vakavaraisuusvaatimus

Luottolaitoksella on oltava konsolidoituja omia varoja määrä, joka tarvitaan kattamaan konsolidoidut 55 §:n 1 momentissa tarkoitettut riskit. Maksuliikeyhteisöllä on oltava konsolidoituja omia varoja määrä, joka vastaa 66 §:ssä säädettyä osuutta konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten vastaanottamisen, mainitussa pykälässä tarkoitettujen varojen yhteenlasketusta määrästä.

Laskettaessa 63 ja 64 §:ssä tarkoitettujen riskien kattamiseksi vaadittavaa konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten välisiä riskiasemia ei vähennetä.

Tätä pykälää sovellettaessa luottolaitoksen tytäryrityksenä pidetään 73 §:n 1 momentista poiketen myös muuta tytäryritystä kuin luottolaitosta, ulkomaista luottolaitosta, rahoituslaitosta ja palveluyritystä. Luottolaitoksen ty-

täyrytyksenä ei kuitenkaan pidetä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua vakuutusalan yritystä, joka kuuluu mainitun lain 3 §:ssä tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

77 §

Kehittyneiden menetelmien soveltaminen konsolidointiryhmässä

Rahoitustarkastus voi hyväksyä konsolidointiryhmän emoyrityksen sekä sen kaikkien tytärluottolaitosten ja tytärsijoituspalveluyritysten yhteisestä hakemuksesta 59 ja 62—64 §:ssä tarkoitetun menetelmän käyttämisen yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä, edellyttäen että menetelmä täyttää sille tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset.

Jos luottolaitoksella on tytäryrityksiä, jotka ovat ulkomaisia luottolaitoksia tai suomalaisiin sijoituspalveluyrityksiin rinnastettavia ulkomaisia yrityksiä, joiden kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, 2 momentissa tarkoitettua hyväksymisen edellytyksenä on lisäksi, että näiden tytäryritysten valvonnasta vastaavat viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa hyväksymiseen. Rahoitustarkastus voi kuitenkin kuultuaan edellä tarkoitettuja viranomaisia päättää hyväksymisestä ilman kaikkien viranomaisten suostumusta, jos viranomaiset eivät kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamista ole saavuttaneet asiassa yhteisymmärrystä.

Rahoitustarkastus voi päättää edellä tässä pykälässä tarkoitetun menetelmän hyväksymisestä ehdoin, jotka vastaavat sellaisen ETA-valtion lakia, jossa konsolidointiryhmään kuuluvalla ulkomaisella luottolaitoksella tai sijoituspalveluyritykseen rinnastettavalla ulkomaisella yrityksellä on kotipaikka. Tämän momentin soveltamisen edellytyksenä on, että siihen on luottolaitoksen tehokkaan valvonnan edellyttämä painava syy.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos luottolaitoksen emoyritys on ulkomainen luottolaitos tai ulkomaisen luottolaitoksen omistusyhteisö ja tällaisen ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan

sovelletaan toisen ETA-valtion lakia.

78 §

Konsolidoidun vakavaraisuuden hallinta

Luottolaitoksen konsolidoitujen omien varojen määrän ja laadun on oltava jatkuvasti riittävät kattamaan luottolaitokseen konsolidoituun taloudelliseen asemaan kohdistuvat riskit, niin kuin tässä luvussa säädetään.

Konsolidointiryhmän emoyrityksellä on oltava luottolaitoksen konsolidoituun vakavaraisuuteen liittyvien riskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, riskien ottamista ja rajoittamista sekä muuta riskien hallintaa samoin kuin riskien kattamista omilla varoilla koskevat, konsolidointiryhmän rakentamiseen sekä sen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa konsolidointiryhmän toiminnassa. Emoyrityksen on asetettava sisäiset tavoitteet näiden riskien kattamiseksi tarvittavalle konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärälle. Tavoitteet on asetettava erikseen kunkin konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen ja liiketoiminnon osalta.

Rahoitustarkastus voi konsolidointiryhmän emoyrityksen hakemuksesta myöntää luvan siihen, että 54 §:ää ei sovelleta konsolidointiryhmään kuuluvaan luottolaitokseen. Lupa on myönnettävä, jos kullekin konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle on asetettu riittävä, 1 momentissa tarkoitettu omien varojen tavoite yrityksen liiketoiminnan kullekin osa-alueelle, lukuun ottamatta konsolidoidun valvonnan tavoitteiden kannalta vähäisiä yrityksiä ja liiketoiminta-alueita. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvan myöntäminen ei vaaranna luottolaitoksen vakavaraisuuden valvontaa.

79 §

Konsolidoidut asiakariskit ja niiden hallinta sekä konsolidoitujen riskikeskittymien ja sisäisten liiketoimien seuranta

Konsolidoitujen asiakasriskien suhteesta konsolidoituihin omiin varoihin on voimassa

mitä 69 §:ssä säädetään.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen on seurattava jatkuvasti luotettavalla tavalla konsolidoitujen asiakasriskien määrää ja luonnetta. Yrityksellä on oltava konsolidoitujen asiakasriskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, asiakasriskien ottamista ja niiden kattamista omilla varoilla sekä muuta konsolidoitujen asiakasriskien hallintaa koskevat, konsolidointiryhmän toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen on seurattava konsolidoituja 50 §:ssä tarkoitettuja riskejä ja ilmoitettava ne Rahoitustarkastukselle niin kuin mainitussa pykälässä säädetään. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tämän momentin mukaisen ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitukset on tehtävä.

Mitä 51 §:ssä säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta ilmoittaa Rahoitustarkastukselle pykälässä tarkoitettut sisäiset liiketoimet ja Rahoitustarkastuksen oikeudesta antaa ilmoitusvelvollisuutta koskevia tarkempia määräyksiä, sovelletaan vastaavasti konsolidointiryhmän emoyritykseen ja Rahoitustarkastuksen oikeuteen antaa tällaiselle yritykselle ilmoittamisvelvollisuutta koskevia määräyksiä.

80 §

Konsolidoidut huomattavat omistussuudet

Luottolaitoksella on oltava konsolidoituja omia varoja vähintään määrä, joka on 15 prosenttia konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten yhteenlasketuista sijoituksista sellaisen konsolidointiryhmään kuulumattoman muun yrityksen kuin luottolaitoksen, ulkomaisen luottolaitoksen, rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on huomattava omistussuus.

Konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän on oltava lisäksi vähintään 60 prosenttia konsolidointiryhmään kuuluvi-

en yritysten 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusten yhteenlasketusta määrästä.

Konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen sovelletaan, mitä 71 §:n 3 ja 4 momentissa sanotaan luottolaitoksesta.

81 §

Konsolidoitu kiinteistönomistus

Konsolidointiryhmän emoyrityksen ja konsolidointiryhmän tytäryritysten yhteenlaskettu 33 §:ssä tarkoitettu kiinteistönomistus ei saa ylittää määrää, joka on 13 prosenttia emoyrityksen konsolidoidun taseen loppusummasta.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua konsolidoitua suhdelukua siihen ei sisällytetä luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvalla kiinteistöyhteisölle annettuja luottoja eikä tällaisen kiinteistöyhteisön puolesta annettuja takauksia, jos kiinteistöyhteisö yhdistellään konsolidoituun taseeseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu luottolaitoksen konsolidoitu tase laaditaan konsolidointiryhmän emoyrityksen ja konsolidointiryhmän tytäryritysten taseiden yhdistelmänä noudattaen, mitä kirjanpitolaissa ja 155 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää poikkeuksen 1 momentin vaatimuksista.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle tiedot, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä säädetyn rajoituksen valvomiseksi. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarkempia määräyksiä tämän pykälän mukaisen ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitukset on tehtävä.

Vakavaraisuustietojen julkistaminen

82 §

Vakavaraisuustietojen julkistamisvelvollisuus

Luottolaitoksen on vähintään vuosittain julkistettava vakavaraisuuttansa koskevat,

luottolaitosdirektiivin XII liitteessä tarkoitetut tiedot. Tätä momenttia ei sovelleta, jos luottolaitos tai sen sellainen emoyritys, jonka kotipaikka on Suomessa tai toisessa ETA-valtiossa, on velvollinen julkistamaan vastaavat konsolidoidut tiedot

Konsolidointiryhmän emoyrityksen on julkistettava 1 momentissa tarkoitetut tiedot konsolidoidusta vakavaraisuudesta. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos luottolaitoksen emoyritys on ulkomainen luottolaitos tai ulkomaisen luottolaitoksen omistusyhteisö ja tällaisen ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan sovelletaan toisen ETA-valtion lakia.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, luottolaitoksen, joka on sellaisen luottolaitoksen tai omistusyhteisön merkittävä tytäryritys, jonka kotipaikka on toisessa Euroopan talousalueen valtiossa, on kuitenkin julkistettava omien varojensa määrä ja omien varojensa vähimmäismäärä tai, jos tällainen tytärluottolaitos on velvollinen täyttämään konsolidoidun vakavaraisuusvaatimuksen, konsolidoitujen omien varojensa määrä ja konsolidoitujen omien varojensa vähimmäismäärä sekä omien varojensa tai konsolidoitujen omien varojensa hallintaa koskevat tiedot, niin kuin luottolaitosdirektiivin 72 artiklassa säädetään. Tytärluottolaitosta pidetään merkittävänä, jos sen taseen tai, jos tiedot ilmoitetaan konsolidoidun vakavaraisuuden perustella, tytärluottolaitoksen konsernitaseen loppusumman osuus emoyrityksen konsernitaseen loppusummasta on vähintään kymmenen prosenttia.

Luottolaitoksella, johon sovelletaan 1 momenttia, sekä 2 momentissa tarkoitettulla konsolidointiryhmän emoyrityksellä tai luottolaitoksella on oltava tämän pykälän soveltamista koskevat kirjalliset periaatteet. Periaatteista on käytävä ilmi, miten ja kuinka usein tässä pykälässä tarkoitettut tiedot julkistetaan sekä miten tietojen oikeellisuus on todennettu.

Jos tässä pykälässä tarkoitettut tiedot eivät sisälly tilinpäätökseen, toimintakertomukseen tai osavuosisikatsukseen, ne on julkistettava yhtenä kokonaisuutena ja tilinpäätöksessä, toimintakertomuksessa tai osavuosisikatsuksessa on ilmoitettava, miten ja kuinka usein tiedot julkistetaan.

Tietojen ilmoittamiseen toimintakertomuksessa tai tilinpäätöksessä sovelletaan sen esitettävää, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, mitä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatimisesta muualla säädetään.

83 §

Julkistamista koskevat poikkeukset

Mitä 82 §:ssä säädetään, ei koske tietoja, jotka ovat merkitykseltään epäolennaisia taikka jotka kuuluvat liikesalaisuuden piiriin tai ovat muuten salassapidettäviä. Jos tietoja on jätetty julkistamatta liikesalaisuuden tai salassapitovelvollisuuden nojalla, luottolaitoksen on kuitenkin julkistettava, miltä osin tietoja ei ole julkistettu, perusteet tietojen julkistamatta jättämiselle sekä yleisiä tietoja seikoista, joita koskevat yksityiskohtaiset tiedot on jätetty julkistamatta. Rahoitustarkastus voi vaatia, että tiedot, jotka tässä momentissa mainitulla perusteella on jätetty julkistamatta, on julkistettava, jos Rahoitustarkastus katsoo, että momentissa tarkoitettujen edellytykset tietojen julkistamatta jättämiselle eivät täyty.

Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä vaatia että 82 §:n nojalla julkistettavat tiedot on julkistettava tilinpäätöksen liitetiedoissa, toimintakertomuksessa tai osavuosisikatsuksessa taikka muulla rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytössä olevalla tavalla tai että ne on julkistettava useammin kuin vuosittain, kuitenkin enintään neljännesvuosittain. Rahoitustarkastus voi myös erityisestä syystä vaatia, että 82 §:ssä tarkoitettujen tietojen oikeellisuus on todennettava tilintarkastuksella tai muulla Rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla.

Rahoitustarkastus voi 82 §:ssä tarkoitettujen luottolaitoksen tai sen emoyrityksen hakeuksesta myöntää luvan siihen, että 82 §:n 2 momenttia ei sovelleta, jos luottolaitos on tässä laissa tarkoitettuun luottolaitokseen tai tällaisen luottolaitoksen omistusyhteisöön rinnastettavan Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa sijaitsevan yrityksen tytäryritys, ja luottolaitoksen emoyritys julkistaa mainitussa momentissa tarkoitettujen tiedot tätä lakia vastaavalla tavalla.

6 luku

Taloudellisen aseman valvonta sekä alemmanasteisten säädösten ja määräysten antaminen ja poikkeuslupien myöntäminen*Taloudellisten toimintaedellytysten seuranta*

84 §

Ilmoitusvelvollisuus

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle 5 luvussa säädettyjen omien varojen vähimmäismäärän laskemiseksi tarvittavat tiedot neljännesvuosittain.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle tässä luvussa säädettyjen konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän laskemiseksi tarvittavat tiedot neljännesvuosittain.

Rahoitustarkastus voi antaa tässä pykälässä tarkoitettun ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä.

85 §

Vakavaraisuuden hallinnan valvonta

Rahoitustarkastuksen on vähintään vuosittain laadittava arvio siitä, täyttääkö luottolaitos 5 luvussa säädetyt vaatimukset. Arvioinnin laajuudessa ja arviointiheydessä on otettava huomioon luottolaitoksen toiminnan luonne ja laajuus sekä se, miten merkittävä luottolaitos on rahoitusmarkkinoiden vakauksen kannalta.

Arvion tulee sisältää sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, seuraavat seikat:

1) luottolaitoksen muusta kuin kaupankäyntivarastosta johtuva korkoriski ja sen hallintaan sovellettavien periaatteiden riittävyys;

2) luottolaitoksen maksuvalmiusriski ja sen hallintaan sovellettavien periaatteiden riittävyys myös muilta kuin 52 ja 53 §:ssä säädettyiltä osin;

3) luottolaitoksen keskittyneisyysriski ja mahdollisten hajautusvaikutusten käsittely riskien ja vakavaraisuuden hallinnassa myös muilta kuin 67—69 §:ssä säädettyiltä osin;

4) sovellettaessa 59 §:n 1 momentissa tarkoitettuja sisäisen luottoluokituksen menetelmiä luottolaitosdirektiivin VII liitteen 4 osan 41 ja 42 kohdassa tarkoitettujen sekä sovellettaessa 63 §:n 3 momentissa ja 64 §:n 3 momentissa tarkoitettuja menetelmiä omien varojen direktiivin V liitteessä tarkoitettujen kuormituskokeiden tulokset;

5) edellä 60 §:ssä tarkoitettujen luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin hallintaa koskevien periaatteiden riittävyys;

6) arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen vähimmäismäärän riittävyys sekä sellaisten järjestelyjen vaikutus, joiden nojalla luottolaitokselle on mahdollisesti jäänyt tällaisiin eriin kohdistuvaa välitöntä tai välillistä riskiä

7) arvio siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eriä.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun korkoriskin toteutuminen voi alentaa luottolaitoksen omia varoja tai konsolidoituja omia varoja enemmän kuin 20 prosenttia, Rahoitustarkastuksen on vaadittava luottolaitokselta selvitys toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä korkoriskin johdosta. Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten tässä momentissa tarkoitettu korkoriskin toteutuminen määritellään.

Taloudellisten toimintaedellytysten korjaaminen

86 §

Lisäpääomavaatimus

Rahoitustarkastus voi, jos luottolaitoksen omien varojen riittävyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muuten varmistaa, enintään kolmen vuoden ajaksi asettaa luottolaitokselle tarvittavan korkeamman vaatimuksen luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärälle kuin mitä edellä 55 §:n 1 momentissa säädetään. Rahoitustarkastus voi asettaa tällaisen korkeamman vaatimuksen, jos se 85 §:ssä säädetyn arvion perusteella

katsoo, että luottolaitos ei täytä 49, 54 tai 68 §:ssä säädettyjä vaatimuksia ja tämän johdosta:

1) luottolaitoksen omien varojen määrä ei riitä täyttämään luottolaitoksen 54 §:n 2 momentin mukaisesti arvioimaa kokonaisriskinsä edellyttämää pääomatarvetta ja siihen perustuvaa mainitun pykälän 3 momentin mukaista pääomatavoitettaan, tai

2) luottolaitos on arvioinut edellä tarkoitetun pääomatarpeensa ja siihen perustuvan pääomatavoitteensa olennaisesti puutteellisella tai virheellisellä tavalla eikä luottolaitoksen omien varojen määrä riitä täyttämään luottolaitoksen todellisen kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Rahoitustarkastus voi asettaa 1 momentissa säädetyn edellytyksin 72 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetulle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen, jos Rahoitustarkastus 85 §:ssä säädetyn arvioon perusteella katsoo, että luottolaitos ei täytä 74 tai 78 §:ssä tai 79 §:n 2 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

87 §

Omien varojen kartuttamisvelvollisuus

Jos luottolaitoksen omat varat vähenevät alle 55 §:n 1 momentin, 2 momentin 1 kohdan tai 3 momentin tai 86 §:n 1 momentin mukaisen määrän taikka luottolaitoksen konsolidoidut omat varat vähenevät alle 76 §:n, 79 §:n 1 momentin tai 86 §:n 2 momentin mukaisen määrän, luottolaitoksen tai omistusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen vähenemisestä alle vaaditun määrän asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen omia varoja ja konsolidoituja omia varoja koskeva vaatimus on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus

voi tehdä päätöksen toimiluvan peruuttamisesta.

Jos luottolaitos on rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän osakasyritys tai tällaisen ryhmittymän emoyrityksen tytäryritys ja ryhmittymän omien varojen määrä vähenee alle mainitun lain 19 §:ssä säädetyn määrän, luottolaitokseen sovelletaan vastavasti, mitä 1 momentissa säädetään. Rahoitustarkastuksen on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydettävä siitä lausunto muilta mainitussa laissa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

88 §

Omien varojen määrästä johtuvat voittovarojen käytön rajoitukset

Jos luottolaitoksen omien varojen määrä alittaa 55 §:n 1 momentin 2 momentin 1 kohdan tai 3 momentin taikka 86 §:n 1 momentin mukaisen määrän, luottolaitos ei saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle eikä käyttää voittovaroja omien osakkeiden lunastamiseksi tai niiden hankkimiseksi muulla tavalla, ellei Rahoitustarkastus erityisestä syystä määrääjäksi myönnä poikkeusta kiellosta. Jos luottolaitoksen konsolidoitujen omien varojen määrä alittaa 76 §:n, 79 §:n 1 momentin tai 86 §:n 2 momentin mukaisen määrän, luottolaitos ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys eivät saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle eivätkä käyttäa voittovaroja omien osakkeidensa lunastamiseksi tai niiden hankkimiseksi muulla tavalla, ellei Rahoitustarkastus erityisestä syystä määrääjäksi myönnä poikkeusta kiellosta.

Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvan muun osakeyhtiömuotoisen rahoituslaitoksen kuin sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistajan oikeudesta osinkoon on 1 momentin estämättä voimassa, mitä osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:ssä säädetään.

Jos luottolaitos on rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän osakasyritys tai tällaisen ryhmittymän emoyrityksen tytäryritys ja ryhmittymän omien varojen määrä

vähenee alle mainitun lain 19 tai 22 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, luottolaitokseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen sovelletaan vastaavasti, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään. Rahoitustarkastuksen on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydettävä siitä lausunto muilta mainitussa laissa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

Valvonnan julkisuus ja yhteistyö valvonnassa

89 §

Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen

Rahoitustarkastuksen on:

- 1) julkistettava 85 §:ssä tarkoitetun arvon tekemistä koskevat yleiset periaatteet;
- 2) pidettävä yleisön saatavilla tiedot 5 luvun ja tämän luvun säännöksistä sekä 5 luvun ja tämän luvun nojalla annetuista säädöksistä ja määräyksistä sekä siitä, mitä Euroopan Unionin lainsäädännön mukaisia sääntely- ja soveltamisvaihtoehtoja Suomessa sovelletaan;
- 3) pidettävä yleisön saatavilla tilastotietoja 5 luvun ja tämän luvun sekä niiden nojalla annettujen säästöjen ja määräysten soveltamisesta.

90 §

Yhteistyö taloudellista asemaa koskevien vaatimusten valvonnassa

Rahoitustarkastus valvoo 5 luvun säännösten noudattamista yhteistyössä sellaisten ulkomaisten luottolaitosten sijoituspalveluyrityksiin rinnastettavien ulkomaisten yritysten valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa, jotka valvovat luottolaitoksen kanssa samaan 73 §:n 1 momentissa tarkoitettuun tai ulkomaiseen konsolidointiryhmään kuuluvia yrityksiä.

Rahoitustarkastuksen tarkastus- ja tietojen saantioikeudesta ja velvollisuudesta antaa tietoja säädetään Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa.

91 §

Konsolidoitua valvontaa koskevien tehtävien siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle

Rahoitustarkastus voi tehdä yhden tai useamman muun ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena toimii toinen ETA-valtion valvontaviranomainen ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan kyseisen valtion lakia. Tässä momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos konsolidointiryhmän emoyritys ei ole suomalainen luottolaitos.

Rahoitustarkastus voi tehdä yhden tai useamman ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että Rahoitustarkastus toimii konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena muussa kuin 73 §:n 1 momentissa tarkoitettussa konsolidointiryhmässä ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan Suomen lakia. Tässä momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos konsolidointiryhmään kuuluu vähintään yksi suomalainen luottolaitos.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos siihen on konsolidoidun valvonnan tehokkaan järjestämisen edellyttämä painava syy. Rahoitustarkastuksen on laadittava sopimuksesta kirjallinen valvontapöytäkirja, joka on kaikkien 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten valvonnasta vastaavien viranomaisten allekirjoitettava Rahoitustarkastuksen on annettava valvontapöytäkirja tiedoksi tällaisen konsolidointiryhmän emoyritykselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle.

Tarkemmat säännökset, määräykset ja poikkeukset

92 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään:

- 1) luottoriskin omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovellettavista varojen ja

taseen ulkopuolisten sitoumusten riskiker-
toimista sekä taseen ulkopuolisten sitoumus-
ten luottovasta-arvokerroimista käytettäessä
58 §:n mukaista vakiomenetelmää;

2) eristä, jotka saadaan jättää huomioon ot-
tamatta laskettaessa 69 §:ssä tarkoitettuja
asiakasriskirajoituksia;

3) luottolaitosdirektiivin VII liitteen 2 osan
11 ja 14 kohdan ja 4 osan 44, 48, 66, 71, 85
ja 94 kohdan huomioon ottamisesta sovellet-
taessa 59 §:ää;

4) luottolaitosdirektiivin VIII liitteen
1 osan 15—17, 20 ja 21 kohdan sekä maini-
tun liitteen 3 osan 73, 74 ja 90 kohdan huo-
mioon ottamisesta sovellettaessa 59 §:ää;

5) omien varojen direktiivin 19 artiklan
huomioon ottamisesta sovellettaessa 64 §:ää.

Valtiovarainministeriön asetuksella sääde-
tään lisäksi, jollei 93 §:stä muuta johdu, siitä,
milloin luottolaitoksen toisessa ETA-
valtiossa olevalta velalliselta olevat saamiset
ja taseen ulkopuoliset sitoumukset tai luotto-
laitoksen toisessa ETA-valtiossa olevat varat
tai vakuudet saadaan ottaa huomioon 55 §:n
1 ja 2 momentissa tarkoitettua omien varojen
vähimmäismäärää laskettaessa edellä tarkoi-
tetussa toisessa valtiossa sovellettavien sään-
nösten ja määräysten mukaisesti.

93 §

Rahoitustarkastuksen määräystenantovaltuus

Rahoitustarkastus antaa luottolaitosdirek-
tiivin, omien varojen direktiivin sekä sähköi-
sen rahan liikkeeseenlaskijoiden toiminnan
aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan
vakauden valvonnasta annetun Euroopan par-
lamentin ja neuvoston direktiivin
2000/46/EY täytäntöönpanon edellyttämät
tarkemmat määräykset 5 luvussa säädettyjen
vaatimusten soveltamisesta.

Rahoitustarkastus voi määrätä, että sen es-
tämättä mitä 92 §:n nojalla annetussa asetuk-
sessa säädetään, luottolaitoksen toisessa
ETA-valtiossa olevalta velalliselta oleviin
saamisiin ja taseen ulkopuolisiin sitoumus-
siin, tällaisessa valtiossa oleviin varoihin
taikka saamisiin tai sitoumuksiin, joiden va-
kuus on toisessa ETA-valtiossa, sovelletaan
55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omien

varojen vähimmäismäärää laskettaessa tällai-
sessa toisessa valtiossa sovellettavien sään-
nösten ja määräysten mukaista riskiluokitusta
tai -kerrointa, joka on ankarampi kuin mitä
92 §:n nojalla annetussa asetuksessa sääde-
tään. Tässä momentissa tarkoitettu määräys
voidaan antaa, jos siihen on edellä tarkoite-
tun valtion erityisiin oloihin perustuva, te-
hokkaan valvonnan edellyttämä painava syy.

94 §

Poikkeusten myöntäminen

Rahoitustarkastus voi 93 §:ssä mainituissa
direktiiveissä säädetyin edellytyksin myöntää
luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön ha-
kemuksesta luvan poiketa siitä, mitä 5 luvus-
sa tai sen nojalla annetussa asetuksessa sää-
detään tai Rahoitustarkastuksen määräyksissä
määrätään.

Rahoitustarkastus voi luottolaitoksen tai
sen omistusyhteisön hakemuksesta sallia, että
luottolaitoksen, joka on sisällytetty ulkomai-
sen luottolaitoksen konsolidoituun valvon-
taan, 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen
omien varojen vähimmäismäärän laskemi-
seen ja siihen liittyvään ilmoitusvelvollisuu-
teen sovelletaan tällaisen ulkomaisen luotto-
laitoksen kotivaltion lainsäädäntöä, jos se ei
merkittävästi poikkea tämän lain säännöksis-
tä.

7 luku

Talletus- ja vakuusrahastosuoja ja varau- tuminen poikkeusoloihin

Talletussuoja

95 §

Talletussuojarahaston jäsenyys

Talletuspankkien tallettajien saamisten tur-
vaamiseksi talletuspankin on kuuluttava tal-
letussuojarahastoon.

Talletuspankin on ilmoitettava talletus-
suojarahastolle ja Rahoitustarkastukselle,
millä tavalla sen ulkomailta olevan sivuliik-

keen tallettajien saamiset on turvattu.

96 §

Talletussuojarahaston säännöt

Talletussuojarahaston säännöt ja niiden muutokset vahvistaa valtiovarainministeriö.

Säännöissä on mainittava:

- 1) rahaston nimi ja kotipaikka;
- 2) kannatusmaksun perimisajankohta;
- 3) valtuuskunnan jäsenten lukumäärä, eroamisikä ja toimikausi sekä valtuuskunnan päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 4) hallituksen jäsenten lukumäärä, eroamisikä, toimikausi sekä hallituksen päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 5) rahaston tilikausi;
- 6) tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi;
- 7) sääntöjen muuttamistapa

Lisäksi säännöissä on mainittava ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen osalta talletussuojarahaston jäseneksi ottamisesta, erottamisesta ja eroamisesta, talletussuojarahaston liittymismaksun perusteista ja talletussuojarahaston korvausvelvollisuuden perusteista.

97 §

Talletussuojarahaston hallinto

Talletussuojarahastoa hoitaa siihen kuuluvien talletuspankkien ja jäsenenä olevien ulkomaisten luottolaitosten valitsema valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus. Hallituksen jäsenistä ainakin yhden tulee edustaa talletussuojarahaston jäsenenä olevia ulkomaisten luottolaitosten sivuliikkeitä.

98 §

Talletussuojarahaston kannatusmaksu

Talletuspankin ja talletussuojarahaston jäsenenä olevan ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen on vuosittain

maksettava talletussuojarahastolle tallettajien saamisten turvaamiseksi kannatusmaksu.

99 §

Talletuspankin kannatusmaksun suuruus

Talletuspankin kannatusmaksu muodostuu kiinteästä maksusta ja pankin vakavaraisuuteen perustuvasta maksusta. Kiinteä maksu on 0,05 prosenttia pankin 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärästä. Vakavaraisuuteen perustuva maksu on 0,125 prosenttia luvusta, joka saadaan, kun 55 §:n 1 momentin mukaisesti laskettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän ja omien varojen suhde kerrotaan pankin 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärällä. Vakavaraisuuteen perustuva maksu on kuitenkin enintään 0,25 prosenttia mainituista talletuksista. Jos pankki on 72 §:n 1 momentissa tarkoitettu konsolidointiryhmän emoluottolaitos tai siihen mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti rinnastettu luottolaitos vakavaraisuuteen perustuva maksu lasketaan konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän konsolidoitujen omien varojen ja talletusten konsolidoidun yhteismäärän perusteella. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

Osuuspankkien yhteenliittymään kuuluville talletuspankeille lasketaan yhteinen kannatusmaksu osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 8 §:n mukaisesti lasketun yhteenliittymän vakavaraisuuden perusteella, niin kuin yhteenliittymä olisi yksi luottolaitos. Osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvien pankkien kannatusmaksun maksaa talletussuojarahastolle yhteenliittymän keskusyhteisö. Keskusyhteisön maksama kannatusmaksu jaetaan sen jäsenluottolaitosten kesken maksettavaksi jäsenluottolaitosten 55 §:n 1 momentin mukaisesti lasketun omien varojen vähimmäismäärän suhteessa. Rahoitustarkastuksen luvalla kannatusmaksu voidaan jakaa myös muulla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu talletusten yhteismäärä, omien varojen määrä ja omien

varojen vähimmäismäärä määräytyvät kannatusmaksun maksamista edeltävän tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

100 §

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen kannatusmaksu

Talletussuojarahaston jäsenenä olevan, ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen kannatusmaksu määräytyy 99 §:n mukaisesti. Sivuliikkeen kannatusmaksun perusteena on kuitenkin sivuliikkeen ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 7 a §:n perusteella korvattavien talletusten yhteismäärä. Vakavaraisuuteen perustuvaa maksua laskettaessa ulkomaisen luottolaitoksen omien varojen yhteismäärään luetaan erät, jotka ulkomaisen luottolaitoksen kotivaltion säännösten mukaan saadaan kyseisiin eriin lukea.

Talletussuojarahaston jäsenenä olevan, Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen kannatusmaksu on 0,05 prosenttia sivuliikkeen talletusten yhteismäärästä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu talletusten yhteismäärä sekä 1 momentissa tarkoitettu omien varojen määrä määräytyvät kannatusmaksun maksamista edeltävän tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

101 §

Kannatusmaksun alentaminen ja korottaminen

Kun talletussuojarahaston varojen ja velkojen erotuksena laskettu nettovarallisuus on vähintään kaksi prosenttia talletuspankkien yhteenlasketuista, 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavista talletuksista, kannatusmaksu on yksi kolmasosa 99 ja 100 §:ssä säädetystä kannatusmaksusta.

Jos talletussuojarahasto on 109 §:n mukaisesti joutunut ottamaan toimintaansa varten lainaa, Rahoitustarkastus voi määrätä 1 momentissa, 99 §:ssä ja 100 §:n 1 momentissa

säädettyä kannatusmaksun korotettavaksi enintään 1,5 prosentiksi 99 §:ssä ja 100 §:n 1 momentissa tarkoitettujen korvattavien talletusten yhteismäärästä tai enintään 0,25 prosentiksi 100 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeen talletusten yhteismäärästä, kunnes talletussuojarahasto on maksanut edellä tarkoitettua lainan takaisin.

102 §

Kannatusmaksun perimisen keskeyttäminen

Talletussuojarahaston valtuuskunta voi päättää, että kannatusmaksun periminen keskeytetään, jos talletussuojarahaston varojen ja velkojen erotuksena laskettu nettovarallisuus on vähintään kymmenen prosenttia talletuspankkien yhteenlasketusta, 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärästä.

103 §

Talletussuojarahaston itsenäisyys

Talletussuojarahastoon kuuluvalla talletuspankilla ei ole oikeutta vaatia osuuttaan talletussuojarahastosta erotettavaksi itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle. Tätä osuutta ei saa lukea pankin varoiksi.

104 §

Talletussuojarahaston maksuvelvollisuuden alkaminen

Jos talletuspankki ei ole maksanut talletussopimuksen ja tämän lain mukaisesti talletuspankissa tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saamisiansa, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Rahoitustarkastukselle.

Rahoitustarkastuksen on 21 päivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta tai asiasta muutoin tiedon saatuaan päätettävä, onko talletussuojarahaston maksettava pankin tallettajien 105 §:n 1—3 momentissa

tarkoitettua saamista. Maksuvelvollisuuden määräämisen edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitettua saamista maksamatta jääminen on saadun selvityksen perusteella johtunut pankin maksu- tai muista taloudellisista vaikeuksista eivätkä vaikeudet Rahoitustarkastuksen arvion mukaan ole tilapäisiä.

Rahoitustarkastuksen on arvioidessaan 2 momentissa tarkoitettujen vaikeuksien tilapäisyyttä otettava huomioon 105 §:ssä tarkoitettu yhteisvastuu.

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitettua päätöksestään talletussuojarahastolle, talletuspankin vakuusrahastolle, talletuspankille ja valtiovarainministeriölle. Jos pankilla on ulkomailla sivuliike, päätöksestä on lisäksi ilmoitettava sivuliikkeen sijaintivaltion valvontaviranomaiselle ja suojajärjestelmälle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua Rahoitustarkastuksen päätöksen toteuttamiseksi talletuspankin on toimitettava talletussuojarahastolle tiedot tallettajista ja heidän 105 §:n 1—3 momentissa tarkoitetuista saamisistaan. Talletussuojarahasto ei saa antaa tietoja muille kuin viranomaisille, joilla 141 §:n mukaan on oikeus saada salassa pidettäviä tietoja.

105 §

Korvattavat saamiset

Talletussuojarahaston varoista korvataan talletuspankissa tilillä olevat ja tilille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset, kuitenkin enintään 25 000 euron määrään asti. Jos tiliä käytetään sijoituspalveluun siten kuin sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 33 §:n 2 momentissa säädetään, korvaus maksetaan kuitenkin mainitussa laissa tarkoitettua korvausrahastosta siten kuin mainitun lain 6 luvussa säädetään.

Talletuspankin ETA-valtiossa olevan sivuliikkeen tallettajan saamiset korvataan suomalaisen talletussuojarahaston varoista siihen määrään, johon ne korvattaisiin sivuliikkeen sijaintivaltion suojajärjestelmän mukaisesti, kuitenkin enintään 25 000 euron määrään asti.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, tallettajan saaminen maksetaan täysimääräisesti talletussuojarahaston varoista, jos tallettaja osoittaa luotettavasti, että saaminen perustuu varoihin, jotka tallettaja on saanut omassa käytössä olleen asuntonsa myynnistä ja että varat käytetään uuden, tallettajan omaan käyttöön tulevan asunnon hankkimiseen. Tätä momenttia sovelletaan vain sellaisiin tallettajan varoihin, jotka on talletettu talletuspankin tilille enintään kuusi kuukautta ennen Rahoitustarkastuksen 104 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä.

Talletussuojarahasto ei kuitenkaan korvaa toisen luotto- tai rahoituslaitoksen saamia eikä talletuspankin 45—48 §:ssä tarkoitettuihin omiin varoihin luettavia eriä. Rahasto ei myöskään korvaa saamia, jotka perustuvat rikoslain 32 luvussa tarkoitettuihin rikoksella saatuihin varoihin. Jos edellä mainittua rikosta koskeva esitutkinta tai oikeudenkäynti on vireillä, talletussuojarahasto voi lykätä korvauksen maksamista tuomioistuimen lainvoimaiseen päätökseen asti. Rahasto ei myöskään korvaa arvopaperimarkkina-asiassa tarkoitettua arvopaperinvälittäjän nimissä olevalla arvopaperimarkkina-asiassa 4 luvun 5 a §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakasvarojen tilillä olevia saamia.

Jos talletussuojarahasto on jo aikaisemmin korvannut 1—3 momentin mukaisesti tallettajan saamiset, rahasto korvaa tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset vain siltä osin kuin saamiset perustuvat varoihin, jotka on talletettu pankkiin tässä momentissa tarkoitettua korvauksen maksamisen jälkeen.

Tätä pykälää sovellettaessa pidetään talletuspankkeja, jotka lain, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella vastaavat kokonaan tai osittain toistensa sitoumuksista tai velvoitteista, yhtenä talletuspankkina. Sen estämättä, mitä edellä säädetään, tätä momenttia ei sovelleta talletuspankkiin, joka on 114 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut eroavansa vakuusrahastosta. Pankkiin, jolle eroilmoituksen jälkeen annetaan 119 §:ssä tarkoitettua tukea, sovelletaan kuitenkin tätä momenttia. Edellä tarkoitettua sopimuksesta tai muusta järjestelystä on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.

Talletussuojarahastolle syntyy saaminen

talletuspankilta korvaamiensa, 1—3 momentissa tarkoitettujen saamisten osalta. Saamiselle maksettavasta korosta määrätään talletussuojarahaston säännöissä.

106 §

Tallettajien saamisten maksaminen

Talletussuojarahaston on maksettava tallettajille 105 §:n 1—3 momentissa tarkoitettujen saamisten kolmen kuukauden kuluessa 104 §:ssä tarkoitettua Rahoitustarkastuksen päätöksestä. Jos talletuspankki on ennen 104 §:ssä tarkoitettua päätöstä asetettu selvitystilaan, tässä momentissa säädetty määräaika lasketaan selvitystilaan asettamispäätöksestä.

Rahoitustarkastus voi myöntää talletussuojarahastolle lisäaikaa tallettajien saamisten maksamiseen yhteensä kolme kertaa ja kerrallaan enintään kolme kuukautta. Lisäajan myöntämisen edellytyksenä on, että talletussuojarahaston lisäajan tarve perustuu poikkeuksellisiin olosuhteisiin ja erityiseen syyhyn.

Jos talletussuojarahasto ei ole korvannut tallettajalle 105 §:n 1—3 momentissa tarkoitettua saamista tässä pykälässä säädetyssä ajassa, tallettajalle on syntynyt saaminen, jota tallettajalla on oikeus hakea talletussuojarahastolta tuomioistuimessa.

107 §

Maksuvelvollisuuden alkamisesta ilmoittaminen

Talletussuojarahaston on ilmoitettava 104 §:ssä tarkoitettua päätöksestä asianomaisen talletuspankin tallettajille. Talletussuojarahaston on myös julkisella kuulutuksella ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on julkaistava myös talletuspankin toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä maan virallisilla kielillä.

108 §

Talletuspankin tiedottamisvelvollisuus

Talletuspankin on annettava tallettajilleen

tiedot talletussuojarahaston tallettajien saamisille antamasta suojasta tai vastaavasta muusta suojasta sekä aiemmin annettujen tietojen muutoksista.

Talletuspankin on annettava 1 momentissa tarkoitettujen tiedot myös sen ulkomaisen sivuliikkeen sijaintimaan virallisilla kielillä.

109 §

Talletussuojarahaston lainanotto

Talletussuojarahasto voi ottaa säännöissä määrätyllä tavalla toimintaansa varten lainaa, jos sen omat varat eivät riitä tässä luvussa tarkoitettujen korvausten maksamiseen. Talletussuojarahaston sääntöihin on otettava määräys talletussuojarahastoon kuuluvien talletuspankkien velvollisuudesta myöntää lainaa talletussuojarahastolle rahaston veloitteiden täyttämiseksi.

110 §

Talletussuojarahaston varojen sijoittaminen

Talletussuojarahaston varat on sijoitettava luotettavalla, tehokkaalla ja rahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla sekä riskien hajauttamisen periaatetta noudattaen. Sijoituksista saatava tuotto lisätään talletussuojarahaston pääomaan.

Rahaston varoja ei saa sijoittaa rahastoon kuuluvan talletuspankin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin rahastoon kuuluvan pankin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka pankin vakuusrahaston liikkeeseen laskemiin arvopapereihin. Rahaston varoja ei myöskään muulla tavalla saa sijoittaa rahastoon kuuluvaan talletuspankkiin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yhteisöön taikka pankin vakuusrahastoon. Mitä tässä momentissa säädetään talletuspankista, koskee myös talletussuojarahaston jäsenenä olevaa ulkomaista luottolaitosta ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei estä talletussuojarahaston varojen sijoittamista sijoitusrahastolain 11 luvus-

sa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin.

Talletussuojarahaston maksuvalmiuden on oltava rahaston toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu.

111 §

Toimiluvan peruuttaminen sekä tallettajien ja sijoittajien saamiset

Päättyessään 28 §:n nojalla talletuspankin toimiluvan peruuttamisesta Rahoitustarkastus voi samalla määrätä tallettajien saamiset maksettaviksi talletussuojarahaston varoista. Päättyessään 28 §:n nojalla luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta Rahoitustarkastus voi samalla määrätä sijoittajien saamiset maksettaviksi sijoittajien korvausrahastosta siten kuin sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 6 luvussa säädetään.

112 §

Talletuskannan siirron vaikutus talletussuojaan

Sen estämättä, mitä 105 §:n 1 momentissa säädetään korvattavasta enimmäismäärästä, mainitun lainkohdan nojalla korvattava talletus, joka on siirtynyt toiseen talletuspankkiin sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen johdosta, korvataan samaan määrään saakka kuin ennen talletuksen siirtoa, jollei 2 momentista muuta johdu.

Edellä 1 momenttia sovelletaan vaadittaessa maksettavaan talletukseen kolmen kuukauden ajan sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen täytäntöönpanon rekisteröinnistä.

Vakuusrahastosuoja

113 §

Vakuusrahaston jäsenyys

Talletuspankkien vakaan toiminnan turvaamiseksi talletuspankki voi kuulua vakuusrahastoon.

114 §

Vakuusrahastosta eroaminen

Vakuusrahastoon kuuluva talletuspankki voi erota vakuusrahastosta ilmoittamalla siitä kirjallisesti rahaston hallitukselle. Ero tulee voimaan eroamisilmoituksen tekemistä seuraavan kalenterivuoden päätyttyä.

Jos vakuusrahastosta eronnut pankki on eroamisvuonna tai viiden sitä välittömästi edeltävän kalenterivuoden aikana saanut avustusta vakuusrahastosta, sen on vakuusrahaston vaatimuksesta, rahaston säännöissä määrätyllä tavalla maksettava avustus takaisin vakuusrahastolle.

115 §

Vakuusrahaston säännöt

Vakuusrahaston säännöt ja niiden muutokset vahvistaa valtiovarainministeriö.

Säännöissä on mainittava:

- 1) rahaston nimi ja kotipaikka;
- 2) talletuspankin rahaston jäseneksi ottamisesta ja eroamisesta;
- 3) liittymis- ja kannatusmaksun määräytymisperusteet ja perimisajankohta;
- 4) valtuuskunnan jäsenten lukumäärä, eroamisikä ja toimikausi sekä valtuuskunnan päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 5) hallituksen jäsenten lukumäärä, eroamisikä, toimikausi sekä hallituksen päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 6) perusteet rahaston vuotuisen ylijäämän käyttämisestä;
- 7) rahaston tilikausi;
- 8) tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi;
- 9) sääntöjen muuttamistapa;
- 10) rahaston purkamisesta.

116 §

Vakuusrahaston hallinto

Vakuusrahastoa hoitaa siihen kuuluvien talletuspankkien valitsema valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus.

Jos vakuusrahastolle on myönnetty tukilainaa tai muuta valtion vakuusrahastosta annetussa laissa tarkoitettua tukea tai vastaavaa tukea valtion talousarviossa olevien valtuuksien nojalla, valtiovarainministeriöllä on oikeus nimetä valtuuskuntaan ja hallitukseen valtiota edustava jäsen.

117 §

Vakuusrahaston kannatusmaksu

Vakuusrahaston valtuuskunta voi määrätä, että rahastoon kuuluvan talletuspankin on vuosittain maksettava vakuusrahaston velvoitteiden täyttämiseksi riittävä kannatusmaksu.

Kannatusmaksun tulee perustua talletuspankin toiminnassaan ottamiin riskeihin. Kannatusmaksun laskentaperusteen on oltava sama kaikille vakuusrahastoon kuuluville pankeille. Eri yhteisömuotoa olevien talletuspankkien kannatusmaksun laskentaperusteet voivat kuitenkin olla keskenään erilaisia. Eri yhteisömuotoa olevia talletuspankkeja ei saa laskentaperustetta määrättäessä perusteellomasti asettaa keskenään eriarvoiseen asemaan. Vakuusrahastolle vuosittain perittävät kannatusmaksut voivat olla enintään 0,5 prosenttia rahastoon kuuluvien pankkien viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta.

Jos vakuusrahastolle on myönnetty tukilainaa tai muuta valtion vakuusrahastosta annetussa laissa tarkoitettua tukea tai vastaavaa tukea valtion talousarviossa olevien valtuuksien nojalla ja tuen takaisin maksaminen edellyttää 0,5 prosenttia korkeampaa maksua, kannatusmaksut voidaan korottaa enintään yhdeksi prosentiksi mainitusta taseiden yhteenlasketusta loppusummasta. Rahoitustarkastus voi velvoittaa korottamaan kannatusmaksua, jos se katsoo, ettei valtuuskunnan määräämä kannatusmaksu ole riittävä turvaamaan vakuusrahaston velvoitteita.

Vakuusrahaston hallitus voi vapauttaa talletuspankin määrääjäksi maksamasta kannatusmaksua.

118 §

Vakuusrahaston itsenäisyys

Rahastoon kuuluvalla talletuspankilla ei ole oikeutta vaatia osuuttaan vakuusrahastosta erotettavaksi itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle. Tätä osuutta ei saa lukea pankin variksi.

119 §

Tuen myöntäminen

Vakuusrahaston varoista voidaan antaa avustuslainoja tai avustuksia rahastoon kuuluvalla talletuspankille, joka on joutunut sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että avustuslainan tai avustuksen myöntäminen on sen toiminnan turvaamiseksi tarpeellista. Vakuusrahasto voi antaa myös takauksia vakuusrahastoon kuuluvan talletuspankin ottamille lainoille. Vakuusrahasto voi Rahoitustarkastuksen luvalla myös merkitä pankin liikkeeseen laskeman pääomalainan. Jos vakuusrahastolla on tukilainaa valtion vakuusrahastosta annetun lain nojalla tai jos vakuusrahaston ottamalla lainalla on valtion tai valtion vakuusrahaston takaus, voidaan avustuslainoja, avustuksia tai takauksia antaa sekä pääomalainoja merkitä vain valtiovarainministeriön hyväksymissä rajoissa.

Vakuusrahasto ei 1 momentissa tarkoitettuja tukipäätöksiä tehdessään saa ilman perusteltua syytä asettaa rahastoon kuuluvia talletuspankkeja keskenään eriarvoiseen asemaan. Kunkin tukipäätöksen tulee perustua tuettavan pankin taloudellisen tilan huolelliseen selvittämiseen.

Vakuusrahasto voi päättää rahaston varojen luovuttamisesta Valtion vakuusrahastolle käytettäväksi suomalaisen talletuspankin Valtion vakuusrahastosta annetun lain 1 §:n mukaisiin tukitoimiin.

Jos 1 momentissa tarkoitettu pankki sulautuu toiseen pankkiin, avustuslaina, pääomalaina tai avustus voidaan antaa myös vastaanottavalle pankille.

Jos vakuusrahastolle on myönnetty 1 momentissa tarkoitettua tukilainaa, avustuslainan, pääomalainan tai avustuksen myöntämiseen pankille näistä lainavaroista on saatava

valtiovarainministeriön suostumus.

120 §

Avustuslainan takaisin perimisestä luopuminen

Vakuusrahaston valtuuskunnalla on hallituksen esityksestä oikeus kokonaan tai osittain luopua avustuslainan tai pääomalainan takaisin perimisestä, jos takaisin periminen on kohtuutonta avustuslainan tai pääomalainan saaneelle talletuspankille. Vakuusrahaston valtuuskunnan ja hallituksen tulee tehdessään päätöstä avustuslainan tai pääomalainan takaisin perimisestä luopumisesta noudattaa, mitä 119 §:n 2 momentissa säädetään. Jos vakuusrahastolle on myönnetty 119 §:n 1 momentissa tarkoitettua tukilainaa, avustuslainan tai pääomalainan takaisin perimisestä luopumiseen on saatava valtiovarainministeriön suostumus.

Jos vakuusrahastosta lainaa saanut talletuspankki joutuu selvitystilaan tai konkurssiin, avustuslainan tai pääomalainan takaisin maksamiseen saa käyttää vain niitä pankin varoja, jotka jäävät jäljelle, kun pankin muut sitoumukset on täytetty.

121 §

Vakuusrahaston lainanotto

Vakuusrahasto ei saa ottaa toimintaansa varten lainaa, ellei valtiovarainministeriö erityisestä syystä myönnä tähän lupaa.

122 §

Vakuusrahaston varojen sijoittaminen

Vakuusrahaston varat on sijoitettava turvallisella ja rahaston maksuvalmiuden turvalla tavalla.

Varautuminen poikkeusoloihin

123 §

Varautumisvelvollisuus

Luottolaitoksen ja sellaisen rahoituslaitok-

sen, joka pääasiallisena liiketoimintanaan tarjoaa maksukortti- ja maksamispalveluja, tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein.

Rahoitustarkastus voi antaa ohjeita 1 momentin soveltamisesta.

124 §

Varautumisesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos 123 §:stä aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä luotto- tai rahoituslaitoksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta.

8 luku

Menettelytavat

Markkinointi ja sopimusehdot

125 §

Markkinointi

Luottolaitoksen on markkinoinnissaan annettava asiakkaalle markkinoitavasta hyödykkeestä kaikki ne tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan tehdessä hyödykettä koskevia ratkaisuja.

Luottolaitos ei saa markkinoinnissaan antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä käyttää muutoinkaan asiakkaan kannalta sopimatonta tai hyvän tavan vastaista menettelyä.

Markkinointia, joka ei sisällä asiakkaan taloudellisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja, on aina pidettävä sopimattomana.

126 §

Sopimusehdot

Luottolaitos ei saa toiminnassaan käyttää sopimusehtoa, joka ei kuulu luottolaitoksen toimintaan tai jota sen sisältö, osapuolten asema tai olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä asiakkaan kannalta kohtuuttomana. Kohtuuttomana sopimusehtoa on pidettävä aina, jos luottolaitoksen toiminnan ulkopuolisten hyödykkeiden hankkiminen tai käyttö asiakkaan kannalta kokonaisuutena arvioiden asiattomasti vaikuttaa luoton saamiseen, sopimuksen voimassaoloon tai muihin sopimuksen ehtoihin taikka jos asiakkaan oikeutta ryhtyä sopimussuhteeseen muun elinkeinonharjoittajan kanssa rajoitetaan.

Luottolaitoksen on toimitettava Rahoitustarkastukselle luottolaitoksen toiminnassa käytettävien vakioehtoisten sopimusten ehdot.

127 §

Sähköisen rahan lunastusvelvollisuus

Muun kuin 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun sähköisen rahan liikkeeseenlaskija on velvollinen lunastamaan liikkeeseen laskemansa sähköisen rahan sen rahallista arvoa vastaavasta täydestä määrästä, vähennettynä takaisinlunastuksesta mahdollisesti perittävällä kohtuullisella toimenpidemaksulla. Tästä lunastusvelvollisuudesta voidaan poiketa sopimuksella sellaisissa tapauksissa, joissa lunastettavan sähköisen rahan raha-arvo on enintään kymmenen euroa. Sähköisen rahan liikkeeseenlaskuun sovellettavista sopimusehdoista on käytävä ilmi takaisinlunastuksen ehdot.

Markkinoinnin ja sopimusehtojen valvonta

128 §

Viranomaisten toimivalta markkinoinnin ja sopimusehtojen valvonnassa

Rahoitustarkastus valvoo luottolaitoksen sopimusehtojen käyttöä ja markkinointia.

Markkinoinnin lainmukaisuutta ja sopimusehtojen käyttöä kuluttajansuojan kannalta valvoo myös kuluttaja-asiamies.

Rahoitustarkastuksen ja kuluttaja-asiamiehen on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään.

129 §

Kuluttaja-asiamiehen lausunto

Havaitessaan luottolaitoksen menettelevän sopimusehtojen käytössään kuluttajansuojalain (38/1978) vastaisesti Rahoitustarkastuksen tulee pyytää asiassa kuluttaja-asiamieheltä lausunto.

130 §

Toimintakielto

Rahoitustarkastus voi, jos se asiakkaansuojan kannalta on tarpeellista, kieltää luottolaitosta jatkamasta tämän luvun taikka sen nojalla annettujen säännösten vastaista markkinointia tai sopimusehtojen käyttöä taikka uudistamasta sellaista tai siihen rinnastettavaa markkinointia tai sopimusehtojen käyttöä.

Rahoitustarkastus voi määrätä 1 momentissa tarkoitetun kiellon myös väliaikaisena, jolloin kielto on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Rahoitustarkastus voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Rahoitustarkastuksen 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

131 §

Asian saattaminen markkinaoikeuteen

Luottolaitos voi saattaa 130 §:n 1 momentissa tarkoitetun päätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa Rahoitustarkastuksen päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Talletusten vastaanottaminen

132 §

Talletuspankin toiminimi

Talletuspankin toiminimessä on oltava sana tai yhdysosa "pankki", ja siitä on ilmentävä pankin yhteisömuoto.

133 §

Markkinointirajoitus

Talletuspankki ei saa markkinoinnissaan käyttää talletussuojarahaston antamaa tai muuta vastaavaa talletussuojaa taikka vakuusrahastosuojaa koskevia tietoja rahoitusmarkkinoiden vakautta tai tallettajien luottamusta vaarantavalla tavalla.

Talletuspankki saa markkinoinnissaan käyttää ainoastaan talletussuojarahaston antamaa tai muuta vastaavaa talletussuojaa taikka omaa vakuusrahastosuojaa koskevia tietoja.

Talletuspankki ei saa ohjata asiakasta tekemään talletusta toiseen talletuspankkiin. Tällaista talletusten välittämistä ei myöskään saa järjestää yhdessä toisen talletuspankin kanssa taikka pankin keskusjärjestön tai muun vastaavan yhteisön kautta tahi avustuksella tai muulla tavalla.

134 §

Asiakkaan oikeus peruspankkipalveluihin

Talletuspankki saa kieltäytyä tavanomaisen talletustilin avaamisesta ja tilin käyttöön tarkoitettujen välineiden myöntämisestä taikka maksujenvälitystä koskevan toimeksiannon hoitamisesta ETA-valtiossa laillisesti oleskelevalle luonnolliselle henkilölle vain, jos kieltäytymiselle on painava peruste. Perusteen tulee liittyä asiakkaaseen tai hänen aiempaan käyttäytymiseensä taikka siihen, ettei asiakassuhteelle ilmeisesti ole todellista tarvetta. Kieltäytymisen peruste on ilmoitettava asiakkaalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos 145 §:stä tai rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetusta laista johtuu muuta.

35 §

Talletusta koskeva sopimus

Talletettaessa varoja pankkiin on pankin ja tilinavaajan välillä tehtävä talletusta koskeva sopimus. Tilinavaajan henkilöllisyys on aina todettava ja sopimukseen on merkittävät riittävät tiedot tilinavaajasta, omistajasta ja käyttöön oikeutetuista.

Jos talletuksesta annetaan erillinen todiste, se on asetettava nimetylle henkilölle ja se voidaan siirtää vain nimetylle henkilölle.

Talletusta koskevaan 1 momentissa tarkoitettuun sopimukseen otetusta erityisestä ehdosta on oltava merkintä myös todisteessa. Ehto, lukuun ottamatta tilinomistajan määräystä tilin käyttöön oikeutetuista, voidaan muuttaa tai peruuttaa vain pankin suostumuksella.

136 §

Vajaavaltainen tilinomistaja

Viisitoista vuotta täyttänyt vajaavaltainen voi itse tehdä talletuspankin kanssa talletusta koskevan sopimuksen niistä varoista, joista hänellä holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 25 §:n 1 momentin mukaan tai muulla perusteella on oikeus määrätä, sekä tallettaa ja nostaa varoja ja muutoinkin määrätä talletuksesta. Edunvalvoja voi kuitenkin holhousviranomaisen suostumuksella ottaa talletetut varat hoitoonsa, jos vajaavaltaisen etu sitä vaatii.

Jos viisitoista vuotta täyttäneen vajaavaltaisen nimiin on talletuspankkiin talletettu varoja ehdolla, että ainoastaan hänellä itsellään on oikeus nostaa varoja, määräävät talletetuista varoista vajaavaltainen ja hänen edunvalvojansa yhdessä. Ehdosta voidaan kuitenkin poiketa tuomioistuimen luvalla.

137 §

Koronmaksuvelvollisuuden vanheneminen

Kun kymmenen vuotta on kulunut sen kalenterivuoden lopusta, jonka kuluessa talletuspankkiin talletettujen varojen tiliä on viimeksi käytetty, lakkaa talletuspankin velvol-

lisuus maksaa korkoa talletetuille varoille, jollei tiliehdoista muuta johdu.

138 §

Kuittaus

Talletuspankki ei saa vastasaatavallaan kuittata sellaisia yksityishenkilön tilillä olevia tai tälle maksettavaksi osoitettuja varoja, joita ei lain mukaan saa ulosmitata. Pankin on ennen kuittausvaatimuksesta selvitettävä varojen ulosmittauskelpoisuus. Kuittausvaatimuksesta on ilmoitettava tilinomistajalle. Tämän momentin vastainen kuittaus on mitätön.

Jos varojen ulosmittauskelpoisuuden selvittäminen ei ole mahdollista ilman kohtuutonta vaivaa, pankki saa kuitenkin vaatia kuittausvaatimuksen yhteydessä kirjallisesti 1 momentissa säädetystä kuittausoikeuden rajoituksesta sekä tässä momentissa säädetystä kuittauksen peruuntumisesta. Kuittaus peruuntuu, jos tilinomistaja 14 päivän kuluessa kuittausvaatimuksesta tiedon saatuaan esittää selvityksen siitä, etteivät varat ole ulosmittauskelpoisia. Jollei kuittausvaatimuksen tiedoksisaamisen ajankohdasta voida esittää muuta selvitystä, vaatimuksen katsotaan tulleen tilinomistajan tietoon seitsemäntenä päivänä vaatimusta koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Jos tilinomistajalle ei anneta tässä momentissa säädettyjä tietoja, kuittaus on mitätön.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske tilinomistajan nimenomaiseen valtuutukseen perustuvia veloituksia tilillä olevista varoista. Tällaisen valtuutuksen tilinomistaja voi peruuttaa milloin tahansa. Muu sopimus, jolla vähennetään tilinomistajalle tämän pykälän mukaan kuuluvia oikeuksia, on mitätön.

Luotonanto

139 §

Vakuuden edelleenpanttaaminen

Luottolaitos ei saa vakuuden omistajan suostumuksetta pantata edelleen luottolaitokselle annettua vakuutta.

140 §

Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvalla luonnolliselle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä lähipiiriin kuuluvaan yritykseen sijoittamista koskevat päätökset taikka tällaiseen luotonantoon ja sijoittamiseen sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä luottolaitoksen hallituksessa. Tässä pykälässä tarkoitettujen muiden liiketoimien kuin tavanomaisten henkilöstöluottojen ehtoihin sovelletaan, mitä 51 §:n 3 momentissa säädetään.

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluu:

1) se, jolla omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vähintään 20 prosenttia luottolaitoksen osakkeista, osuuksista tai niiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta luottolaitoksen konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka luottolaitoksessa määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä, jollei omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen;

2) luottolaitoksen hallintoneuvoston jäsen, hallituksen jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastaja, varatilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta, sekä vastaavassa asemassa 1 kohdassa tarkoitettu yritysessä oleva henkilö;

3) 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden alaikäinen lapsi sekä aviopuoliso tai henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;

4) yhteisö ja säätiö, jossa edellä tässä momentissa tarkoitettulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Luottolaitoksen on pidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, yhteisöistä ja säätiöistä. Luettelon tiedot ja siinä tapahtuneet muutokset sekä luettelossa mainituille luonnollisille henkilöille, yhteisöille ja säätiöille myönnettyjä luottoja tai yhteisöön tehtyjä sijoituksia koskevat 1 momentissa tarkoitettavat päätökset tai ehdot on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.

Mitä tässä pykälässä säädetään luoton an-

tamisesta, sovelletaan vastaavasti takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

Mitä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen.

Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta sekä 3 momentissa tarkoitettujen luottolaitosten pitämistä ja mainituissa momentissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Rahoitustarkastukselle. Rahoitustarkastus voi lisäksi antaa valvonnan kannalta tarkempia määräyksiä siitä, milloin 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua yhtiötä pidetään koko konsernin kannalta vähäisenä.

Pankkisalaisuus ja asiakkaan tunnistaminen

141 §

Salassapitovelvollisuus

Joka luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, luottolaitosten yhteenliittymän taikka luottolaitoksen asiamiehen tai muun luottolaitoksen lukuun toimivan yrityksen toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohdaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, ellei se, jonka hyväksi vaitiovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, isäntien kokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle taikka hypoteekkiyhdistyksen kokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle.

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitet-

tuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain mukaan oikeus saada sellaisia tietoja.

Luottolaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja arvopaperimarkkina- ja vakuutusryhmittymien tarkoitettulle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle ja kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa (772/1988) tarkoitettulle optioyhteisölle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi. Luottolaitoksella on sama oikeus antaa tietoja ETA-valtiossa toimivalle julkista kaupankäyntiä vastaavaa kaupankäyntiä järjestävälle yhteisölle ja ETA-valtiossa sijaitsevalle optioyhteisöön rinnastettavalle yhteisölle.

Luottolaitoksella on 1 momentin estämättä oikeus harjoittaa liiketoimintaansa tavanomaisesti kuuluvaa luottotietotoimintaa.

Mitä osuuskuntalain 7 luvun 6 §:ssä säädetään, ei koske luottolaitosta eikä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yritystä.

142 §

Tietojen luovuttaminen samaan konsolidointiryhmään, rahoitus- ja vakuutusryhmittymään tai yhteenliittymään kuuluvalla yritykselle

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 141 §:ssä tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisen maksutietojen rekisteröintiin.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, luottolaitos ja luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinoita sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yhteisölle, joka kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Luottolaitoksella on sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, oikeus luovuttaa 141 §:n 1 momentissa tarkoitettulle luottolaitosten yhteenliittymälle, jonka jäsen luottolaitos on, yhteenliittymän toiminnan kannalta tarpeellisia tietoja. Mitä 2 momentissa ja tässä momentissa säädetään luottolaitosten yhteenliittymästä, sovelletaan vastaavasti säästöpankkien ja osuuspankkien keskusrahallaitoksiin.

143 §

Tietojen luovuttaminen luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on 141 §:n estämättä oikeus luovuttaa luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle luottotietorekisteriin merkitsemistä varten asiakkaan voimassa olevien luottosopimusten ja takaussituumusten yksilöintiä varten tarpeelliset tiedot sekä tiedot luottojen maksamatta olevasta määrästä.

144 §

Tietojen luovuttaminen tutkimuskäyttöön

Edellä 141 §:ssä tarkoitettuja tietoja sisältävä asiakirja voidaan antaa tieteelliseen tutkimuskäyttöön, jos asiakirjan valmistamisesta on kulunut vähintään 60 vuotta ja asiakirjan vastaanottaja antaa kirjallisen sitoumuksen siitä, ettei hän käytä asiakirjaa sen henkilön, jota asiakirja koskee, tai hänen läheisen-

sä vahingoksi tai halventamiseksi taikka niiden muiden etujen loukkaamiseksi, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

145 §

Asiakkaiden tunnistaminen

Luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on todettava vakituisen asiakkaansa henkilöllisyys ja tunnettava asiakkaan liiketoiminnan laatu sekä perusteet palvelun käyttämiselle. Jos on todennäköistä, että asiakas toimii toisen lukuun, tunnistaminen on käytettävissä olevin keinoin ulotettava myös tähän henkilöön.

Asiakkaan tunnistamisesta on lisäksi voimassa, mitä rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa säädetään.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettussa asiakkaan tunnistamisessa noudatettavista menettelyta-voista.

9 luku

Tilinpäätös, osavuosikatsaus ja tilintarkastus

146 §

Tilinpäätöksen laadintaan sovellettavat säännökset

Luottolaitoksen tilinpäätös laaditaan ja julkaistetaan tämän luvun säännösten ja niiden nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen ja Rahoitustarkastuksen määräysten mukaisesti. Luottolaitoksiin sovelletaan lisäksi kirjanpitolakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä siltä osin kuin tässä laissa tai sen nojalla annetuissa valtiovarainministeriön asetuksissa taikka muualla laissa ei toisin säädetä. Liikepankkiin ja muuhun osakeyhtiömuotoiseen luottolaitokseen sovelletaan lisäksi osakeyhtiölain ja osuuspankkiin sekä muuhun osuuskuntamuotoiseen luottolaitokseen osuuskuntalain tilinpäätöstä koskevia säännöksiä siltä osin kuin jäljempänä ei toisin säädetä. Osakeyhtiölain 8 luvun 11 §:ää ja osuuskuntalain 6 luvun 1 §:n 2 momenttia ei sovelleta luottolaitokseen. Mitä tässä lu-

vussa säädetään tilinpäätöksestä, sovelletaan kokonaisuuteen, joka käsittää tilinpäätökseen kuuluvat ja siihen liitetyt asiakirjat, jollei jäljempänä erikseen toisin säädetä.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia tilikaudesta, 3 luvun 1 §:n 3 momenttia rahoituslaskelman laatimisvelvollisuuden rajoittamisesta ja 4 momenttia toimintakertomuksesta, 2 §:n 2 momenttia tilinpäätöksen laatimista koskevasta poikkeusluvasta ja 6 §:ää tilinpäätöksen laatimisajasta, 4 luvun 1 §:ää liikevaihdon määritelmästä, 3 §:ää pysyvien ja vaihtuvien vastaavien määritelmästä ja 4 §:ää vaihto- ja rahoitusomaisuuden määritelmästä sekä 5 luvun 2 §:ää saamisten, rahoitusvarojen ja velkojen taseeseen merkitsemisestä, 2 a §:ää rahoitusvälineiden arvos- tamisesta ja merkitsemisestä tilinpäätökseen, 4 §:ää tulon kirjaamisesta tuotoksi valmistasteen perusteella ja 6 §:ää vaihto- omaisuuden hankintamenon jaksottamisesta ei sovelleta luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimiseen. Siihen ei myöskään sovelleta osakeyhtiölain omaa pääomaa, tilinpäätöstä, toimintakertomusta ja konsernia koskevan 8 luvun 1 §:n 1 momenttia, 3 eikä 4 §:ää, 5 §:n 3 momentin 2 kohtaa eikä 6 §:ää eikä osuuskuntalain tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevan 6 luvun 1 §:n 1 momenttia eikä 2 ja 3 §:ää eikä 7 §:n 1 momenttia.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n 3 momenttia pienen kirjanpitovelvollisen konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudesta, 2 §:n 2 ja 3 momenttia konsernin rahoituslaskelmasta ja konsernin toimintakertomuksesta, 7 §:n 6 momenttia pienen konsernin poistoeron ja vapaaehtoisen varauksen jakamisesta sekä 9 §:ää yhdistelmämenetelmän käytöstä, osakeyhtiölain 8 luvun 9 §:n 1 momenttia sekä osuuskuntalain 6 luvun 8 §:n 1 ja 3 momenttia ei sovelleta luottolaitoksen konsernitilinpäätöksen laatimiseen. Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan konsernitilinpäätökseen siinä laajuudessa kuin niissä tarkoitettuja laskentaperiaatteita ja lainkohtia sovelletaan 2 momentin nojalla luottolaitokseen.

Mitä 1 ja 2 momentissa ja 147—154 §:ssä säädetään luottolaitoksen tilinpäätöksestä, sovelletaan vastaavasti luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvaan suomalaiseen omistusyhteisöön ja konsolidointiryhmään

kuuluvaan muuhun suomalaiseen rahoituslaitokseen. Mitä 3 momentissa ja 155 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti suomalaiseen omistusyhteisöön.

Kirjanpitolain 3 luvun 9 ja 11 §:ää, osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:ää ja osuuskuntalain 6 luvun 9 §:ää ei sovelleta luottolaitoksen eikä omistusyhteisön tilinpäätöksen rekisteröintiin tai muuhun julkistamiseen.

Luottolaitokseen, joka laatii tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, ei sovelleta tämän luvun 147—155 §:ää, lukuun ottamatta mitä 147 §:n 3 momentissa säädetään ohjeiden ja lausuntojen antamisesta ja 4 momentissa Rahoitustarkastuksen poikkeusluvasta, 148 §:ssä tilikaudesta, 149 §:ssä tilinpäätöksen laatimisajasta ja 150 §:ssä toimintakertomuksesta. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää sellais- ten liitetietojen antamisesta, joita kansainvä- liset tilinpäätösstandardit eivät edellytä.

147 §

Tarkempien säännösten, määräysten, ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antaminen

Tarkemmat säännökset rahoitusvälineiden ja muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden ja niiden arvonmuutosten merkitsemisestä tilinpäätökseen, tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoissa ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseen ja konsernituloslaskelman kaavoista ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase- erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan valtiovarainministeriön asetuksella.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimisesta. Määräyksissä voidaan rajoittaa sellaisten korko- ja vuokratulojen kirjaamista tilikauden tuotoksi, jotka perustuvat sellaisiin saamisiin tai rahoitusleasingsopimuksiin, joiden erääntyneet korot, lyhennykset taikka vuokrat ovat olleet tilinpäätöshetkellä mak-

samatta Rahoitustarkastuksen määräyksessä tarkoitettua määräaika kauemmin taikka velallisen todetun maksukyvyttömyyden johdosta todennäköisesti jäävät maksamatta. Ennen määräyksen antamista Rahoitustarkastuksen on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Jos Rahoitustarkastuksen antama ohje tai lausunto tämän luvun, osakeyhtiölain, osuuskuntalain tai kirjanpitolain tilinpäätöstä koskevien säännösten sekä niiden nojalla annettujen asetusten soveltamisesta luottolaitoksiin on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tai osuuskuntalain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Rahoitustarkastuksen on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolain 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus voi luottolaitoksen hakemuksesta erityisistä syistä määräajaksi myöntää luvan poiketa tilinpäätöksen laatimisajasta, kirjanpitoaineiston säilyttämisestä ulkomailla sekä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän kotimaisen tytäryrityksen tilikaudesta. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole luottolaitoksiin sovellettavien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

148 §

Tilikausi

Tilikausi on kalenterivuosi. Liiketoimintaa aloitettaessa tai lopetettaessa tilikausi saa olla kalenterivuotta lyhyempi tai pitempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

149 §

Laatimisaika

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kahden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

150 §

Toimintakertomus

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintaker-

tomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista.

151 §

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Saamiset ja johdannaissopimukset sekä kirjanpitovelvollisen omistamat osakkeet, osuudet ja muut taseen vastaaviin merkityt rahoitusvälineet (*rahoitusvarat*) merkitään tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon, jollei 2—5 momentista muuta johdu. Tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostetaan lisäksi, jollei 4 momentista muuta johdu, velat, jotka ovat osa kaupankäyntisalkkua tai jotka ovat johdannaissopimuksia.

Seuraavat rahoitusvaroihin kuuluvat erät merkitään tilinpäätökseen 1 momentista poiketen hankintamenoon, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, tällä arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon:

1) luotot ja niihin rinnastettavat rahoitusso-
pimukset, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoi-
tuksessa;

2) saamistodistukset, jotka pidetään eräpäi-
vään saakka;

3) tytär- ja omistusyhteisyri-
tysten osakkeet ja osuudet sekä kirjanpito-
velvollisen oman pääoman ehdoin liikkeeseen laskemat rahoitus-
varat;

4) Rahoitustarkastuksen määräämät muut rahoitusvarat, joita kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:n tarkoittamien kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti ei ole arvostettava käypään arvoon.

Muut kuin 1 momentissa tarkoitetut velat merkitään tilinpäätökseen nimellisarvon suuruisina.

Poiketen siitä, mitä 1—3 momentissa säädetään, luottolaitos voi merkitä tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon myös 2 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesti rahoitusvaroihin kuuluvia sekä muita kuin 1 momentissa tarkoitettuihin velkoihin kuuluvia erä, jos päätös näiden erien pysyvistä käypään arvoon merkitsemisestä tehdään tällaista erää ensimmäistä kertaa kirjanpitoon mer-

kittäessä. Käypään arvoon merkitsemisen edellytyksenä on, että

1) tällaiseen erään liittyy yksi tai useampi sellainen kytketty johdannaissopimus, joka kirjanpidossa muutoin olisi arvostettava erikseen käypään arvoon;

2) se poistaa arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvää epä johdonmukaisuutta; tai

3) se perustuu rahoitusvarojen ja -velkojen tai niiden molempien muodostaman kokonaisuuden riskienhallinnassa laadittuihin, käypään arvoon perustuviin laskelmiin.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan, jollei 152 §:stä muuta johdu, 1 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden tilinpäätöshetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen mukaisen kirjanpitoarvon tai, jos käypään arvoon arvostettava rahoitusväline on hankittu tilikauden aikana, hankintamenon erotus.

Jos saamisen tai velan pääomana on maksettu tai saatu enemmän tai vähemmän kuin sen nimellisarvo, saaminen tai velka merkitään 3 ja 4 momenttia sovellettaessa nimellisarvon sijasta määrään, joka saamisesta tai velasta sen syntyessä on pääomana maksettu tai saatu. Tällaisen saamisen nimellisarvon ja hankintamenon erotuksesta tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään saamisen hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Vastaavasti velan nimellisarvon ja velasta sen syntyessä saadun pääomamäärän erotuksesta tilikauden kuluksi tai kulun vähennykseksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään tilinpäätökseen velan kirjanpitoarvon lisäykseksi tai vähennykseksi.

152 §

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon, jos:

1) kyseessä on suojauslaskentamenettelyssä käytetyn rahoitusvälineen kirjaus, jolla koko arvonmuutoksen tai sen osan kirjaamista jättäminen tuloslaskelmaan mahdollistetaan;

2) tällainen arvonmuutos aiheutuu luottolaitoksen ulkomaiseen yhteisöön tekemiin nettoinvestointeihin sisältyvän ulkomaan rahan määräisen erän kurssimuutoksesta; tai

3) kyseessä ovat sellaiset käyvän arvon mukaan arvostettavat rahoitusvälineet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa, lukuun ottamatta rahoitusjohdannaisia.

Käyvän arvon muutokseen sisältyvä laskennallinen verovelka tai -saaminen merkitään taseeseen erityistä varovaisuutta noudattaen.

Käyvän arvon rahastoa on oikaistava, kun rahoitusväline erääntyy tai luovutetaan.

153 §

Muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden arvostaminen

Taseen aineellisiin hyödykkeisiin merkitty muussa kuin omassa käytössä oleva kiinteistöomaisuus saadaan merkitä tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon.

Luottolaitoksen, joka soveltaa 1 momenttia, on arvostettava momentin mukaisesti kaikki momentissa tarkoitettu omaisuus.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan 1 momentissa tarkoitettuna omaisuuden tilinpäätöshetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen mukaisen kirjanpitoarvon erotus, tai jos tällainen omaisuus on hankittu tilikauden aikana, hankintamenon erotus.

Vain kirjanpitolain 5 luvun 5 §:n mukaiseen hankintamenuun arvostettuun 1 momentissa tarkoitettuun omaisuuteen voidaan tehdä kirjanpitolain 5 luvun 17 §:ssä tarkoitettu arvonkorotus.

154 §

Sidottu ja vapaa oma pääoma

Sidottua omaa pääomaa ovat osake-, osuus- tai peruspääoma, lisäpääoma, lisäosuuspääoma, sijoitusosuuspääoma, kantarahasto, vararahasto, ylikurssirahasto, arvonkorotusrahasto, uudelleenarvostusrahasto ja käyvän arvon rahasto. Muut rahastot sekä tilikauden ja edellisten tilikausien voitto ovat vapaata omaa pääomaa.

155 §

Konsernitilinpäätös

Rahoitusleasingsopimuksella vuokralleottajan käyttöön luovutettu hyödyke merkitään konsernitilinpäätökseen siten kuin se merkitäisiin myytynä, jos konserniyritys on vuokranantaja, ja siten kuin se merkitäisiin ostetuna, jos konserniyritys on vuokralleottaja.

Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Lisäksi emoyhtiön toimintakertomuksessa esitetään konsernia koskevat toimintakertomus- ja vakavaraisuustiedot.

Konsernin tytäryritys tai omistusyhteisyri-tytys, jonka taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti sen emoyrityksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen. Jos konsernin tällaisen tytär- tai osakkuusyri-tyksen taseen loppusumma laskettuna yhteen muiden sellaisten konserniin kuuluvien tytär- ja omistusyhteisyri-tysten taseiden loppusummien kanssa on vähintään viisi prosenttia konsernitaseen loppusummasta, se on kuitenkin yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen.

Jos luottolaitoksen tai omistusyhteisön konserniin kuuluu vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

156 §

*Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen jul-
kistaminen*

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäväksi kahden kuukauden kuluessa

taseen ja tuloslaskelman vahvistamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä jäljennös tilintarkastuskertomuksesta sekä hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan kirjallinen ilmoitus tilinpäätöksen vahvistamisen päivämäärästä ja luottolaitoksen voittoa ja tappiota koskevasta yhtiökokouksen taikka osuuskunnan, edustajiston, isännistön tai hypoteekkiyhdistyksen kokouksen päätöksestä.

Luottolaitoksen on pidettävä jäljennökset 1 momentissa tarkoitetuista luottolaitosta sekä sen emoyrityksenä olevaa omistusyhteisöä tai luottolaitosta koskevista viimeksi vahvistetuista asiakirjoista jokaisen nähtävänä luottolaitoksen toimipaikassa, kun kaksi viikkoa on kulunut tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Omistusyhteisön on lisäksi pidettävä jäljennökset sitä koskevista asiakirjoista nähtävänä omistusyhteisön pääkonttorissa. Nähtävinä pidettävistä asiakirjoista on annettava jäljennös jokaiselle sitä pyytävälle kahden viikon kuluessa pyynnöstä.

Emoyrityksen on pyynnöstä annettava jäljennös sellaisen tytäryrityksen tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, jota ei ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen, jollei tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ole ilmoitettu rekisteröitäväksi Suomen lain mukaisesti.

Luottolaitoksella ja omistusyhteisöllä on oikeus saada muulta kuin viranomaiselta maksu antamastaan jäljennöksestä saman perusteen mukaan kuin rekisteriviranomainen perii maksun vastaavasta jäljennöksestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna rekisteriviranomaisena toimii patenti- ja rekisterihallitus. Rekisteriviranomainen valvoo 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Jos ilmoitusvelvollisuus laiminlyödään, voi rekisteriviranomainen velvoittaa sen, jonka on allekirjoitettava tilinpäätös, sakan uhalla toimittamaan se sille määräämässään ajassa. Päätökseen, jolla uhkasakko on asetettu, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen velvollisuudesta pitää nähtävänä yhteenliittymän yhdistelty tilinpäätös säädetään osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettussa laissa.

157 §

Osavuositarkastus ja vuosikatsaus

Talletuspankin on laadittava kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan osavuositarkastus joko kuudelta taikka kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta jollei arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 1 momentista muuta johdu. Talletuspankin osavuositarkastukseen sovelletaan muutoin, mitä 2 ja 3 momentissa sekä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 2—4 momentissa säädetään. Vastaavasti talletuspankin on laadittava vuosikatsaus noudattaen soveltuvin osin, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 a §:ssä säädetään. Jollei tästä pykälästä muuta johdu, sellaisen talletuspankin osavuositarkastuksesta ja vuosikatsauksesta, johon sovelletaan arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:ää, on lisäksi voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään osavuositarkastuksesta ja vuosikatsauksesta.

Talletuspankin osavuositarkastuksen tulee sisältää osavuosituloslaskelma ja -tase tai, jos talletuspankki on konsernin emoyritys, konsernituloslaskelma ja -tase sekä selostus pankin tai konsernin tuloskehityksestä samoin kuin varojen, velkojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten sekä toimintaympäristön merkittävistä muutoksista katsauskauteina, tuloskehitykseen vaikuttaneista poikkeuksellisista seikoista, olennaisista katsauskauden jälkeisistä tapahtumista sekä pankin tai konsernin todennäköisestä kehityksestä tilikauteina. Osavuositarkastuksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin.

Osavuositarkastus on julkistettava kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Osavuositarkastuksen julkistamisessa on noudatettava soveltuvin osin 156 §:n 2 ja 4 momenttia sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään osavuositarkastuksen julkistamisesta.

Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön velvollisuudesta laatia ja julkistaa yhteenliittymän osavuositarkastus säädetään osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa.

Omistusyhteisön, joka on talletuspankin emoyritys, osavuositarkastukseen sovelletaan,

mitä 1—3 momentissa säädetään. Talletuspankkiin, jonka emoyritys julkistaa tämän pykälän mukaisesti osavuositarkastuksen, ei sovelleta, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ellei muualla laissa toisin säädetä.

Mitä tässä pykälässä säädetään osavuositarkastuksesta, sovelletaan vastaavasti soveltuvin osin vuosikatsaukseen noudattaen, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 a §:ssä säädetään.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä, ohjeita ja lausuntoja edellä tässä pykälässä tarkoitetun katsauksen laatimisesta sekä myöntää luvan erityisestä syystä määräjäksi poiketa tämän pykälän säännöksistä, jos poikkeus ei vaaranna sijoittajan tai tallettajan asemaa. Määräysten, ohjeiden ja lausuntojen antamisessa sekä poikkeuslupien myöntämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä 147 §:n 2—4 momentissa säädetään. Poikkeusluvan myöntämisestä on mainittava katsauksessa.

158 §

Tilintarkastusta ja tilintarkastajaa koskevien säännösten soveltaminen

Luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan sovelletaan tilintarkastuslakia (936/1994) ja osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan lisäksi osakeyhtiölakia ja osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan osuuskuntalakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Luottolaitoksen tilintarkastajaan ei sovelleta tilintarkastuslain 24 §:n 2 momenttia. Tilintarkastajan on kuitenkin ilmoitettava Rahoitustarkastukselle luottolaitokselta taikka sen kanssa samaan konserniin kuuluvalta yritykseltä saamasta luotosta tai sen hänen hyväkseen antamasta takauksesta, vastuusitoumuksesta, vakuudesta tai näitä vastaavasta etuudesta.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisön tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan.

159 §

Tilintarkastajan kelpoisuus

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön tilintarkastajaksi voidaan valita vain tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja. Vähintään yhden tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain 4 §:ssä tarkoitettu tilintarkastaja tai 5 §:ssä tarkoitettu tilintarkastusyhteisö.

160 §

Rahoitustarkastuksen velvollisuus määrätä tilintarkastaja sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Tilintarkastuslain 27 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 5 §:ssä tarkoitettujen tilintarkastajien sekä osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen erityisen tarkastuksen ja tarkastajan luottolaitokseen määrää Rahoitustarkastus. Tilintarkastajan sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämiseen edellä tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan muuten, mitä niistä säädetään tilintarkastuslaissa, osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa. Rahoitustarkastuksen on lisäksi määrättävä luottolaitokseen kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos luottolaitoksella ei ole 159 §:ssä säädetty vaatimukset täyttävää tilintarkastajaa.

10 luku

Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen ja kotipaikan siirto ulkomaille

161 §

Sivuliikkeen perustaminen ETA-valtioon

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun ETA-valtioon, on ilmoitettava siitä etukäteen Rahoitustarkastukselle. Ilmoitukseen on liitettävä tiedot harjoitettavaksi aiotusta toiminnasta sekä sivuliikkeen hallintoon liittyvät tiedot.

Rahoitustarkastuksen on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen tie-

tojen vastaanottamisesta ilmoitettava ne edelleen asianomaisen valtion vastaavalle valvontaviranomaiselle sekä samalla ilmoitettava tiedot luottolaitoksen omien varojen määrästä, vakavaraisuussuhteesta, tallettajien suojana olevasta vakuusjärjestelmästä, sijoittajien suojaksi tarkoitettuun suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta sekä muut tiedot, jotka ovat tarpeen sivuliikkeen toiminnan aloittamiseksi.

Rahoitustarkastuksen on kieltäydyttävä 2 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä, jos se havaitsee, että luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto eivät täytä luottolaitokselle tässä laissa säädettyjä vaatimuksia. Sivuliikettä ei voida perustaa, jos Rahoitustarkastus on kieltäytynyt tekemästä ilmoitusta.

162 §

Sivuliikkeen perustaminen valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun kuin ETA-valtioon, on haettava lupa sivuliikkeen perustamiseen Rahoitustarkastukselta. Lupa on myönnettävä, jos sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä ja jos sivuliikkeen perustaminen ei luottolaitoksen hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan luottolaitoksen toimintaa. Lupahakemuksesta on pyydettyä Suomen Pankin lausunto. Rahoitustarkastuksella on oikeus luvan hakijaa kuultuaan asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

163 §

Sivuliikkeen lakkauttaminen

Jos luottolaitos ei täytä 161 tai 162 §:ssä säädettyjä edellytyksiä, Rahoitustarkastus voi asettaa määrääjän asiantilan korjaamiseksi ja, jollei vaatimusta täytetä määrääjän kuluessa, lakkauttaa sivuliikkeen. Sivuliikkeen lak-

kauttamiseen sovelletaan, mitä 29 §:ssä säädetään liiketoiminnan rajoittamisesta.

164 §

Palveluiden tarjoaminen

Luottolaitoksen, joka aikoo tarjota 30 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita jonkin muun ETA-valtion alueella perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava etukäteen Rahoitustarkastukselle, mitä palveluita se tarjoaa.

Rahoitustarkastuksen on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava tieto asiasta 1 momentissa tarkoitettua valtion valvontaviranomaiselle sekä liitettävä mukaan oma ilmoituksensa siitä, kattaako luottolaitoksen toimilupa Suomessa kyseiset palvelut.

165 §

Konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus ja palvelujen tarjoamisoikeus

Luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva suomalainen rahoituslaitos voi täytettyään ETA-valtiossa sivuliikkeen perustamiselle tai palvelujen tarjoamiselle asetetut edellytykset perustaa sivuliikkeen tai muutoin tarjota palveluja ETA-valtioon. Sivuliikkeen perustamisessa ja palvelujen tarjoamisessa noudatetaan soveltuvin osin mitä 161 ja 164 §:ssä on säädetty.

Rahoitustarkastuksen on tarkistettava 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttyminen ja rahoituslaitoksen täyttäessä edellytykset annettava asiasta todistus.

Rahoituslaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle, jos rahoituslaitoksen olosuhteissa tapahtuu 1 momentissa tarkoitettuihin edellytyksiin vaikuttavia muutoksia. Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle, jos rahoituslaitos ei enää täytä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä.

166 §

Kotipaikan siirto toiseen ETA-valtioon

Jos luottolaitos aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, luottolaitoksen on lähetettävä Rahoitustarkastukselle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun luottolaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Jos luottolaitos aikoo kotipaikan siirron jälkeen jatkaa luottolaitostoimintaa Suomessa, siihen sovelletaan, mitä ulkomaisen luottolaitoksen toiminnasta Suomessa säädetään.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Rahoitustarkastus on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen mainituissa lainkohdissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että luottolaitos ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivää vain, jos Rahoitustarkastus on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

11 luku

Vahingonkorvaus-, rangaistus- ja pakkokeinosäännökset

167 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet luottolaitokselle.

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan myös vahingon, jotka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet osakkeenomistajalle, jäsenelle, sijoitusosuuden tai kantarahasto-osuuden omistajalle tai muulle henki-

lölle rikkomalla tätä lakia, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, kiinnitysluottopankkilakia, hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia, talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettua lakia taikka tätä lakia tai sen nojalla annettua asetusta tai Rahoitustarkastuksen määräystä taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestyksestä tai sääntöjä. Tilintarkastajan korvausvastuusta säädetään tilintarkastuslaissa.

Jos vahinko on aiheutettu rikkomalla 2 momentissa tarkoitettuja säädöksiä tai yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräystä, vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti. Sama koskee vahinkoa, joka on aiheutettu 140 §:ssä tarkoitettun luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella.

Luottolaitoksen osakkeenomistaja, säästöpankin isäntä sekä osuuspankin ja edustajiston jäsen ovat velvolliset korvaamaan vahingon jonka he ovat myötävaikuttamalla 2 momentissa tarkoitettujen säädösten taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet luottolaitokselle, osakkeenomistajalle tai jäsenelle taikka sijoitusosuuden tai kantarahasto-osuuden omistajalle taikka muulle henkilölle. Vahinko, joka on aiheutettu 140 §:ssä tarkoitettun luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella, katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei osakkeenomistaja, isäntä taikka osuuspankin tai edustajiston jäsen osoita menetelleensä huolellisesti.

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen, säästöpankin tai osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen lukuun säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, säästöpankkilaissa ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen, jos vahinko on aiheutettu rikkomalla tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai Rahoitustarkastuksen määräystä.

168 §

Luottolaitosrikos

Joka tahallaan

1) ottaa yleisöltä vastaan vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja vastoin 18—20, 31 tai 32 §:n säännöksiä,

2) harjoittaa luottolaitostoimintaa ilman toimilupaa tai rajoitettua luottolaitostoimintaa ilman 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä,

3) käyttää liiketoiminnassaan vastoin 10 §:n 2 momentin säännöstä sanaa "talletus" tai vastoin 21 §:n säännöstä sanaa "pankki", on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, luottolaitosrikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 20 §:n 4 momentin säännöksiä, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *velkasitoumusten tarjoamista yleisölle koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

169 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 141 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta ja 144 §:ssä säädetyn sitoumuksen rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 ja 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

170 §

Luottolaitoksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tai osuuksia tekemättä 38 §:n 1 momentissa tai 42 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai vastoin Rahoitustarkastuksen 38 §:n 2 momentin tai 43 §:n nojalla antamaa kieltoa, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

171 §

Luottolaitoksen selvitystilaa koskevien säännösten rikkominen

Joka luottolaitoksen hallituksen jäsenenä tai selvitysmiehenä tahallaan tai huolimattomuudesta törkeästi laiminlyö täyttää, mitä osakeyhtiölain 20 luvussa, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 luvussa, säästöpankkilain 8 luvussa, osuuskuntalain 19 luvussa tai osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 9 luvussa säädetään hallituksen tai selvitysmiesten velvollisuuksista, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen selvitystilaa koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

172 §

Luottolaitoksen kirjanpitorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) laatii tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen vastoin 9 luvun säännöksiä taikka niiden nojalla annettua asetusta tai Rahoitustarkastuksen määräystä,

2) rikkoo 156 §:n säännöstä tilinpäätöksen ilmoittamisesta rekisteröitäväksi tai tilinpäätöksen nähtävänä pitämisestä,

3) rikkoo 157 §:n säännöstä osavuositarkastuksen tai vuositarkastuksen laatimisesta, taikka

4) rikkoo luottolaitoksen sulautumista, jakautumista tai selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamista koskevia säännöksiä,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 30 luvun 9 tai 10 §:ssä tarkoitettuna kirjanpitorikkoksena tai tuottamuksellisena kirjanpitorikkoksena eikä teosta muuallakaan säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen kirjanpitorikkomuksesta* sakkoon.

173 §

Luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan

1) rikkoo säännöksiä pääomallainan pääoman palauttamisesta, koron tai muun hyvityksen maksamisesta tai vakuuden antamisesta,

2) jakaa luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen varoja tämän lain, osakeyhtiölain, osuuskuntalain, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain, säästöpankkilain, hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain tai Rahoitustarkastuksesta annetun lain säännösten vastaisesti, tai

3) rikkoo 35 §:n säännöksiä lainan tai vakuuden antamisesta taikka omien tai emoyrityksen osakkeiden, osuuksien, pääomallainojen, debentuurien tai niihin rinnastettavien sitoumusten pantiksi ottamisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

174 §

Uhkasakko

Jos luottolaitosten yhteenliittymä ei ole toiminnassaan noudattanut tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos 18 §:ssä tarkoitettu osakeyhtiö

tai osuuskunta laiminlyö mainitun pykälän 5 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai jättää antamatta momentissa tarkoitettua Rahoitustarkastuksen pyytämät tiedot, Rahoitustarkastus voi velvoittaa sen täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla.

Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Rahoitustarkastus.

12 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

175 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annettu laki luottolaitostoiminnasta (1607/1993) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Rahoitustarkastus voi ennen lain voimaantuloa ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tämän lain 59, 62—64 ja 77 §:ssä tarkoitettua menetelmän tai 58 §:n 3 momentissa tarkoitettua luottoluokituslaitoksen hyväksymiseksi ja tehdä mainituissa pykälissä tarkoitettua päätöksen.

Muussa laissa olevan viittauksen tällä lailla kumottavaan luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin katsotaan merkitsevän viittausta tähän lakiin.

176 §

Toimilupaa koskevat siirtymäsäännökset

Yhteisön tai säästöpankin, jolle on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty toimilupa, ei tarvitse hakea uutta toimilupaa.

177 §

Omien varojen vähimmäismäärää koskevat yleiset siirtymäsäännökset

Edellä 44 §:ssä ja 55 §:n 3 momentissa säädetty omien varojen vähimmäisvaatimus ei koske luottolaitosta, jolla 1 päivänä tammikuuta 1994 oli toimilupa luottolaitoksen toiminnan harjoittamiseen. Edellä tarkoitettua

luottolaitoksen, jonka omien varojen määrä edellä mainittuna ajankohtana alitti omien varojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen, omien varojen määrä ei kuitenkaan saa alentua siitä, mikä se oli 2 päivänä toukokuuta 1992 tai, jos luottolaitoksella ei mainittuna päivänä ollut toimilupaa, siitä kun se sai toimiluvan, taikka sen jälkeen saavutusta korkeimmasta määrästä.

Jos määräysvalta 1 momentissa tarkoitettua luottolaitoksessa siirtyy siltä, jolla se tämän lain voimaan tullessa oli, määräysvallan kohteena olevan luottolaitoksen omien varojen määrän kolmen kuukauden kuluessa määräysvallan siirtymisestä täytettävä vähintään 55 §:n 3 momentissa säädetty vähimmäisvaatimus.

Kahden tai useamman 1 momentissa tarkoitettua luottolaitoksen sulautuessa on vastaanottavan luottolaitoksen taikka perustettavan uuden luottolaitoksen omien varojen määrän oltava vähintään sulautuvien luottolaitosten sulautumishetkellä yhteenlaskettujen omien varojen suuruinen, kunnes se täyttää 55 §:n 3 momentissa säädetyn luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärän.

Omien varojen vähenemiseen alle tässä pykälässä säädetyn määrän sovelletaan, mitä 87 ja 88 §:ssä säädetään.

Omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen ei sovelleta, mitä luottolaitosdirektiivin 154 artiklan 1b kappaleessa säädetään.

178 §

Luottoriskin vakiomenetelmää koskevat siirtymäsäännökset

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säästöjen ja määräysten estämättä luottolaitos saa laskea 55 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärän tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 1 päivänä tammikuuta 2008 saakka noudattaen, mitä luottolaitosdirektiivin 152 artiklan 8—12a kappaleessa säädetään.

Käytettäessä 58 §:n mukaista luottoriskin vakiomenetelmää omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen ei sovelleta, mitä luottolaitosdirektiivin 153 artiklan 1 ja 2 kap-

paleessa ja 154 artiklan 1 kappaleen ensimmäisessä alakappaleessa säädetään.

ETA-valtiolta tai sen keskuspankilta olemaan saamiseen, joka on toisen ETA-valtion valuutan määräinen ja rahoitettu samassa valutassa saadaan soveltaa 0 prosentin riskikerrointa vuoden 2012 loppuun saakka.

Sovellettaessa 58 §:ää vähittäisaaminen sekä saaminen, joka on toisessa ETA-valtiossa olevalta yritykseltä, saadaan vuoden 2011 loppuun saakka katsoa järjestämättömäksi, jos sen pääoma tai korko on ollut maksamatta asiakkaan kotivaltion lainsäädännössä säädetyn ajan, kuitenkin enintään 180 päivää.

179 §

Luottoriskin sisäisten luottoluokitusten menetelmää koskevat siirtymäsäännökset

Sellaisen luottolaitoksen, johon sovelletaan 59 §:n 1 momenttia, omien varojen vähimmäismäärä, oikaistuna 48 §:n 3 momentissa tarkoitettujen tehtyjen arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksella, ei saa alittaa:

1) määrää, joka vuonna 2007 vastaa 95 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vaka-varaisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa;

2) määrää, joka vuonna 2008 vastaa 90 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vaka-varaisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa;

3) määrää, joka vuonna 2009 vastaa 80 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vaka-varaisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa.

Poiketen siitä, mitä luottolaitosdirektiivin 84 artiklan 3 kappaleessa säädetään, 59 §:n 1 momentissa tarkoitettu lupa, jos se ei koske omien tappio-osuus- ja luottovastavokertoimien soveltamista laskettaessa valtioilta ja keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yrityksiltä olevien saamisten luottoriskin kattamiseksi vaadittavaa omien varojen vähimmäismäärää, voidaan myöntää:

1) 31 päivään joulukuuta 2007 saakka, jos luottolaitos on käyttänyt luvan kohteena olevia menetelmiä vähintään yhden vuoden ajan ennen luvan myöntämistä, kuitenkin siten että kaikki vastapuolet on kertaalleen luokiteltu uudelleen ja siten, että mainitussa artiklassa tarkoitettu kahden vuoden käyttökokemusvaatimus täyttyy viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2008;

2) 1 päivään tammikuuta 2009 saakka, jos luottolaitos on käyttänyt luvan kohteena olevia menetelmiä vähintään kahden vuoden ajan ennen luvan myöntämistä.

Sovellettaessa 59 §:n 1 momenttia vähittäisaamisiin sisältyvien asuinkiinteistövaikudellisten vastuiden vastuun määrällä painotettu keskimääräiseen tappio-osuus ei 31 päivään joulukuuta 2010 saakka saa olla alempi kuin 10 prosenttia, jollei näihin vastuisiin liity valtion takauksia. Mainittuun ajankohtaan saakka katettuihin joukkolainoihin saadaan luottolaitosdirektiivissä säädettyin edellytyksin soveltaa 11,25 prosentin tappio-osuuskerrointa.

Sovellettaessa 59 §:n 1 momenttia lupa omien tappio-osuus- ja luottovastavokertoimien soveltamiseen laskettaessa valtioilta ja keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yrityksiltä olevien saamisten luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärää voidaan antaa 1 päivästä tammikuuta 2008 lukien. Poiketen siitä, mitä luottolaitosdirektiivin 84 artiklan 4 kappaleessa säädetään, tässä momentissa tarkoitettu lupa voidaan myöntää 31 päivään joulukuuta 2008 saakka, jos luottolaitos on soveltanut luvan kohteena olevaa menetelmää vähintään 2 vuotta ennen luvan myöntämistä, kuitenkin siten että mainitussa momentissa tarkoitettu kolmen vuoden käyttökokemusvaatimus täyttyy viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2009.

Sovellettaessa 59 §:ää toisessa ETA-valtiossa olevaa yritys saadaan 31 päivään joulukuuta 2011 saakka katsoa maksukyvyttömäksi, jos yritykseltä olevan saamisen pääoma tai korko on ollut maksamatta yrityksen kotivaltion lainsäädännössä säädetyn ajan, kuitenkin enintään 180 päivää.

Sovellettaessa 59 §:ää ei sovelleta, jollei 5 momentista muuta johdu, mitä luottolaitosdirektiivin 154 artiklan 3—6 kappaleessa

säädetään.

180 §

Toiminnallisia riskejä koskevat siirtymäsäännökset

Tämän lain 62 §:n 4 momenttia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2008 alkaen.

Sellaisen luottolaitoksen, johon sovelletaan 62 §:n 4 momenttia, omien varojen vähimmäismäärä ei saa alittaa

1) vuonna 2008 määrää, joka vastaa 90 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vakavaraisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa;

2) vuonna 2009 välisenä aikana määrää, joka vastaa 80 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vakavaraisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa.

Luottolaitokseen ei sovelleta luottolaitosdirektiivin 155 artiklaa.

Jos luottolaitos laskee 55 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun omien varojen vähimmäismäärän 178 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, alennetaan 62 §:ssä tarkoitettua toiminnallisten riskien pääomavaatimusta luottolaitosdirektiivin 152 artiklan 10 kappaleessa tarkoitetulla tavalla.

181 §

Markkinariskejä koskevat siirtymäsäännökset

Rahoitustarkastus voi sallia, että ne luottolaitokset, jotka ovat saaneet ennen tämän lain voimaan tuloa luvan käyttää omien varojen direktiivin V liitteen mukaista sisäistä mallia erityisriskin laskemiseen, saavat enintään

vuoden 2009 loppuun saakka käyttää tällaista mallia tämän lain voimaan tullessa säädetyin edellytyksin.

182 §

Suuria asiakasriskejä koskevat siirtymäsäännökset

Luottolaitoksen, joka laskee 55 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun omien varojen vähimmäismäärän 178 §:n nojalla tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 69 §:ssä tarkoitettuja asiakasriskejä koskeviin rajoituksiin sovelletaan säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa.

183 §

Siirtymäsäännösten soveltaminen konsolidoitua taloudellista asemaa koskeviin vaatimuksiin

Mitä 177—182 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti laskettaessa konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää.

184 §

Tilinpäätöstä koskevat siirtymäsäännökset

Rahoitusvälineet, joita pidetään suojauslaskennan edellytysten mukaisesti, voidaan 151 §:n estämättä merkitä tilinpäätökseen, joka laaditaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2007 päättyvältä tilikaudelta, suojauslaskennan mukaiseen arvoon lain voimaantullessa voimassa olevan lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten mukaisesti.

2.

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1501/2001) 1 §:n 2 momentti, 4 §, 6 §:n 1 ja 3 momentti, 7 §, 10 ja 23 § sekä 25 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti, 4 §, 6 §:n 1 momentti, 7 ja 10 § ja 25 §:n 2 momentti laissa (/), 6 §:n 3 momentti laissa 749/2004 ja 23 § laissa 408/2004, sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainituissa laeissa 749/2004 ja (/), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, nykyinen 3 momentti muutettuna 4 momentiksi ja nykyinen 4 momentti 5 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Luottolaitokseen sovelletaan osakeyhtiölaik (/), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä. Säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettuun säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan lisäksi, mitä säästöpankkilaissa säädetään, ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettuun osuuspankkiosakeyhtiöön, mitä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa säädetään. Kiinnitysluottopankkilaissa (1240/1999) tarkoitettua kiinnitysluottopankkitoimintaa harjoittavaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä kiinnitysluottopankkilaissa säädetään.

4 §

Luottolaitoksen sulautumissuunnitelmassa on oltava, sen lisäksi mitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, selvitys luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa sulautumista osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisesti.

6 §

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 6,7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta talletajaan. Sulautuvan luottolaitoksen on

kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla muille velkojille asettamaa määräaikaa. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan luottolaitoksen toim nimi ja osoite.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkupe rästien sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoi minnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanot

tava luottolaitos rekisteröidään toiseen valti-
oon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa sää-
detyn talletussuojan piirissä oleva talletus
kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulko-
puolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle
annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on
selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun
lain 108 §:n perusteella annettuihin tietoihin
tulevat muutokset.

---

7 §

Kombinaatiosulautumisessa perustettavalle
luottolaitokselle on haettava luottolaitostoi-
minnasta annetussa laissa tarkoitettu toimilu-
pa. Kombinaatiosulautumista ei saa rekiste-
roidä, ellei toimilupaa samalla rekisteröidä.

10 §

Mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2—5 §:ssä
sekä 17 luvun 6, 7 ja 15 §:ssä säädetään vel-
kojasta, sovelletaan tämän luvun säännöksiä
sovellettaessa siihen, jonka hyväksi luottolai-
tos on antanut takauksen tai muun siihen rin-
nastettavan sitoumuksen tai jolle luottolai-
toksen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen
perusteella voi syntyä rahamääräinen saata-
va, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen
luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n

1 momentissa tarkoitettun luottolaitoksen vas-
tattavaksi

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu
konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa
eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa,
ellei 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä
tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei so-
velleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan
oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoi-
minnasta annetun lain 105 §:n 7 momentin nojal-
la.

25 §

Rahoitustarkastuksella on osakeyhtiölain
22 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus, jos se
katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa
vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lu-
kuun luottolaitostoiminnasta annetun lain
167 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä
vastaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

3.

Laki

säästöpankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun säästöpankkilain (1502/2001) 1 §:n 2 mo-
mentti, 41 §:n 1 ja 2 momentti, 64 §:n 2 momentin 4 kohta, 75 §, 77 §:n 1 ja 3 momentti,
86 §:n 2 momentti, 91 §:n 3 momentti, 95 §, 106 §, 107 §:n 1 momentti ja 124 §:n 1 momentti,
seuraavasti:

1 §

Säästöpankki ja säästöpankkiosakeyhtiö

ovat luottolaitostoiminnasta annetussa laissa
(/) tarkoitettuja talletuspankkeja, joiden
erityistarkoituksena on säästämisen edistä-

minen.

41 §

Säästöpankin voittona saadaan, jollei 40 §:n 2 momentista taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 88 §:stä muuta johdu, jakaa kantarahasto-osuuksille ja pääomallainoille enintään hallituksen esittämä määrä, joka ei ylitä viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja säästöpankin muun vapaan oman pääoman yhteenlaskettua määrää, vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla, muilla 2 momentissa tarkoitetuilla jakokelvottomilla erillä, määrällä, jolla säästöpankin tilinpäätöksessä tehdyt, kirjanpitolain (1336/1996) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrällä, joka lain tai sääntöjen mukaan on merkittävä vararahastoon tai muuten jätettävä jakamatta. Kantarahasto-osuuksille voidaan voitto-osuutena jakaa vain voittoa ja muuta vapaata omaa pääomaa, joka on syntynyt kantarahaston muodostamisen jälkeen.

Siitä osasta säästöpankin voittoa, jota ei käytetä vararahaston korottamiseen, voiton jakamiseen kantarahasto-osuuksille tai pääomallainoille tai jätetä säästöpankin vapaaseen omaan pääomaan, voidaan varoja isäntien päätöksellä hallituksen esittämää määrää ylittämättä käyttää säästäväisyyden edistämiseen tai muihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Voittovaroja ei kuitenkaan ilman rahoitustarkastuksen suostumusta saa käyttää tässä momentissa tarkoitettuihin säästäväisyyttä edistäviin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ennen kuin säästöpankin luottolaitostoiminnasta annetun lain 113 §:ssä tarkoitettua varausrahastosta saama avustuslaina on korkoineen maksettu takaisin.

64 §

Sulautumissuunnitelmassa on oltava:

4) selvitys pääomallainoista sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa sekä 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joi-

den velkojat voivat vastustaa 73 §:ssä tarkoitettun luvan myöntämistä;

75 §

Mitä edellä 73 ja 74 §:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan säästöpankin on kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen 74 §:n nojalla muille velkojille asettamaa määräaika. Ilmoituksessa on mainittava vastaanotettavan säästöpankin toiminimi ja osoite.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, sovelletaan vastaavasti vastaanotettavan säästöpankin tallettajiin edellyttäen, että vastaanottavan säästöpankin velkojia on 74 §:n 1 momentin perusteella kuultava.

77 §

Sulautuvan säästöpankin varat ja velat, lukuun ottamatta luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ään ja tilintarkastuslain (936/1994) 44 §:ään perustuvaa vaatimusta, siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle säästöpankille, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Samanaikaisesti sulautuva säästöpankki purkautuu.

Sulautuvan säästöpankin hallituksen ja toimitusjohtajan on annettava sulautuvan säästöpankin isäntien kokouksessa lopputili-

tys. Lopputilityksessä on oltava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty ylimmän päättävän elimen kokouksessa sekä selvitys vastikkeen jaosta. Lopputilityksen tarkastamiseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä tilinpäätöksen tilintarkastuksesta luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään. Isäntien kokoukseen sovelletaan, mitä isäntien kokouksesta tässä laissa säädetään. Vastikkeen jaon ja lopputilityksen moittimiseen, jako-osuuden nostamiseen sekä selvityksen jatkamiseen sulautuvan säästöpankin purkauduttua sovelletaan soveltuvin osin, mitä tämän lain 8 luvussa säädetään. Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:ssä säädetään.

86 §

Jakautumisessa vastaanottavat säästöpankit vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan säästöpankin velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan luottolaitoksen veloista, joista toinen yritys vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, luottolaitoksen vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän nettoomaisuuden arvo. Jakautumissuunnitelmassa mainitusta velasta velkoja voi vaatia suoritusta yhteisvastuun perusteella vasta, kun on todettu, ettei hän saa suoritusta velalliselta tai vakuudesta. Mitä edellä tässä momentissa säädetään velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 95 §:ssä tarkoitetusta talletussuojarahastosta tai sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 6 luvussa tarkoitetusta korvausrahastosta.

91 §

Säästöpankin toimintaa jatkamaan perustettavan talletuspankin yhtiöjärjestykseen voidaan ottaa määräys, jonka mukaan pankin erityistarkoituksena on säästäväisyyden edistäminen. Tällaisesta pankista käytetään tässä laissa nimitystä säästöpankkiosakeyhtiö.

Säästöpankkiosakeyhtiön on käytettävä pankin yhteisömuotoa osoittavan tunnuksen lisäksi toiminimessään sanaa tai yhdysosaa "säästöpankki".

95 §

Säästöpankkitarkastuksen ja sen edustajan oikeuksista, vastuusta ja esteellisyydestä on niiden hoitaessa 93 §:n 1 momentin mukaista valvontatehtävänsä voimassa, mitä Rahoitustarkastuksesta ja sen edustajasta säädetään Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003).

106 §

Tilintarkastajan tehtävä ei lakkaa säästöpankin joutuessa selvitystilaan. Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetään tilintarkastuksesta, on soveltuvin osin voimassa selvitystilan aikana. Tilintarkastuskertomuksen tulee lisäksi sisältää lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajan mielestä aiheettomasti pitkitetty.

107 §

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös sitä selvitystilaa edeltäneeltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei ole vielä esitetty säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätös on esitettävä mahdollisimman pian säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätökseen ja tilintarkastukseen on sovellettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun säännöksiä.

124 §

Säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:n nojalla ajettavaa kannetta ei voida nostaa, ellei kanne perustu rangaistavaan tekoon:

1) perustajaa vastaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun perustamiskokouksessa tehtiin päätös pankin perustamisesta;

2) hallintoneuvoston tai hallituksen jäsentä, toimitusjohtajaa tai isäntää vastaan kolmen vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jona se päätös tehtiin tai siihen toimenpiteeseen ryhdyttiin, johon kanne perustuu; eikä
3) tilintarkastajaa taikka hallintoneuvoston tai hallituksen määräämää tarkastajaa vastaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun se tilintar-

kastuskertomus, lausunto tai todistus, johon kanne perustuu, esitettiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

4.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1504/2001) 1 §:n 2 momentti, 3 §, 4—9 § 10 §:n 1 momentin 3 kohta, 11 §:n 1 momentin 3 kohta, 16 §:n 1 ja 4 momentti, 18 §, 19 §:n 4 momentti, 22 §:n 2 momentti, 24 §, 32 §:n 1 momentti sekä 43, 45, 53 ja 56 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § laeissa 704/2004, 1309/2004 ja 231/2005 ja 4 § mainitussa laissa 704/2004, 5 § mainitussa laissa 231/2005, 7 § osaksi laeissa 77/2003 ja 591/2003, 8 § osaksi mainitussa laissa 591/2003, 9 § mainitussa laissa 591/2003 ja 43 § laissa 409/2004, seuraavasti:

1 §

Luottolaitokseen ja keskusyhteisöön sovelletaan osuuskuntalakia (1488/2001), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä.

3 §

Tässä laissa tarkoitettun osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat:

- 1) yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva osuuskunta (keskusyhteisö),
- 2) keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt,
- 3) keskusyhteisön jäsenenä oleva, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki ja muut keskusyhteisön jäsenenä olevat luottolaitokset (jäsenluottolaitos)

4) jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt,

5) sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.

Yhteenliittymän muodostamisen edellytyksenä on, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista tämän lain 45 ja 46 §:n mukaisesti;

2) yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla;

3) osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki on keskusyhteisön luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tytäryritys.

Keskusyhteisö on osuuskuntalain 2 §:ssä

tarkoitettu osuuskunta, joka on oikeutettu ohjaamaan jäsenluottolaitoksia. Keskusyhteisöllä on velvollisuus valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisö ei saa antaessaan ohjeita, suorittaessaan valvontaa, myöntäessään lupia tai muutoin hoitaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään asettaa jäsenluottolaitoksia keskenään eriarvoiseen asemaan ilman perusteltua syytä. Keskusyhteisö on luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 §:ssä tarkoitettu rahoituslaitos.

Keskusyhteisöllä on hallintoneuvosto. Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla liikepankilli on hallintoneuvosto, keskusyhteisön hallintoneuvoston jäsenet muodostavat liikepankin hallintoneuvoston jäsenten enemmistön. Keskusyhteisön hallituksen puheenjohtaja toimii liikepankin hallituksen puheenjohtajana.

Keskusyhteisön konsolidointiryhmään luetaan keskusyhteisö, sen omistusyhteisö sekä luottolaitos, siihen rinnastettava ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos ja palveluyritys, joka on keskusyhteisön tai sen omistusyhteisön kirjanpitoalaisia (1336/1997) tarkoitettu tytäryritys.

Jäsenluottolaitoksen on oltava keskusyhteisön jäsen. Jäsenluottolaitoksia voivat olla osuuspankit, 32 §:ssä tarkoitettut osuuspankiosakeyhtiöt, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki ja ne luottolaitokset, joiden äänivallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt omistavat yksin tai yhdessä yli puolet.

4 §

Keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen maksuvalmiuden on oltava turvattu luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun mukaisesti.

5 §

Keskusyhteisö tai jäsenluottolaitos taikka niiden konsolidointiryhmään kuuluva yhteisö ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa keskus-

yhteisön, jäsenluottolaitoksen tai koko yhteenliittymän vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Keskusyhteisöllä on oltava yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 49 §:ssä asetetut vaatimukset.

6 §

Yhteenliittymän asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 20 prosenttia yhteenliittymän omista varoista tai, jos asiakasyhteisö on yhteenliittymään kuuluvan yhteisön emotai tytäryritys taikka emoyrityksen tytäryritys, 15 prosenttia yhteenliittymän omista varoista. Yhteenliittymän suurten asiakasriskien yhteismäärä ei saa ylittää 500 prosenttia yhteenliittymän omista varoista.

Jos yhteenliittymän asiakasriski tai suurten asiakasriskien yhteismäärä ylittää 1 momentissa säädetyn rajan, keskusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin asiakasriskien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on, saatuaan edellä tarkoitettua ilmoituksen tai muuten tiedon 1 momentissa säädettyjen rajojen ylitymisestä, asetettava määräaika, jonka kuluessa yhteenliittymän on yhteenliittymän purkamisen uhalla täytettävä 1 momentissa asetetut vaatimukset. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi esittää valtiovarainministeriölle yhteenliittymän purkamista.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön liikkeeseen laskemat ja osuuspankkien vakuusrahaston merkitsemät pääomatodistukset ja muut oman pääoman ehtoiset erät. Yhteenliittymän omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan muuten soveltuvin osin, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään. Yhteenliittymään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 79 §:ssä säädetään konsolidoitujen asiakas-

riskien hallinnasta. Keskusyhteisöön sovelletaan vastaavasti, mitä mainitussa pykälässä säädetään emoyrityksestä.

Keskusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle yhteenliittymän asiakasriskit neljännesvuosittain. Rahoitustarkastus voi antaa keskusyhteisölle yhteenliittymän valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä tässä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

7 §

Jäsenluottolaitoksen on ilmoitettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 67 §:ssä tarkoitetut asiakasriskit ja mainitun lain 79 §:n mukaiset konsolidoidut asiakasriskit mainitussa laissa säädetyllä tavalla keskusyhteisölle.

Laskettaessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjä rajoituksia jäsenluottolaitoksen asiakasriskinä ei oteta huomioon yhteenliittymään kuuluvaan toiseen luottolaitokseen tai ulkomaiseen luottolaitokseen, sijoituspalveluyritykseen tai siihen rinnastettavan ulkomaiseen yritykseen, rahoituslaitokseen taikka palveluyritykseen kohdistuvaa asiakasriskiä, lukuun ottamatta tytäryrityksen emoyritykseen kohdistuvaa asiakasriskiä.

Keskusyhteisö voi myöntää jäsenluottolaitokselle luvan poiketa yksittäistä asiakasriskiä ja konsolidoitua asiakasriskiä koskevasta rajoituksesta. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 1 momentissa ensimmäisenä mainittu asiakasriski ei saa kuitenkaan ylittää 50 prosenttia tai toisena mainittu asiakasriski 40 prosenttia eikä pykälän 2 momentissa mainittu suurten asiakasriskien yhteismäärä 1200 prosenttia. Enintään 250 000 euron suuruisia asiakasriskejä koskevan luvan keskusyhteisö voi myöntää luottolaitoskohtaisesti tässä momentissa tarkoitettujen enimmäismäärien rajoissa. Jäsenluottolaitoksen, johon sovelletaan tätä momenttia, tilinpäätöksen liitetiedoista tai toimintakertomuksesta on käytävä ilmi, kuinka paljon luottolaitoksella on tämän momentin mukaisen poikkeuksen alaisia suuria asiakasriskejä.

Keskusyhteisö ei saa myöntää 3 momentissa tarkoitettua lupaa, jos luvan mahdollistama sitoumusmäärän kasvu johtaisi jäsenluottolaitoksen vakavaraisuuden tai konsoli-

doidun vakavaraisuuden alenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaisen määrän.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 67 §:ssä tarkoitetun asiakaskokonaisuuden sitoumuksille, joiden yhteismäärä on suurempi kuin 8 miljoonaa euroa, on haettava keskusyhteisön lupa. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön ei kuitenkaan tarvitse hakea tässä tarkoitettua lupaa.

Jäsenluottolaitoksen asiakasriskeihin ja konsolidoituihin asiakasriskeihin sovelletaan muuten, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 67—69 ja 79 §:ssä säädetään.

8 §

Yhteenliittymällä tulee olla omia varoja yhteensä vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukainen määrä. Yhteenliittymän omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön liikkeeseen laskemat ja osuuspankkien vakuusrahaston merkitsemät pääomatodistukset ja muut oman pääoman ehdoiset erät. Yhteenliittymän omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan muuten soveltuvin osin, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Jos yhteenliittymän omien varojen määrä laskee alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaisen vähimmäismäärän, keskusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on, saatuaan edellä tarkoitettun ilmoituksen tai muuten tiedon yhteenliittymän omien varojen vähenevästä alle vaaditun määrän, asetettava määräaika, jonka kuluessa yhteenliittymän omia varoja koskeva vaatimus on yhteenliittymän purkamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi esittää valtiovarainministeriölle yhteenliittymän purkamista.

Yhteenliittymään sovelletaan, mitä luotto-

laitostoiminnasta annetun lain 78 §:ssä säädetään konsolidoidun vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisöön sovelletaan vastaavasti, mitä mainitussa pykälässä säädetään emoyrityksestä, ja yhteenliittymään kuuluvaan yhteisöön, mitä mainitussa pykälässä säädetään konsolointiryhmään kuuluvista yrityksistä.

Keskusyhteisön on julkistettava yhteenliittymän vakavaraisuutta koskevat tiedot, niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 82 ja 83 §:ssä säädetään. Mitä mainituissa pykälissä säädetään konsolointiryhmän emoyrityksestä, sovelletaan keskusyhteisöön. Mitä 82 §:n 3 momentissa säädetään tytärluottolaitoksesta, koskee vastaavasti jäsenluottolaitosta.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset yhteenliittymän omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, yhteenliittymän vakavaraisuuden hallintaa sekä 4 momentissa tarkoitettua julkistamisvelvollisuutta koskevien luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten soveltamisesta yhteenliittymään.

Keskusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle yhteenliittymän vakavaraisuuden valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot neljännesvuosittain. Rahoitustarkastus voi antaa keskusyhteisölle yhteenliittymän valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä tässä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

9 §

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa, 76 §:ssä ja 177 §:ssä säädetään omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärästä, 86 §:ssä lisäpääomavaatimuksesta ja 87 §:ssä omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta, ei sovelleta jäsenluottolaitokseen, ellei 2 momentista muuta johdu. Jos jäsenluottolaitoksen omat varat tai konsolidoidut omat varat vähenevät alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa taikka 76, 86 tai 177 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, luottolaitoksen on kuitenkin viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin vakavaraisuutensa tai konsolidoidun vakavaraisuutensa saattamiseksi säädetylle tasolle. Keskusyhteisön on asetettava Rahoitustarkastuksen määräämien perusteiden mukaisesti määräaika näille toi-

menpiteille.

Jäsenluottolaitokseen, jonka omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä ei 1 momentissa tarkoitettuna määräjän kuluttua ole saavuttanut säädettyä tasoa, sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 86 ja 87 §:ää.

Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 82 §:ssä säädetään.

10 §

Sen lisäksi, mitä osuuskuntalain 2 luvun 3 §:ssä säädetään, keskusyhteisön säännöissä on määrättävä:

3) että keskusyhteisöllä on velvollisuus 3 §:n perusteella valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistelyn tilinpäätöksen laatimisessa.

11 §

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, jäsenluottolaitoksen säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä on määrättävä:

3) että keskusyhteisöllä on 3 §:n perusteella oikeus valvoa jäsenluottolaitoksen toimintaa ja antaa jäsenluottolaitokselle ohjeita sen sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta, sen toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

16 §

Keskusyhteisön tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen laatimisessa sekä tilintarkastuksessa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä. Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään osavuositarkastuksesta ja vuosikatsauksesta.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on pi-

dettävä jäljennös 2 momentissa tarkoitetusta tilinpäätöksestä jokaisen nähtävänä ja annettava siitä jäljennöksiä noudattaen, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:n 2 ja 4 momentissa säädetään. Keskusyhteisöstä ja jäsenluottolaitoksista ja niiden tytäryrityksistä on laadittava yhdistelty osavuosikatsaus ja vuosikatsaus noudattaen soveltuvin osin, mitä 2 momentissa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on annettava jokaiselle sitä pyytävälle jäljennös yhdistellystä osavuosikatsauksesta niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:ssä säädetään.

18 §

Luottolaitoksen jakokelpoisen ylijäämän rajoituksista on osuuskuntalain 8 luvun 4 ja 5 §:n ja 13 luvun 1 §:n lisäksi voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 88 §:ssä säädetään omien varojen vähimmäismäärästä johtuvasta rajoituksesta. Edellä tässä pykälässä tarkoitettuja eriä ei myöskään lueta konsernitaseen perusteella laskettavaan emosuuskunnan jakokelpoiseen ylijäämään.

19 §

Luottolaitokselle osuuspääomasta, lisäosuuspääomasta ja lunastusehdoista sijoitusosuuksista suoritettua määrää ei saa palauttaa, jos palautus johtaa omien varojen vähenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 tai 86 §:n mukaisen määrän.

22 §

Luottolaitoksen sulautumissuunnitelmassa on oltava, sen lisäksi mitä osuuskuntalain 16 luvun 4 §:ssä säädetään, selvitys luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa sekä 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa osuuskuntalain 16 luvun 12 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämistä.

24 §

Mitä osuuskuntalain 16 luvun 13—15:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan luottolaitoksen on kuitenkin il-

moitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen osuuskuntalain 16 luvun 14 §:n nojalla muille velkojille asettamaa määräaikaa. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan luottolaitoksen toiminimi ja osoite.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saatuaan irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, sovelletaan vastaavasti vastaanottavan luottolaitoksen tallettajiin, jos heitä on osuuskuntalain 16 luvun 14 §:n mukaan kuultava.

32 §

Osuuspankin toimintaa jatkamaan perustettavan, 31 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen yhtiöjärjestykseen voidaan ottaa määräys, jonka mukaan luottolaitos on osuuspankkiosakeyhtiö. Osuuspankkiosakeyhtiön on käytettävä pankin yhteisömuotoa osoittavan tunnuksen lisäksi toiminimessään sanaa tai yhdysosaa "osuuspankki".

43 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 44 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 7 momentin nojalla.

45 §

Jos 2 luvussa tarkoitetun jäsenluottolaitoksen omat varat vähenevät alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa säädetyn vähimmäismäärän, yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oikeus periä yhteenliittymään kuuluvilta jäsenluottolaitoksilta keskusyhteisön säännöissä mainituin perustein ylimääräisiä maksuja tilikauden aikana enintään viisi tuhannesosaa jäsenluottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta käytettäväksi jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin.

53 §

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 141 ja 142 §:ssä säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti keskusyhteisöön. Yhteenliittymään kuuluvat yritykset, vakuusrasto, johon keskusyhteisön jäsenluottolaitokset kuuluvat, sekä jäsenluottolaitosten keskinäinen vakuutusyhtiö saavat lisäksi mainittujen pykälän estämättä antaa tietoja toisilleen. Tässä momentissa tarkoitettuja tie-

toja saa luovuttaa kuitenkin ainoastaan henkilölle, jota koskee edellä mainituissa pykälissä säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus.

56 §

Rahoitustarkastuksella ja osuuspankin kuuluessa osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön keskusyhteisöllä on oikeus, jos se katsoo tallettajien tai sijoitusosuuden omistajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ssä mainittua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Jäsenluottolaitoksen ja yhteenliittymän omien varojen vähimmäismäärään ja asiakasriskeihin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—183 §:ssä säädetään.

5.

Laki**talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1509/2001) 1 § seuraavasti:

1 §

tarkoitettuihin talletuspankkeihin (pankki).

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 9 §:n 2 momentissa

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

6.

Laki**valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtion vakuusrahastosta 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetun lain (379/1992) 1 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 19 a §, sellaisena kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti ja 14 §:n 1 momentti laissa 1237/1997 sekä 19 a § laeissa 245/1996 ja 602/2003, seuraavasti:

1 §

Rahaston tehtävät

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja erityisehdoin (*tukilaina*) luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 113 §:ssä tarkoitetuille vakuusrahastoille tämän lain mukaisesti. Rahaston vastuulla voidaan antaa takauksia mainittujen vakuusrahastojen ottamille lainoille.

14 §

Tukitoimista päättäminen

Luottolaitostoinnasta annetun lain 119 §:n 5 momentissa ja 120 §:n 1 momentissa tarkoitettua suostumuksen antamisesta ja muista tukitoimiin liittyvistä asioista päättää valtiovarainministeriö, jollei niistä päättämisestä ole säädetty valtioneuvoston yleisistunnon tehtäväksi.

19 a §

Yhtiöitä koskevat eräät säännökset

Omaisuudenhoitoyhtiön tai muun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettua yhtiön tai niiden omistaman yhtiön osakkeisiin ei sovelleta valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 §:n 1 momenttia eikä lakia valtion osakasvallan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä (740/1991). Omaisuudenhoidoyhtiöön sovelletaan osakeyhtiöistä voimassa olevan lainsäädännön lisäksi, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 125, 126 ja 128—131 §:ssä säädetään asiakkaansuojasta, 141—144 §:ssä salassapitovelvollisuudesta ja 169 §:ssä salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 25 §:ssä uhkasakosta.

Asiakkaansuojasäännösten ja salassapitovelvollisuudesta annettujen säännösten noudattamista valvoo Rahoitustarkastus, jolla on näitä säännöksiä koskevissa asioissa tarkastus- ja tiedonsaantioikeus siten kuin Rahoitustarkastuksesta annetun lain 15 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

7.

Laki**ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1608/1993) 2 §:n 2 kohta, 3 §, 4 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 7 a §:n 1 momentti, 8 §:n 1 momentti, 9 a §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 § ja 24 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 kohta laissa 413/2004, 3 §, 4 §:n 1 momentin johdantokappale, 8 §:n 1 momentti, 9 a §:n 1 momentti ja 11 §:n 1 momentti laissa 74/2003, 7 a §:n 1 momentti laissa 316/2004, 13 §:n 1 momentti laissa 1230/1997 ja 24 §:n 1 momentti laissa 70/1998, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *rahoituslaitoksella* muuta sellaista yhteisöä kuin luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 30 §:n 1 momentin 3—14 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusosuuksia;

3 §

Luottolaitoksen sijoittumisoikeus

Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) toimiluvan saanut luottolaitos voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

4 §

Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus

Rahoituslaitos, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta

annetun lain 30 §:n 1 momentin 3—14 kohdassa tarkoitettuja palveluja, jos:

Rahoituslaitos, jonka osakkeiden tuottamasta äänivallasta 1 momentin edellytykset täyttävä rahoituslaitos omistaa yksin tai yhdessä vastaavien rahoituslaitosten tai 3 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten kanssa vähintään 90 prosenttia ja jonka osalta myös muut 1 momentin 2—6 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät, voi perustaa sivukonttorin Suomeen tai muutoin tarjota luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:n 1 momentin 3—14 kohdassa tarkoitettuja palveluja Suomessa.

7 a §

Sivukonttorin lisäsuoja ja suojan täydentäminen

Luottolaitoksen Suomessa oleva sivukonttori voi kuulua Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 95 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon täydentääkseen kotivaltionsa mukaista tallettajien saamisten suojaa, jos sivukonttori ottaa vastaan talletuksia yleisöltä ja sen kotivaltion suojaa ei voida pitää yhtä riittävänä kuin edellä mainitun lain mukaista talletussuojarahaston antamaa suojaa. Ulkomaisen luottolaitoksen kotivaltion suo-

jan ja talletussuojarahaston antaman suojan yhteismäärä voi kuitenkin olla enintään 25 000 euroa. Sen estämättä, mitä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 3 momentissa tarkoitetut varat korvataan täysimääräisesti.

8 §

Sijoittumisoikeus

Muu kuin ETA-valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos, joka on kotimaassaan riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka harjoittama toiminta ei oleellisesti eroa suomalaiselle luottolaitokselle sallitusta toiminnasta, voi Suomeen perustetusta sivukonttorista tarjota sellaisia luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

9 a §

Korvausvelvollisuus

Talletussuojarahaston varoja voidaan käyttää selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen 9 §:ssä tarkoitettun ulkomaisen luottolaitoksen osalta vain sen Suomessa olevan ja talletussuojarahaston jäsenenä olevan sivukonttorin yleisölle tarjottavilla tileillä olevien tallettajien sellaisten luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 ja 106 §:ssä tarkoitettujen saamisten maksamiseen, joiden maksamiseen selvitystilassa olevan luottolaitoksen tai konkurssipesän varat eivät riitä, kuitenkin tallettajaa kohti enintään se osa saamisista, joka ei ylitä 25 000 euron määrää. Saamiset voidaan maksaa jo konkurssin tai selvitystilan aikana. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 3 momentissa tarkoitetut varat korvataan täysimääräisesti. Saamiset maksetaan tallettajille

euroina.

11 §

Edustuston avaaminen ja toiminta

Ennen kuin luottolaitos voi avata edustuston Suomessa, sen on ilmoitettava asiasta Rahoitustarkastukselle. Edustusto ei saa harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuja toimia.

13 §

Sivukonttoreita koskevat yhteiset säännökset

Ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttori voi kuulua luottolaitostoiminnasta annetun lain 95 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

14 §

Valvonta

Luotto- ja rahoituslaitoksen Suomessa tapahtuvan toiminnan valvonnasta säädetään Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003).

24 §

Vaitiolovelvollisuus

Sivukonttorin ja edustuston toimihenkilön vaitiolovelvollisuudesta, tietojenanto-oikeudesta ja salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä edustuston luottotietotoiminnan harjoittamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 141—144 ja 169 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

8.

Laki**Kiinnitysluottopankkilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1999 annetun kiinnitysluottopankkilain (1240/1999) 1 §, 2 §:n 2 kohta, 7 §:n 2 momentti ja 15 § seuraavasti:

1 §

Kiinnitysluottopankin määritelmä

Kiinnitysluottopankki on luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu osakeyhtiömuotoinen luottolaitos, jonka tarkoituksena on myöntää tässä laissa tarkoitettuja kiinteistöluottoja ja julkisyhteisöluottoja sekä laskea liikkeeseen tässä laissa tarkoitettuja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja ja julkisyhteisövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja.

lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, sijoittaa ainoastaan sellaisiin saamisiin, joihin luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:ssä säädettyä menetelmää käytettäessä saadaan soveltaa 0 tai 20 prosentin riskipainotusta, sekä muihin arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin sellaisiin arvopapereihin, jotka ovat mainitun lain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pörssi- tai markkina-arvopapereita, sekä niihin rinnastettaviin ulkomaisiin arvopapereihin.

2 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *julkisyhteisöluotolla* luottoa, joka on myönnetty Suomen valtiolle, suomalaiselle kunnalle tai muulle sellaiselle julkisyhteisölle, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:ssä säädettyä menetelmää käytettäessä saadaan rinnastaa Suomen valtioon ja suomalaiseen kuntaan, tai jonka täytenä vakuutena on tässä kohdassa tarkoitettun julkisyhteisön takaus tai saaminen tällaiselta julkisyhteisöltä;

15 §

Tilinpäätös ja osavuosikatsaus

Kiinnitysluottopankin tilinpäätöksestä on käytävä ilmi, sen lisäksi mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetään, myönnettyjen kiinteistöluottojen ja julkisyhteisöluottojen määrät sekä liikkeessä olevien kiinteistövakuudellisten ja julkisyhteisövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen määrät sekä kiinteistöluottojen vakuuksien arvostamisperusteet.

Kiinnitysluottopankkiin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään talletuspankin velvollisuudesta julkistaa osavuosikatsaus ja vuosikatsaus.

7 §

Sallittu liiketoiminta

Kiinnitysluottopankin varoja saadaan sen

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

9.

Laki**hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 1 ja 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hypoteekkiyhdistyksistä 8 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (936/1978) 1 § ja 26 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1613/1993, seuraavasti:

1 §

Hypoteekkiyhdistys on luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luottolaitos. Sen erityistarkoituksena on etupäässä pitkäaikaisina lainoina hankituista varoista myöntää pitkäaikaisia lainoja pääasiassa joko kiinnitysvakuutta tai muuta turvaavaa vakuutta vastaan.

astaan siten, ettei hypoteekkiyhdistyksen peruspääomaa vähennetä, ettei hypoteekkiyhdistyksen omien varojen määrä alene pienemmäksi kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 ja 86 §:ssä säädetään ja ettei minään vuonna makseta takaisin enempää kuin puolet edellisen vuoden voitosta.

26 §

_____

Lisäpääoma voidaan maksaa takaisin aino-

_____

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
 ta 20 .

10.

Laki**Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rahoitustarkastuksesta 27 päivänä kesäkuuta 2003 annetun lain (587/2003) 5 §:n 1 kohta, 6 §:n 7 kohta, 12 §:n 2 momentti, 21 § ja 31 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä ovat, 12 §:n 2 momentti osaksi laissa 299/2005, 21 § laissa 1295/2004 ja 31 §:n 3 momentti laissa 706/2004, sekä
lisätään 31 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 706/2004, uusi 4—6 momentti, seuraavasti:

5 §

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

- 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua luottolaitosta;

6 §

Muu rahoitusmarkkinoilla toimiva

Muulla rahoitusmarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

- 7) sitä, joka arvopaperimarkkinalain 3 luvun 2 d §:n tai 4 a luvun 3 a §:n, kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annetun lain 2 luvun 3 a §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 14 §:n tai rahoitus- ja vakuutusryhmitymien valvonnasta annetun lain 8 §:n nojalla on velvollinen tekemään Rahoitustarkastukselle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta.

12 §

Johtajan tehtävät

Johtajan päätökset on ennen päätöksen tekemistä käsiteltävä johtokunnassa, jos ne koskevat

- 1) toimiluvan myöntämistä valvottavalle, toimilupaehtojen muuttamista, toimiluvan peruuttamista ja osuuspankkien yhteenliittymän purkamista samoin kuin valvottavan toiminnan rajoittamista tai, jos asiasta päättäminen kuuluu muulle viranomaiselle, toimiluvan peruuttamista tai toiminnan rajoittamista koskevaa esitystä;

- 2) valvottavien sääntöjen vahvistamista, lukuun ottamatta niihin tehtäviä vähäisiä muutoksia;

- 3) rikemaksun tai seuraamusmaksun määräämistä sekä julkisen huomautuksen tai varoituksen antamista;

- 4) valvottavan velvoittamista ryhtymään toimenpiteisiin tekemänsä päätöksen täytäntöönpanon, toteuttamansa toimenpiteen tai menettelyn peruuttamiseksi taikka oikaisun aikaansaamiseksi;

- 5) valvottavan varojen jakamisen rajoittamista;

- 6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 40 §:n 3 momentissa ja sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 12 b §:n 3 momentissa tarkoitettua kieltoa;

- 7) rahoitusmarkkinoiden yleistä kehitystä koskevien merkittävien kannanottojen antamista julkisuuteen,

21 §

Kirjanpitomääräysten antaminen

Rahoitustarkastus voi antaa valvottavalle ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalle luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 §:ssä tarkoitettulle rahoituslaitokselle valvonnan kannalta tarpeellisia teknisiä määräyksiä liiketahtumien kirjaamisesta juoksevaan kirjanpitoon sekä taseen ulkopuolisten vastuiden kirjaamisesta poiketen siitä, mitä kirjanpitolain 2 luvun 4—10 §:ssä ja niiden nojalla annetuissa säännöksissä säädetään.

31 §

Tarkastus- ja tietojensaantioikeus ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvassa suomalaisessa yrityksessä

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jollei Rahoitustarkastus mainitun viranomaisen kanssa muuta sovi, oma-aloitteisesti mainitussa momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään tai ryhmittymään kuuluvien valvottaviensa vakavaraisuutta, suuria asiakasriskejä ja muita riskikeskittymiä sekä tällaisten valvottavien sisäistä valvontaa ja riskienhallintamenetelmiä koskevat tiedot samoin kuin valvontatoiminnassaan saamansa 1 momentissa tarkoitettun konsolidointiryh-

män tai ryhmittymän rakennetta, taloudellista asemaa, omistusta, johtoa ja organisaatiota, toimintastrategiaa, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä tiedonkeruujärjestelmää ja sen luotettavuutta koskevat olennaiset tiedot, luottolaitostoiminnasta annetun lain 51 §:ssä tarkoitettuja keskinäisiä liiketoimia koskevat tiedot sekä valvottaviaan koskevat merkittävät päätökset sekä valvottavilleen määräämänsä merkittävät seuraamukset. Rahoitustarkastuksen on lisäksi ulkomaan viranomaisen pyynnöstä toimitettava tälle muut konsolidointiryhmän tai ryhmittymän valvonnan kannalta tarpeelliset, hallussaan olevat tiedot.

Rahoitustarkastuksen on sen lisäksi, mitä sen tiedonantovelvollisuudesta muualla laissa säädetään, viivytyksettä annettava 1 momentissa tarkoitetuille ulkomaan viranomaisille sekä niiden kotivaltion rahoitusmarkkinoiden toiminnasta vastaaville muille viranomaisille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaarantaa näissä valtioissa rahoitusmarkkinoiden vakaan toiminnan tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä niiden rahoitusmarkkinoiden toiminnassa.

Jos Rahoitustarkastus tarvitsee tehtävänsä suorittamiseksi tietoja Rahoitustarkastuksen

valvottavaa vastaavasta ulkomaisesta yrityksestä, jonka kotipaikka on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä tällaisia tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen valvonnasta vastaavalta viranomaiselta. Jos Rahoitustarkastus tarvitsee tällaisia tietoja yrityksestä, joka kuuluu Rahoitustarkastuksen valvottavaa vastaavan ulkomaisen yrityksen konsolidointiryhmään, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalta viranomaiselta.

Rahoitustarkastuksen on osaltaan myötävaikutettava siihen, että 1 momentissa tarkoitettujen konsolidointiryhmien valvontaa koskevat periaatteet vahvistetaan kirjallisessa valvontasopimuksessa, jonka kaikki konsolidointiryhmään kuuluvien valvottavien valvonnasta vastaavat viranomaiset allekirjoittavat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1294/2004) 1 §:n 2 momentin 2 kohta, 2 §:n 4 momentti ja 7 §:n 1 momentin 6 kohta seuraavasti:

1 §

Sovellettamisala

Velvollinen suorittamaan valvontamaksun (*maksuvelvollinen*) on:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 5 §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittava osakeyhtiö ja osuuskunta;

2 §

Valvontamaksu

Suhteellinen maksu lasketaan maksuvelvollisen viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen taseen loppusumman tai liikevaihdon, luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärää koskevan korkeimman vaatimuksen (*pääomavaatimus*) tai viimeksi päättyneen kalenterivuoden lopussa hallinnoitujen sijoitusrahastojen varojen yhteismäärän perusteella, jollei 3 §:stä muuta johdu. Sijoituspalveluyrityksen liikevaihdoksi katsotaan tuloslaskelman mukaisten tuottojen yhteismäärä, jolloin arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan osalta mukaan luetaan nettotuotot. Jos nettotuotto on negatiivinen, se merkitään nollassi.

7 §

Muun perusmaksua maksavan valvontamaksu

Seuraavien maksuvelvollisten valvontamaksu muodostuu ainoastaan perusmaksusta:

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittavan osakeyhtiön ja osuuskunnan perusmaksu on 10 laskentayksikköä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

12.

Laki**rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta 30 päivänä heinäkuuta 2004 annettua lain (699/2004) 22 §:n 5 ja 6 momentti,

muutetaan 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 3 §:n 3 momentti, 4 §:n 4 momentti, 16 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n a ja h kohta, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 1, 2, 4 ja 8 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 28 §:n 2 momentti, sekä

lisätään 21 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 6 ja 7 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua ulkomaista luottolaitosta;

3 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ryhmittymän muodostavat:

1) säännellyt yritykset, joiden välillä vallitsee luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 6 a §:ssä ja vakuutusyhtiölain 1 luvun

5 §:ssä tarkoitettu muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus sekä tällaisten yritysten tytäryritykset ja omistusyhteyseritykset edellyttäen, että vähintään yksi säännellyistä yrityksistä on rahoitusalan yritys ja vähintään yksi on vakuutusalan yritys ja edellyttäen, että rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla;

2) osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:ssä tarkoitettuun yhteenliittymään mainitun pykälän 1 momenttiin mukaan kuuluvat yhteisöt ja sellaiset vakuutusalan yritykset, joihin mainituilla yhteisöillä on yksin tai yhdessä 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu määräysvalta tai jotka ovat tällaisen yhteisön omistusyhteyserityksiä, edellyttäen, että rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla.

---

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnsarvot

Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai, sovellettaessa 1 momenttia, kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä, muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1—3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:n mukaisesti laskettu luottovasta-arvo. Omistusyhteyserityksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteyserityksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrää, joka vastaa nimittämisen tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaisuudesta, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistuosuuden perusteella laskettu määrä.

---

16 §

Yleissäännös riskien hallinnasta

Ryhmittymän emoyrityksellä on oltava ryhmittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä ryhmittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Ryhmittymän omistusyhteisöllä sekä ryhmittymään kuuluvalla rahoitus- ja vakuutusalan yrityksellä on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

---

17 §

Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala

Sovellettaessa 18—23 §:ää ryhmittymään luetaan 3 §:stä poiketen ainoastaan rahoitus- ja vakuutusalan yritykset sekä ryhmittymän omistusyhteisö sekä sovellettaessa 18—20 §:ää lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n 3 momentissa tarkoitettujen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen muut tytäryritykset kuin rahoitus- tai vakuutusalan yritykset. Sovellettaessa 21—23 §:ää ryhmittymään luetaan edellä tässä momentissa tarkoitetuista yrityksistä ainoastaan ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteyserityksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrää, joka vastaa nimittämisen tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaisuudesta, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistuosuuden perusteella laskettu määrä.

män emoyritys ja sen tytäryritykset sekä näiden kirjanpitoalaisia tarkoitettuja yhteisyritykset.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 45—48 §:n mukaisia omia varoja ja 55 §:n 1 momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen luottolaitos, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisö, sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa rahoitus toimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutus toimialan osuus, taikka sellainen muu rahoitusalan yritys, joka on luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, niiden omistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön tytär- tai omistusyhteisyrittäjä;

h) vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö, palveluyritys, rahastoyhtiö tai säilytysyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutus toimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitus toimialan osuus.

21 §

Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen

Ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa yrityksen sellaisten varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärää, joiden vastapuoleen liittyvä maksukyvyttömyysriski kohdistuu

samaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön tai tällaisen henkilön kanssa samassa olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön. Asiakasriskien määrää laskettaessa varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 60 §:n 2 momentissa säädetään. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin rinnastetaan luotto- ja takausvakuutus.

Ryhmittymän asiakasriskit lasketaan yhdistelemällä ryhmittymään kuuluvien yritysten asiakasriskit noudattaen soveltuvin osin, mitä konsernitilinpäätöksen laatimisesta on säädetty.

Asiakasriskin katsotaan kohdistuvaan taakajaan, jos toinen luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai siihen rinnastettava ulkomainen yritys taikka vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos on antanut omavelkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Takauksen on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 60 §:n mukaiset ehdot.

Jos ryhmittymään kuuluvalla rahoitusalan yrityksellä on luottolaitostoiminnasta annetun lain 64 §:ssä tarkoitettu kaupankäyntivarasto, kaupankäyntivaraston liittyvät asiakasriskit lasketaan sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/EY uudelleen laatimisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (/) 29—32 artiklan mukaisesti.

22 §

Asiakasriskejä koskevat rajoitukset

Ryhmittymän asiakasriski ei saa nousta sellaiseen määrään, joka ylittää 25 prosenttia tai, jos asiakasyhteisö on ryhmittymään kuuluvan yrityksen emoyritys tai tytäryritys taikka emoyrityksen tytäryritys, 20 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

Ryhmittymän suurten asiakasriskien yhteenlaskettu määrä ei saa nousta sellaiseen määrään, joka ylittää 800 prosenttia ryhmittymän omista varoista

Asiakasriskeistä, joita ei lasketa mukaan sovellettaessa 1 ja 2 momenttia, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Poiketen siitä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ryhmittymään sovelletaan, mitä osuuspankeista ja osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 §:ssä säädetään yhteenliittymän asiakasriskeistä.

24 §

Keskinäisten liiketoimien valvonta

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle luottolaitostoiminnasta annetun lain 51 §:ssä tarkoitettuihin ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen keskinäisiä liiketoimia koskevat tiedot sekä sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 31 §:n nojalla saamansa vastaavat tiedot ryhmittymään kuuluvan sijoituspalveluyrityksen keskinäisistä liiketoimista. Vakuutusvalvontavi-

raston on vastaavasti ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle vakuutusyhtiölain 14 b luvun 8 §:n ja vakuutusyhdistyslain 12 a luvun 8 §:n nojalla saamansa tiedot.

28 §

Konsernitilinpäätös

Sellaisten konserniyritysten tilinpäätökset, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 lukua tai vakuutusyhtiölain 10 lukua, saadaan yhdistellä konsernitilinpäätökseen muuttamatta näiden säännösten edellyttämiä tilinpäätösperiaatteita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

13.

Laki

arvopaperimarkkinalain 1 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 4 §:n 1 momentin 4 kohta ja 4 momentin 1 kohta, sellaisena kuin niistä ensiksi mainittu on laissa 228/2004, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

4 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *arvopaperinvälittäjällä* sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 4 §:ssä

tarkoitettua sijoituspalveluyritystä sekä ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain (580/1996) 2 §:ssä tarkoitettua ulkomaista sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta, joka yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaan tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoi-

tettuja sijoituspalveluita, ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 2 §:ssä tarkoitettua luotto- ja rahoituslaitosta, joka toimilupansa mukaan tarjoaa sijoituspalvelu yrityksistä annetussa laissa tarkoitettuja sijoituspalveluita, sekä sellaista sijoitusrahastolain 2 §:ssä tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaisen rahastoyhtiön toiminnasta Suomessa annetun lain (225/2004) 2 §:ssä tarkoitettua ulkomaista rahastoyhtiötä, joka toimilupansa mukaan harjoittaa sijoitusrahastolain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa;

luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoitusrahastolaisissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettua keskinäistä vakuutusyhtiötä ja vakuutusosakeyhtiötä sekä näihin rinnastettavaa ulkomaista viranomaisvalvonnassa olevaa yhteisöä;

Tässä laissa tarkoitetaan *ammattimaisella sijoittajalla*:

1) sijoituspalvelu yrityksistä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä,

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

14.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 29 päivänä tammikuuta 1999 annetun sijoitusrahastolain (48/1999) 35 §,
muutetaan 6 §:n 5 momentti, 30 c §:n 4 momentti ja 39 §, sellaisena kuin niistä ovat 6 §:n 5 momentti ja 30 c § laissa 224/2004, seuraavasti:

6 §

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, omien varojen määrän on aina 1—4 momentista riippumatta täytettävä lisäksi sijoituspalvelu yrityksistä annetun lain 31 §:ssä säädetyt vaatimukset.

30 c §

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan

sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 45—48 §:ssä säädetään.

39 §

Kultakin tilikaudelta on laadittava erikseen rahastoyhtiön ja kunkin sijoitusrahaston osalta tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman ja taseen sekä tuloslaskelman ja taseen liitteenä ilmoitettavat tiedot. Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus.

Rahastoyhtiön tilinpäätökseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain

146 ja 148—155 §:ssä säädetään.

Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. Valtiovarainministeriön on ennen asetuksen antamista pyydettävä Rahoitustarkastuksen ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun tilinpäätöksen laatimisesta. Ennen määräyksen antamista Rahoitustarkastuksen on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto. Jos Rahoitustarkastuksen ohje tai lausunto, joka koskee tämän pykälän tai sen nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen soveltamisesta, on kirjanpitolain tai -asetuksen tai osakeyhtiölain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Rahoitustarkastuksen on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus voi rahastoyhtiön hake-

muksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi hakijan taikka sijoitusrahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Jos asia on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Rahoitustarkastuksen on ennen asian ratkaisemista pyydettävä lupahakemuksesta kirjanpitolautakunnan lausunto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Rahastoyhtiöön sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 184 §:ssä säädetään Rahastoyhtiöön, joka harjoittaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, sovelletaan lisäksi mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—181 §:ssä säädetään.

15.

Laki

sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sijoituspalveluyrityksistä 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (579/1996) 29 ja 30 §, sellaisina kuin ne ovat, 29 § laeissa 1347/1997 ja 70/2003 sekä 30 § mainitussa laissa 1347/1997,

muutetaan 6, 21 ja 31 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 § mainitussa laissa 1347/1997 ja laeissa 48/2002 ja 705/2004, 21 § mainitussa laissa 1347/1997 ja laeissa 106/1999 ja (/), 31 § mainituissa laeissa 1347/1997, 48/2002, 705/2004 ja (/) sekä laissa 596/2003, sekä

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1347/1997, uusi 6 momentti seuraavasti:

5 §

Määritelmät

Rahoitustarkastuksen on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut luottolaitoksen emoyritys tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä 3 momentissa tarkoitettuna omistusyhteisönä.

6 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmällä tarkoitetaan tässä laissa konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on suomalainen tai ulkomainen sijoituspalveluyritys tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksenä oleva suomalainen tai ulkomainen omistusyhteisö (*konsolidointiryhmän emoyritys*), sekä emoyrityksen suomalaiset ja ulkomaiset tytäryritykset, jotka ovat muita sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (*konsolidointiryhmän tytäryrityks*). Konsernilla, emoyrityksellä ja tytäryrityksellä tarkoitetaan tässä laissa kirjanpito-laissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä.

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytäryrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen sovelletaan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään erikseen 31 §:ssä ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä.

21 §

Tilinpäätös, toimintakertomus ja osavuosikatsaus

Sijoituspalveluyrityksen tilinpäätökseen,

toimintakertomukseen, osavuosikatsaukseen ja vuosikatsaukseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 146—157 §:ssä säädetään.

31 §

Taloudellisen aseman valvonta

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 ja 6 luvun säännöksiä, lukuun ottamatta mainitun lain 44, 53, 66, 71, 80 ja 81 §:ää. Sovellettaessa mainitun lain 55 §:ää, siinä mainitun 44 §:n sijasta sovelletaan tämän lain 13 §:ää.

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä säädetään konsolidoidun taloudellisen aseman valvonnasta, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka emoyritys on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) toimiluvan saanut luottolaitos taikka tällaisessa valtiossa oleva omistusyhteisö, joka on samalla ETA-valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen emoyritys, edellyttäen, että luottolaitosta valvotaan sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—184 §:ssä säädetään. Sijoituspalveluyrityksiin ei sovelleta sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/EY uudelleen laatimisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (/) 45a ja 45b artiklaa.

Tämän lain 31 §:ää ei ennen 1 päivänä tammikuuta 2011 sovelleta sijoituspalveluyritykseen, joka toimiluvan ehtojen nojalla saa tarjota sijoituspalvelua yksinomaan hyödykemarkkinoihin liittyvillä johdannaissojimuksilla.

16.

Laki**vakuutusyhtiölain 14 b luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 14 b luvun 1 §:n 4 ja 5 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 707/2004, seuraavasti:

14 b luku

Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta

1 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

4) osakasyrityksellä emoyritystä tai sellaista oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä;

5) sidosyrityksellä tytäryritystä tai sellaista yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuu-
 ta 20 .

17.

Laki**vakuutusyhdistyslain 12 a luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 12 a luvun 1 §:n 4 ja 5 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 709/2004 seuraavasti:

12 a luku

Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta

1 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

4) osakasyrityksellä emoyritystä tai sellaista oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä;

5) sidosyrityksellä tytäryritystä tai sellaista yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuu-
 ta 20 .

18.

Laki**takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta 19 päivänä maaliskuuta 1999 annetun lain (361/1999) 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1514/2001, seuraavasti:

10 §

Yhteisömuodon ja -rakenteen muutokset

tanut takaaja vastaa myös sulautumisen jäl-
 keen syntyvistä veloista, vaikkei 1 momen-
 tissa tarkoitettua ilmoitusta ole tehty.

 Jos luottolaitostoiminnasta annetun lain (/
) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luottolai-
 tokseen sulautuu toinen luottolaitos tai muu
 yhteisö, luottolaitokselle yleistakauksen an-

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

19.

Laki**tilisiirtolain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1999 annetun tilisiirtolain (821/1999) 2 §:n 1 momentin
 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

netun lain (1608/1993) 2 §:n 1 kohdassa tar-
 koitettua luottolaitosta;

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) luottolaitoksella

a) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/
) 8 §:n 1 momentissa ja ulkomaisen luotto- ja
 rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa an-

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

20.

Laki**rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä tammikuuta 2004 annetun rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 2 momentin 3 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan laitoksella:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja 13 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja

5 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (1062/1979) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
 ta 20 .

21.

Laki**kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/1979) 14 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 230/2004, seuraavasti:

14 §

Rekisteriviranomaisen on ennen luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 30 tai 31 §:ssä tarkoitettun yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksen hyväksymistä varattava Rahoitustarkastukselle vähintään 30 vuoro-

kautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
 ta 20 .

22.

Laki**panttilainauslaitoksista annetun lain 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panttilainauslaitoksista 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1353/1992) 33 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 769/1997, seuraavasti:

33 § -----	minen on vastaanottavan luottolaitoksen riskien hallinnan kannalta tarpeen.
Panttilainauslaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettulle samaan konserniin kuuluvalla luottolaitokselle, jos tiedon anta-	----- Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu- ta 20 .

23.

Laki**kilpailunrajoituksista annetun lain 11 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/1992) 11 a §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 303/1998), seuraavasti:

11 a § -----	tuottoerien yhteenlaskettua määrää lukuun ottamatta satunnaisia tuottoja; sekä
Mitä tässä laissa säädetään liikevaihdosta, koskee: 1) niiden luottolaitosten, sijoituspalveluyri- tysten ja muiden rahoituslaitosten, joihin so- velletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 9 luvun säännöksiä, mainitun lain mu- kaisesti laaditun tuloslaskelman mukaisten	----- Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu- ta 20 .

24.

Laki**sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä kesäkuuta 2004 annetun sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 33 §:n 6 momentti seuraavasti:

33 § <i>Ohjaus- ja valvontaviranomaisten tiedonsaantioikeus</i>	lain (/) 141 §:ssä tai oikeudenkäymiskaa- ren 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoi- tettuja tietoja.
--	--

 Tässä pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus ei koske luottolaitostoiminnasta annetun -----
 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

25.

Laki**rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä 30 päivänä tammikuuta 1998 annetun lain (68/1998) 3 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohta, sellaisena kuin niistä on 5 kohta laissa 365/2003, seuraavasti:

3 § <i>Ilmoitusvelvolliset</i>	5) luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitos- toimintaa harjoittava osakeyhtiö tai osuus- kunta; -----
---------------------------------------	---

Tässä laissa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia ovat:
 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luotto- ja rahoituslaitos;

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

26.

Laki**eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista 26 päivänä marraskuuta 1999 annetun lain (1084/1999) 2 §:n 1 momentin 1 kohta seuraavasti:

2 §

Määritelmiä

Selvitysjärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa sääntöihin perustuvaa järjestelmää:

1) jota keskuspankki, luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos, arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu selvitysyhteisö, kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termi-

neillä annetun lain (772/1988) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu optioyhteisö taikka edellä mainittuja vastaava ulkomainen yhteisö ylläpitää yksin tai yhdessä muiden tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa; tai

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

27.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain (360/1968) 5 §:n 6 a kohta, 8 §:n 1 momentin 2 a ja 11 kohta sekä 51 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisena kuin ne ovat, 5 §:n 6 a kohta, 8 §:n 1 momentin 2 a kohta ja 51 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 1138/2005 ja 8 §:n 1 momentin 11 kohta laissa 231/2004, seuraavasti:

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa:

6 a) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 151 §:n 1 momentissa tarkoitetuista kau-

pankäyntitarkoituksessa pidetyistä rahoitusvälineistä kirjanpitoon mainitun pykälän 5 momentin tai vastaavan ulkomaisen lain-säädännön nojalla tuotoiksi kirjatut rahoitusvälineiden arvonnousut, sekä

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskel-
poisia menoja ovat muun ohessa:

2 a) luottolaitostoiminnasta annetun lain
151 §:n 1 momentissa tarkoitetuista, kaupan-
käyntitarkoituksessa pidetyistä rahoitusväli-
neistä kirjanpitoon mainitun pykälän 5 mo-
mentin tai vastaavan ulkomaisen lainsäädän-
nön nojalla kuluiksi kirjatut saamistodistus-
ten, arvopaperien ja johdannaissopimusten
arvonalenemiset;

11) talletuspankkien ja ulkomaisten luotto-
laitosten Suomessa olevien sivuliikkeiden la-
kisääteiset suoritukset luottolaitostoiminnasta
annetussa laissa (/) tarkoitetuille talletus-
suoja- ja vakuusrahastoille sekä sijoituspal-
veluyritysten, luottolaitosten ja rahastoyhti-
öiden sekä ulkomaisten sijoituspalveluyritys-
ten, luottolaitosten ja rahastoyhtiöiden Suo-
messä olevien sivukonttoreiden ja sivuliik-

keiden lakisääteiset suoritukset sijoituspalve-
luyrityksistä annetussa laissa(579/1996) tar-
koitetulle sijoittajien korvausrahastolle,

51 §

Hyödyke siirretään elinkeinotulolähteessä
omaisuuslajista toiseen seuraavasti:

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain
151 §:n 1 momentissa tarkoitettut kaupan-
käyntitarkoituksessa pidetyt rahoitusvälineet
todennäköistä luovutushintaa vastaavasta
määrästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

28.

Laki**arvonlisäverolain 13 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 13 a §:n 2 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 377/1994, seuraavasti:

13 a §	2 momentissa tarkoitettu vakuutus konsernin emoyhteisö;
Verovelvollisuusryhmään voi kuulua vain:	_____
2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö tai kirjjanpitoasetuksen (1339/1997) 3 luvun 1 §:n	_____
	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu- ta 20 .

Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Eero Heinäluoma*

2.

Laki**liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1501/2001) 1 §:n 2 momentti, 4 §, 6 §:n 1 ja 3 momentti, 7 §, 10 ja 23 § sekä 25 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti, 4 §, 6 §:n 1 momentti, 7 ja 10 § ja 25 §:n 2 momentti laissa (/), 6 §:n 3 momentti laissa 749/2004 ja 23 § laissa 408/2004, sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainituissa laeissa 749/2004 ja (/), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, nykyinen 3 momentti muutettuna 4 momentiksi ja nykyinen 4 momentti 5 momentiksi, seuraavasti:

HE 109/2005

Ehdotus

1 §

1 §

Luottolaitokseen sovelletaan osakeyhtiölakia (/), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) toisin säädetä. Säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettuun säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan lisäksi, mitä säästöpankkilaissa säädetään, ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettuun osuuspankkiosakeyhtiöön, mitä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa säädetään. Kiinnitysluottopankkilaisissa (1240/1999) tarkoitettua kiinnitysluottopankkitoimintaa harjoittavaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä kiinnitysluottopankkilaisissa säädetään.

Luottolaitokseen sovelletaan osakeyhtiölakia (/), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä. Säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettuun säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan lisäksi, mitä säästöpankkilaissa säädetään, ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettuun osuuspankkiosakeyhtiöön, mitä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa säädetään. Kiinnitysluottopankkilaisissa (1240/1999) tarkoitettua kiinnitysluottopankkitoimintaa harjoittavaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä kiinnitysluottopankkilaisissa säädetään.

4 §

Luottolaitoksen sulautumissuunnitelmasa on oltava, sen lisäksi mitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, selvitys luottolaitostoiminnasta annetun lain 74 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista

4 §

Luottolaitoksen sulautumissuunnitelmasa on oltava, sen lisäksi mitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, selvitys luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista

sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa sulautumista osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisesti. (HE 109/2005)

6 §

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 6—7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan luottolaitoksen on kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla muille velkojille asettamaa määräaika. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan luottolaitoksen toiminimi ja osoite. *Ilmoituksesta on lisäksi käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 65 q §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle.* (HE 109/2005)

sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa sulautumista osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisesti.

6 §

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 6,7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan luottolaitoksen on kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla muille velkojille asettamaa määräaika. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan luottolaitoksen toiminimi ja osoite.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanottava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulkopuolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 m §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset. *(Voimassa oleva laki)*

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanottava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulkopuolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 108 §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset.

7 §

Kombinaatiosulautumisessa perustettavalle luottolaitokselle on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 §:ssä tarkoitettu toimilupa. Kombinaatiosulautumista ei saa rekisteröidä, ellei toimilupaa samalla rekisteröidä. *(HE 109/2005)*

7 §

Kombinaatiosulautumisessa perustettavalle luottolaitokselle on haettava luottolaitostoiminnasta *annetussa laissa* tarkoitettu toimilupa. Kombinaatiosulautumista ei saa rekisteröidä, ellei toimilupaa samalla rekisteröidä.

10 §

Mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2—5 §:ssä sekä 17 luvun 6—7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, sovelletaan tämän luvun säännöksiä sovellettaessa siihen, jonka hyväksi luottolaitos on antanut takauksen tai muun siihen rinnastettavan sitoumuksen tai jolle luottolaitoksen kanssa tehdyn johdannais-sopimuksen perusteella voi syntyä rahamääräinen saatava, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen vastattavaksi. *(HE 109/2005)*

10 §

Mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2—5 §:ssä sekä 17 luvun 6, 7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, sovelletaan tämän luvun säännöksiä sovellettaessa siihen, jonka hyväksi luottolaitos on antanut takauksen tai muun siihen rinnastettavan sitoumuksen tai jolle luottolaitoksen kanssa tehdyn johdannais-sopimuksen perusteella voi syntyä rahamääräinen saatava, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen vastattavaksi

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitos-

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitos-

toiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla. (*Voimassa oleva laki*)

toiminnasta annetun lain 105 §:n 7 momentin nojalla.

25 §

25 §

Rahoitustarkastuksella on osakeyhtiölain 22 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus, jos se katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 97 c §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan. (*HE 109/2005*)

Rahoitustarkastuksella on osakeyhtiölain 22 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus, jos se katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

3.

Laki

säästöpankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun säästöpankkilain (1502/2001) 1 §:n 2 momentti, 41 §:n 1 ja 2 momentti, 64 §:n 2 momentin 4 kohta, 75 §, 77 §:n 1 ja 3 momentti, 86 §:n 2 momentti, 91 §:n 3 momentti, 95 §, 106 §, 107 §:n 1 momentti ja 124 §:n 1 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Säästöpankki ja säästöpankkiosakeyhtiö ovat luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) tarkoitettuja talletuspankkeja, joiden erityistarkoituksena on säästämisen edistäminen.

Säästöpankki ja säästöpankkiosakeyhtiö ovat luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuja talletuspankkeja, joiden erityistarkoituksena on säästämisen edistäminen.

41 §

Säästöpankin voittona saadaan, jollei 40 §:n 2 momentista taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 38 §:stä tai 81 §:stä muuta johdu, jakaa kantarahasto-osuuksille ja pääomalainoille enintään hallituksen esittämä määrä, joka ei ylitä viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja säästöpankin muun vapaan oman pääoman yhteenlaskettua määrää, vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla, muilla 2 momentissa tarkoitetuilla jakokelvottomilla erillä, määrällä, jolla säästöpankin tilinpäätöksessä tehdyt, kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrällä, joka lain tai sääntöjen mukaan on merkittävä vararahastoon tai muuten jätettävä jakamatta. Kantarahasto-osuuksille voidaan voitto-osuutena jakaa vain voittoa ja muuta vapaata omaa pääomaa, joka on syntynyt kantarahaston muodostamisen jälkeen.

Siitä osasta säästöpankin voittoa, jota ei käytetä vararahaston korottamiseen, voiton jakamiseen kantarahasto-osuuksille tai pääomalainoille tai jätetä säästöpankin vapaaseen omaan pääomaan, voidaan varoja isäntien päätöksellä hallituksen esittämää määrää ylittämättä käyttää säästäväisyyden edistämiseen tai muihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Voittovaroja ei kuitenkaan ilman rahoitustarkastuksen suostumusta saa käyttää tässä momentissa tarkoitettuihin säästäväisyyttä edistäviin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ennen kuin säästöpankin luottolaitostoiminnasta annetun lain 6 luvussa säädetyistä vakuusrahastosta saama avustuslaina on korkoineen maksettu takaisin.

64 §

Sulautumissuunnitelmassa on oltava:

4) selvitys pääomalainoista sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain 74 §:n 1 mo-

41 §

Säästöpankin voittona saadaan, jollei 40 §:n 2 momentista taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 88 §:stä muuta johdu, jakaa kantarahasto-osuuksille ja pääomalainoille enintään hallituksen esittämä määrä, joka ei ylitä viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja säästöpankin muun vapaan oman pääoman yhteenlaskettua määrää, vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla, muilla 2 momentissa tarkoitetuilla jakokelvottomilla erillä, määrällä, jolla säästöpankin tilinpäätöksessä tehdyt, kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrällä, joka lain tai sääntöjen mukaan on merkittävä vararahastoon tai muuten jätettävä jakamatta. Kantarahasto-osuuksille voidaan voitto-osuutena jakaa vain voittoa ja muuta vapaata omaa pääomaa, joka on syntynyt kantarahaston muodostamisen jälkeen.

Siitä osasta säästöpankin voittoa, jota ei käytetä vararahaston korottamiseen, voiton jakamiseen kantarahasto-osuuksille tai pääomalainoille tai jätetä säästöpankin vapaaseen omaan pääomaan, voidaan varoja isäntien päätöksellä hallituksen esittämää määrää ylittämättä käyttää säästäväisyyden edistämiseen tai muihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Voittovaroja ei kuitenkaan ilman rahoitustarkastuksen suostumusta saa käyttää tässä momentissa tarkoitettuihin säästäväisyyttä edistäviin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ennen kuin säästöpankin luottolaitostoiminnasta annetun lain 113 §:ssä tarkoitettusta vakuusrahastosta saama avustuslaina on korkoineen maksettu takaisin.

64 §

Sulautumissuunnitelmassa on oltava:

4) selvitys pääomalainoista sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 mo-

mentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa 73 §:ssä tarkoitettun luvan myöntämistä;

mentin 3 ja 4 kohdassa sekä 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa 73 §:ssä tarkoitettun luvan myöntämistä;

75 §

Mitä edellä 73 ja 74 §:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan säästöpankin on kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen 74 §:n nojalla muille velkojille asettamaa määräaika. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan säästöpankin toiminimi ja osoite. *Ilmoituksesta on lisäksi käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 65 q §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle.*

75 §

Mitä edellä 73 ja 74 §:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan säästöpankin on kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen 74 §:n nojalla muille velkojille asettamaa määräaika. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan säästöpankin toiminimi ja osoite.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

77 §

Sulautuvan säästöpankin varat ja velat, lukuun ottamatta luottolaitostoiminnasta annetun lain 97 c §:ään ja tilintarkastuslain (936/1994) 44 §:ään perustuvaa vaatimusta, siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle säästöpankille, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Samanaikaisesti sulautuva säästöpankki purkautuu.

Sulautuvan säästöpankin hallituksen ja toimitusjohtajan on annettava sulautuvan säästöpankin isäntien kokouksessa lopputilitys. Lopputilityksessä on oltava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty ylimmän päättävän elimen kokouksessa sekä selvitys vastikkeen jaosta. Lopputilityksen tarkastamiseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä tilinpäätöksen tilintarkastuksesta luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään. Isäntien kokoukseen sovelletaan, mitä isäntien kokouksesta tässä laissa säädetään. Vastikkeen jaon ja lopputilityksen moittimiseen, jako-osuuden nostamiseen sekä selvityksen jatkamiseen sulautuvan säästöpankin purkaututtua sovelletaan soveltuvin osin, mitä tämän lain 8 luvussa säädetään. Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 40 §:ssä säädetään.

86 §

Jakautumisessa vastaanottavat säästöpankit vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan säästöpankin velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan luottolaitoksen veloista, joista toinen yritys vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, luottolaitoksen vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän nettoomaisuuden arvo. Jakautumissuunnitelmas-

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, sovelletaan vastaavasti vastaanottavan säästöpankin tallettajiin edellyttäen, että vastaanottavan säästöpankin velkojia on 74 §:n 1 momentin perusteella kuultava.

77 §

Sulautuvan säästöpankin varat ja velat, lukuun ottamatta luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ään ja tilintarkastuslain (936/1994) 44 §:ään perustuvaa vaatimusta, siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle säästöpankille, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Samanaikaisesti sulautuva säästöpankki purkautuu.

Sulautuvan säästöpankin hallituksen ja toimitusjohtajan on annettava sulautuvan säästöpankin isäntien kokouksessa lopputilitys. Lopputilityksessä on oltava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty ylimmän päättävän elimen kokouksessa sekä selvitys vastikkeen jaosta. Lopputilityksen tarkastamiseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä tilinpäätöksen tilintarkastuksesta luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään. Isäntien kokoukseen sovelletaan, mitä isäntien kokouksesta tässä laissa säädetään. Vastikkeen jaon ja lopputilityksen moittimiseen, jako-osuuden nostamiseen sekä selvityksen jatkamiseen sulautuvan säästöpankin purkaututtua sovelletaan soveltuvin osin, mitä tämän lain 8 luvussa säädetään. Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:ssä säädetään.

86 §

Jakautumisessa vastaanottavat säästöpankit vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan säästöpankin velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan luottolaitoksen veloista, joista toinen yritys vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, luottolaitoksen vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän nettoomaisuuden arvo. Jakautumissuunnitelmas-

sa mainitusta velasta velkoja voi vaatia suoritusta yhteisvastuun perusteella vasta, kun on todettu, ettei hän saa suoritusta velalliselta tai vakuudesta. Mitä edellä tässä momentissa säädetään velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitos-toiminnasta annetun lain 6 a luvussa tarkoitettua talletussuojarahastosta tai sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 6 luvussa tarkoitettua korvausrahastosta.

sa mainitusta velasta velkoja voi vaatia suoritusta yhteisvastuun perusteella vasta, kun on todettu, ettei hän saa suoritusta velalliselta tai vakuudesta. Mitä edellä tässä momentissa säädetään velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 95 §:ssä tarkoitettua talletussuojarahastosta tai sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 6 luvussa tarkoitettua korvausrahastosta.

91 §

Säästöpankin toimintaa jatkamaan perustettavan talletuspankin yhtiöjärjestykseen voidaan ottaa määräys, jonka mukaan pankin erityistarkoituksena on säästäväisyyden edistäminen. Tällaisesta pankista käytetään tässä laissa nimitystä säästöpankkiosakeyhtiö. *Poiketen siitä, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:ssä säädetään, säästöpankkiosakeyhtiön on käytettävä pankin yhteisömuotoa osoittavan tunnuksen lisäksi toiminimessään sanaa tai yhdysosaa "säästöpankki".*

91 §

Säästöpankin toimintaa jatkamaan perustettavan talletuspankin yhtiöjärjestykseen voidaan ottaa määräys, jonka mukaan pankin erityistarkoituksena on säästäväisyyden edistäminen. Tällaisesta pankista käytetään tässä laissa nimitystä säästöpankkiosakeyhtiö. Säästöpankkiosakeyhtiön on käytettävä pankin yhteisömuotoa osoittavan tunnuksen lisäksi toiminimessään sanaa tai yhdysosaa "säästöpankki".

95 §

Säästöpankkitarkastuksen ja sen edustajan oikeuksista, vastuusta ja esteellisyydestä on niiden hoitaessa 93 §:n 1 momentin mukaisesti valvontatehtäväänsä voimassa, mitä rahoitustarkastuksesta ja sen edustajasta säädetään rahoitustarkastuslaissa (503/1993).

95 §

Säästöpankkitarkastuksen ja sen edustajan oikeuksista, vastuusta ja esteellisyydestä on niiden hoitaessa 93 §:n 1 momentin mukaisesti valvontatehtäväänsä voimassa, mitä Rahoitustarkastuksesta ja sen edustajasta säädetään *Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003).*

106 §

Tilintarkastajan tehtävä ei lakkaa säästöpankin joutuessa selvitystilaan. Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 luvussa säädetään tilintarkastuksesta, on soveltuvin osin voimassa selvitystilan aikana. Tilintarkastuskertomuksen tulee lisäksi sisältää lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajan mielestä aiheuttomasti pitkitetty.

106 §

Tilintarkastajan tehtävä ei lakkaa säästöpankin joutuessa selvitystilaan. Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetään tilintarkastuksesta, on soveltuvin osin voimassa selvitystilan aikana. Tilintarkastuskertomuksen tulee lisäksi sisältää lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajan mielestä aiheuttomasti pitkitetty.

107 §

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja konsernitiinpäätös sitä selvitystilaa edeltäneeltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei ole vielä esitetty säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätös on esitettävä mahdollisimman pian säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätökseen ja tilintarkastukseen on sovellettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 luvun säännöksiä.

---

124 §

Säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 97 c §:n nojalla ajettavaa kannetta ei voida nostaa, ellei kanne perustu rangaistavaan tekoon:

- 1) perustajaa vastaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun perustamiskokouksessa tehtiin päätös pankin perustamisesta;
  - 2) hallintoneuvoston tai hallituksen jäsentä, toimitusjohtajaa tai isäntää vastaan kolmen vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jona se päätös tehtiin tai siihen toimenpiteeseen ryhdyttiin, johon kanne perustuu; eikä
  - 3) tilintarkastajaa taikka hallintoneuvoston tai hallituksen määräämää tarkastajaa vastaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun se tilintarkastuskertomus, lausunto tai todistus, johon kanne perustuu, esitettiin.
-

107 §

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja konsernitiinpäätös sitä selvitystilaa edeltäneeltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei ole vielä esitetty säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätös on esitettävä mahdollisimman pian säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätökseen ja tilintarkastukseen on sovellettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun säännöksiä.

---

124 §

Säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:n nojalla ajettavaa kannetta ei voida nostaa, ellei kanne perustu rangaistavaan tekoon:

- 1) perustajaa vastaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun perustamiskokouksessa tehtiin päätös pankin perustamisesta;
  - 2) hallintoneuvoston tai hallituksen jäsentä, toimitusjohtajaa tai isäntää vastaan kolmen vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jona se päätös tehtiin tai siihen toimenpiteeseen ryhdyttiin, johon kanne perustuu; eikä
  - 3) tilintarkastajaa taikka hallintoneuvoston tai hallituksen määräämää tarkastajaa vastaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun se tilintarkastuskertomus, lausunto tai todistus, johon kanne perustuu, esitettiin.
-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

4.

Laki**osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1504/2001) 1 §:n 2 momentti, 3 §, 4—9 § 10 §:n 1 momentin 3 kohta, 11 §:n 1 momentin 3 kohta, 16 §:n 1 ja 4 momentti, 18 §, 19 §:n 4 momentti, 22 §:n 2 momentti, 24 §, 32 §:n 1 momentti sekä 43, 45, 53 ja 56 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § laeissa 704/2004, 1309/2004 ja 231/2005 ja 4 § mainitussa laissa 704/2004, 5 § mainitussa laissa 231/2005, 7 § osaksi laeissa 77/2003 ja 591/2003, 8 § osaksi mainitussa laissa 591/2003, 9 § mainitussa laissa 591/2003 ja 43 § laissa 409/2004, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

Luottolaitokseen ja keskusyhteisöön sovelletaan osuuskuntalakia (1488/2001), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) toisin säädetä.

Luottolaitokseen ja keskusyhteisöön sovelletaan osuuskuntalakia (1488/2001), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä.

3 §

3 §

Tässä laissa tarkoitetun osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat:

Tässä laissa tarkoitetun osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat:

- 1) yhteenliittymän keskusyhteisö;
- 2) osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki;
- 3) muut keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt;
- 4) jäsenluottolaitokset;
- 5) jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt;
- 6) sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
  - a) keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista

- 1) yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva osuuskunta (keskusyhteisö),
- 2) keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt,
- 3) keskusyhteisön jäsenenä oleva, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki ja muut keskusyhteisön jäsenenä olevat luottolaitokset (jäsenluottolaitos)
- 4) jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt,
- 5) sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet,

Yhteenliittymän muodostamisen edellytyksenä on, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

  - a) keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista

tämän lain 45 ja 46 §:n mukaisesti;

b) yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla;

c) osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki on keskusyhteisön luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tytäryritys.

Keskusyhteisö on osuuskuntalain 2 §:ssä tarkoitettu osuuskunta, joka on oikeutettu ohjaamaan jäsenluottolaitoksia. Keskusyhteisöllä on velvollisuus antaa jäsenluottolaitoksille ohjeita niiden toiminnasta maksuvalmiuden, vakavaraisuuden ja riskien hallinnan turvaamiseksi sekä velvollisuus valvoa niiden toimintaa. Keskusyhteisö ei saa antaessaan ohjeita, suorittaessaan valvontaa, myöntäessään lupia tai muutoin hoitaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään asettaa jäsenluottolaitoksia keskenään eriarvoiseen asemaan ilman perusteltua syytä. Keskusyhteisö on luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettu rahoituslaitos.

Keskusyhteisön konsolidointiryhmään luetaan keskusyhteisö, sen omistusyhteisö sekä luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys, joka on keskusyhteisön tai sen omistusyhteisön tytäryritys. Konsolidointiryhmään luetaan lisäksi luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys, jolla on keskusyhteisön tai sen omistusyhteisön tai niiden tytäryritysten kanssa yhteinen hallinto tai jota johdetaan keskusyhteisön, sen omistusyhteisön tai niiden tytäryrityksen kanssa yhteisesti.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus antaa jäsenluottolaitoksille ohjeita niiden toiminnasta maksuvalmiuden, vakavaraisuuden ja riskien hallinnan turvaamiseksi sekä ohjeita

tämän lain 45 ja 46 §:n mukaisesti;

2) yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla;

3) osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki on keskusyhteisön luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tytäryritys.

Keskusyhteisö on osuuskuntalain 2 §:ssä tarkoitettu osuuskunta, joka on oikeutettu ohjaamaan jäsenluottolaitoksia. Keskusyhteisöllä on velvollisuus valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisö ei saa antaessaan ohjeita, suorittaessaan valvontaa, myöntäessään lupia tai muutoin hoitaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään asettaa jäsenluottolaitoksia keskenään eriarvoiseen asemaan ilman perusteltua syytä. Keskusyhteisö on luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 §:ssä tarkoitettu rahoituslaitos.

Keskusyhteisöllä on hallintoneuvosto. Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla liikepankilla on hallintoneuvosto, keskusyhteisön hallintoneuvoston jäsenet muodostavat liikepankin hallintoneuvoston jäsenten enemmistön. Keskusyhteisön hallituksen puheenjohtaja toimii liikepankin hallituksen puheenjohtajana.

Keskusyhteisön konsolidointiryhmään luetaan keskusyhteisö, sen omistusyhteisö sekä luottolaitos, siihen rinnastettava ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos ja palveluyritys, joka on keskusyhteisön tai sen omistusyhteisön kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettu tytäryritys.

Jäsenluottolaitoksen on oltava keskusyhteisön jäsen. Jäsenluottolaitoksia voivat olla osuuspankit, 32 §:ssä tarkoitettut osuuspankkiosakeyhtiöt, osuuspankkien keskus-

yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

rahalaitoksena toimiva liikepankki ja ne luottolaitokset, joiden äänivallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt omistavat yksin tai yhdessä yli puolet.

4 §

Keskusyhteisön ja siihen kuuluvien luottolaitosten konsolidoidun maksuvalmiuden on oltava turvattu luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun mukaisesti.

4 §

Keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen maksuvalmiuden on oltava turvattu luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun mukaisesti.

5 §

Keskusyhteisö tai jäsenluottolaitos taikka niiden konsolidointiryhmään kuuluva yhteisö ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa keskusyhteisön, jäsenluottolaitoksen tai koko yhteenliittymän vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Keskusyhteisöllä tulee olla koko yhteenliittymään nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

5 §

Keskusyhteisö tai jäsenluottolaitos taikka niiden konsolidointiryhmään kuuluva yhteisö ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa keskusyhteisön, jäsenluottolaitoksen tai koko yhteenliittymän vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Keskusyhteisöllä on oltava yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. *Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 49 §:ssä asetetut vaatimukset.*

6 §

Jäsenluottolaitoksen on luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n ja 71 §:n mukaisesti ilmoitettava suuret asiakasriskit vähintään neljä kertaa vuodessa keskusyhteisölle, jonka on puolestaan ilmoitettava koko yhteenliittymän suuret asiakasriskit rahoitustarkastukselle.

6 §

Yhteenliittymän asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 20 prosenttia yhteenliittymän omista varoista tai, jos asiakasyhteisö on yhteenliittymään kuuluvan yhteisön emo- tai tytäryritys taikka emoyrityksen tytäryritys, 15 prosenttia yhteenliittymän omista varoista. Yhteenliittymän suurten asiakasriskien yhteismäärä ei saa ylittää 500 prosenttia yhteenliittymän omista varoista.

Jos yhteenliittymän asiakasriski tai suurten asiakasriskien yhteismäärä ylittää I momentissa säädetyn rajan, keskusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin asiakasriskejä koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on, saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon I momentissa säädettyjen ra-

jojen ylittymisestä, asetettava määräaika, jonka kuluessa yhteenliittymän on yhteenliittymän purkamisen uhalla täytettävä 1 momentissa asetetut vaatimukset. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi esittää valtiovarainministeriölle yhteenliittymän purkamista.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön liikkeeseen laskevat ja osuuspankkien vakuusrahaston merkitsemät pääomatodistukset ja muut oman pääoman ehtoiset erät. Yhteenliittymän omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan muuten soveltuvin osin, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään. Yhteenliittymään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 79 §:ssä säädetään konsolidoitujen asiakasriskien hallinnasta. Keskusyhteisöön sovelletaan vastaavasti, mitä mainitussa pykälässä säädetään emoyrityksestä.

Keskusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle yhteenliittymän asiakasriskit neljännesvuosittain. Rahoitustarkastus voi antaa keskusyhteisölle yhteenliittymän valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä tässä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

7 §

Asiakasriskejä laskettaessa yhteenliittymä rinnastetaan luottolaitokseen. Yhteenliittymälle lasketuista omista varoista laskettu asiakasriski ei saa nousta sellaiseen määrään, että luottolaitostoiminnasta annetun lain 70 §:n 1 momentissa ensimmäisenä mainittu asiakasriski ylittää 20 prosenttia tai toisena mainittu asiakasriski 15 prosenttia taikka pykälän 2 momentissa mainittu suurten asiakasriskien yhteismäärä 500 prosenttia.

Jos yhteenliittymän yhteenlaskettu asiakasriski ylittää 1 momentissa säädetyn rajan, keskusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin asiakasriskejä koskevi-

7 §

Jäsenluottolaitoksen on ilmoitettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 67 §:ssä tarkoitetut asiakasriskit ja mainitun lain 79 §:n mukaiset konsolidoidut asiakasriskit mainitussa laissa säädetyllä tavalla keskusyhteisölle.

Laskettaessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjä rajoituksia jäsenluottolaitoksen asiakasriskinä ei oteta huomioon yhteenliittymään kuuluvaan toiseen luottolaitokseen tai

en vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on, saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon 1 momentissa säädetyn rajan ylitymisestä, asetettava yhteenliittymän purkamisen uhalla määräaika, jonka kuluessa yhteenliittymän asiakasriskejä koskeva vaatimus on täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi tehdä päätöksen yhteenliittymän purkamisesta.

Jäsenluottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän asiakasriskejä koskevat luottolaitostoiminnasta annetun lain 70 ja 106 §:ssä tarkoitetut asiakasriskejä koskevat rajoitukset.

Keskusyhteisö voi myöntää jäsenluottolaitokselle ja sen konsolidointiryhmälle luvan poiketa yksittäistä asiakasriskiä koskevasta rajoituksesta. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 70 §:n 1 momentissa ensimmäisenä mainittu asiakasriski ei saa kuitenkaan ylittää 50 prosenttia tai toisena mainittu asiakasriski 40 prosenttia eikä pykälän 2 momentissa mainittu suurten asiakasriskien yhteismäärä 1 200 prosenttia. Enintään 250 000 euron suuruisia asiakasriskejä koskevan luvan keskusyhteisö voi myöntää luottolaitoskohtaisesti tässä momentissa tarkoitettujen enimmäismäärien rajoissa.

Keskusyhteisö ei saa myöntää 3 momentissa tarkoitettua lupaa, jos luvan mahdollistama sitoumusmäärän kasvu johtaisi jäsenluottolaitoksen vakavaraisuuden alenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa tarkoitetun vähimmäistason.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 1 momentissa tarkoitetun asiakaskokonaisuuden sitoumuksille, joiden yhteismäärä on suurempi kuin 5 miljoonaa euroa, on haettava keskusyhteisön lupa. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön ei kuitenkaan tarvitse hakea tässä tarkoitettua lupaa.

ulkomaiseen luottolaitokseen, sijoituspalveluyritykseen tai siihen rinnastettavan ulkomaiseen yritykseen, rahoituslaitokseen taikka palveluyritykseen kohdistuvaa asiakasriskiä, lukuun ottamatta tytäryrityksen emoyritykseen kohdistuvaa asiakasriskiä.

Keskusyhteisö voi myöntää jäsenluottolaitokselle luvan poiketa yksittäistä asiakasriskiä ja konsolidoitua asiakasriskiä koskevasta rajoituksesta. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 1 momentissa ensimmäisenä mainittu asiakasriski ei saa kuitenkaan ylittää 50 prosenttia tai toisena mainittu asiakasriski 40 prosenttia eikä pykälän 2 momentissa mainittu suurten asiakasriskien yhteismäärä 1200 prosenttia. Enintään 250 000 euron suuruisia asiakasriskejä koskevan luvan keskusyhteisö voi myöntää luottolaitoskohtaisesti tässä momentissa tarkoitettujen enimmäismäärien rajoissa. *Jäsenluottolaitoksen, johon sovelletaan tätä momenttia, tilinpäätöksen liitetiedoista tai toimintakertomuksesta on käytävä ilmi, kuinka paljon luottolaitoksella on tämän momentin mukaisen poikkeuksen alaisia suuria asiakasriskejä.*

Keskusyhteisö ei saa myöntää 3 momentissa tarkoitettua lupaa, jos luvan mahdollistama sitoumusmäärän kasvu johtaisi jäsenluottolaitoksen vakavaraisuuden tai konsolidoidun vakavaraisuuden alenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaisen määrän.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 67 §:ssä tarkoitetun asiakaskokonaisuuden sitoumuksille, joiden yhteismäärä on suurempi kuin 8 miljoonaa euroa, on haettava keskusyhteisön lupa. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön ei kuitenkaan tarvitse hakea tässä tarkoitettua lupaa.

Jäsenluottolaitoksen asiakasriskeihin ja konsolidoituihin asiakasriskeihin sovelletaan muuten, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 67—69 ja 79 §:ssä säädetään.

8 §

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun mukaista omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa yhteenliittymä rinnastetaan luottolaitokseen. Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset rinnastamisesta.

Yhteenliittymälle lasketun vakavaraisuuden tulee olla luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun mukainen. Vakavaraisuutta laskettaessa yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön liikkeeseen laskemat ja osuuspankkien vakuusrahaston merkitsemät pääomatodistukset ja muut oman pääoman ehtoiset erät.

Jos yhteenliittymän omien varojen määrä laskee alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun mukaisen vähimmäismäärän, keskusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen määrää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on, saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon yhteenliittymän omien varojen vähenemisestä alle laissa säädetyn määrän, asetettava määräaika, jonka kuluessa yhteenliittymän omien varojen määrää koskeva vaatimus on yhteenliittymän purkamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi tehdä päätöksen yhteenliittymän purkamisesta.

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetään omien varojen vähimmäismäärästä, ei sovelleta jäsenluottolaitokseen tai sen konsolidointiryhmään, jollei 5 momentista muuta johdu. Jos jäsenluottolaitoksen omat varat tai konsolidoidut omat varat vähenevät alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetyn vähimmäismäärän, on luottolaitoksen kuitenkin viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin vakavaraisuutensa saattamiseksi säädetyille ta-

8 §

Yhteenliittymällä tulee olla omia varoja yhteensä vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukainen määrä. Yhteenliittymän omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön liikkeeseen laskemat ja osuuspankkien vakuusrahaston merkitsemät pääomatodistukset ja muut oman pääoman ehtoiset erät. Yhteenliittymän omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan muuten soveltuvin osin, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Jos yhteenliittymän omien varojen määrä laskee alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaisen vähimmäismäärän, keskusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on, saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon yhteenliittymän omien varojen vähenemisestä alle vaaditun määrän, asetettava määräaika, jonka kuluessa yhteenliittymän omia varoja koskeva vaatimus on yhteenliittymän purkamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi esittää valtiovaraministeriölle yhteenliittymän purkamista.

Yhteenliittymään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 78 §:ssä säädetään konsolidoidun vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisöön sovelletaan vastaavasti, mitä mainitussa pykälässä säädetään emoyrityksestä, ja yhteenliittymään kuuluvaan yhteisöön, mitä mainitussa pykälässä säädetään konsolidointiryhmään kuuluvista yrityksistä.

solle. Keskusyhteisön on asetettava rahoitustarkastuksen määräämien perusteiden mukaisesti määräaika näille toimenpiteille.

Jäsenluottolaitokseen, jonka omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä ei 4 momentissa tarkoitetun määräajan kulluttua ole saavuttanut säädettyä tasoa, sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 80 ja 81 §:ää.

Keskusyhteisön on julkistettava yhteenliittymän vakavaraisuutta koskevat tiedot, niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 82 ja 83 §:ssä säädetään. Mitä mainituissa pykälissä säädetään konsolidointiryhmän emoyrityksestä, sovelletaan keskusyhteisöön. Mitä 82 §:n 3 momentissa säädetään tytärluottolaitoksesta, koskee vastaavasti jäsenluottolaitosta.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset yhteenliittymän omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, yhteenliittymän vakavaraisuuden hallintaa sekä 4 momentissa tarkoitettua julkistamisvelvollisuutta koskevien luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten soveltamisesta yhteenliittymään.

Keskusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle yhteenliittymän vakavaraisuuden valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot neljännesvuosittain. Rahoitustarkastus voi antaa keskusyhteisölle yhteenliittymän valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä tässä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

9 §

Jos jäsenluottolaitos tai jäsenluottolaitoksen emoyritys on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän emoyritys, se valvontaviranomainen, joka mainitun lain 7 §:n nojalla toimii ryhmittymän koordinoivana valvontaviranomaisena, voi jäsenluottolaitoksen tai sen emoyrityksen hakemuksesta määrääjäksi myöntää luvan jättää soveltamatta ryhmittymään mainittua lakia. Lupa voidaan myöntää, jos lain soveltamisella ryhmittymään olisi ainoastaan vähäinen merkitys lain tavoitteiden kannalta.

9 §

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa, 76 §:ssä ja 177 §:ssä säädetään omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärästä, 86 §:ssä lisäpääomavaatimuksesta ja 87 §:ssä omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta, ei sovelleta jäsenluottolaitokseen, ellei 2 momentista muuta johdu. Jos jäsenluottolaitoksen omat varat tai konsolidoidut omat varat vähenevät alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa taikka 76, 86 tai 177 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, luottolaitoksen on kuitenkin viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin vakavaraisuutensa tai konsolidoidun vakavaraisuutensa saattamiseksi säädetylle tasolle. Keskusyhteisön on asetettava Rahoitustarkastuksen määräämien perusteiden mukaisesti määräaika näille toimenpiteille.

Jäsenluottolaitokseen, jonka omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen mää-

rä ei 1 momentissa tarkoitetun määräajan kuluttua ole saavuttanut säädettyä tasoa, sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 86 ja 87 §:ää.

Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 82 §:ssä säädetään.

10 §

Sen lisäksi, mitä osuuskuntalain 2 luvun 3 §:ssä säädetään, keskusyhteisön säännöissä on määrättävä:

3) että keskusyhteisöllä on velvollisuus 3 §:n perusteella antaa jäsenluottolaitoksille ohjeita niiden toiminnasta maksuvalmiuden, vakavaraisuuden ja riskien hallinnan turvaamiseksi sekä velvollisuus valvoa niiden toimintaa.

11 §

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, jäsenluottolaitoksen säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä on määrättävä:

3) että keskusyhteisöllä on 3 §:n perusteella oikeus antaa jäsenluottolaitokselle ohjeita sen toiminnasta maksuvalmiuden, vakavaraisuuden ja riskien hallinnan turvaamiseksi sekä oikeus valvoa niiden toimintaa.

16 §

Keskusyhteisön tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa sekä tilintarkastuksessa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä. Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 41 §:ssä säädetään osavuositarkastuksesta.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on pidettävä jäljennös 2 momentissa tarkoite-

10 §

Sen lisäksi, mitä osuuskuntalain 2 luvun 3 §:ssä säädetään, keskusyhteisön säännöissä on määrättävä:

3) että keskusyhteisöllä on velvollisuus 3 §:n perusteella valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistelyn tilinpäätöksen laatimisessa.

11 §

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, jäsenluottolaitoksen säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä on määrättävä:

3) että keskusyhteisöllä on 3 §:n perusteella oikeus valvoa jäsenluottolaitoksen toimintaa ja antaa jäsenluottolaitokselle ohjeita sen sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta, sen toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

16 §

Keskusyhteisön tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa sekä tilintarkastuksessa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä. Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään osavuositarkastuksesta ja vuositarkastuksesta.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on pidettävä jäljennös 2 momentissa tarkoite-

tusta tilinpäätöksestä jokaisen nähtävänä ja annettava siitä jäljennöksiä noudattaen, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 40 §:n 2 ja 4 momentissa säädetään. Keskusyhteisöstä ja jäsenluottolaitoksista on laadittava osavuositarkastus noudattaen soveltuvin osin, mitä 2 momentissa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 41 §:ssä säädetään. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on annettava jokaiselle sitä pyytävälle jäljennös yhdistelystä osavuositarkastuksesta niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 40 §:ssä säädetään.

tusta tilinpäätöksestä jokaisen nähtävänä ja annettava siitä jäljennöksiä noudattaen, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:n 2 ja 4 momentissa säädetään. Keskusyhteisöstä ja jäsenluottolaitoksista ja niiden tytäryrityksistä on laadittava yhdistelty osavuositarkastus ja vuosikatsaus noudattaen soveltuvin osin, mitä 2 momentissa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on annettava jokaiselle sitä pyytävälle jäljennös yhdistelystä osavuositarkastuksesta niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:ssä säädetään.

18 §

Luottolaitoksen jakokelpoisen ylijäämän rajoituksista on osuuskuntalain 8 luvun 4 ja 5 §:n lisäksi voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 38 §:ssä säädetään pääomallainalle maksettavasta korosta tai muusta hyvityksestä johtuvasta rajoituksesta, ja mitä saman lain 81 §:ssä säädetään vakavaraisuussuhteista johtuvasta rajoituksesta. Edellä tässä pykälässä tarkoitettuja eriä ei myöskään lueta konsernitaseen perusteella laskettavaan emo-osuuskunnan jakokelpoiseen ylijäämään.

18 §

Luottolaitoksen jakokelpoisen ylijäämän rajoituksista on osuuskuntalain 8 luvun 4 ja 5 §:n ja 13 luvun 1 §:n lisäksi voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 88 §:ssä säädetään omien varojen vähimmäismäärästä johtuvasta rajoituksesta. Edellä tässä pykälässä tarkoitettuja eriä ei myöskään lueta konsernitaseen perusteella laskettavaan emo-osuuskunnan jakokelpoiseen ylijäämään.

19 §

Luottolaitokselle osuuspääomasta, lisäosuuspääomasta ja lunastusehdoista sijoitusosuuksista suoritettua määrää ei saa palauttaa, jos palautus johtaa omien varojen vähenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetyn määrän.

19 §

Luottolaitokselle osuuspääomasta, lisäosuuspääomasta ja lunastusehdoista sijoitusosuuksista suoritettua määrää ei saa palauttaa, jos palautus johtaa omien varojen vähenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 tai 86 §:n mukaisen määrän.

22 §

Luottolaitoksen sulautumissuunnitelmasa on oltava sen lisäksi, mitä osuuskuntalain 16 luvun 4 §:ssä säädetään, selvitys luottolaitostoiminnasta annetun lain 74 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa osuuskuntalain 16 luvun 12 §:ssä tarkoi-

22 §

Luottolaitoksen sulautumissuunnitelmasa on oltava, sen lisäksi mitä osuuskuntalain 16 luvun 4 §:ssä säädetään, selvitys luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa sekä 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastus-

tetun luvan myöntämistä.

24 §

Mitä osuuskuntalain 16 luvun 13—15:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan luottolaitoksen on kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen osuuskuntalain 16 luvun 14 §:n nojalla muille velkojille asettamaa määräaikaa. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan luottolaitoksen toiminimi ja osoite. *Ilmoituksesta on lisäksi käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 65 q §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saatuaan irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle.*

Mitä edellä 1 momentissa säädetään tallettajasta, sovelletaan vastaavasti vastaanottavan luottolaitoksen tallettajiin edellyttäen,

taa osuuskuntalain 16 luvun 12 §:ssä tarkoitettua luvan myöntämistä.

24 §

Mitä osuuskuntalain 16 luvun 13—15:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan luottolaitoksen on kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen osuuskuntalain 16 luvun 14 §:n nojalla muille velkojille asettamaa määräaikaa. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan luottolaitoksen toiminimi ja osoite.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saatuaan irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, sovelletaan vastaavasti vastaanottavan luottolaitoksen tallettajiin, jos heitä

että heitä on osuuskuntalain 16 luvun 14 §:n mukaan kuultava.

on osuuskuntalain 16 luvun 14 §:n mukaan kuultava.

32 §

Osuuspankin toimintaa jatkamaan perustettavan, *edellä* 31 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen yhtiöjärjestykseen voidaan ottaa määräys, jonka mukaan luottolaitos on osuuspankkiosakeyhtiö. *Poiketen siitä, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:ssä säädetään*, osuuspankkiosakeyhtiön on käytettävä pankin yhteisömuotoa osoittavan tunnuksen lisäksi toiminimessään sanaa tai yhdysosaa "osuuspankki".

32 §

Osuuspankin toimintaa jatkamaan perustettavan, 31 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen yhtiöjärjestykseen voidaan ottaa määräys, jonka mukaan luottolaitos on osuuspankkiosakeyhtiö. *Osuuspankkiosakeyhtiön on käytettävä* pankin yhteisömuotoa osoittavan tunnuksen lisäksi toiminimessään sanaa tai yhdysosaa "osuuspankki".

43 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 44 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 7 momentin nojalla.

43 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 44 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 7 momentin nojalla.

45 §

Jos 2 luvussa tarkoitettujen jäsenluottolaitoksen omat varat vähenevät alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetyn vähimmäismäärän, yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oikeus periä yhteenliittymään kuuluvilta jäsenluottolaitoksilta keskusyhteisön säännöissä mainituin perustein ylimääräisiä maksuja tilikauden aikana enintään viisi tuhannesosaa jäsenluottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta käytettäväksi jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin.

45 §

Jos 2 luvussa tarkoitettujen jäsenluottolaitoksen omat varat vähenevät alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa säädetyn vähimmäismäärän, yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oikeus periä yhteenliittymään kuuluvilta jäsenluottolaitoksilta keskusyhteisön säännöissä mainituin perustein ylimääräisiä maksuja tilikauden aikana enintään viisi tuhannesosaa jäsenluottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta käytettäväksi jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin.

53 §

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 94 §:ssä säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti keskusyhteisöön. Yhteenliittymään kuuluvat yritykset, vakuusrahasto, johon keskusyhteisön jäsenluottolaitok-

53 §

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 141 ja 142 §:ssä säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti keskusyhteisöön. Yhteenliittymään kuuluvat yritykset, vakuusrahasto, johon keskusyhteisön jäsen-

set kuuluvat, sekä jäsenluottolaitosten keskinäinen vakuutusyhtiö saavat lisäksi mainitun pykälän estämättä antaa tietoja toisilleen. Tässä momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa kuitenkin ainoastaan henkilölle, jota koskee edellä mainitussa pykälässä säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus.

56 §

Rahoitustarkastuksella ja osuuspankin kuuluessa osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön, keskusyhteisöllä on oikeus, jos se katsoo tallettajien tai sijoitusosuuden omistajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 97 c §:ssä mainittua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

luottolaitokset kuuluvat, sekä jäsenluottolaitosten keskinäinen vakuutusyhtiö saavat lisäksi mainittujen pykälän estämättä antaa tietoja toisilleen. Tässä momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa kuitenkin ainoastaan henkilölle, jota koskee edellä mainituissa pykälissä säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus.

56 §

Rahoitustarkastuksella ja osuuspankin kuuluessa osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön keskusyhteisöllä on oikeus, jos se katsoo tallettajien tai sijoitusosuuden omistajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ssä mainittua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jäsenluottolaitokseen ja yhteenliittymän omien varojen vähimmäismäärään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—183 §:ssä säädetään.

5.

Laki

talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1509/2001) 1 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin talletuspankkeihin (pankki).

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin talletuspankkeihin (pankki).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 . _____

6.

Laki**valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion vakuusrahastosta 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetun lain (379/1992) 1 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 19 a §, sellaisena kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti ja 14 §:n 1 momentti laissa 1237/1997 sekä 19 a § laeissa 245/1996 ja 602/2003, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

*Rahaston tehtävä**Rahaston tehtävät*

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja erityisehdoin (*tukilaina*) luottolaitostoinnasta annetun lain (1607/1993) 55 §:ssä tarkoitetuille vakuusrahastoille tämän lain mukaisesti. Rahaston vastuulla voidaan antaa takauksia mainittujen vakuusrahastojen ottamille lainoille.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja erityisehdoin (*tukilaina*) luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 113 §:ssä tarkoitetuille vakuusrahastoille tämän lain mukaisesti. Rahaston vastuulla voidaan antaa takauksia mainittujen vakuusrahastojen ottamille lainoille.

14 §

14 §

*Tukitoimista päättäminen**Tukitoimista päättäminen*

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 61 §:n 5 momentissa ja 62 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen antamisesta ja muista tukitoimiin liittyvistä asioista päättää ministeriö, jollei niistä päättämistä ole säädetty valtioneuvoston yleisistunnon tehtäväksi.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 119 §:n 5 momentissa ja 120 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen antamisesta ja muista tukitoimiin liittyvistä asioista päättää *valtiovarainministeriö*, jollei niistä päättämistä ole säädetty valtioneuvoston yleisistunnon tehtäväksi.

19 a §

Yhtiöitä koskevat eräät säännökset

Omaisuu denhoito yhtiön tai muun 1 §:n 4 momentissa tarkoit etun yhtiön tai niiden omistaman yhtiön osakkeisiin ei sovelleta valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 §:n 1 momenttia eikä lakia valtion osakasv allan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä (740/1991). Omaisuu denhoito yhtiöön sovelletaan osakeyhtiöistä voimassa olevan lainsäädännön lisäksi, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain (1607/1993) 10 luvussa säädetään asiakkaansuojasta, 94 §:ssä salassapitovelvollisuudesta ja 100 §:ssä salassapitovelvollisuuden rikkomisesta ja Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 25 §:ssä uhkasakosta.

Asiakkaansuojasäännösten ja salassapitovelvollisuudesta annettujen säännösten noudattamista valvoo rahoitustarkastus, jolla on näitä säännöksiä koskevissa asioissa tarkastus- ja tiedonsaantioikeus siten kuin rahoitustarkastuslain 11 §:ssä säädetään.

19 a §

Yhtiöitä koskevat eräät säännökset

Omaisuu denhoito yhtiön tai muun 1 §:n 4 momentissa tarkoit etun yhtiön tai niiden omistaman yhtiön osakkeisiin ei sovelleta valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 §:n 1 momenttia eikä lakia valtion osakasv allan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä (740/1991). Omaisuu denhoito yhtiöön sovelletaan osakeyhtiöistä voimassa olevan lainsäädännön lisäksi, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 125, 126 ja 128—131 §:ssä säädetään asiakkaansuojasta, 141—144 §:ssä salassapitovelvollisuudesta ja 169 §:ssä salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 25 §:ssä uhkasakosta.

Asiakkaansuojasäännösten ja salassapitovelvollisuudesta annettujen säännösten noudattamista valvoo Rahoitustarkastus, jolla on näitä säännöksiä koskevissa asioissa tarkastus- ja tiedonsaantioikeus siten kuin Rahoitustarkastuksesta annetun lain 15 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

7.

Laki

ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1608/1993) 2 §:n 2 kohta, 3 §, 4 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 7 a §:n 1 momentti, 8 §:n 1 momentti, 9 a §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 § ja 24 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 kohta laissa 413/2004, 3 §, 4 §:n 1 momentin johdantokappale, 8 §:n 1 momentti, 9 a §:n 1 momentti ja 11 §:n 1 momentti laissa 74/2003, 7 a §:n 1 momentti laissa 316/2004, 13 §:n 1 momentti laissa 1230/1997 ja 24 §:n 1 momentti laissa 70/1998, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) rahoituslaitoksella muuta sellaista yhteisöä kuin luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 b §:n 2 momentin 3–11 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusosuuksia;

2) rahoituslaitoksella muuta sellaista yhteisöä kuin luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 30 §:n 1 momentin 3–14 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusosuuksia;

3 §

3 §

Luottolaitoksen sijoittumisoikeus

Luottolaitoksen sijoittumisoikeus

Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) toimiluvan saanut luottolaitos voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

4 §

Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus

Rahoituslaitos, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:n 2 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja, jos:

Rahoituslaitos, jonka osakkeiden tuottamasta äänivallasta 1 momentin edellytykset täyttävä rahoituslaitos omistaa yksin tai yhdessä vastaavien rahoituslaitosten tai 3 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten kanssa vähintään 90 prosenttia ja jonka osalta myös muut 1 momentin 2—6 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät, voi perustaa sivukonttorin Suomeen tai muutoin tarjota luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:n 2 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja Suomessa.

7 a §

Sivukonttorin lisäsuoja ja suojan täydentäminen

Luottolaitoksen Suomessa oleva sivukonttori voi kuulua Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 6 a luvussa tarkoitettuun talletussuojarahastoon täydentääkseen kotivaltionsa mukaista tallettajien saamisten suojaa, jos sivukonttori ottaa vastaan talletuksia yleisöltä ja sen kotivaltion suojaa ei voida pitää yhtä riittävänä kuin edellä mainitun lain mukaista talletussuojarahaston antamaa suojaa. Ulkomaisen luottolaitoksen kotivaltion suojan ja talletussuojarahaston antaman suojan yhteismäärä voi kuitenkin olla enintään 25 000 euroa. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti.

4 §

Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus

Rahoituslaitos, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:n 1 momentin 3—14 kohdassa tarkoitettuja palveluja, jos:

Rahoituslaitos, jonka osakkeiden tuottamasta äänivallasta 1 momentin edellytykset täyttävä rahoituslaitos omistaa yksin tai yhdessä vastaavien rahoituslaitosten tai 3 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten kanssa vähintään 90 prosenttia ja jonka osalta myös muut 1 momentin 2—6 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät, voi perustaa sivukonttorin Suomeen tai muutoin tarjota luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:n 1 momentin 3—14 kohdassa tarkoitettuja palveluja Suomessa.

7 a §

Sivukonttorin lisäsuoja ja suojan täydentäminen

Luottolaitoksen Suomessa oleva sivukonttori voi kuulua Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 95 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon täydentääkseen kotivaltionsa mukaista tallettajien saamisten suojaa, jos sivukonttori ottaa vastaan talletuksia yleisöltä ja sen kotivaltion suojaa ei voida pitää yhtä riittävänä kuin edellä mainitun lain mukaista talletussuojarahaston antamaa suojaa. Ulkomaisen luottolaitoksen kotivaltion suojan ja talletussuojarahaston antaman suojan yhteismäärä voi kuitenkin olla enintään 25 000 euroa. Sen estämättä, mitä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti.

8 §

Sijoittumisoikeus

Muu kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos, joka on kotimaassaan riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka harjoittama toiminta ei oleellisesti eroa suomalaiselle luottolaitokselle sallitusta toiminnasta, voi Suomeen perustetusta sivukonttorista tarjota sellaisia luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

---

9 a §

Korvausvelvollisuus

Talletussuojarahaston varoja voidaan käyttää selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen 9 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen luottolaitoksen osalta vain sen Suomessa olevan ja talletussuojarahaston jäsenenä olevan sivukonttorin yleisölle tarjottavilla tileillä olevien tallettajien sellaisten luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j ja 65 k §:ssä tarkoitettujen saamisten maksamiseen, joiden maksamiseen selvitystilassa olevan luottolaitoksen tai konkurssipesän varat eivät riitä, kuitenkin tallettajaa kohti enintään se osa saamisista, joka ei ylitä 25 000 euron määrää. Saamiset voidaan maksaa jo konkurssin tai selvitystilan aikana. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 65 j §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti. Saamiset maksetaan tallettajille euroina.

---

11 §

Edustuston avaaminen ja toiminta

Ennen kuin luottolaitos voi avata edustuston Suomessa, sen on ilmoitettava asiasta Rahoitustarkastukselle. Edustusto ei saa

8 §

Sijoittumisoikeus

Muu kuin *ETA-valtiossa* toimiluvan saanut luottolaitos, joka on kotimaassaan riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka harjoittama toiminta ei oleellisesti eroa suomalaiselle luottolaitokselle sallitusta toiminnasta, voi Suomeen perustetusta sivukonttorista tarjota sellaisia luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

---

9 a §

Korvausvelvollisuus

Talletussuojarahaston varoja voidaan käyttää selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen 9 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen luottolaitoksen osalta vain sen Suomessa olevan ja talletussuojarahaston jäsenenä olevan sivukonttorin yleisölle tarjottavilla tileillä olevien tallettajien sellaisten luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 ja 106 §:ssä tarkoitettujen saamisten maksamiseen, joiden maksamiseen selvitystilassa olevan luottolaitoksen tai konkurssipesän varat eivät riitä, kuitenkin tallettajaa kohti enintään se osa saamisista, joka ei ylitä 25 000 euron määrää. Saamiset voidaan maksaa jo konkurssin tai selvitystilan aikana. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti. Saamiset maksetaan tallettajille euroina.

---

11 §

Edustuston avaaminen ja toiminta

Ennen kuin luottolaitos voi avata edustuston Suomessa, sen on ilmoitettava asiasta Rahoitustarkastukselle. Edustusto ei saa

harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:ssä tarkoitettuja toimia.

harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuja toimia.

13 §

Sivukonttoreita koskevat yhteiset säännökset

Ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttori voi kuulua luottolaitostoiminnasta annetun lain 6 a luvussa tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

13 §

Sivukonttoreita koskevat yhteiset säännökset

Ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttori voi kuulua luottolaitostoiminnasta annetun lain 95 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

14 §

Valvonta

Luotto- ja rahoituslaitoksen Suomessa tapahtuvan toiminnan valvonnasta säädetään rahoitustarkastuslaissa (503/93).

14 §

Valvonta

Luotto- ja rahoituslaitoksen Suomessa tapahtuvan toiminnan valvonnasta säädetään *Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003)*.

24 §

Vaitiolo-velvollisuus

Sivukonttorin ja edustuston toimihenkilön vaitiolo-velvollisuudesta, tietojenanto-oikeudesta ja salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä edustuston luottotietotoiminnan harjoittamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 94, 94 a, 95 ja 100 §:ssä säädetään.

24 §

Vaitiolo-velvollisuus

Sivukonttorin ja edustuston toimihenkilön vaitiolo-velvollisuudesta, tietojenanto-oikeudesta ja salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä edustuston luottotietotoiminnan harjoittamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 141—144 ja 169 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

8.

Laki**kiinnitysluottopankkilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1999 annetun kiinnitysluottopankkilain (1240/1999) 1 §, 2 §:n 2 kohta, 7 §:n 2 momentti ja 15 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Kiinnitysluottopankin määritelmä

Kiinnitysluottopankin määritelmä

Kiinnitysluottopankki on luottolaitostoinnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:ssä tarkoitettu osakeyhtiömuotoinen luottolaitos, jonka tarkoituksena on myöntää tässä laissa tarkoitettuja kiinteistöluottoja ja julkisyhteisöluottoja sekä laskea liikkeeseen tässä laissa tarkoitettuja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja ja julkisyhteisövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja.

Kiinnitysluottopankki on luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu osakeyhtiömuotoinen luottolaitos, jonka tarkoituksena on myöntää tässä laissa tarkoitettuja kiinteistöluottoja ja julkisyhteisöluottoja sekä laskea liikkeeseen tässä laissa tarkoitettuja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja ja julkisyhteisövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja.

2 §

2 §

Muut määritelmät

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) julkisyhteisöluotolla luottoa, joka on myönnetty luottolaitostoinnasta annetun lain 76 §:n I ryhmässä tarkoitettulle julkisyhteisölle tai jonka täytenä vakuutena on tällaisen julkisyhteisön takaus tai saaminen tällaiselta julkisyhteisöltä;

2) julkisyhteisöluotolla luottoa, joka on myönnetty *Suomen valtiolle, suomalaiselle kunnalle tai muulle sellaiselle julkisyhteisölle, joka* luottolaitostoinnasta annetun lain 58 §:ssä säädettyä menetelmää käytettäessä saadaan rinnastaa Suomen valtioon ja suomalaiseen kuntaan, tai jonka täytenä vakuutena on tässä kohdassa tarkoitettun julkisyhteisön takaus tai saaminen tällaiselta julkisyhteisöltä;

7 §

Sallittu liiketoiminta

Kiinnitysluottopankin varoja saadaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, sijoittaa ainoastaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n I ja II ryhmässä tarkoitettuihin saamisiin sekä muihin arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin sellaisiin arvopapereihin, jotka ovat mainitun lain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pörssi- tai markkina-arvopapereita, sekä niihin rinnastettaviin ulkomaisiin arvopapereihin.

---

15 §

Tilinpäätös ja osavuosikatsaus

Kiinnitysluottopankin tilinpäätöksestä on käytävä ilmi, sen lisäksi mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 luvussa säädetään, myönnettyjen kiinteistöluottojen ja julkisyhteisöluottojen määrät sekä liikkeesä olevien kiinteistövakuudellisten ja julkisyhteisövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen määrät sekä kiinteistöluottojen vakuuksien arvostamisperusteet.

Kiinnitysluottopankin *osavuosikatsauksen* sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 41 §:ssä säädetään talletuspankin osavuosikatsauksesta.

7 §

Sallittu liiketoiminta

Kiinnitysluottopankin varoja saadaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, sijoittaa ainoastaan *sellaisiin saamisiin, joihin luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:ssä säädettyä menetelmää käytettäessä saadaan soveltaa 0 tai 20 prosentin riskikerrointa*, sekä muihin arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin sellaisiin arvopapereihin, jotka ovat mainitun lain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pörssi- tai markkina-arvopapereita, sekä niihin rinnastettaviin ulkomaisiin arvopapereihin.

---

15 §

Tilinpäätös ja osavuosikatsaus

Kiinnitysluottopankin tilinpäätöksestä on käytävä ilmi, sen lisäksi mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetään, myönnettyjen kiinteistöluottojen ja julkisyhteisöluottojen määrät sekä liikkeesä olevien kiinteistövakuudellisten ja julkisyhteisövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen määrät sekä kiinteistöluottojen vakuuksien arvostamisperusteet.

Kiinnitysluottopankkiin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään talletuspankin velvollisuudesta julkistaa osavuosikatsaus ja vuosikatsaus.

---

*Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 20 .*

9.

Laki**hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 1 ja 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hypoteekkiyhdistyksistä 8 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (936/1978) 1 § ja 26 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1613/1993, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Hypoteekkiyhdistys on luottolaitostoinnasta annetussa laissa (1607/93) tarkoitettu luottolaitos. Sen erityistarkoituksena on etupäässä pitkäaikaisina lainoina hankituista varoista myöntää pitkäaikaisia lainoja pääasiassa joko kiinnitysvakuutta tai muuta turvaavaa vakuutta vastaan.

1 §

Hypoteekkiyhdistys on luottolaitostoinnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luottolaitos. Sen erityistarkoituksena on etupäässä pitkäaikaisina lainoina hankituista varoista myöntää pitkäaikaisia lainoja pääasiassa joko kiinnitysvakuutta tai muuta turvaavaa vakuutta vastaan.

26 §

Lisöpääoma voidaan maksaa takaisin ainoastaan siten, ettei hypoteekkiyhdistyksen peruspääomaa vähennetä, ettei hypoteekkiyhdistyksen omien varojen määrä alene pienemmäksi kuin luottolaitostoinnasta annetun lain 78 §:ssä säädetään ja ettei minään vuonna makseta takaisin enempää kuin puolet edellisen vuoden voitosta.

26 §

Lisöpääoma voidaan maksaa takaisin ainoastaan siten, ettei hypoteekkiyhdistyksen peruspääomaa vähennetä, ettei hypoteekkiyhdistyksen omien varojen määrä alene pienemmäksi kuin luottolaitostoinnasta annetun lain 55 ja 86 §:ssä säädetään ja ettei minään vuonna makseta takaisin enempää kuin puolet edellisen vuoden voitosta.

Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 20 ____ päivänä _____

10.

Laki**Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Rahoitustarkastuksesta 27 päivänä kesäkuuta 2003 annetun lain (587/2003) 5 §:n 1 kohta, 6 §:n 7 kohta, 12 §:n 2 momentti, 21 § ja 31 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä ovat, 12 §:n 2 momentti osaksi laissa 299/2005, 21 § laissa 1295/2004 ja 31 §:n 3 momentti laissa 706/2004, sekä

lisätään 31 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 706/2004, uusi 4—6 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Valvottavat

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:
1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) tarkoitettua luottolaitosta;

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:
1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua luottolaitosta;

6 §

6 §

Muu rahoitusmarkkinoilla toimiva

Muu rahoitusmarkkinoilla toimiva

Muulla rahoitusmarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

Muulla rahoitusmarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

7) sitä, joka arvopaperimarkkinalain 3 luvun 2 d §:n tai 4 a luvun 3 a §:n, kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termineillä annetun lain 2 luvun 3 a §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 18 §:n, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 14 §:n tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 8 §:n nojalla on velvollinen tekemään Rahoitustarkastukselle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta.

7) sitä, joka arvopaperimarkkinalain 3 luvun 2 d §:n tai 4 a luvun 3 a §:n, kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termineillä annetun lain 2 luvun 3 a §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 14 §:n tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 8 §:n nojalla on velvollinen tekemään Rahoitustarkastukselle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta.

12 §

Johtajan tehtävät

Johtajan päätökset, jotka koskevat

1) toimiluvan myöntämistä valvottavalle, toimilupaehtojen muuttamista, toimiluvan peruuttamista ja osuuspankkien yhteenliittymän purkamista samoin kuin valvottavan toiminnan rajoittamista tai, jos asiasta päättäminen kuuluu muulle viranomaiselle, toimiluvan peruuttamista tai toiminnan rajoittamista koskevaa esitystä,

2) valvottavien sääntöjen vahvistamista, lukuun ottamatta niihin tehtäviä vähäisiä muutoksia,

3) rikemaksun tai seuraamusmaksun määräämistä sekä julkisen huomautuksen tai varoituksen antamista,

4) valvottavan velvoittamista ryhtymään toimenpiteisiin tekemänsä päätöksen täytäntöönpanon, toteuttamansa toimenpiteen tai menettelyn peruuttamiseksi taikka oikaisun aikaansaamiseksi;

5) valvottavan varojen jakamisen rajoittamista,

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 17 a §:n 3 momentissa ja sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 12 b §:n 3 momentissa tarkoitettua kieltoa,

7) rahoitusmarkkinoiden yleistä kehitystä koskevien merkittävien kannanottojen antamista julkisuuteen,

12 §

Johtajan tehtävät

Johtajan päätökset *on ennen päätöksen tekemistä käsiteltävä johtokunnassa, jos ne* koskevat

1) toimiluvan myöntämistä valvottavalle, toimilupaehtojen muuttamista, toimiluvan peruuttamista ja osuuspankkien yhteenliittymän purkamista samoin kuin valvottavan toiminnan rajoittamista tai, jos asiasta päättäminen kuuluu muulle viranomaiselle, toimiluvan peruuttamista tai toiminnan rajoittamista koskevaa esitystä;

2) valvottavien sääntöjen vahvistamista, lukuun ottamatta niihin tehtäviä vähäisiä muutoksia;

3) rikemaksun tai seuraamusmaksun määräämistä sekä julkisen huomautuksen tai varoituksen antamista;

4) valvottavan velvoittamista ryhtymään toimenpiteisiin tekemänsä päätöksen täytäntöönpanon, toteuttamansa toimenpiteen tai menettelyn peruuttamiseksi taikka oikaisun aikaansaamiseksi;

5) valvottavan varojen jakamisen rajoittamista;

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 40 §:n 3 momentissa ja sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 12 b §:n 3 momentissa tarkoitettua kieltoa;

7) rahoitusmarkkinoiden yleistä kehitystä koskevien merkittävien kannanottojen antamista julkisuuteen,

21 §

Kirjanpitomääräysten antaminen

Rahoitustarkastus voi antaa valvottavalle ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettulle rahoituslaitokselle valvonnan kannalta tarpeellisia teknisiä määräyksiä liiketapahtumien kirjaamisesta juoksevaan kirjanpitoon sekä taseen ulkopuolisten vastuiden kirjaamisesta poiketen siitä, mitä kirjanpitolain 2 luvun 4—10 §:ssä ja niiden nojalla annetuissa säännök-

21 §

Kirjanpitomääräysten antaminen

Rahoitustarkastus voi antaa valvottavalle ja *sen konsolidointiryhmään kuuluvalla* luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 §:ssä tarkoitettulle rahoituslaitokselle valvonnan kannalta tarpeellisia teknisiä määräyksiä liiketapahtumien kirjaamisesta juoksevaan kirjanpitoon sekä taseen ulkopuolisten vastuiden kirjaamisesta poiketen siitä, mitä kirjanpitolain 2 luvun 4—10

sissä säädetään.

§:ssä ja niiden nojalla annetuissa säännöksissä säädetään.

31 §

Tarkastus- ja tietojensaantioikeus ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvassa suomalaisessa yrityksessä

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jollei Rahoitustarkastus mainitun viranomaisen kanssa muuta sovi, omaloitteisesti mainitussa momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään tai ryhmittymään kuuluvien valvottaviensa vakavaraisuutta, suuria asiakasriskejä ja muita riskikeskittymiä sekä tällaisten valvottavien sisäistä valvontaa ja riskienhallintamenetelmiä koskevat tiedot samoin kuin valvonta-toiminnassaan saamansa 1 momentissa tarkoitettun konsolidointiryhmän tai ryhmittymän rakennetta, taloudellista asemaa, omistusta, johtoa ja organisaatiota, toimintastrategiaa, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä tiedonkeruujärjestelmää ja sen luotettavuutta koskevat olennaiset tiedot, luottolaitostoiminnasta annetun lain 71 a §:ssä tarkoitetut keskinäisiä liiketoimia koskevat tiedot sekä valvottaviaan koskevat merkittävät päätökset sekä valvottavilleen määräämänsä merkittävät seuraamukset. Rahoitustarkastuksen on lisäksi ulkomaan viranomaisen pyynnöstä toimitettava tälle muut konsolidointiryhmän tai ryhmittymän valvonnan kannalta tarpeelliset, hallussaan olevat tiedot.

31 §

Tarkastus- ja tietojensaantioikeus ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvassa suomalaisessa yrityksessä

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jollei Rahoitustarkastus mainitun viranomaisen kanssa muuta sovi, omaloitteisesti mainitussa momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään tai ryhmittymään kuuluvien valvottaviensa vakavaraisuutta, suuria asiakasriskejä ja muita riskikeskittymiä sekä tällaisten valvottavien sisäistä valvontaa ja riskienhallintamenetelmiä koskevat tiedot samoin kuin valvonta-toiminnassaan saamansa 1 momentissa tarkoitettun konsolidointiryhmän tai ryhmittymän rakennetta, taloudellista asemaa, omistusta, johtoa ja organisaatiota, toimintastrategiaa, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä tiedonkeruujärjestelmää ja sen luotettavuutta koskevat olennaiset tiedot, luottolaitostoiminnasta annetun lain 51 §:ssä tarkoitetut keskinäisiä liiketoimia koskevat tiedot sekä valvottaviaan koskevat merkittävät päätökset sekä valvottavilleen määräämänsä merkittävät seuraamukset. Rahoitustarkastuksen on lisäksi ulkomaan viranomaisen pyynnöstä toimitettava tälle muut konsolidointiryhmän tai ryhmittymän valvonnan kannalta tarpeelliset, hallussaan olevat tiedot.

Rahoitustarkastuksen on sen lisäksi, mitä sen tiedonantovelvollisuudesta muualla laissa säädetään, viivytyksettä annettava 1 momentissa tarkoitetuille ulkomaan viranomaisille sekä niiden kotivaltion rahoitusmarkkinoiden toiminnasta vastaaville muille viranomaisille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaarantaa näissä valtioissa rahoitusmarkkinoiden vakaan toiminnan tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä niiden rahoitusmarkkinoiden toiminnassa.

Jos Rahoitustarkastus tarvitsee tehtäväänsä suorittamiseksi tietoja Rahoitustarkastuksen valvottavaa vastaavasta ulkomaisesta yrityksestä, jonka kotipaikka on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä tällaisia tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen valvonnasta vastaavalta viranomaiselta. Jos Rahoitustarkastus tarvitsee tällaisia tietoja yrityksestä, joka kuuluu Rahoitustarkastuksen valvottavaa vastaavan ulkomaisen yrityksen konsolidointiryhmään, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalta viranomaiselta.

Rahoitustarkastuksen on osaltaan myötävaikutettava siihen, että 1 momentissa tarkoitettujen konsolidointiryhmien valvontaa koskevat periaatteet vahvistetaan kirjallisessa valvontasopimuksessa, jonka kaikki konsolidointiryhmään kuuluvien valvottavien valvonnasta vastaavat viranomaiset allekirjoittavat.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

11.

Laki

Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1294/2004) 1 §:n 2 momentin 2 kohta, 2 §:n 4 momentti ja 7 §:n 1 momentin 6 kohta seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Velvollinen suorittamaan valvontamaksun (maksuvelvollinen) on:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 1 a §:n 2 momentissa tarkoitettu osakeyhtiö ja osuuskunta;

2 §

Valvontamaksu

Suhteellinen maksu lasketaan maksuvelvollisen viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen taseen loppusumman tai liikevaihdon, luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä tai sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 31 §:n 1—3 momentissa tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärää koskevan korkeimman vaatimuksen (pääomavaatimus) tai viimeksi päättyneen kalenterivuoden lopussa hallinnoitujen sijoitusrahastojen varojen yhteismäärän perusteella, jollei 3 §:stä muuta johdu. Sijoituspalveluyrityksen liikevaihdoksi katsotaan tuloslaskelman mukaisten tuottojen yhteismäärä, jolloin arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan osalta mukaan luetaan nettotuotot. Jos nettotuotto on negatiivinen, se merkitään nolllaksi.

7 §

Muun perusmaksua maksavan valvontamaksu

Seuraavien maksuvelvollisten valvontamaksu muodostuu ainoastaan perusmaksusta:

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen osakeyhtiön ja

1 §

Soveltamisala

Velvollinen suorittamaan valvontamaksun (maksuvelvollinen) on:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 5 §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittava osakeyhtiö ja osuuskunta;

2 §

Valvontamaksu

Suhteellinen maksu lasketaan maksuvelvollisen viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen taseen loppusumman tai liikevaihdon, luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärää koskevan korkeimman vaatimuksen (pääomavaatimus) tai viimeksi päättyneen kalenterivuoden lopussa hallinnoitujen sijoitusrahastojen varojen yhteismäärän perusteella, jollei 3 §:stä muuta johdu. Sijoituspalveluyrityksen liikevaihdoksi katsotaan tuloslaskelman mukaisten tuottojen yhteismäärä, jolloin arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan osalta mukaan luetaan nettotuotot. Jos nettotuotto on negatiivinen, se merkitään nolllaksi.

7 §

Muun perusmaksua maksavan valvontamaksu

Seuraavien maksuvelvollisten valvontamaksu muodostuu ainoastaan perusmaksusta:

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitos-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

osuuskunnan perusmaksu on 10 laskentayksikköä;

toimintaa harjoittavan osakeyhtiön ja osuuskunnan perusmaksu on 10 laskentayksikköä;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

12.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (699/2004) 22 §:n 5 ja 6 momentti,
muutetaan 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 3 §:n 3 momentti, 4 §:n 4 momentti, 16 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n a ja h kohta, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 1, 2, 4 ja 8 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 28 §:n 2 momentti, sekä
lisätään 21 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 6 ja 7 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja sitä vastaavaa ulkomaista luottolaitosta;

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua ulkomaista luottolaitosta;

3 §

3 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ryhmittymän muodostavat:

1) säännellyt yritykset, joiden välillä valitsee luottolaitostoiminnasta annetun lain

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ryhmittymän muodostavat:

1) säännellyt yritykset, joiden välillä valitsee luottolaitostoiminnasta annetun lain

4 a §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 6 a §:ssä ja vakuutusyhtiölain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus sekä tällaisten yritysten tytäryritykset ja omistusyhteisyrietykset, edellyttäen että vähintään yksi säännellyistä yrityksistä on rahoitusalan yritys ja vähintään yksi on vakuutusalan yritys;

2) osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:ssä tarkoitettuun yhteenliittymään mainitun pykälän 1 momenttiin mukaan kuuluvat yhteisöt ja sellaiset vakuutusalan yritykset, joihin mainituilla yhteisöillä on yksin tai yhdessä 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu määräysvalta tai jotka ovat tällaisen yhteisön omistusyhteisyrietyksiä;

37 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 6 a §:ssä ja vakuutusyhtiölain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus sekä tällaisten yritysten tytäryritykset ja omistusyhteisyrietykset edellyttäen, että vähintään yksi säännellyistä yrityksistä on rahoitusalan yritys ja vähintään yksi on vakuutusalan yritys *edellyttäen, että rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla.*

2) osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:ssä tarkoitettuun yhteenliittymään mainitun pykälän 1 momenttiin mukaan kuuluvat yhteisöt ja sellaiset vakuutusalan yritykset, joihin mainituilla yhteisöillä on yksin tai yhdessä 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu määräysvalta tai jotka ovat tällaisen yhteisön omistusyhteisyrietyksiä *edellyttäen, että rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla.*

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot

Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai, sovellettaessa 1 momenttia, kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä, muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1—3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottolaitostoiminnasta annetun lain 77 §:n mukaisesti laskettu luottovastarvo. Omistusyhteisyrietyksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoimin-

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot

Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai, sovellettaessa 1 momenttia, kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä, muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1—3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:n mukaisesti laskettu luottovastarvo. Omistusyhteisyrietyksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoimin-

nan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteyksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka vastaa nimittämistä tai erottamisoi-keuden kohteena olevien hallituksen jäsen-ten osuutta hallituksen jäsenten kokonai-säärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistusosuuden perusteella laskettu määrä.

nan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteyksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka vastaa nimittämistä tai erottamisoi-keuden kohteena olevien hallituksen jäsen-ten osuutta hallituksen jäsenten kokonai-säärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistusosuuden perusteella laskettu määrä.

16 §

Sisäinen valvonta

Ryhmittymän emoyrityksellä on oltava ryhmittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallinta-järjestelmät.

Ryhmittymän omistusyhteisöllä sekä ryhmittymään kuuluvalla rahoitus- ja vakuutusalan yrityksellä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

16 §

Yleissäännös riskien hallinnasta

Ryhmittymän emoyrityksellä on oltava ryhmittymän *tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto* sekä ryhmittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Ryhmittymän omistusyhteisöllä sekä ryhmittymään kuuluvalla rahoitus- ja vakuutusalan yrityksellä on oltava *tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava hallinto* sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

17 §

Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala

Sovellettaessa 18—23 §:ää ryhmittymään luetaan 3 §:stä poiketen ainoastaan rahoitus- ja vakuutusalan yritykset sekä ryhmittymän omistusyhteisö. Sovellettaessa 21—23 §:ää, ryhmittymään luetaan edellä tässä momentissa tarkoitetuista yrityksistä ainoastaan ryhmittymän emoyritys ja sen tytäryritykset sekä näiden kirjanpitolaissa tarkoi-

17 §

Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala

Sovellettaessa 18—23 §:ää ryhmittymään luetaan 3 §:stä poiketen ainoastaan rahoitus- ja vakuutusalan yritykset sekä ryhmittymän omistusyhteisö *sekä sovellettaessa 18—20 §:ää lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n 3 momentissa tarkoitettua luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen muut tytäryritykset kuin rahoitus- tai*

tetut yhteisyritykset.

vakuutusalan yritykset. Sovellettaessa 21—23 §:ää ryhmittymään luetaan edellä tässä momentissa tarkoitetuista yrityksistä ainoastaan ryhmittymän emoyritys ja sen tytäryritykset sekä näiden kirjanpitolaissa tarkoitettut yhteisyritykset.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen luottolaitos, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisö, sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa rahoitustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutustoimialan osuus, taikka sellainen muu rahoitusalan yritys, joka on luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, niiden omistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön tytär- tai omistusyhteisyritys;

h) vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa ja luottolaitoslain 78 §:n mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö, palveluyritys, rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 45—48 §:n mukaisia omia varoja ja 55 §:n 1 momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen luottolaitos, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisö, sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa rahoitustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutustoimialan osuus, taikka sellainen muu rahoitusalan yritys, joka on luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, niiden omistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön tytär- tai omistusyhteisyritys;

h) vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa ja *luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin* mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö, palveluyritys, rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus.

21 §

Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen

Ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa samaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön tai tällaisen henkilön kanssa samaan olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön kohdistuvien saamisten ja sijoitusten sekä taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärää. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin rinnastetaan luotto- ja takausvakuutus.

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa asiakasriskiä, jonka määrä on vähintään 10 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

Ryhmittymän emoyrityksen on ilmoitettava suuret asiakasriskit koordinoivalle valvontaviranomaiselle vähintään neljä kertaa vuodessa.

21 §

Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen

Ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa yrityksen sellaisten varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärää, joiden vastapuoleen liittyvä maksukyvyttömyysriski kohdistuu samaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön tai tällaisen henkilön kanssa samassa olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön. Asiakasriskien määrää laskettaessa varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 60 §:n 2 momentissa säädetään. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin rinnastetaan luotto- ja takausvakuutus.

Ryhmittymän asiakasriskit lasketaan yhdistelemällä ryhmittymään kuuluvien yritysten asiakasriskit noudattaen soveltuvin osin, mitä konsernitilinpäätöksen laatimisesta on säädetty.

Asiakasriskin katsotaan kohdistuvaan taakaajaan, jos toinen luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai siihen rinnastettava ulkomainen yritys taikka vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos on antanut omavalkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Takauksen on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 60 §:n mukaiset ehdot.

Jos ryhmittymään kuuluvalla rahoitusalan yrityksellä on luottolaitostoiminnasta annetun lain 64 §:ssä tarkoitettu kaupankäyntivarasto, kaupankäyntivaraston liittyvät asiakasriskit lasketaan sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/EY uudelleen laatimisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (/) 29—32 artiklan mukaisesti.

22 §

Asiakasriskejä koskevat rajoitukset

Asiakasriski ei saa nousta sellaiseen määrään, joka ylittää 25 prosenttia tai, jos asiakasyhteisö on ryhmittymään kuuluvan yrityksen emo- tai tytäryritys taikka emoyrityksen tytäryritys, 20 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

Suurten asiakasriskien yhteenlaskettu määrä ei saa nousta sellaiseen määrään, joka ylittää 800 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

Asiakasriskeihin ei lueta tätä pykälää sovellettaessa:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n I ryhmään luettavia eriä, jollei niiden lukeminen mainittuun ryhmään perustu ainoastaan sen ryhmän 6 kohdassa tarkoitettuun takaukseen;

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n II ryhmän 1 ja 2 kohtiin luettavia sellaisia eriä, joiden jäljellä oleva juoksuaika on enintään yksi vuosi, jollei niiden lukeminen mainittuun ryhmään perustu ainoastaan sen 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun takaukseen; asiakasriskiä laskettaessa saadaan lisäksi jättää huomioon ottamatta 80 prosenttia jokaisesta sellaisesta mainitun ryhmän 1 kohtaan luettavasta erästä, jonka jäljellä oleva juoksuaika on enemmän kuin yksi vuosi, mutta enintään 3 vuotta;

3) saamisia, joiden vakuutena on talletus tai siihen rinnastettava muu arvopaperi lainan antaneessa ryhmittymään kuuluvassa yrityksessä tai tällaisen yrityksen emo- tai tytäryrityksessä;

4) ryhmittymään kuuluvan yrityksen tytäryritykseen kohdistuvia asiakasriskejä, jos tytäryritys on rahoitus- tai vakuutusalan yritys;

5) alle vuoden pituisia sitovia luottolupauksia ja niihin rinnastettavia sitoumuksia, jotka voidaan irtisanoa ehdoitta;

6) kiinnitysluottopankkilaisissa (1240/1999) tarkoitettuja julkisyhteisö- ja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja ja niihin rinnastettavia ulkomaisia vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja;

7) muita saamisia, sijoituksia ja taseen

22 §

Asiakasriskejä koskevat rajoitukset

Ryhmittymän asiakasriski ei saa nousta sellaiseen määrään, joka ylittää 25 prosenttia tai, jos asiakasyhteisö on ryhmittymään kuuluvan yrityksen emo- tai tytäryritys taikka emoyrityksen tytäryritys, 20 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

Ryhmittymän suurten asiakasriskien yhteenlaskettu määrä ei saa nousta sellaiseen määrään, joka ylittää 800 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

Asiakasriskeistä, joita ei lasketa mukaan sovellettaessa 1 ja 2 momenttia, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

ulkopuolisia sitoumuksia, joiden vakuutena on koordinoivan valvontaviranomaisen hyväksymiä, helposti rahaksi muutettavia arvopapereita, sekä säästöpankkien ja osuuspankkien yhteenliittymään kuulumattomien osuuspankkien asiakasriskejä laskettaessa näiden pankkien keskusrahallaitokselta olevia saamisia.

Tätä pykälää sovellettaessa asiakasriskin katsotaan kohdistuvan takaajaan, jos toinen luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai vakuutusyhtiö on antanut omavelkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Omavelkaiseen takaukseen ja 4 momentin 3 kohdan mukaiseen talletukseen saadaan rinnastaa koordinoivan valvontaviranomaisen hyväksymät ehdot täyttävät luottojohdannais sopimukset. Ryhmittymän asiakasriskejä laskettaessa kirjanpitolaissa tarkoitettujen yhteisyritysten asiakasriskit otetaan huomioon samassa suhteessa kuin yhteisyrityksen tase yhdistellään luottolaitoksen tai omistusyhteisön konsernitaseeseen.

Koordinoiva valvontaviranomainen voi ryhmittymän emoyrityksen hakemuksesta myöntää luvan poiketa tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista, jos suuri asiakasriski kohdistuu muuhun kuin 4 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun, samaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvaan luottolaitokseen, rahoituslaitokseen, palveluyritykseen tai vakuutusyhtiöön.

Poiketen siitä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun yhteenliittymään sovelletaan, mitä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 7 §:n 4 momentissa säädetään osuuspankkien yhteenliittymän suurista asiakasriskeistä.

24 §

Keskinäisten liiketoimien valvonta

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle luottolaitostoiminnasta annetun lain 71 a §:n ja sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 31 §:n nojalla saamansa tiedot. Vakuutusvalvontaviraston on vastaavasti ilmoitettava

(5 mom. kumotaan)

(6 mom. kumotaan)

Poiketen siitä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ryhmittymään sovelletaan, mitä osuuspankeista ja osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 §:ssä säädetään yhteenliittymän asiakasriskeistä.

24 §

Keskinäisten liiketoimien valvonta

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle luottolaitostoiminnasta annetun lain 51 §:ssä tarkoitettujen ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen keskinäisiä liiketoimia koskevat tiedot sekä sijoituspalveluyrityksistä annetun

koordinoivalle valvontaviranomaiselle vakuutusyhtiölain 14 b luvun 8 §:n ja vakuutusyhdistyslain 12 a luvun 8 §:n nojalla saamansa tiedot.

lain 31 §:n nojalla saamansa vastaavat tiedot ryhmittymään kuuluvan sijoituspalveluyrityksen keskinäisistä liiketoimista. Vakuutusvalvontaviraston on vastaavasti ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle vakuutusyhtiölain 14 b luvun 8 §:n ja vakuutusyhdistyslain 12 a luvun 8 §:n nojalla saamansa tiedot.

28 §

Konsernitilinpäätös

Sellaisten konserniyritysten tilinpäätökset, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 lukua tai vakuutusyhtiölain 10 lukua, saadaan yhdistellä konsernitilinpäätökseen muuttamatta näiden säännösten edellyttämiä tilinpäätösperiaatteita.

28 §

Konsernitilinpäätös

Sellaisten konserniyritysten tilinpäätökset, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 lukua tai vakuutusyhtiölain 10 lukua, saadaan yhdistellä konsernitilinpäätökseen muuttamatta näiden säännösten edellyttämiä tilinpäätösperiaatteita.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

13.

Laki**arvopaperimarkkinalain 1 luvun 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 4 §:n 1 momentin 4 kohta ja 4 momentin 1 kohta, sellaisena kuin niistä ensiksi mainittu on laissa 228/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleisiä säännöksiä**Yleisiä säännöksiä**

4 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

4 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

4) *arvopaperinvälittäjällä* sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä sekä ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain (580/1996) 2 §:ssä tarkoitettua ulkomaista sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta, joka yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaan tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettuja sijoituspalveluita, ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 2 §:ssä tarkoitettua luotto- ja rahoituslaitosta, joka toimilupansa mukaan tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettuja sijoituspalveluita, sekä sellaista sijoitusrahastolain 2 §:ssä tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaisen rahastoyhtiön toiminnasta Suomessa annetun lain (225/2004) 2 §:ssä tarkoitettua ulkomaista rahastoyhtiötä, joka toimilupansa mukaan harjoittaa sijoitusrahastolain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa;

---

4) *arvopaperinvälittäjällä* sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä sekä ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain (580/1996) 2 §:ssä tarkoitettua ulkomaista sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta, joka yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaan tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettuja sijoituspalveluita, ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 2 §:ssä tarkoitettua luotto- ja rahoituslaitosta, joka toimilupansa mukaan tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettuja sijoituspalveluita, sekä sellaista sijoitusrahastolain 2 §:ssä tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaisen rahastoyhtiön toiminnasta Suomessa annetun lain (225/2004) 2 §:ssä tarkoitettua ulkomaista rahastoyhtiötä, joka toimilupansa mukaan harjoittaa sijoitusrahastolain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa;

Tässä laissa tarkoitetaan *ammattimaisella sijoittajalla*:

1) sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä,

---

Tässä laissa tarkoitetaan *ammattimaisella sijoittajalla*:

1) sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n

luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettua keskinäistä vakuutusyhtiötä ja vakuutusosakeyhtiötä sekä näihin rinnastettavaa ulkomaista viranomaisvalvonnassa olevaa yhteisöä;

I momentissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettua keskinäistä vakuutusyhtiötä ja vakuutusosakeyhtiötä sekä näihin rinnastettavaa ulkomaista viranomaisvalvonnassa olevaa yhteisöä;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

14.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 29 päivänä tammikuuta 1999 annetun sijoitusrahastolain (48/1999) 35 §,
muutetaan 6 §:n 5 momentti, 30 c §:n 4 momentti ja 39 §, sellaisena kuin niistä ovat 6 §:n
5 momentti ja 30 c § laissa 224/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, omien varojen on aina täytettävä sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 31 §:ssä säädetty vaatimukset.

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, omien varojen määrän on aina *1—4 momentista riippumatta* täytettävä *lisäksi* sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 31 §:ssä säädetty vaatimukset.

30 c §

30 c §

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:n 3 momentissa säädetään.

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain *45—48 §:ssä* säädetään.

35 §

Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilikautsi on kalenterivuosi, jollei rahoitustarkastuserityisestä syystä myönnä siitä poikkeusta.

35 §
(kumotaan)

39 §

Kultakin tilikaudelta on laadittava erikseen rahastoyhtiön ja kunkin sijoitusrahaston osalta oma tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, tuloslaskelman ja taseen liitteenä ilmoitettavat tiedot sekä toimintakertomuksen.

Rahastoyhtiön, säilytysyhteisön ja sijoitusrahaston tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista päättää asianomainen ministeriö. Päätöksessä on soveltuvin osin otettava huomioon, mitä tässä laissa säädetään sijoitusrahaston arvonmääryksestä ja mitä kirjanpitolaissa ja -asetuksessa (1339/1997) sekä osakeyhtiölaissa säädetään liitetiedoista ja toimintakertomuksesta. Asianomaisen ministeriön on ennen päätöksen antamista pyydettävä rahoitustarkastuksen ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun tilinpäätöksen laatimisesta. Ennen määräyksen antamista rahoitustarkastuksen on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän pykälän, asianomaisen ministeriön 2 momentissa tarkoitetun päätöksen, osakeyhtiölain tilinpäätöstä koskevien säännösten sekä kirjanpitolain ja -asetuksen ja niiden nojalla annettujen ministeriön päätösten soveltamisesta. Jos ohje tai lausunto on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, rahoitustarkastuksen on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus voi rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön hakemuksesta erityisestä syystä määräajaksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi hakijan taikka sijoitusrahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Jos asia on kirjanpitolain tai -

39 §

Kultakin tilikaudelta on laadittava erikseen rahastoyhtiön ja kunkin sijoitusrahaston osalta oma tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman ja taseen sekä tuloslaskelman ja taseen liitteenä ilmoitettavat tiedot. Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus.

Rahastoyhtiön tilinpäätökseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 146 ja 148—155 §:ssä säädetään.

Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. Valtiovarainministeriön on ennen asetuksen antamista pyydettävä Rahoitustarkastuksen ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun tilinpäätöksen laatimisesta. Ennen määräyksen antamista Rahoitustarkastuksen on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto. Jos Rahoitustarkastuksen ohje tai lausunto, joka koskee tämän pykälän tai sen nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen soveltamisesta, on kirjanpitolain tai -asetuksen tai osakeyhtiölain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Rahoitustarkastuksen on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus voi rahastoyhtiön hakemuksesta erityisestä syystä määräajaksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi hakijan taikka sijoitusrahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Jos asia on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka

asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, rahoitustarkastuksen on ennen asian ratkaisemista pyydettävä lupahakemuksesta kirjanpitolausannon lausunto.

osakeyhtiölain tilinpäätöstä koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Rahoitustarkastuksen on ennen asian ratkaisemista pyydettävä lupahakemuksesta kirjanpitolausannon lausunto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rahastoyhtiöön sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 184 §:ssä säädetään Rahastoyhtiöön, joka harjoittaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, sovelletaan lisäksi mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—181 §:ssä säädetään.

15.

Laki

sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sijoituspalveluyrityksistä 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (579/1996) 29 ja 30 §, sellaisina kuin ne ovat, 29 § laeissa 1347/1997 ja 70/2003 sekä 30 § mainituissa laeissa 1347/1997,

muutetaan 6, 21 ja 31 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 § mainituissa laeissa 1347/1997 ja laeissa 48/2002 ja 705/2004, 21 § mainituissa laeissa 1347/1997 ja laeissa 106/1999 ja (/), 31 § mainituissa laeissa 1347/1997, 48/2002, 705/2004 ja (/) sekä laissa 596/2003, sekä

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 1347/1997, uusi 6 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Määritelmät

Rahoitustarkastuksen on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut luottolaitoksen emoyritys, tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä 3 momentissa tarkoitettuna omistusyhtiesönä.

6 §

Konsolidointiryhmä

Sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään luetaan sijoituspalveluyritys, sen kotimainen tai ulkomainen omistusyhteisö sekä kotimainen ja ulkomainen sijoituspalveluyritys, rahoituslaitos ja palveluyritys:

1) johon sijoituspalveluyrityksellä tai sen omistusyhteisöllä on kirjanpitolain 1 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta;

2) jolla on sijoituspalveluyrityksen, sen omistusyhteisön tai niiden tytäryrityksen kanssa yhteinen hallinto; tai

3) jota johdetaan yhteisesti sijoituspalveluyrityksen, sen omistusyhteisön tai niiden tytäryrityksen kanssa.

Mitä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetään tytäryrityksestä, sovelletaan vastaavasti yritykseen, johon luottolaitoksella tai sen omistusyhteisöllä on 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu suhde.

Omistusyhteisöstä sekä sijoituspalveluyrityksestä, jolla on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta sijoituspalveluyritykseen, rahoituslaitokseen tai palveluyritykseen taikka 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu suhde taseen loppusummaltaan pienempään sijoituspalveluyritykseen, rahoituslaitokseen tai palveluyritykseen, käytetään tässä laissa nimitystä konsolidointiryhmän emoyritys.

Sijoituspalveluyrityksestä, rahoituslaitoksesta tai palveluyrityksestä, johon sijoituspalveluyrityksellä tai omistusyhteisöllä on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta, sekä sijoituspalveluyrityksestä, rahoituslaitoksesta ja palveluyrityksestä, johon taseen loppusummaltaan suuremmalla omistusyhteisöllä tai sijoituspalveluyrityksellä on 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu suhde, käytetään tässä laissa nimitystä konsolidointiryhmän tytäryritys.

Sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään sovelletaan vastaavasti, mitä luot-

6 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmällä tarkoitetaan tässä laissa konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on suomalainen tai ulkomainen sijoituspalveluyritys tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksenä oleva suomalainen tai ulkomainen omistusyhteisö (**konsolidointiryhmän emoyritys**), sekä emoyrityksen suomalaiset ja ulkomaiset tytäryritykset, jotka ovat muita sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (**konsolidointiryhmän tytäryritys**). Konsernilla, emoyrityksellä ja tytäryrityksellä tarkoitetaan tässä laissa kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä.

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytäryrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään erikseen 31 §:ssä ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä.

tolaitostoiminnasta annetun lain 9 a ja 9 b §:ssä säädetään luottolaitoksen konsolidointiryhmää koskevien säännösten alueellisesta soveltamisalasta.

Rahoitustarkastuksen on saatuaan tiedon omistusyhteisön kuulumisesta konsolidointiryhmään tehtävä tästä päätös ja ilmoitettava se viivytyksettä konsolidointiryhmän emoyritykselle.

Konsolidointiryhmän tytäryritys, jonka taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti sen emoyrityksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa eua tai sitä vastaava markkamäärä, saadaan jättää yhdistelemättä konsolidointiryhmään. Jos konsolidointiryhmän tällaisen tytäryrityksen taseen loppusumma laskettuna yhteen muiden sellaisten konsolidointiryhmän tytäryritysten taseen loppusumman kanssa on vähintään viisi prosenttia konsolidoidun taseen loppusummasta taikka jos yritys on yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen, se on kuitenkin sisällytettävä konsolidointiryhmään.

Konsolidointiryhmään kuuluva yritys voidaan jättää huomioon ottamatta konsolidoitua valvontaa koskevia säännöksiä sovellettaessa rahoitustarkastuksen kussakin yksittäistapauksessa antaman päätöksen mukaisesti, jos soveltaminen ei ole tarpeen sijoituspalveluyrityksen konsolidoidun valvonnan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Voimassa oleva laki ja/tai HE 109/2005

21 §

Tilinpäätös ja osavuosikatsaus

Sijoituspalveluyrityksen tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 30—39 §:ssä säädetään. (Voimassa oleva laki)

Sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksen julkistamiseen ja osavuosikatsaukseen sovelletaan, mitä osakeyhtiölaissa ja arvopaperimarkkinalaissa säädetään. (Voimassa oleva laki)

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia

Ehdotus

21 §

Tilinpäätös, **toimintakertomus** ja osavuosikatsaus

Sijoituspalveluyrityksen tilinpäätökseen, toimintakertomukseen, osavuosikatsaukseen ja vuosikatsaukseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 146—157 §:ssä säädetään.

HE 109/2005

määräyksiä, ohjeita ja lausuntoja osavuosikatsauksen antamisesta sekä myöntää luvan erityisestä syyistä poiketa arvopaperimarkkinalain ja osakeyhtiölain katsausta koskevista säännöksistä, jos poikkeus ei vaaranna sijoittajan asemaa. Määräysten, ohjeiden ja lausuntojen antamisessa sekä poikkeuslupien myöntämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 31 §:n 2—4 momentissa säädetään. Poikkeusluvan myöntämisestä on ilmoitettava osavuosikatsauksessa. (HE 109/2005)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

29 §

29 §

Yleissäännös riskien hallinnasta

Sijoituspalveluyritys tai sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa sijoituspalveluyrityksen vakavaraisuudelle tai konsolidoidulle vakavaraisuudelle. Sijoituspalveluyrityksellä ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

(kumotaan)

Sijoituspalveluyrityksen riskienhallintaan ja muuhun sisäiseen valvontaan liittyvien tehtävien siirtämiseen sellaisen yrityksen hoidettavaksi, joka ei kuulu sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään, sovelletaan, mitä 16 b §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuille riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista samoin kuin 2 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tekemisestä ja siitä, milloin 2 momentissa tarkoitettuja toisen yrityksen hoidettavaksi annettuja tehtäviä voidaan pitää niin vähäisinä, että ilmoitus voidaan jättää tekemättä.

30 §

Maksuvalmius

Sijoituspalveluyrityksen maksuvalmiuden on oltava sijoituspalveluyrityksen toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu.

Voimassa oleva laki ja/tai HE 109/2005

31 §

Taloudellisen aseman valvonta

Sijoituspalveluyrityksen omiin varoihin ja konsolidoituihin omiin varoihin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:n 3 ja 4 momentissa, 73—75 §:ssä ja 79 §:ssä säädetään. (Voimassa oleva laki)

Sijoituspalveluyrityksen omien varojen yhteismäärän on aina oltava vähintään 13 §:ssä säädetyn perustamispääoman suuruisen. Kun vähintään kaksi sijoituspalveluyritystä sulautuu, rahoitustarkastus voi myöntää poikkeuksen tästä vaatimuksesta. Vastanottavan sijoituspalveluyrityksen tai perustettavan sijoituspalveluyrityksen omien varojen määrä ei kuitenkaan saa olla pienempi kuin sulautuvilla sijoituspalveluyrityksillä sulautumishetkellä olleiden omien varojen yhteenlaskettu määrä. (Voimassa oleva laki)

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava omia varoja ja konsolidoituja omia varoja vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:n 1 momentissa sekä 76—78, 78 a, 78 c, 79 a ja 81 a §:ssä säädetyllä tavalla laskettu määrä. Sen lisäksi, mitä mainituissa säännöksissä säädetään, sijoituspalveluyrityksen omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen määrä ei saa alittaa yhtä neljäsosaa edellisen tilikauden hyväksytytuloslaskelman osoittamista kiinteistä kuluista tai, jos sijoituspalveluyrityksen toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut merkittäviä muutoksia, rahoitustarkastuksen sijoituspalveluyrityk-

30 §

(kumotaan)

Ehdotus

31 §

Taloudellisen aseman valvonta

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 ja 6 luvun säännöksiä, lukuun ottamatta mainitun lain 44, 53, 66, 71, 80 ja 81 §:ää. Sovellettaessa mainitun lain 55 §:ää, siinä mainitun 44 §:n sijasta sovelletaan tämän lain 13 §:ää.

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä säädetään konsolidoidun taloudellisen aseman valvonnasta, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka emoyritys on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (ETA-valtio) toimiluvan saanut luottolaitos taikka tällaisessa valtiossa oleva omistusyhteisö, joka on samalla ETA-valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen emoyritys, edellyttäen, että luottolaitosta valvotaan sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

sen hakemuksesta vahvistamaa määrää.
(Voimassa oleva laki)

Sijoituspalveluyrityksen suuriin asiakasriskeihin ja konsolidoituihin suuriin asiakasriskeihin sekä sisäisiin liiketoimiin sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuulumattomien konserni- ja omistusyhteyksyritysten kanssa sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 69—71 ja 71 a §:ssä säädetään. (Voimassa oleva laki)

Jos sijoituspalveluyrityksen omat varat tai konsolidoidut omat varat vähenevät alle 2—4 momentissa säädetyn vähimmäismäärän, sijoituspalveluyrityksen tai omistusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on, saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen vähenemisestä alle laissa säädetyn määrän, asetettava määräaika, jonka kuluessa sijoituspalveluyrityksen omien omia varoja ja konsolidoituja omia varoja koskeva vaatimus on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi tehdä päätöksen toimiluvan peruuttamisesta. (Voimassa oleva laki)

Jos sijoituspalveluyrityksen omien varojen määrä on vähemmän kuin 2—4 momentissa säädetään, sijoituspalveluyritys ei saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle, ellei Rahoitustarkastus erityisestä syystä määrääjäksi myönnä poikkeusta. Jos sijoituspalveluyrityksen konsolidoitujen omien varojen määrä on vähemmän kuin 2—4 momentissa säädetään, sijoituspalveluyritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys eivät saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle, ellei Rahoitustarkastus erityisestä syystä määrääjäksi myönnä poikkeusta. Sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluvan osakeyhtiömuotoisen rahoituslaitoksen ja palveluyrityksen osakkeenomistajan oikeudesta osinkoon on edellä säädetyn estämättä voimassa, mitä osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:ssä säädetään. (HE 109/2005)

Jos sijoituspalveluyritys on rahoitus- ja

vakuutusryhmittymistä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän osakasyritys tai tällaisen ryhmittymän emoyrityksen tytäryritys ja ryhmittymän omien varojen määrä vähenee alle mainitun lain 19 tai 22 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, sijoituspalveluyritykseen sovelletaan, mitä edellä 5 momentissa säädetään, sekä sijoituspalveluyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen, mitä edellä 6 momentissa säädetään. Rahoitustarkastuksen on ennen 5 ja 6 momentissa tarkoitettujen päätösten tekemistä pyydettävä niistä lausunto muilta mainitussa laissa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta. (Voimassa oleva laki)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—183 §:ssä säädetään. Sijoituspalveluyrityksiin ei sovelleta sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/EY uudelleen laatimisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (/) 45a ja 45b artiklaa.

Tämän lain 31 §:ää ei ennen 1 päivänä tammikuuta 2011 sovelleta sijoituspalveluyritykseen, joka toimiluvan ehtojen nojalla saa tarjota sijoituspalvelua yksinomaan hyödykemarkkinoihin liittyvillä johdannais-sopimuksilla.

16.

Laki

vakuutusyhtiölain 14 b luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 14 b luvun 1 §:n 4 ja 5 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 707/2004, seuraavasti:

14 b luku

Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta

1 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

4) osakasyrityksellä emoyritystä tai sellaista oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä *taikka yritystä, joka on sidoksissa toiseen yritykseen luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 5 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla;*

5) sidosyrityksellä tytäryritystä tai sellaista yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys *taikka yritystä, joka on sidoksissa toiseen yritykseen luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla;*

14 b luku

Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta

1 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

4) osakasyrityksellä emoyritystä tai sellaista oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä;

5) sidosyrityksellä tytäryritystä tai sellaista yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys;

Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 20 . _____

17.**Laki****vakuutusyhdistyslain 12 a luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 12 a luvun 1 §:n 4 ja 5 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 709/2004 seuraavasti:

12 a luku

Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta

1 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

4) osakasyrityksellä emoyritystä tai sellaista oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä *taikka yritystä, joka on sidoksissa toiseen yritykseen luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 5 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla;*

5) sidosyrityksellä tytäryritystä tai sellaista yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys *taikka yritystä, joka on sidoksissa toiseen yritykseen luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla;*

12 a luku

Vakuutusyrittäjäryhmän lisävalvonta

1 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

4) osakasyrityksellä emoyritystä tai sellaista oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa yrityksessä;

5) sidosyrityksellä tytäryritystä tai sellaista yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

18.**Laki****takauksesta ja vierasvelkapanttauksista annetun lain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksista 19 päivänä maaliskuuta 1999 annetun lain (361/1999) 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1514/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

*Yhteisömuodon ja -rakenteen muutokset**Yhteisömuodon ja -rakenteen muutokset*

Jos luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:ssä tarkoitettuun luottolaitokseen sulautuu toinen luottolaitos tai muu

Jos luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luottolaitokseen sulautuu toinen luottolaitos tai

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

yhteisö, luottolaitokselle yleistakauksen antanut takaaja vastaa myös sulautumisen jälkeen syntyvistä veloista, vaikkei 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ole tehty.

muu yhteisö, luottolaitokselle yleistakauksen antanut takaaja vastaa myös sulautumisen jälkeen syntyvistä veloista, vaikkei 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ole tehty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

19.**Laki****tilisiirtolain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1999 annetun tilisiirtolain (821/1999) 2 §:n 1 momentin 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

2 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:
1) luottolaitoksella
a) luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:n 1 momentissa ja ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua luottolaitosta;
ja

Tässä laissa tarkoitetaan:
1) luottolaitoksella
a) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa ja ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua luottolaitosta;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

20.

Laki**rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä tammikuuta 2004 annetun rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 2 momentin 3 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Määritelmiä

 Tässä laissa tarkoitetaan laitoksella:

-----
 3) luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 3 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 5 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (1062/1979) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

Ehdotus

3 §

Määritelmiä

 Tässä laissa tarkoitetaan laitoksella:

-----
 3) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja 13 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 5 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (1062/1979) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 .

21.

Laki**kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/1979) 14 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 230/2004, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

14 §

14 §

Rekisteriviranomaisen on ennen luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 14 §:ssä tarkoitetun yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksen hyväksymistä varattava Rahoitustarkastukselle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksesta.

Rekisteriviranomaisen on ennen luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 30 tai 31 §:ssä tarkoitetun yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksen hyväksymistä varattava Rahoitustarkastukselle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

22.

Laki**panttilainauslaitoksista annetun lain 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panttilainauslaitoksista 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1353/1992) 33 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 769/1997, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

33 §

33 §

Panttilainauslaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:ssä tarkoitetulle samaan konserniin kuu-

Panttilainauslaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitetulle samaan konser-

luvalle luottolaitokselle, jos tiedon antaminen on vastaanottavan luottolaitoksen riskien hallinnan kannalta tarpeen.

niin kuuluvalle luottolaitokselle, jos tiedon antaminen on vastaanottavan luottolaitoksen riskien hallinnan kannalta tarpeen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

23.

Laki

kilpailunrajoituksista annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/1992) 11 a §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 303/1998), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 a §

11 a §

Mitä tässä laissa säädetään liikevaihdosta, koskee:

1) niiden luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja muiden rahoituslaitosten, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 4 luvun säännöksiä, mainitun lain mukaisesti laaditun tuloslaskelman mukaisten tuottoerien yhteenlaskettua määrää lukuun ottamatta satunnaisia tuottoja; sekä

Mitä tässä laissa säädetään liikevaihdosta, koskee:

1) niiden luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja muiden rahoituslaitosten, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 9 luvun säännöksiä, mainitun lain mukaisesti laaditun tuloslaskelman mukaisten tuottoerien yhteenlaskettua määrää lukuun ottamatta satunnaisia tuottoja; sekä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

24.

Laki**sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä kesäkuuta 2004 annetun sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 33 §:n 6 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

33 §

33 §

*Ohjaus- ja valvontaviranomaisten tiedonsaantioikeus**Ohjaus- ja valvontaviranomaisten tiedonsaantioikeus*

 Tässä pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus ei koske luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 94 §:ssä tai oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja.

 Tässä pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus ei koske luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 141 §:ssä tai oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja.

Tämä laki tulee voimaan   *päivänä*
kuuta 20 .

25.

Laki**rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä 30 päivänä tammikuuta 1998 annetun lain (68/1998) 3 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohta, sellaisena kuin niistä on 5 kohta laissa 365/2003, seuraavasti:

3 §

Ilmoitusvelvolliset

Tässä laissa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia ovat:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) tarkoitettu luotto- ja rahoituslaitos;

5) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 a §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittava osakeyhtiö tai osuuskunta;

3 §

Ilmoitusvelvolliset

Tässä laissa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia ovat:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luotto- ja rahoituslaitos;

5) luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittava osakeyhtiö tai osuuskunta;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

26.

Laki

eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista 26 päivänä marraskuuta 1999 annetun lain (1084/1999) 2 §:n 1 momentin 1 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2§

Määritelmiä

Selvitysjärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa sääntöihin perustuvaa järjestelmää:

1) jota keskuspankki, luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 2 §:ssä tarkoitettu luottolaitos, arvopaperimarkkina-lain (495/1989) 1 luvun 4 §:n 2 momentin 2

2§

Määritelmiä

Selvitysjärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa sääntöihin perustuvaa järjestelmää:

1) jota keskuspankki, luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos, arvopaperimarkkina-lain (495/1989) 1 luvun 4 §:n 2 mo-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kohdassa tarkoitettu selvitysyhteisö, kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termeillä annetun lain (772/1988) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu optioyhteisö taikka edellä mainittuja vastaava ulkomainen yhteisö ylläpitää yksin tai yhdessä muiden tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa; tai

mentin 2 kohdassa tarkoitettu selvitysyhteisö, kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termeillä annetun lain (772/1988) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu optioyhteisö taikka edellä mainittuja vastaava ulkomainen yhteisö ylläpitää yksin tai yhdessä muiden tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa; tai

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

27.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain (360/1968) 5 §:n 6 a kohta, 8 §:n 1 momentin 2 a ja 11 kohta sekä 51 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisena kuin ne ovat, 5 §:n 6 a kohta, 8 §:n 1 momentin 2 a kohta ja 51 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 1138/2005 ja 8 §:n 1 momentin 11 kohta laissa 231/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa:

6 a) luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 36 §:n 1 momentissa tarkoitetuista, kaupankäyntitarkoituksessa pidetyistä rahoitusvälineistä kirjanpitoon mainitun pykälän 5 momentin tai vastaavan ulkomaisen lainsäädännön nojalla tuotoiksi kirjatut arvonnousut, sekä

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa:

6 a) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 151 §:n 1 momentissa tarkoitetuista kaupankäyntitarkoituksessa pidetyistä rahoitusvälineistä kirjanpitoon mainitun pykälän 5 momentin tai vastaavan ulkomaisen lainsäädännön nojalla tuotoiksi kirjatut rahoitusvälineiden arvonnousut, sekä

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

2 a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 36 §:n 1 momentissa tarkoitetuista, kaupankäyntitarkoituksessa pidetyistä rahoitusvälineistä kirjanpitoon mainitun pykälän 5 momentin tai vastaavan ulkomaisen lainsäädännön nojalla kuluiksi kirjatut arvonalenemiset,

2 a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 151 §:n 1 momentissa tarkoitetuista, kaupankäyntitarkoituksessa pidetyistä rahoitusvälineistä kirjanpitoon mainitun pykälän 5 momentin tai vastaavan ulkomaisen lainsäädännön nojalla kuluiksi kirjatut saamistodistusten, arvopaperien ja johdannaissovimusten arvonalenemiset;

11) talletuspankkien ja ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevien sivukonttoreiden lakisääteiset suoritukset luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) tarkoitetuille talletussuoja- ja vakuusrahastoille sekä sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten ja rahastoyhtiöiden sekä ulkomaisten sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten ja rahastoyhtiöiden Suomessa olevien sivukonttoreiden ja sivuliikkeiden lakisääteiset suoritukset sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (579/1996) tarkoitettulle sijoittajien korvausrahastolle,

11) talletuspankkien ja ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevien sivuliikkeiden lakisääteiset suoritukset luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitetuille talletussuoja- ja vakuusrahastoille sekä sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten ja rahastoyhtiöiden sekä ulkomaisten sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten ja rahastoyhtiöiden Suomessa olevien sivukonttoreiden ja sivuliikkeiden lakisääteiset suoritukset sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa(579/1996) tarkoitettulle sijoittajien korvausrahastolle,

51 §

Hyödyke siirretään elinkeinotulolähteessä omaisuuslajista toiseen seuraavasti:

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettut, kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt rahoitusvälineet todennäköistä luovutushintaa vastaavasta määrästä.

51 §

Hyödyke siirretään elinkeinotulolähteessä omaisuuslajista toiseen seuraavasti:

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 151 §:n 1 momentissa tarkoitettut kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt rahoitusvälineet todennäköistä luovutushintaa vastaavasta määrästä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

28.

Laki**arvonlisäverolain 13 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 13 a §:n
 2 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 377/1994, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

13 a §

13 a §

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua
 vain:

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua
 vain:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain
 (1607/1993) 4 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö
 tai kirjanpitoasetuksen (1339/1997) 3 luvun
 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu vakuutus-
 konsernin emoyhteisö;

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/)
 15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö tai
 kirjanpitoasetuksen (1339/1997) 3 luvun
 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu vakuutus-
 konsernin emoyhteisö;

Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 20 . _____
 _____

Valtiovarainministeriön asetus

luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omien varojen vähimmäismäärän laskemisesta

Valtiovarainministeriön päätöksellä säädetään päivänä kuuta 20 luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 92 §:n nojalla

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain (/ , jäljempänä laki) 92 §:n nojalla lain 55 §:ssä säädetyn luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärän ja lain 69 §:ssä säädettyjen asiakasriskejä koskevien rajoitusten laskemisesta sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 22 §:ssä säädettyjen asiakasriskejä koskevien rajoitusten laskemisesta. Mitä tässä asetuksessa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 31 §:n nojalla myös mainitussa laissa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen.

2 §

Tarkemmat määräykset

Rahoitustarkastus voi antaa lain 93 §:n no-

jalla tarkempia määräyksiä tämän asetuksen soveltamisesta.

2 luku

Omien varojen vähimmäismäärä

3 §

Luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovellettavat riskikertoimet

Käytettäessä lain 58 §:ssä tarkoitettua vakiomenetelmää omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan joko kiinteitä riskikertoimia tai ulkoisten luottoluokitusten perusteella määräytyviä riskikertoimia niin kuin tämän asetuksen liitteessä säädetään.

Ulkoisten luottoluokitusten soveltamista varten Rahoitustarkastuksen on jaettava kunkin lain 58 §:n 3 momentissa tarkoitettun luottoluokituslaitoksen käyttämät luokitukset tämän asetuksen liitteenä olevasta taulukosta ilmeneviin riskiluokkiin, joiden perusteella sovellettava riskikerroin määräytyy käytettäessä ulkoisia luottoluokituksia.

Varoihin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin, joihin ei sovelleta liitteen mukaisesti määräytyvää riskikerrointa, sovelletaan 100 prosentin riskikerrointa.

4 §

Riskikertoimia koskevat poikkeukset

Sovellettaessa lain 55 §:n 1 momenttia 0 prosentin riskikerrointa saadaan, poiketen siitä, mitä jäljempänä tässä asetuksessa säädetään, soveltaa luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY uudelleen laatimisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (/ /EY), jäljempänä *direktiivi*) 80 artiklan 7 kappaleessa säädetyn ehdoin saamiin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin, joiden vastapuolena on luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys taikka, jos luottolaitos kuuluu osuuspankkien yhteenliittymään, keskusyhteisön jäsenluottolaitos tai keskusyhteisön tai jäsenluottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys. Mitä tässä momentissa säädetään konsolidointiryhmästä, ei kuitenkaan koske konsolidointiryhmää, jonka emoyritys sijaitsee muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*).

5 §

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sovellettavat luottovasta-arvot

Lain 58 §:n 2 momentissa tarkoitettujen luottovasta-arvojen määrittämistä varten taseen ulkopuoliset sitoumukset, jaetaan seuraaviin ryhmiin:

I ryhmä (täysi riski):

Takaussitoumukset, luottojohdannaissopimukset ja muut suorat luoton vastineet

Varojen termiiniostot

Talletusentekosopimukset

Myydyt arvopaperit, joihin liittyy takaisinmyyntioptio

Muut niihin rinnastettavat sitoumukset

II ryhmä (keskisuuri riski):

Urakka-, toimitus- ja vientitakuusitoumukset

Merkintäsitoumukset ja niihin liittyvät lisäluottojärjestelyt

Sitovat luottolupaukset, joiden alkuperäinen voimassaoloaika on yli vuoden

Muut niihin rinnastettavat sitoumukset

III ryhmä (pieni riski):

Rembursit ja muut lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset

Sitovat luottolupaukset, joiden alkuperäinen voimassaoloaika on enintään vuosi

IV ryhmä (vähäinen riski):

Ehdoitta irtisanottavissa olevat luottolupaukset

Sitoumuksen luottovasta-arvo lasketaan kertomalla sitoumuksen nimellisarvo, tai milloin sitoumus koskee arvopaperin hankkimista, arvopaperin markkina-arvo ryhmässä I kertoimella 1, ryhmässä II kertoimella 0,5 ja ryhmässä III kertoimella 0,2. Ryhmään IV kuuluvien sitoumusten luottovasta-arvo on 0.

6 §

Sisäisten luottoluokitusten menetelmän soveltaminen

Jos luottolaitos on lain 59 §:n 1 momentin nojalla saanut luvan laskea valtioon ja keskuspankkeihin, luottolaitoksiin ja yrityksiin kohdistuvan luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vaatimuksen soveltaen omia tappio-osuus- tai luottovasta-arvo-kertoimia, juoksuaika lasketaan soveltaen direktiivin liitteen VII osan 2 kohtia 12 ja 13. Muussa tapauksessa sovelletaan mainitun liitteen ja osan kohtaa 11.

Sovellettaessa lain 59 §:n 1 momentissa tarkoitettua menetelmää julkisyhteisö sekä vähittäissaamisen vastapuoli saamisryhmästä riippumatta katsotaan maksukyvyttömäksi, kun saaminen on ollut erääntyneenä 90 päivää tai, jos vastapuolena on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa oleva asiakas, kun saamisen pääoma tai korko on ollut maksamatta asiakkaan kotivaltion lainsäädännössä säädetyn ajan, kuitenkin enintään 180 päivää.

Lain 59 §:n 1 momentissa tarkoitettu lupa

voidaan myöntää, jos luottolaitoksen käytettävissä on mainitussa pykälässä tarkoitettujen menetelmien soveltamisen edellytyksenä olevat tiedot vähintään kahden vuoden ajalta. Luvan ehdoksi on asetettava, että luvan myöntämistä seuraavan vuoden kuluttua luottolaitoksen käytettävissä on tiedot kolmelta vuodelta, sitä seuraavan vuoden kuluttua neljältä vuodelta ja sen jälkeen viideltä vuodelta. Luvan ehtona on, että direktiivin VII liitteen 4 osan 49, 54 ja 63 kappaleen edellyttämä varovaisuus lyhyttä ajanjaksoa koskevien tietojen soveltamisessa on otettu huomioon riittävällä tavalla riskiparametrien määrittämisessä. Lisäksi käytettävien tietoja tulee olla niin pitkältä ajalta, että voidaan varmistua siitä, että omia varoja koskeva laskelma on riittävän luotettava.

7 §

Luottoriskin vähentämismenetelmien soveltaminen

Sovellettaessa lain 60 §:ää noudatetaan sen lisäksi, mitä direktiivin 90—93 artiklassa ja VIII liitteessä määrätään, mitä jäljempänä tässä pykälässä säädetään.

Asuinkiinteistövakuus saadaan ottaa huomioon luottoriskiä vähentävänä sen estämättä, että velallisen maksukyky riippuu vakuuden tuotosta. Asuinkiinteistövakuudella tarkoitetaan tätä asetusta sovellettaessa asuinkiinteistöjä ja asunto-osakeyhtiölain (809/1991) 1 §:ssä tarkoitettua osakeyhtiön osakkeita ja niihin rinnastettavia osuuksia.

Liikekiinteistövakuus saadaan ottaa huomioon luottoriskiä vähentävänä ainoastaan sovellettaessa lain 59 §:n 1 momentissa tarkoitettuja sisäisten luottoluokitusten menetelmiä ja edellyttäen, että velallisen maksukyky ei olennaisesti riipu kiinteistövakuuden tuotosta. Edellä sanotun estämättä liikekiinteistövakuus, joka sijaitsee toisessa ETA-valtiossa, saadaan ottaa huomioon soveltaen mainitussa valtiossa voimassa olevia säännöksiä. Muiden keskinäisten kiinteistöyhtiöiden kuin asunto-osakeyhtiöiden osakkeet ja osuudet saadaan rinnastaa asunto-osakeyhtiöiden osakkeisiin ja osuuksiin.

Sovellettaessa lain 59 §:n 1 momentissa tarkoitettua sisäisen luottoluokituksen menetelmää myös vakuutena olevat saamiset sekä panttioikeuden kohteena olevat muutkin esineet kuin kiinteistöt, arvopaperit, saamiset, käteinen raha ja kulta saadaan ottaa huomioon luottoriskiä vähentävänä.

Sovellettaessa sisäisten luottoluokitusten menetelmää tappio-osuuden laskemiseen ei sovelleta, mitä direktiivin VIII liitteen 3 osan 74 kappaleessa säädetään. Myöskään mainitun osan 73 kappaleessa tarkoitettua poikkeusta, joka koskee pääsääntöä alhaisempia tappio-osuuksia, ei sovelleta. Edellä sanotun estämättä vakuus, joka sijaitsee toisessa ETA-valtiossa, saadaan ottaa huomioon soveltaen mainitussa valtiossa voimassa olevia säännöksiä.

Takaukset ja niihin rinnastettavat sitoumukset, jotka ETA-valtio tai sen keskuspankki on antanut sen kansallisen valuutan määräiselle ja kansallisesti rahoitetulle saamiselle, rinnastetaan kyseiseltä valtiolta oleviin saamisiin.

8 §

Kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Laskettaessa lain 64 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien kattamiseksi vaadittavaa omien varojen vähimmäismäärää kansallisen valuutan määräisiin, kansallisella valuutalla rahoitettuihin saamisiin ETA-valtiolta ja sen keskuspankilta sovelletaan riskikerrointa 0.

Tämän asetuksen liitteen kohdassa 20 tarkoitettujen joukkovelkakirjalainat, joihin sovelletaan mainitun kohdan mukaista alennettua riskikerrointa, saadaan ottaa vastaavalla tavalla huomioon laskettaessa lain 64 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua kaupankäyntivaraston erityisriskin kattamiseksi vaadittavaa omien varojen määrää. Tätä momenttia sovellettaessa joukkovelkakirjalainan jäljellä oleva juoksuaika otetaan huomioon laskettaessa erityisriskin kattamiseksi vaadittavaa omien varojen vähimmäismäärää.

3 luku

Asiakasriskit

9 §

Suurille asiakasriskeille asetettujen rajojen ulkopuolelle jäävät saamiset

Asiakasriskeihin ei lueta lain 69 §:ää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 22 §:ää sovellettaessa

1) saamisia, joihin sovelletaan tämän asetuksen liitteen mukaan 0 prosentin riskikerrointa;

2) sellaisia saamisia luottolaitoksilta, joiden juoksuaika on enintään yksi vuosi ja jotka eivät ole näiden yritysten omia varoja; lisäksi sellaisista saamisista luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä, joiden juoksuaika on enemmän kuin vuosi mutta enintään kolme vuotta, saadaan jättää huomioon ottamatta 80 prosenttia;

3) luottolaitosten liikkeeseen laskemia, tämän asetuksen liitteen ensimmäisen kappaleen kohdassa 20 tarkoitettuja katettuja joukkovelkakirjalainoja;

4) saamisia säästöpankkien ja osuuspankkien yhteenliittymään kuulumattomien osuuspankkien keskusrahallaitokselta, kun lasketaan näiden pankkien asiakasriskejä;

5) saamisia talletussuojarahastolta, sijoittajien korvausrahastolta, lain 115 §:ssä tarkoitettulta vakuusrahastolta, arvopaperimarkkinain (495/1989) 4a luvun 7 §:ssä tarkoitettulta selvitysrahastolta ja arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain (826/1991) 18 §:ssä tarkoitettulta kirjausrahastolta;

6) emission järjestämisestä tai muusta yrittysjärjestelyihin liittyvästä neuvontapalvelusta asiakkaan kanssa sovittua kertaluonteista palkkiosaamista, joka erääntyy viimeistään 10 pankkipäivän kuluttua laskun lähettämisestä.

Mitä 1 momentissa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti ulkomaisiin luottolaitoksiin, sijoituspalveluyrityksiin ja niihin rinnastettaviin ulkomaisiin yrityksiin, kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termineillä annetussa laissa (772/1988) tarkoitettuun optioyhteisöön, arvopaperimarkkinalaissa (495/1989) tarkoitettuun arvopape-

ripörssiin, arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain (826/1991) tarkoitettuun arvopaperikukukseen ja selvitysyhteisöön sekä edellä mainittuihin yhteisöihin rinnastettaviin ulkomaisiin vastapuoliin.

10 §

Suurille asiakasriskeille asetettujen rajojen ulkopuolelle jäävät taseen ulkopuoliset sitoumukset

Mitä 9 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa säädetään ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti takauksiin ja muihin taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin. Asiakasriskeihin ei lueta myöskään 5 §:n 1 momentin IV ryhmässä tarkoitettuja sitoumuksia, jos sitoumuksen ehtojen mukaan siitä ei aiheudu suoritusvelvollisuutta, joka voi johtaa lain 69 §:ssä tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 22 §:ssä säädettyjen rajojen ylitykseen.

11 §

Vakuuksien huomioon ottaminen asiakasriskeille asetettuja rajoja laskettaessa

Asiakasriskeihin ei lueta lain 69 §:ää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 22 §:ää sovellettaessa varoja ja taseen ulkopuolisia sitoumuksia, joiden vakuutena on

1) takaus, jonka on antanut tämän asetuksen liitteen ensimmäisen kappaleen kohdissa 1, 2, 7 tai 11 tarkoitettu julkisyhteisö tai 9 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu rahasto; takaukseen rinnastetaan lain 60 §:n mukaisesti luottoriskin vähentämismenetelmänä hyväksyty muu luottojohdannainen kuin luottoriskin vaihtolaina;

2) arvopapereita, joiden liikkeeseen laskijana on 1 kohdassa tarkoitettu julkisyhteisö;

3) käteistalletus luottoa myöntävässä luottolaitoksessa tai sen emo- tai tytäryrityksessä;

4) luottolaitoksen liikkeeseen laskeman luottoriskin vaihtolainan perusteella saatu käteissuoritus sekä sellaiset vastapuolen lainat luottolaitokselle ja talletukset luottolaitokses-

sa, jotka sisältyvät lain 60 §:n mukaiseen hyväksytyyn tase-erien nettoutussopimukseen;

5) luottoa myöntävän luottolaitoksen tai sen emoyrityksen tai tytäryrityksen antamat talletustodistuksia vastaavat arvopaperit, jotka on talletettu jommankumman haltuun;

6) Rahoitustarkastuksen hyväksymät muut kuin edellä mainitut arvopaperit, jotka ovat helposti rahaksi muutettavia.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan kaupankäyntivarastoon liittyvien asiakasriskien määrää laskettaessa ainoastaan myynti- ja takaisinostositoumuksiin ja arvopaperilainaukseen.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan

ainoastaan vakuuksiin, jotka täyttävät lain 60 §:ssä luottoriskin vähentämismenetelmille asetetut yleiset vaatimukset.

4 luku

Voimaantulosäännökset

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan   päivänä
kuuta 20 .

Liite

SOVELLETTAVAT RISKIKERTOIMET

I Sovelletaessa lain 58 §:ssä tarkoitettua vakiomenetelmää varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset painotetaan seuraavasti:

Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta

1. Euromääräiset saamiset Suomen valtiolta, Suomen Pankilta ja Kansaneläkelaitokselta samoin kuin muut kansallisen valuutan määräiset samassa valuutassa rahoitetut saamiset muulta ETA-valtiolta ja sen keskuspankilta	0 prosenttia
2. Kansallisen valuutan määräiset samassa valuutassa rahoitetut saamiset muulta kuin 1 kohdassa tarkoitettulta valtiolta, jonka luottolaitoksia ja sijoituspalveluyrityksiä valvotaan Suomen lakia vastaavalla tavalla ja joka soveltaa tällaisiin saamisiin 0 riskikerrointa	0 prosenttia
3. Muut kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettut saamiset mainituissa kohdissa tarkoitetuilta valtioilta ja niiden keskuspankeilta samoin kuin saamiset muulta kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulta valtiolta, jolla on hyväksytyn muun luottolaitoksen kuin vientitakuulaitoksen antama luottoluokitus, ja tällaisen valtion keskuspankilta.	Luottoluokka 1: 0 prosenttia Luottoluokka 2: 20 prosenttia Luottoluokka 3: 50 prosenttia Luottoluokka 4: 100 prosenttia Luottoluokka 5: 100 prosenttia Luottoluokka 6: 150 prosenttia
4. Saamiset muulta kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulta valtiolta, jolla on hyväksytyn vientitakuulaitoksen antama luottoluokitus, ja tällaisen valtion keskuspankilta	Luokka 1: 0 prosenttia Luokka 2: 0 prosenttia Luokka 3: 20 prosenttia Luokka 4: 50 prosenttia Luokka 5: 100 prosenttia Luokka 6: 100 prosenttia Luokka 7: 100 prosenttia

Saamiset alue- ja paikallishallinnolta

5. Saamisiin suomalaisilta kunnilta, kunta- ja kuntayhtymiltä, Kuntien takauskeskukselta, kunnallisessa eläkelaiissa (549/2003) tarkoitettulta kunnalliselta eläkelaitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta ja niihin rinnastettavilta ETA-valtioiden alue- ja paikallishallinnoilta, jos

niillä on verotusoikeus, sovelletaan samaa riskikerrointa kuin siltä valtiolta olevaan saamiseen, jossa tällainen julkisyhteisö sijaitsee. Mitä tässä kohdassa säädetään ETA-valtiosta, sovelletaan vastaavasti muuhun valti-

oon, jonka luottolaitoksia valvotaan Suomen lakia vastaavalla tavalla ja jonka lainsäädännön mukaan sen tässä kohdassa tarkoitettuihin julkisyhteisöihin ei sovelleta tässä kohdassa säädettyä ankarampaa riskikerrointa.

Saamiset muilta julkisyhteisöiltä

<p>6. Saamiset suomalaisilta seurakunnilta ja muiden ETA-valtion seurakunnilta, jos niillä on verotusoikeus, sekä muilta kuin 1—5 kohdissa tarkoitetuilta, Rahoitustarkastuksen hyväksymiltä julkisyhteisöiltä</p>	<p>20 prosenttia, jos saamiin vastapuolen kotivaltiolta sovelletaan 0 prosentin riskikerrointa; 50 prosenttia, jos saamiin vastapuolen kotivaltiolta sovelletaan 20 prosentin riskikerrointa; 100 prosenttia, jos saamiin vastapuolen kotivaltiolta sovelletaan 50 prosentin tai 100 prosentin riskikerrointa tai jos vastapuolen kotivaltiolla ei ole riskiluokitusta; 150 prosenttia, jos saamiin vastapuolen kotivaltiolta sovelletaan 150 prosentin riskikerrointa</p>
--	---

Mitä tässä kohdassa säädetään ETA-valtiosta, sovelletaan vastaavasti muuhun valtioon, jonka luottolaitoksia valvotaan Suomen lakia vastaavalla tavalla ja jonka lainsäädännön mukaan sen tässä kohdassa tarkoitettuihin julkisyhteisöihin ei sovelleta

tässä kohdassa säädettyä ankarampaa riskikerrointa.

Rahoitustarkastuksen on ylläpidettävä luetteloa tässä kohdassa tarkoitetuista Rahoitustarkastuksen hyväksymistä julkisyhteisöistä.

Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta

<p>7. Saamiset Rahoitustarkastuksen hyväksymiltä kansainvälisiltä kehityspankeilta</p>	<p>0 prosenttia;</p>
<p>8. Saamiset muilta kansainvälisiltä kehityspankeilta, joilla ei ole hyväksyttyä luottoluokitusta</p>	<p>50 prosenttia</p>
<p>9. Saamiset muilta kuin 7 kohdassa tarkoitetuilta kansainvälisiltä kehityspankeilta, joilla on luottoluokitus</p>	<p>Luottoluokka 1: 20 prosenttia Luottoluokka 2: 50 prosenttia Luottoluokka 3: 50 prosenttia Luottoluokka 4: 100 prosenttia Luottoluokka 5: 100 prosenttia</p>

	Luottoluokka 6: 150 prosenttia
10. Osuus Euroopan investointipankin rahaston merkitystä, vielä maksamatta olevasta pääomasta	20 prosenttia;

Saamiset kansainvälisiltä järjestöiltä

11. Saamiset Euroopan Keskuspankilta, Euroopan Unionilta, Kansainväliseltä valuuttarahastolta ja Kansainväliseltä järjestelypankilta	0 prosenttia
--	--------------

Saamiset luottolaitoksilta

12. Saamiset luottolaitoksilta, jotka ovat luottolaitoksen kotivaltion valuutan määräisiä ja rahoitettu samassa valuutassa ja joiden jäljellä oleva juoksuaika on enintään 3 kuukautta	20 prosenttia;
13. Muut saamiset luottolaitoksilta	20 prosenttia, jos saamisiin vastapuolen kotivaltiolta sovelletaan 0 prosentin riskikerrointa; 50 prosenttia, jos saamisiin vastapuolen kotivaltiolta sovelletaan 20 prosentin riskikerrointa; 100 prosenttia, jos saamisiin vastapuolen kotivaltiolta sovelletaan 50 prosentin tai 100 prosentin riskikerrointa tai vastapuolen kotivaltiolla ei ole riskiluokitusta; 150 prosenttia, jos saamisiin vastapuolen kotivaltiolta sovelletaan 150 prosentin riskikerrointa

Mitä 12 ja 13 kohdassa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan myös 9 §:n 1 momentin

5 kohdassa ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuihin vastapuoliin.

Saamiset yrityksiltä

14. Saamiset muilta kuin 13 kohdassa tar-	Luottoluokka 1: 20 prosenttia
---	-------------------------------

koitetuilta yrityksiltä, joilla on hyväksytyn luottoluokituslaitoksen antama luottoluokitus	Luottoluokka 2: 50 prosenttia Luottoluokka 3: 100 prosenttia Luottoluokka 4: 100 prosenttia Luottoluokka 5: 150 prosenttia Luottoluokka 6: 150 prosenttia
---	---

Vähittäissaamiset

15. Vähittäissaamiset	75 prosenttia
-----------------------	---------------

Vähittäissaamisella tarkoitetaan saamisia ja rahoitusleasingsopimuksia, lukuun ottamatta arvopaperiin perustuvia saamisia, jotka täytävät seuraavat edellytykset:

- 1) saamisen tai sopimuksen vastapuolena on luonnollinen henkilö taikka pieni tai kesisuuri yritys;
- 2) luottolaitoksella on suuri määrä saman-

kaltaisia saamisia tai sopimuksia ja niihin liittyvän luottotappioriski on pienempi kuin muussa luotonannossa;

- 3) asiakkaan 69 §:n 1 momentissa tarkoitettu asiakasriski on enintään yksi miljoona euroa; mitä tässä kohdassa säädetään, ei sovelleta saamisiin, joilla on jäljempänä 16 kohdassa tarkoitettu asuinkiinteistövakuus.

Kiinteistövakuudelliset saamiset

16. Saamiset, joiden Rahoitustarkastuksen hyväksymänä täytenä vakuutena on omistajan omassa käytössä olevaan, tämän vuokralle antamaan tai omaan käyttöön taikka vuokralle annettavaksi tarkoitettuun asuinkiinteistöön vahvistettu kiinnitys tai tällaisessa käytössä olevan taikka käytettäväksi tarkoitetun huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet, sekä tällaisiin saamisiin rinnastettavat kiinteistöleasingsopimukset	35 prosenttia;
---	----------------

Kohdan soveltamista sellaisiin saamisiin, joiden vakuutena on Suomessa sijaitseva asuinkiinteistö tai suomalaisen asunto-osakeyhtiön osakkeet, ei estä pelkästään se, että velalliseen liittyvä luottoriski riippuu olennaisesti vakuuden tuotosta. Mitä edellä säädetään Suomessa sijaitsevasta asuinkiinteistöstä, sovelletaan vastaavasti sellaisessa ETA-valtiossa sijaitsevaan asuin- ja muuhun

kiinteistöön, jossa sovelletaan vastaavaa periaatetta kyseisessä valtiossa sijaitseviin tällaisiin kiinteistöihin.

Edellä sanotun estämättä saamisiin, joiden vakuutena on toisessa ETA-valtiossa oleva muu kuin asuinkiinteistö, saadaan soveltaa tällaisen valtion vastaaviin saamisiin soveltamaa, vähintään 50 prosentin riskikerrointa.

Järjestämättömät saamiset

17. Järjestämättömät asuntovakuudelliset saamiset, jos saamisesta on tehty kirjanpidossa vähintään 20 prosentin luottotappiokirjaus	50 prosenttia
18. Liikekiinteistövuokudelliset järjestämättömät saamiset, muut kuin 17 kohdassa tarkoitettujen järjestämättömien asuntovakuudellisten saamisten ja sellaisien muuten järjestämättömien saamisten, joista on tehty kirjanpidossa vähintään 20 prosentin luottotappiokirjaus	100 prosenttia
19. Muut järjestämättömät saamiset	150 prosenttia

Saamista pidetään järjestämättömänä, jos se on ollut maksamatta yli 90 päivää, jollei 6 §:stä muuta johdu.

Katetut joukkovelkakirjalainat

20. Kiinnitysluottopankkilaisissa (1240/1999) tarkoitetut julkisyhteisö- ja kiinteistövuokudelliset joukkovelkakirjalainat ja niihin rinnastettavat muut katetut joukkovelkakirjalainat	<p>10 prosenttia, jos liikkeeseenlaskijan muihin saamisiin sovelletaan 20 prosentin riskikerrointa;</p> <p>20 prosenttia, jos liikkeeseenlaskijan muihin saamisiin sovelletaan 50 prosentin riskikerrointa;</p> <p>50 prosenttia, jos liikkeeseenlaskijan muihin saamisiin sovelletaan 100 prosentin riskikerrointa;</p> <p>100 prosenttia, jos liikkeeseenlaskijan muihin saamisiin sovelletaan 150 prosentin riskikerrointa.</p>
---	--

Lyhytaikaiset saamiset

21. Lyhytaikaiset saamiset 13 ja 14 kohdassa tarkoitetuilta yrityksiltä, joilla on hyväksytyn luottoluokituslaitoksen antama luottoluokitus	<p>Luottoluokka 1: 20 prosenttia</p> <p>Luottoluokka 2: 50 prosenttia</p> <p>Luottoluokka 3: 100 prosenttia</p> <p>Luottoluokka 4: 150 prosenttia</p> <p>Luottoluokka 5: 150 prosenttia</p> <p>Luottoluokka 6: 150 prosenttia</p>
---	---

Sijoitusrahasto-osuudet

22. Osuudet sijoitusrahastolain (481/999) 11 luvussa tarkoitetuissa ja niihin rinnastettavissa sijoitusrahastoissa, joilla ei ole hyväksyttyä luottoluokitusta	100 prosenttia
23. Rahasto-osuudet, joilla on hyväksytyn luottoluokituslaitoksen antama luottoluokitus	Luottoluokka 1: 20 prosenttia Luottoluokka 2: 50 prosenttia Luottoluokka 3: 100 prosenttia Luottoluokka 4: 100 prosenttia Luottoluokka 5: 150 prosenttia Luottoluokka 6: 150 prosenttia
24. Muut kuin edellä tarkoitetut rahasto-osuudet	150 prosenttia

Poiketen siitä, mitä kohdissa 22—24 säädetään, luottolaitos voi direktiivin liitteen VI kohdissa 74—78 säädetyin ehdoin soveltaa sijoitusrahasto-osuuksiin niiden saamisen ja sijoitusten riskipainojen painotettua keskiarvoa, joihin rahaston varat on sijoitettu tai

saadaan sijoittaa. Mitä mainitun liitteen 74 kohdan a alakohdassa säädetään rahastoyhtiöstä, sovelletaan myös ulkomaiseen rahastoyhtiöön, jota valvotaan suomalaista rahastoyhtiötä vastaavalla tavalla.

Muut erät

25. Käteinen raha ja kulta	0 prosenttia
26. Saamiset maksujen välityksestä	20 prosenttia;
27. Sijoitukset venture capital -yhtiöihin ja niihin rinnastettavat sijoitukset	150 prosenttia

II Poiketen siitä, mitä 1 kappaleessa säädetään, vastapuoleen, jolta olevaan 21 kohdassa tarkoitettuun saamiseen sovelletaan 150 prosentin riskikerrointa, tätä riskikerrointa sovelletaan kaikkiin tällaiselta vastapuolelta olevaan saamisiin, joilla ei ole hyväksyttyä luottoluokitusta. Vastaavasti, jos 21 kohdassa tarkoitettuun saamiseen sovelletaan 50 pro-

sentin riskikerrointa, kaikkiin tällaiselta vastapuolelta olevaan saamisiin sovelletaan 100 prosentin riskikerrointa.

III Mitä tässä liitteessä säädetään saamisista, sovelletaan vastaavasti takauksiin ja muihin taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin